MAGYAR PC MAGAZIN · III. évfolyam, 9. szám · 2004. szeptember

PCM magyar

7 CD-NYI PROGRAM A DVD-N

Teljes Honosító Műhely

Windows XP Service Pack 2

Microsoft Office 2003 Service Pack 1

FlightGear 0.9.5 repülésszimulátor

A TELJES Sulinet expressz Adatbázis a DVD-n

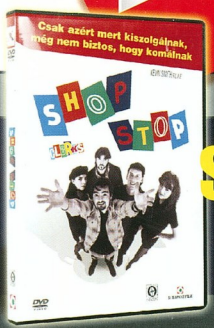

Film a DVD-n:

SHOP STOP a kultfilm!

www.pcmagazin.hu

HOGYAN vásároljunk SZOFTVERT az interneten?

NYERJEN!

Egy jó válaszért MPIO MP3-lejátszó!

VISSZA A PAPÍRHOZ!

5 fotónyomtató tesztje

ALAPKÉSZLET DVD-KÉSZÍTÉSHEZ

CyberLink DVD Solution 1.0

INTEGRÁLTAN IS ERŐS

Intel i915G grafikus vezérlő

MINDENEVŐ LEJÁTSZÓ

The Movie Player

1496 Ft
04009
9 771588 928000
Előfizetéssel 999 Ft

FOXCONN®

Advancing Through Innovation

925A01-8EKRS

LGA-775 (Pentium4) processzorokhoz
Intel 925x + ICH6R chipset
Hyper Threading támogatás
Dual channel DDR2-400 (max. 4 GB)
PCI-E x16, 3 x PCI-E x1, 2 db PCI
1 x ATA100, 4 x S-ATA (RAID 0,1,10,1.5)
High Definition Audio 7.1 hang
10/100/1000 Mbps LAN
2 x IEEE1394 (Firewire)

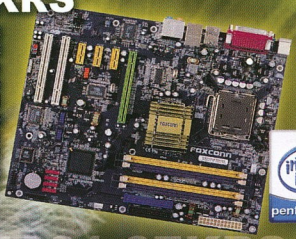

intel inside pentium 4

www.extremeoverclocking.com

www.timberwolfdigital.com

www.bigbruin.com

755A01-6EKRS

Socket754 (Athlon64) processzorokhoz
SiS755 + SiS964 chipset
3 x DDR333/400 (maximum 3 GB)
AGP8x, 5 db PCI
2 x ATA133, 4 x S-ATA (RAID 0,1)
AC'97 hat csatornás hangkártya
10/100/1000 Mbps LAN
2 x IEEE1394 (Firewire)

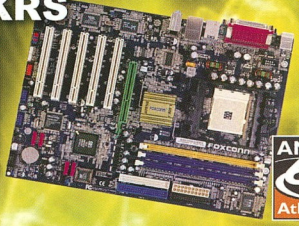

AMD 64 Athlon

DIABOLIC

4 x 5,25" külső bővítőhely
2 x 3,5" külső bővítőhely
4 x 3,5" belső (HDD) bővítőhely
Front panel:
4 x USB2.0 + audio + Firewire
120 mm ventilátor (hátul)
eszközmentes szerelhetőség
légtölcsér a processzorhoz
300/350/400 W tápegységek
többféle színű előlappal

CMI-341BX-C

Socket478 (Pentium4) processzorokhoz
Max. 3,4 GHz Prescott
92 x 92 x 33 mm ventilátor
2400 rpm, 30 dBA zajszint
41.7 CFM légszállítás
40000 óra élettartam

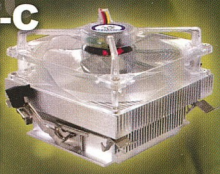

http://www.foxconnchannel.com

Minden logó, márkanév és szlogen az illető cég védjegy által bejegyzett tulajdona.

Disztribútor:

DTK Computer Hungary

1134 Budapest, Dózsa György út 61-63.
Telefon: 1/412-3400 Fax: 1/412-3409
web: www.dtkcomputer.hu
e-mail: info@dtkcomputer.hu

Kiemelt nagykereskedések:

- **Interboard Rt.**
  1/412-0164 www.interboard.hu
- **Hardvercomp Kft.**
  1/481-9590 www.hardvercomp.hu
- **Demand 2000 Kft.**
  1/456-0133 www.demand.hu
- **HERTA Kft.**
  1/239-8028 www.herta.hu

Kiskereskedelmi parnerek:

- **PNC Számítástechnikai Kft.**
  1/352-7040 www.pnc.hu
- **Magicomp Kft.**
  1/373-0582 www.magicomp.hu
- **Woodoo Computer Kft.**
  1/474-0893 www.chip.hu

SHOP STOP (Clerks)

A '90-es évek függetlenfilmes-vonalából üstökösként emelkedik ki két rendező: Quentin Tarantino és Kevin Smith. Bármilyen furcsa, kettejük közül talán Smith mondhatja szerencsésebbnek magát, hiszen neki már első nagyjátékfilmjével sikerült az áttörés: a Shop Stop – lenyűgözve a kritikusokat – díjjal távozott a cannes-i filmfesztiválról és a Sundance-ről. Aztán szép lassan kultfilmmé vált. Nem kis szó ez egy mindössze 27 000 dollárból fekete-fehérben forgatott, csaknem végig egyetlen helyszínen játszódó vígjátéktól.

Az 1994-ben még boltosként dolgozó Smith régi vágyának megvalósítása – hogy elkészíthesse nagyjátékfilmjét – nem volt egyszerű. Főnöke megengedte, hogy a boltban forgasson, de kizárólag akkor, amikor a közért éppen zárva tart, az esti órákban. A film költségvetésének nagy részét a dalbetétek (például Alice in Chains, The Jesus Lizard, Bad Religion) jogainak megvásárlása tette ki.

A film története egyszerűbb aligha lehetne: Dantét (Brian O'Halloran), a bolti eladót főnöke felhívja, hogy helyettesítsen a délelőtti műszakban. A fiú nem örül különösebben, de mindez még csak a problémák kezdete: nem elég, hogy barátnőjével sem mennek a legjobban a dolgok, még a szomszéd videotékás, Randal (Jeff Anderson) is folyamatosan fárasztja, és az üzletbe is furábbnál furább alakok térnek be a nap folyamán.

Amit Woody Allennek New York, azt jelenti Smith számára New Jersey. A városhoz fűződő trilógiájának első és talán legszemélyesebb darabja ez a film. A minimális vizuális eszköztárat bevető Shop Stop kizárólag a dialógusokra épít, a rendező pedig láthatóan nem fogy ki a poénokból: a filmben elhangzó „sztorizgatós" beszélgetések pontosan attól működnek annyira, hogy még a legabszurdabb helyzetekben sem rugaszkodnak el teljesen a valóságtól. A forgalmazónak mégis meggyűlt a baja a korhatárbizottsággal: bár a film egyáltalán nem

tartalmaz erőszakos jelenetet, nyelvezete miatt eredetileg „17 éven felülieknek" besorolást kapott, és a Miramax csak ügyvédek segítségével tudta kiharcolni az alacsonyabb korhatárt.

Átütő sikerének köszönhetően Smith leforgathatta a trilógia másik két darabját is: már nagyobb költségvetéssel, színesben a Shop Show-t, majd pedig a Képtelen képregényt. A művekben kezdtek kirajzolódni a rendező hamisítatlan kézjegyei. A legjellemzőbb az állandó humorforrásnak számító Jay és Csendes/Néma Bob (utóbbit maga Smith alakítja) páros.

A mű DVD-változata anamorf (1,85:1) képet kínál, a remek szövegeket pedig tetszés szerint hallgathatjuk angolul és magyarul (magyar felirat ugyancsak választható). A vérbeli Smith-rajongók több érdekes extrának is örülhetnek. A Soul Asylum Can't Even Tell című számához Kevin Smith rendezte meg a videoklipet, melynek cselekménye szintén a Shop Stop hősei körül bonyolódik. A teljes egészében törölt, illetve alternatív (azaz bővített) jelenetek és az egész műnek teljesen más szájízt kölcsönző befejezés is izgalmas élményt ígér – főleg, mivel előttük a rendező szűkszavú nyilatkozatait is meghallgathatjuk.

PCM

Fekete-fehér, szinkronizált amerikai vígjáték

- Főszereplők: **Brian O'Halloran, Jeff Anderson, Marilyn Ghigliotti, Lisa Spoonhauer, Kevin Smith, Jason Mewes, Scott Mosier, Walter Flanagan**
- Rendező: **Kevin Smith**
- Dolby Digital 2.0: **magyar, angol**
- Felirat: **magyar**
- Képarány: **1,85:1 (16:9, anamorf)**
- Hossz: **90 perc**

Olvasóink leveleire Nagy Zoltán, Bata László és Dudás Zoltán válaszol, a leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük.

Július elején cseréltem le a régi gépet egy újra. Miután a régi gépben csak egy 2 gigás lemez volt, nem volt lehetőségem a lemezmellékleteken megjelent programok többségének telepítésére. Most azonban ez a 80 gigás lemeznek köszönhetően megváltozott.

Ezért szinte elsőként a Windows után külön partícióra feltelepítettem a Magyar PC Magazin februári, illetve júliusi DVD-mellékletéről a SUSE Linux különböző verzióit (nem egyszerre voltak fent). Ezekkel azonban akadt egy probléma.

A gépben ugyanis egy Conexant HSF belső modem van, és a két SUSE-verzió az istennek sem akarja felismerni.

Már végignéztem szinte az összes linuxos fórumot, de csak odáig jutottam, hogy letöltöttem több file-t a Linuxant oldaláról, és ezek közül az egyiket a 9.1-re sikerült is a YAST-tal felrakni, a telepítés után lefutó listán, ha jól emlékszem „hsfmodem" néven szerepelt is, de ugyanitt, mármint a YAST-ban, a hardver résznél, a modem ikonnál úgy szerepel, hogy „Egyéb (nem érzékelt)".

Állítólag a driver a már említett néven fel van telepítve, de a SUSE még most sem ismeri meg a modemet.

Azt szeretném megkérdezni, hogy ezek után mit kell beállítani, mert erre a kérdésre a fórumokon azt válaszolták, hogy ha fenn van a driver és a lista szerint el is indult, akkor annak mennie is kéne. (Kivétel az én gépem) :(

Üdvözlettel: Bakó József

➲ **www.linuxant.org**
➲ **http://linmodems.org**

A Conexant modemekhez Linuxant néven lehet meghajtóprogramot keresni, a fejlesztő webhelyén a HCF, a HSF és a Riptide típusú modemekhez egyaránt találhatunk drivert. A telepített rendszertől függően rpm, deb vagy tar.gz formátumban tölthetjük le a megfelelő file-okat.

Telepítés után új eszköz lesz elérhető Linuxon: a /dev/ttySHSF0 – ez a szóban forgó modem. Mivel ilyen néven semmilyen program nem fogja megtalálni, célszerű szimbolikus hivatkozást készíteni róla /dev/modem néven. Arról is érdemes gondoskodni, hogy az eszköz mindenki számára elérhető legyen. A modem paramétereit a *hsfconfig* paranccsal módosíthatjuk.

A Linuxant meghajtóprogram egyetlen hátulütője, hogy – ellentétben az operációs rendszerrel – nem ingyenes. A modem teljes kapacitását csak regisztrálás után használhatjuk ki, enélkül csak 14,4 kbit/s sebességgel tudunk vele kommunikálni.

Ha ez nem felel meg az igényeknek, akkor a Linmodems.org webhelyen érdemes körülnézni, és megkeresni a megfelelő programot.

Nagy Zoltán

Tisztelt Szerkesztőség!

Érdekes problémába futottam otthoni hálózatom építése során. A szerver (Intel Pentium 233 MMX) három hálókártyával, 64 Mbyte memóriával, Slackware Linuxszal hibátlanul működik. Az összes szervergépi hálókártya Micronet Realtek RTL8139. Az egyik kártyára a kábelnet van csatlakoztatva, a többire a számítógépek, vegyes hálókártyákkal. Mivel új gép érkezett, beraktam a szerverbe még egy hálókártyát, szintén RTL8139-est.

Készítettem még egy crosslink kábelt, kipróbáltam az én gépem és a szerver között, szépen ment. Átdugtuk az új gépbe, beállítottunk mindent, de nem működött. (A problémás masina egy Abit NF7 alaplappal szerelt gép, alaplapi Ethernet vezérlővel). Nem írom le, hány kombinációját próbáltuk ki a gépeknek/kábeleknek, a lényeg, hogy csak az új gép nem ment azzal a kábellel. Végül egy ismerős hozott egy kábelanalizátort (FlukeNetworks PentaScanner), rádugtuk a kábeleket, és ahogy reméltem, mindegyikre ezt dobta ki (zárlat nincs):

1 3
2 6
3 1
4 4
5 5
6 2
7 7
8 8

Új csatlakozót tettem a kábelre, hátha az RJ45-nek van valami baja. Megnéztem az Abit alaplapi csatlakozóját, nincsenek-e benne elhajolva az érintkezők – nem voltak. Átvariáltam a szervergép hálókártyáit, semmi változás. Nekem itt ért volna véget a tudomány, hacsak nem jut eszébe valakinek, hogy ez a gép már működött egyszer egy kábellel. Nosza elő a kérdéses drótot, összedugtuk és ment! Hogy fényt derítsünk a problémára, a rejtélyes kábelt is megvizsgáltuk az analizátorral. Ez a végeredmény:

1 3
2 6
3 1
4 4
5 5
6 2
7 8
8 7

Ezzel ment. Mint látható, a szabványos crosslink bekötéstől annyiban tér el, hogy nemcsak az 1-3, 2-6, hanem a 7-8 párok is fel vannak cserélve. Az lenne a kérdésem, ismerik ezt a bekötést? Találkozott már valaki ezzel a problémával? Egyébként amint lesz rá keret, ki lesz cserélve az egész hóbelevanc wireless eszközökre, de addig is szeretném tudni, miért megy ez a fajta kábel?

Köszönettel, Tóth Csaba

A probléma fölöttébb érdekes, mivel a 7–8-as érpár felcserélése nem indokolt, a crosslink bekötés ezt nem kívánja meg. Az olvasók segítségét kérem: ha valaki tudja, hol használnak ilyet, tájékoztasson minket!

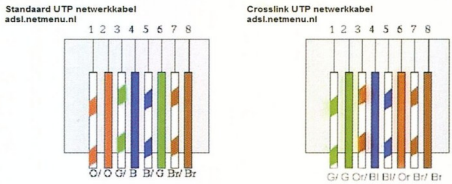

» A hálózati kábel egyenes... **» ...és keresztbe kötése**

Nagy Zoltán

Tisztelt PC Magazin!

Az Önök előfizetőjeként örömmel vettem tudomásul júniusi számuk mellékletén a SUSE Linux 9.1 telepíthető alapverzióját. Rögtön telepítettem is, és nagyon tetszett. Mivel a DVD sérülékeny dolog, a jó kis operációs rendszerért meg kár lenne ugye, ezért gondoltam, csinálok egy biztonsági másolatot a Linuxról. Sajnos DVD-íróra nincs pénzem, azonban a lemezen ugye pont egy CD-nyit tesz ki a telepítő. Ki is írtam egy CD-re a files! listája alapján a SUSE telepítőkészletéhez tartozó mappákat és file-okat. Azonban a DVD-ről hibátlanul működő rendszer a CD-ről valahogy nem akar bootolni. Kérdésem az lenne, hogy mit tegyek annak érdekében, hogy elinduljon a Linux telepítője a CD-ről is? Vagy ne is próbálkozzak?

Tisztelettel: Ilyés Imre

Két probléma is van ezzel a CD-vel. Az egyik az, hogy a Linux által használt CD-s file-rendszerbővítést (RockRidge), ami a hosszú filenevek mellett a Linuxon használatos jogosultságokat is tárolja, windowsos rendszeren nem lehet elkészíteni. A másik, hogy a bootolható CD készítéséhez boot image-re van szükség, amit szintén csak Linux alól lehet a lemezképhez adni.

Ezért a bootolható SUSE telepítő CD készítéséhez először Linux alól másolja a DVD-ről a /home/susecd könyvtárba a telepítőhöz szükséges file-okat. Ezután az alábbi paranccsal tudja elkészíteni a suseboot.iso nevű lemezképet, amit utána akár Windows alól is lemezre lehet írni:

mkisofs -o /home/suseboot.iso -r -J -D -v -V "SUSE91" -b boot/loader/isolinux.bin -c boot/loader/CD_boot -no-emul-boot -boot-load-size 4 -boot-info-table -sort /home/dvd_sort.txt /home/susecd

A /home/dvd_sort.txt-nek az alábbi sorokat kell tartalmaznia:

/home/susecd/boot/loader/isolinux.bin 1000020
/home/susecd/boot/loader 1000010

További információkat a *man mkisofs* paranccsal kérhetünk.

Bata László

A Magyar PC Magazin júliusi számához adott DVD-t nálam a Windows Media Player indítja, kép van, de hang nincs. A hangszóró stb. jó, kipróbáltam. Ha lenne valami ötlet...

A MyIE2-vel sincs szerencsém, hiába csomagolom ki a myie2_hungarian.zip-et a Language-be, nem válik magyarrá a program (pedig látom a magazinban a képen, hogy ott magyar a menüsor). Először a 0.9.27-es verzióval nem ment, így azt eltávolítottam, aztán az interneten ráakadtam a 0.9.26-os verzióra, azzal éppúgy nem ment.

Érdekes, hogy mindkét változat jelezte, hogy van újabb verzió. (1.-tal kezdődik a verziószám!?)

Orosz Ferenc

A DVD egyik oldalán lévő filmet próbálja meg lejátszani a Media Player. Szerintem nem ez a legmegfelelőbb program erre a feladatra, javaslom helyette a WinDVD, a PowerDVD vagy az ingyenes Media Player Classic (➲ **Régi köntös, új belső – PCM, 2004/8/77**) lejátszóprogramot – azokkal valószínűleg nem lesz problémája.

Térjünk át a MyIE2-re! Ha bemásolja a magyarítást a megfelelő helyre, akkor a menüben az *Options → MyIE2 Options → Advanced → Language* menüpont alatt található paramétert állítsa *Hungarian*re. Ezután újra kell indítania a MyIE2-t.

Valóban kiadták a MyIE2 új, 1.0.0178 Beta verzióját Maxthon néven, ám még „erősen béta" állapotú, így nem ajánljuk.

Dudás Zoltán

A gépemen többek között van egy LG GSA 4082B CD-DVD írólvasó, melyet nagyon szeretek, mert ismeri a DVD-RAM lemezeket is. Adatmentésre használom, olyan módon, hogy az újraírható DVD-ket megformattálom, és így úgy használhatom, mint egy merevlemezt, vagy floppyt. Írhatok, törölhetek bármely mappában bármely file-t. A napokban nem figyeltem kellően, és véletlenül egy gyors törlést indítottam el, amit 20%-nál meg tudtam állítani.

Azóta próbálom valamilyen adat-visszaállítóval visszanyerni a DVD-n lévő, számomra fontos adatokat. Mivel rendszeres vásárlója vagyok a lapjuknak, a júliusi számban a freeware rovatban találtam egyet, a Handy Recovery 1.0 programot. Feltelepítettem, merevlemeznél valóban tökéletes, de sajnos csak az A, C, D, E jelű nem cserélhető meghajtókat ismeri fel.

Megnéztem ezen lapjukban a freeware részben a File Recovery 3.0-t is, de ezzel sem mentem semmire. A PC Inspector Smart Recovery 4.43 pedig, mint írták, különböző memóriakártyákon hatásos, ezzel tehát már nem is próbálkoztam.

Egyáltalán létezik-e olyan program, amellyel formattált újraírható DVD lemezen törölt adatok (melyekre azóta semmit sem vettem rá) visszanyerhetők? Ha létezik, akkor van-e köztük olyan, amelyik freeware? S ha igen, az önök lapjának melyik CD- vagy DVD-mellékletén található?

Tisztelettel Szabó János!

Nem egészen világos, hogy gyorstörlés alatt mit ért. Ha a sima lemeztörlés gyors változatát, akkor még van remény, ha az UDF formázás gyors változatát, akkor viszont már nincs mód az adatok visszanyerésére.

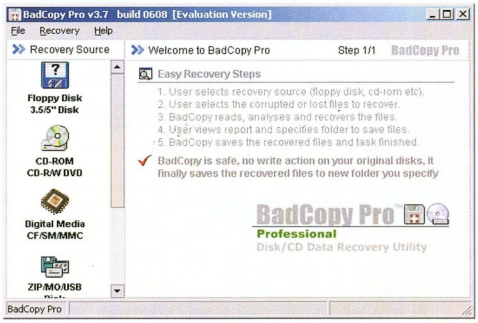

» BadCopy Pro 3.7 – törölt adatok megmentője

A BadCopy Pro programmal (➲ **www.cddataguys.com/BadCopyPro.htm**) sikerült visszaállítani pár véletlenül törölt DVD-RW lemezt, de azok nem UDF formázást kaptak, hanem szimpla Quick Erase-t. Sajnos a program nem ingyenes, ebben a kategóriában nem lehet olyan programot találni, amelyért ne kéne fizetni. Tisztában vannak azzal a fejlesztők, hogy aki szorult helyzetben van, minden pénzt megad értékes adataiért...

Bata László

Egy gondom van az itthoni hálózatépítéssel. Van egy Asus P4S800-as alaplapom, amire integrálva van egy 10/100 Mbit/s-os hálózati vezérlő. Ezen csak egy csatlakozó van, olyan, mint a modem telefoncsatlakozója, tehát nincs rajta BNC csatlakozó. A kérdésem a következő. Kell-e a gépembe egy másik hálózati kártya, amin már van BNC csatlakozó? Két gép hálózatba kötéséről lenne szó, amik kb. 60-70 méterre vannak egymástól. Ha kell, akkor mire jó a gépemben lévő LAN kártya?

Előre is köszönöm.

Juhász Csaba

A telefonéhoz hasonló csatlakozó RJ45 szabványú, ez UTP kábel csatlakoztatására alkalmas. A BNC csatlakozó, illetve az ehhez illeszkedő koaxiális hálózati kábel ma már elavultnak számít, mert alacsony a sávszélessége (a 10 Mbit/s-ot sem éri el) és nem alkalmas csillag topológia kiépítésére. Előnye, hogy nagyobb távolság áthidalására is alkalmas.

Arra nincs mód, hogy a meglévő, RJ45-ös csatlakozójú hálózati kártyához koaxiális hálózati kábelt csatlakoztassunk, így nincs más megoldás: BNC csatlakozóval szerelt hálózati kártyát kell vásárolni – ami egyre nehezebb feladat. Ezzel persze feleslegessé válik az alaplapi hálózati csatoló, de ezzel nincs mit tenni.

Nagy Zoltán

•

Komárik György nevű kedves olvasónk felhívta a figyelmemet arra, hogy előző számunkban nem volt túlságosan szakszerű Balpataki Ákos DDR400 memóriáról és Celeron processzorról szóló kérdésére adott válaszom. Az ott leírtakkal szemben a tény az, hogy a 400 MHz-es FSB-vel működő processzorhoz legfeljebb DDR266-os memóriamodulokat lehet használni.

Tévedtem, ezúton megkövetek mindenkit, akit figyelmetlenségemmel tévútra vezettem.

Nagy Zoltán

Lapzárta után 10

10 Hírek

Apple: negyedik generációs iPod • **Creative:** hangszóró-origami • **Siemens Mobile:** felsőkategóriás üzleti telefon • **Sony Ericsson:** szórakoztató útitárs; két kamerás EDGE-telefon • **Panasonic:** Venus áramkör a Lumix kamerákban • **Epson:** képbarát nyomtató • **Intel:** szörfözzön hullámlovaglás közben! • **Microsoft:** megjelent a Windows XP Service Pack 2 • **Hitachi:** LCD televíziók a színen

»Magazin 14

14 Szoftvert az internetről, de hogyan?
Aki keres, talál – megfelelő munkaeszközt. Hol keressük?

16 Licencek és korlátok
Megszereztük a szoftvert. Hol és milyen feltételekkel használhatjuk?

Szoftvert az internetről, de hogyan? .. 14

18 Mutasd a PAD-file-od, megmondom, ki vagy!
A szoftverek személyi igazolványa.

20 Linkgyűjtemény vagy archívum?
A legjobb szoftverkönyvtárak a neten.

25 Kártyaparti
Hogyan használjuk bank- vagy hitelkártyánkat szoftvervásárláskor?

26 Regisztrálunk
Regisztrációs szolgáltatások a neten.

30 Egy kis hazai
Hazai segítség netes szoftverbeszerzéshez.

»Szerkesztőségi rovatok

3 Agóra
8 Index
128 Impresszum
128 Hirdetőink
129 PCM DVD-borító
130 Előzetes

»Hardver

34 Gyorsteszt
Könnyedén, sokat!: Freecom FHD-XS • **Kétrétegű külsős:** Freecom FX-50 DVD-író • **Ragadjunk újra tollat!:** Genius WizardPen 4x3 és MousePen 5x4 tabletek • **Zenélő hokikorong:** Gainward Hollywood@Home Music2Go 7.1 • **Kis doboz nagy hanggal:** Neo SW-X51BK • **Kábelmentes bemutató:** Panasonic LB10NE hálózati projektor

38 A komoly északi
Az Intel megújította integrált grafikus vezérlőjét: i915G.

42 Páratlan erőművész
Nyomul az AMD: a Socket 939-es Athlon 64-gyel.

Kezdjünk ki a távolsággal! 54

45 A hő hatástalanítói
A Thermalright hűtőcsaládja.

48 Csendes tölcsérek
Ventilátoradapterrel a jobb hűtésért.

50 Az arany középút?
Teszt: 5 középkategóriás számítógépház.

54 Kezdjünk ki a távolsággal!
Ultranagy zoomtartományú digitális fényképezőgépek.

57 Vissza a papírhoz
Teszt: 5 fotónyomtató.

60 Minőségi útravalók
MPIO MP3-lejátszók – nyereményjátékkal!

62 IBM Software Delivery Assistant
Szoftverkézbesítő segéd szoftvercsomagok telepítéséhez.

64 Akciók és üzletek
Hardverajánló – árakkal.

MPIO MP3-lejátszók – nyereményjátékkal! **60**

Teszt: 5 fotónyomtató **57**

CyberLink DVD Solution 1.0 **80**

Megújította Intel integrált grafikus vezérlő **38**

Nézünk, mint a moziban **76**

»Szoftver

68 Kincstár
PCM DVD: korongkalauz.

69 Nyári finomságok
Vírushíradónk jelenti...

70 Albumkészítő műhely
Mindent a Javából: JAlbum 4.4.

71 Gyorsteszt
A szövegmágus: PDF Converter 1.4 • **Otthoni kiszolgálás:** Serv-U 5.1.0.0 • **Vigyorgyár:** HappyIcon 2.84 • **Szezám, tárulj!:** KeePass Password Safe 0.96b • **A registry-varázsló:** RegCool 3.002 • **A grafikus webmemória:** Viewpoint Toolbar 2.0 • **Aprócska hangnyűvő:** WavePad 1.05 • **Zenéből DVD-t:** Audio DVD Creator 1.62 • **Szimat, keresd!:** The Sleuthhound! 4.5.2

76 Nézünk, mint a moziban
A mindent lejátszó: The Movie Player.

78 Kézreálló videoszerkesztő
Sony Vegas 5 és DVD Architect 2.

80 Alapmegoldás házi DVD-készítéshez
CyberLink DVD Solution 1.0.

82 Hangszerkesztés mesterfokon
A digitális hangszerkesztők Rolls-Royce-a: Steinberg WaveLab 5.

84 Virtuális zenestúdió
Még nagyobb tudással: Orion Platinum 5.5.

88 A 2004-es év Delphijei
A Borland megújította fejlesztőeszközét.

90 Faxot küldeni egyszerű
Olcsóbb faxolás: HylaFax 4.1.8.

92 Miért az AVI?
AVI kontra MPEG. Előnyök és hátrányok.

96 Ismét gombozunk
Webes gombok készítése Paint Shop Pro 8-cal.

98 Más világ
Hírek és újdonságok DVD-nken az Amiga és az OS/2 világából.

Virtuális zenestúdió 84

kommunikáció 101

101 Minden, ami Linux
A hónap webhelye: www.linuxbazis.hu.

102 Gyorsteszt
Biztonsági lyukak felderítője: GFI Languard Network Security Scanner 5.0 • **Tűzfal a bajok elhárítására:** Primedius Firewall 1.64

103 A kapu szigorú őre
Védelem külső támadások ellen: Panda Antivirus GateDefender.

104 Az IP-cím változik, a tartománynév megmarad!
Teszt: 5 dinamikustartománynév-szolgáltató.

106 Központosított vezérlés
Aten KVM-kapcsolók igényes felhasználóknak.

mobil világ 108

108 Gyorsteszt
A mobilozás költsége: Psiloc Extended Log • **Digitális túrasegéd:** JGUI GPSIdeas

»üzlet 110

110 Hírek
Brother: zsebnyomtató • **HP:** kötetlen kommunikátor • **Xerox:** sokoldalúság kis- és középvállalatoknak • **HP:** jól felügyelhető vállalati PC • **Fujitsu Siemens Computers:** P mint pehelysúly • **GamaxNet:** új 54 Mbit/s-os vezeték nélküli útválasztók • **IBM:** processzoronként több virtuális szerver • **Sun Microsystems:** Opteron-alapú szerverek és munkaállomások • **EMC:** törvénytisztelő Centera • **Microsoft:** az SQL Server 2005 béta 2-es változata • **Kaspersky Labs:** a spamszűrők következő nemzedéke • **Novell:** személyazonosság-alapú rendszerfelügyelet több platformon

114 Pingvin-perspektíva
A vártnál is gyorsabban terjed a Linux!

116 Vezérmotívum: a sebesség
A Microsoft új partnerstratégiája az üzlet felpörgetésére.

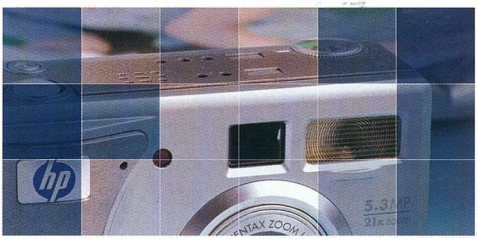

A megtalált kreativitás 118

118 A megtalált kreativitás
Interjú Erdélyi László Attilával, a Photo hall ügyvezető igazgatójával.

120 Bővítés után, bővülés előtt
Az EU bővítésében rejlő lehetőségekről beszél Füzes Péter, az Oracle Hungary ügyvezető igazgatója.

tartalom és forma 122

122 DVD-ajánló
Egy nagyon furcsa Dumas-feldolgozás: A három muskétás • **Családi horror-vígjáték a Disneytől:** Elvarázsolt kastély • **Lesz vígasz:** Getno • **Jövőlátás múlttörléssel?:** A felejtés bére • **Csikócsoda:** Vágta • **Lassú tánc a pörgő tömegek városában:** Elveszett jelentés

124 Hollywoodi busidó
A hónap DVD-je: Az utolsó szamuráj.

125 Nyár végi kalandok
Játékok DVD-nken: Sherlock Holmes – The Case of the Silver Earring; Battle for Troy.

126 CD-ajánló
Eleink bölcsessége: Régi magyar szólások és közmondások • **Amit Erdélyről tudni érdemes:** Tündérkert – Erdélyi emlékezet • **Európai VIP-lista:** Who's Who in Europe 2003

127 Könyvek
Virasztó Tamás: **Titkosítás és adatrejtés** • Molnár Mátyás: **Lotus Notes 6 – felhasználóknak – 6.5 kiegészítéssel** • Rob Flickenger: **Linux bevetés közben**

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

.NET Framework 88-89
2f 2000 Kft. 113
3Dexter 98
3dfx Voodoo3 76-77
3DLabs 76-77
4siTCleaX 01 for OS/2 99
a Hi Corp. 11
Abit IC7-Max3 64
Abit Siluro GeForceFX 5700-E 128 MB 48
Absolute StartUp 30-32
Acrobat Reader 99
Active GIF Creator 30-32
Adobe 68,71
Adobe Photoshop 16-17
AIX 70
AIXSL 112
AIXSL 5.2 112
AIXSL 5.3 112
Albatron GeForce FX 5900XT 128 MB 48
Alderwood 38-41
Allround Automations 30-32
Altec Lansing 321 66
Altec Lansing AVS300 66
AMD 38-44
AMD Athlon 2400+ 42-44
AMD Athlon 3200+ 42-44
AMD Athlon 3800+ 42-44
AMD Athlon 64 42-44
AMD Athlon XP 2500+ 64
AMD Athlon 64 3000+ 64
AMD Opteron 112-113
Amiga 98
AmigaAMP 98
AMW M170C 65
Analog Devices 92-94
Annotate All 35-36
Annotate Word 35-36
ANR 98
Antec 120mm SmartCool 48
Apple 10,114
Arcanum Adatbázis Kft. 64
ABM 69
Association of Shareware Professionals 64
Asus 92-94
Asus A7N8X-E Deluxe 64
Asus A7V600 64
Asus P4P800 Deluxe 64
Asus P4R800-V Deluxe 64
Atari CS-521 106-107
Atari CS-522 106-107
Atari CS-628 106-107
Atari CS-9138 106-107
Atari VS-881A 106-107
Ati 38-41,68,76-77
Ati 9100 IGP 38-41
Ati IGP 38-41
Ati Radeon 9100 IGP 38-41
Ati X600 XT 38-41
Atlantic Coast PLC 26-29
Audacity 73-74
Audio DVD Creator 1.62 64
Auto-Sync technologia 10
Axapta 116-117
Axelero Rt. 30-32
Azona C-216IB 50-52
Bagle 69
Banshee 76-77
Battle for Troy 88-89
Belinea 103055 65
Belinea 17" 10 17 51 LCD 65
BetaNews Inc. 80
Billion Bipac-6500 66
Billion BIPAC-7500G 66
Billion Electric 111
BlackBerry Built-In 30-32
BlackBerry Enterprise Server 30-32
BlackBerry Web Client 30-32
Bluefish Computers 50-52
Borland Delphi 8 88-89
Breakpunk 20-24
Brother 110
Brother A7 110
Brother International Hungary Kft. 110
Brother MW-100 110
Brother MW-140 110
C 76-77
C# 88-89,114
C++ Builder 88-89
C-Media 76-77
C-Organizer Professional 30-32
Cabir 69
Canon Bubblejet i550 65
Canon Bubblejet i950 65
Canon Hungária 57-59
Canon i865 57-59
Canon i965 57-59
Canon i990 57-59
Canon PowerShot A80 66
Casesda CK-1020SA 50-52,64
Catalyst 38-41
CD-LabelPrint 44
CE Linux Forum 114
CentraStar 2.3 112
Chainech 42-44,64
Chieftec CX-01BL-BL-B 64
Chieftec Dragon DX-01BDU 64
CIB Bank 25
CJB.net 104-105
Click Wheel technológia 10
Club3D 9600 128 Mb 48
C-Net Networks 20-24
Compaq Ipaq 76-77
Compucase 6C28B 42
ComputerBooks 88-89
Cooler Master Centurion 48
Coolink Cool VS1 42
Corel 30-32
Corsair 42-44
Corsair TwinX PC3200 Low Latency 42-44
Creative 10
Creative Gigaworks S750 66
Creative Inspire 4.1 4400 66
Creative MuVo 10,66
Creative MuVo2 4 GB 66
Creative P380 66
Creative Sound Blaster Audigy Player 66
Creative Sound Blaster Audigy2 66
Creative Sound Blaster Live! 66
Creative TravelSound 200 66
Creative Zen 66
CTX EX700F 66
Cybercafe Corp. 26-29
CyberLink DVD Solution 1.0 64
Cygwin 99
DainNS12.FLT 0.1.6 99
Darwin 76-77
Datadosen.se 70
DB2 112
dc210 0 HP ProtectTools Embedded Security Manager 111
DeuPAD 18-19
DFSee 6.10 69
Digital River 20-24,26-29
Direct Connect architektúra 113
DirectX 8.1 38-41
DirectX 9 38-41
DirectX 9.0b 38-41
DirectX 9.0c 38-41
Disc Eater, 128 MB 66
Doom 16-17
Doom 3 135
DOS Navigator 68
Download Accelerator Plus 30-32
Download.com 20-24,26-29
Downloads.hu 30-32
Drayesk Vigor 2200V Plus 66
DTK CAS-58KPFC4U2FD 50-52,64
DTK Hungary 38-41,50-52
Duke Nukem 16-17
Duts 69
DVD Decrypter 34
dyn.hu 104-105
DynDNS.org 104-105
Easy PhotoPrint 57-59
Easy-WebPrint 57-59
eCamStation 70
eComStation 1.2 99
Economist Corporate Network 120
EDGE 11
Edimax BR-6104P 66
Eizo Flexscan L357 65
elementS 26-29
Elwinsoft.com 18-19
EMC 112
Energy Territory 38-41
Enermax 42-44
EnGenius WSR-3018 111
Epoc 20-24
Epox 8RDA3G 64
Epson 12
Epson PhotoQuicker 3.5 57-59
Epson Stylus Photo R300 57-59
Ernst & Young 120
Eurtweb 20-24
Extreme Graphics 2 38-41
F-Secure 30-32
Fanatech 30-32
FCader Group 18-19
FileForum 20-24,26-29
Final Fantasy XI 38-41
Flash-Point Kft. 42-44
FlyingGear 68
Forrester Research 114
Fotexnet.hu 30-32
FotoGeiz2 1.04 99
Foxconn 915M07-G-8EKRS 38-41
FreeBSD 76-77
Freecom 34
Freecom FHD-XS 34
Freecom FX-50 34
Fuji Frontier 118-119
Fujifilm FinePix S7000 54-56
Fujifilm Magyarország 54-56
Fujitsu Siemens Computers 111
G-Network Kft. 35-36
Gainward Hollywood@Home Music2Go 7.1 36
Gainward Hollywood@Home Sound X plosion 5.1 Headset 36
GamesNet Kft. 111
Gemsfa Kft. 30-32
Genius MousePen 5x4 35-36
Genius SW-5.1 Surround Home Theater 36
Genius WizardPen 4x3 35-36
Gatelife 26-29
Gigabyte Advanced Network Security Scanner 5.0 102
GigaByte BIK-1100 48
Gigabyte Radeon 9600 XT 128 MB 48
Glacialtech Igloo 2310 48
Glacialtech Igloo 2520 48
Glacialtech Silent Blade 48
Glenn Alcott Software 71
GPA-900 38-41
Gnome 98
GOGO 3.13 99
Goland Tech Ltd. 74
GoldCoast Oceanfest 13
GoldenCode 111
Grantsdale 38-41
Graphics Media Accelerator 900 38-41
Happykon 2.84 72
Hewlett-Packard Magyarország 54-56
Hitachi 114
Hitachi 12LD4200 13
Hitachi 22LD4200 13
Hitsquad.com 20-24
Honosító Mihely 20-24,30-32,68
HotDownloads.com 26-29
HotScripts. 20-24
HP 110-111,114
HP Compaq Business Desktop dc7100 111
HP Compaq Business Notebook nx5000 111
HP Deskjet 5550 65
HP Értékelemez készíto 57-59
HP Fotó és Kép 57-59
HP iPAQ Backup 111
HP iPAQ File Store 110
HP iPAQ Wireless 110
HP LaserJet 1010 66
HP Magyarország 110-111,118-119
HP Mobile Print Center 111
HP Photosmart 7550 65
HP Photosmart 7760 57-59
HP Photosmart 945 54-56
HP Share-to-Web 57-59
HP Shop 57-59
HP-UX 70
HTML Tidy 99
Hungarian Data Systems Kft. 111
HyleFax 4.1.8 90-91
Hypermake 4.2 99
Hírek Média és Internet Technológiai Kft. 20-24
I-Worm.Anak.a 69
IP154G 38-41
IBM 112,114
IBM i5/OS 112
IBM Magyarország 112
IBM Power5 112
IBM Software Delivery Assistant 62-63
IBM ThinkPad 62-63
IBM ThinkVantage 62-63
IBM Web Browser 99
id Software 125
IDC 114,118-119
iEntry 127
iF Software 20-24
Innotek 99
Innovatek 60/80 48
Innovatek 80/120 48
Intel 13,38-44,114
Intel Celeron 2800 MHz 64
Intel D915GLX 38-41
Intel Extreme Graphics 2 38-41
Intel Graphics Media Accelerator 900 38-41
Intel Pentium 4C 3.2 GHz 64
Intel Pentium 4E 2.8 GHz 64
Internet Explorer 20-24
InterVideo WinDVD 5 64
iPAQ Pocket PC h4340 110
iPod 10
IrfanView 20-24
iRiver iFP-590 66
iriver iHP-120 20 GB 66
iSleuthHound Technologies 75
iAlbum 1.0 70
JAlbum 4.4 70
Java 1.4.x 99
Java 2.0 112
Java Desktop System 112
JBoss Java 114
JGUI GPSIdeas 108
Jochen Merz Software 26-29
Kaspersky Anti-Spam Enterprise Edition 2.0 113
Kaspersky Anti-Spam ISP Edition 2.0 113
Kaspersky Labs 113
Kays 98
KDE 98
KeePass Password Safe 0.96a 74
Kelly-Tech 45-47,50-52
Kereskedelmi és Hitelbank 33
KeSos Kft. 30-32
KimSoft '99 Kft. 30-32
Kinyo VS-500R 5.1 66
Kiskapu Kiadó 127
Klipsch GMX A-2.1 66
Konitki Inc. 20-24
KTC K-7003FE 66
Kyocera Mita FS-1900 66
Labtec Arena-530 66
Lame 3.9x 99
Leica DC Vario-Elmarit 12
Letoltes.com 30-32
Letöltés.lap.hu 30-32
Lexmark X5150 65
LG 34
LG GCC-4520B 65
Lifebook P7010 111
Linux 68,70,76-77,101,112,114,127
LinuxWorld 114
Lotus Notes 127
Lotus Notes 6 127
LSI II 12
Lumix 12
Lumix DMC-FX2 12
Lumix DMC-FX7 12
Lumix DMC-FZ20 12
Lumix DMC-FZ3 12
Macaroth Bt. 30-32
Macintosh 10,12,34
MacOS X 70
MacOS X 10.1.5 34
MacOS X 10.2 76-77
Magyar Kulkereskedelmi Bank 25
MakeIPF 99
Mascot Capsule Engine Micro3D Edition 64
Mass Downloader 20-24
Matrox 76-77
Matsushita Electric Industrial 12
Maxtor Maxline Plus II 7Y250M0 20
MEGA O.I.S. 12
MetaProducts 20-24
Microprose 26-29
Microsoft 13,16-17,30-32,68,113-114,116-117,120
Microsoft Access 102
Microsoft Office 30-32
Microsoft Outlook 10
Microsoft SQL Server 2000 Desktop Engine 102
Microsoft Visual Studio .NET 2003 120
Microsoft Windows 120
Microsoft Windows Mobile 2003 for Pocket PC Phone Edition 110
Microsoft Windows XP Professional 42-44
Microsoft Word 35-36
Microsoft Worldwide Partner Conference 2004 116-117
Midisoft Kft. 82-83
Midnight Commander 98
MinGW/MSYS 76-77
Minolta DiMAGE Z1 66
Minolta-QMS magicolor 2350 66
Mono 1.0 114
Morse PC-9689 50-52
MorphOS 98
Mozilla 68,99
MPIO CL200 60-61
MPIO DMK 60-61
MPIO FD100 60-61
MPIO FL100 60-61
MPIO FY100 60-61
MPIO FY200 60-61
MSI 42-44
MSI 865G Neo2-PLS 42-44
MSI 865PE Neo2-PFS 42-44
MSI FX5950 Ultra VTD256 42-44
MSI K8T Neo2-FIR 42-44
MSI K8T880 Delta MS-7047 64
MSI PT880 Neo-FISR 42-44
Multimedia.hu 34,80-81
Myip.hu 104-105
MySQL 18-19
Navision 116-117
NCH Swift Sound 73-74
NEC 34,114
NEC 2500A 65
NEC ND-2500 34
NEC ND-2510 34
Neo SW-X51BK 36
Nero 6.3.1.17 34
NetAcademia Oktatóközpont 127
NetPac Kft. 122-123
Netsky 69
NetworkingFiles.com 20-24
Newton 20-24
nForce2 38-41
Nikon Coolpix 5700 54-56
Nikon Hungaria 54-56
No-IP.com 104-105
Norton AntiVirus 30-32
Novell 30-32,113-114
Novell SUSE Linux 113
Novell ZENworks 6.5 113
Nvidia 38-41,68,113
Nvidia ForceWare 56.72 42-44
Nvidia GeForce2 76-77
Nvidia nForce 38-41
Nvidia nForce driver 4.24 42-44
Nvidia nForce2 38-41
Object Pascal 88-89
ObjectWeb 114
Odin 99
Office 2003 SP1 68
Oki B4300 66
OmniPage SE 2.0 110
Open Transport Tycoon Deluxe 0.3.3 98
OpenBSD 76-77
OpenOffice 98
OpenOffice.org 99
Oracle Database 10g for Microsoft Windows 120
Oracle Hungary 120
Oracle Technology Network 120
Origo] Szoftverbázis 30-32
Orion Platinum 5.5 84-86
OS/2 70
OS/2 Kit for Java 1.4.2_05 99
OS/2 Light Tables 99
OTP 25
Outlook Express 75
Oxygen Software 30-32
PAD Repository 18-19
PADKit 18-19
Paint Shop Pro 8 96-97
Palm 20-24
Palm OS 20-24
Panafo FIABA812L 42-44
Panasonic 12,34,45-47,114
Panasonic DMC-FX5 66
Panasonic LB10NE 38
Panda Antivirus GateDefender 30-32,103
Panda Software 30-32,103
Papst 3412 NGLE 48
Papyrus Office 98
Paragon GmbH 30-32
Pascal 88-89
PayPal 26-29
PDF Converter 1.4 68
PDFCreator 0.8.0 68
Pegasus 98
Pen Commander 35-36
PenPhil 35-36
PenSigner 35-36
Pentax Optio 54 66
Phantasy BL 30-32
Philips 92-94,514
Photo hall 118-119
PhotoRecord 57-59
PhotoStitch 57-59
PHP 18-19
PictBridge 12
PicturePlease 12
Pine 4.61 99
Pioneer 34
Pioneer DVR107D 65
Pixel 45-47
Plextor PX-116A 34
PMVNC Server 1.02 68
Pocket PC 20-24
PostIT 68
Power2Go 3.0 80-81
PowerColor Radeon 9800 XT 48
PowerProducer 2.0 Express 80-81
Prim Kiadó 66
Primedius Firewall 1.84 102
Print Image Matching 12
Print Wizard 66
Psiloc Extended Log 108
QueenCy 0.1.8a 99
Quest Software 30-32
R.A. Trade 57-59
Radeon 9100 38-41
Ramirs Rubin Rt. 10,38-41
Ratter 69
RayRace 98
Red Hat 112,114
Red Hat Linux 113
RegCool 3.002 72-73
Register Now! 26-29
RegNet 26-29
RegNow 26-29
RegSoft 25-29
Research in Motion 10
Rhino Software 71-72
RIM 20-24
Roxio Toast 34
Runtime Software 30-32
S3 Savage 76-77
Samsung 114
Samsung SpinPoint SP0802N 65
Samsung SpinPoint SP1614N 65
Samsung SyncMaster 152B 65
Samsung Syncmaster 763 MB 65
ScanSoft PaperPort SE 9.0 110
Scout 98
ScumnVM 68
Seagate 42-44
Seagate Barracuda 7200.7 ST3120026AS 65
Secure Download 20-24
Secure Notes Organizer 3.0.0 20-24
Senao International 11
Seneti Hungary 48
Serenity Systems 71-72
Serv-U 5.0.0.11 30-32
Share-It! 26-29
Shareware Industry Award 64
Shareware Industry Awards Foundation 16-17,20-24
Shareware Tracker 18-19
Shareware-base.de 20-24
Sharp 114
Sharp Zaurus 76-77
Sherlock Holmes – The case of the Silver Earring 125
Siemens Mobile 10
Siemens SK65 10
Simtel 20-24
SIS 38-41
Slackware Linux 68
Slovak Antivirus Center (SAC) 20-24
Slunecnice 20-24
SMC Barricade 7004ABR v2 66
SMC Barricade 7004VBR v2 66
SnapFiles 20-24
SnapFiles Pro 20-24
SnoopDOS 98
Soft Sabini BASIC 18-19
Soft-Trans Bt. 30-32
Softkey 26-29
SoftPedia 20-24,26-29
Software City 30-32
Software Submit.net 18-19
Solaris 70,114
Solaris x86 112
Sony 114
Sony DSC-V1 66
Sony DVD Architect 2 78-79
Sony Ericsson 11
Sony Ericsson K500i 11
Sony Ericsson S710a 11
Sony Ericsson Z500i 11
Sony Vegas 5 78-79
Sound Blaster Live 37,76-77
SourceForge 68
Spector Photo Group 118-119
SQL 7 102
SQL Server 2005 beta 2 113
SQL Server Management Studio 113
Stardock.net 16-17
Steinberg WaveLab 5 82-83
Sun Fire V40z 112
Sun Java 2 Platform Standard Edition 1.4.2 99
Sun Java Workstation W1100z 112
Sun Java Workstation W2100z 112
Sun Microsystems 112,114
SUSE Linux 113
SuSE Linux Enterprise Server 9 114
SWISHzone 26-29
SWKeg 26-29
Symantec 30-32
Symbian 69
Synapse Audio Software 84-86
Szoft Info Kft. 30-32
Szoftver ABC Kft. 30-32
TamoSoft 30-32
Tasc CDW-552E 65
Tasc PowerMax 1300 66
Terminal Download 30-32
Terratec Aureon 7.1 Space 66
Terratec DMX 6Fire 66
TGI Magyarország 118-119
The Bat! 30-32
The Movie Player 76-77
The Sleuthhound! 4.5.2 75
Thermaltight ALX-800 45-47
Thermaltight SLK-800U 45-47
Thermaltight SLK-900A 45-47
Tian Computer 98
Tivoli 112
Toshiba 34
Total Commander 98
Transport Tycoon Deluxe 10
TravelSound 200 Normalizer 10
Trialware Professional Association 18-19
Trialware Submit 75
Trident CyberbladeI1 76-77
TTS Kft. 45-47
Tucows 20-24
Two Pitots 30-32
Tyra/2 1.91 99
UHU-Linux Baráti Kör 68
Unix 112,114
USB-Direct-Print 12
Valuesoft 125
Vanguard 116-117
Venus 12
Verbatim 34
Vi 98
Via 99
Via 4-1 4.51 42-44
Via Epia 76-77
Via53Graphics 38-41
Viewpoint Corporation 72
Viewpoint Toolbar 2.0 72
ViewSonic PF775 65
ViewSonic VX500 65
Virgo/DX 76-77
VirtualDub 93-94
VISA 25
Visual Studio .NET 120
Visual Studio Industrial Partner 120
VNUnet.fr 20-24
Voyager 99
Warhammer 40K 125
WavePad 1.05 73-74
WebAttack.com 20-24
WebSphere 112
Western Digital Raptor WD740 65
Winamp 34
WindowBlinds 66
Windows CE 69
Windows Media Player 7 66
Windows XP Service Pack 2 13,68
WinFuture.de 20-24
WinRAR 30-32
XAPT Hungary Kft. 116-117
Xara 26-29
Xerox 110
Xerox Phaser 6100DN 66
Xerox WorkCentre P120 110
Xinnian Red Carpet Enterprise 113
Zalman CNPS7000A-Cu 45-47
ZoomBrowser EX 57-59

Garantált biztonság

A Kingston Technology Company a világ legnagyobb független memória gyártója. Piacvezető szerepe nem véletlen; széles termékválasztéka **kiváló minőséggel** párosul. A kétezret is meghaladó számú terméke több mint tízezer rendszert képes támogatni és gyártmányaik a legszigorúbb műszaki, minőségi ellenőrzésen mennek át. A **"memóriakirály"** hazai disztribútor hálózata a közelmúltban a Juventus-Team Kft csapatával bővült. Az új disztribútor a Kingston ValueRAM és Digital Media termékcsaládját nagyrészt **raktárról biztosítja**, meglepően **kedvező áron**.

élettartam garancia*

Kingston TECHNOLOGY
Value RAM

Kingston TECHNOLOGY

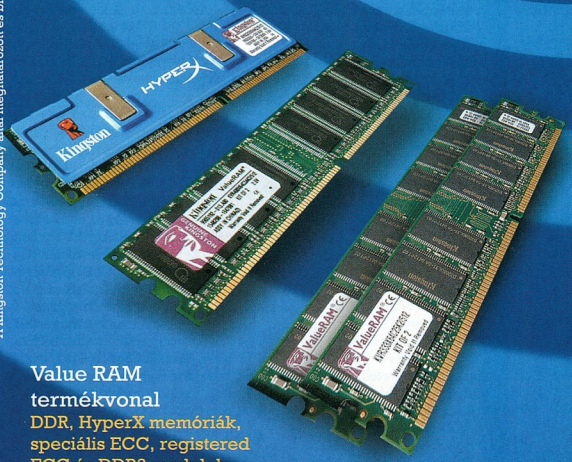

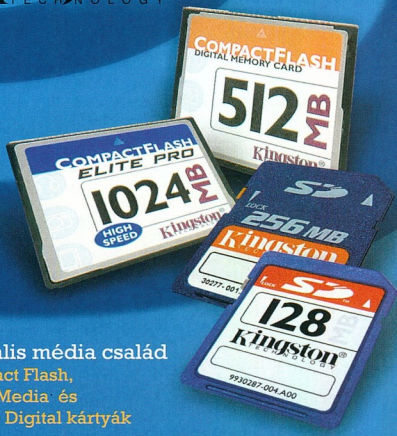

Value RAM termékvonal
DDR, HyperX memóriák, speciális ECC, registered ECC és DDR2 modulok

Digitális média család
Compact Flash, Smart Media és Secure Digital kártyák

*A Kingston Technology Company által meghatározott és biztosított élettartam garancia

Megvásárolható az ország egész területén a Gépbolt hálózat üzleteiben és az Interneten.

gépbolt
www.gepbolt.hu

Juventus Team
Számítógép alkatrész nagykereskedelem
A MŰKÖDŐ GÉPES KAPCSOLAT
1145 Budapest, Laky Adolf utca 36.
Telefon/Fax: (1) 469-5847
www.juventus-team.hu

Siemens Mobile

» Felsőkategóriás üzleti telefon

A Siemens Mobile legújabb felsőkategóriás üzleti telefonja, az SK65 a beépített BlackBerry Built-In program segítségével a számítógépek e-mail-, naptár- és adatkezelési lehetőségeinek teljes palettáját nyújtja. A háromsávos telefon segítségével az üzletemberek utazás közben is ellenőrizhetik bejövő üzeneteiket.

A klasszikus és letisztult formavilágú, fekete-ezüst színű telefon külsejének legfigyelemreméltóbb eleme az elforgatható „x2type" (cross to type, azaz „fordítsd keresztbe, hogy írhass rajta") billentyűzet. A kiforgatható, 37 nyomógombos QWERTY billentyűzet segítségével a felhasználó gyorsan és könnyedén írhat e-maileket.

» Az SK65 „keresztbe gépelős" billentyűzete használat után a készülék alá forgatható

Az SK65 egyszerűbb, standard változatánál az e-mail fiók tartalma gombnyomásra tölthető le a mobiltelefonra, a fejlettebb változatoknál pedig a BlackBerry Built-In technológiát használva az e-mailek automatikusan jelennek meg a készüléken. Valamivel későbbre várható a BlackBerry Web Client és a BlackBerry Enterprise Server megjelenése. Az SK65 standard változatának BlackBerry Built-In programnak köszönhetően a legmagasabb színvonalú e-mail kezelési képességekkel bír. Ez a program lehetővé teszi a számítógépen megszokott levelező-, naptári és üzleti információs alkalmazásokhoz, például a Microsoft Outlookhoz vagy a Lotus Noteshoz való folyamatos hozzáférést. Mindez azt jelenti, hogy a számítógépre érkező e-mailek automatikusan megjelennek a mobiltelefonon is, így a felhasználó az irodától távol is megválaszolhatja őket, és a válaszok azonnal megjelennek az irodai rendszeren is.

Az SK65 eredeti szolgáltatása az új Push-to-Talk over Cellular (PoC) technológia használata, amelyet 2004 negyedik negyedévében vezetnek be. A PoC technológia lehetővé teszi a felhasználóknak, hogy egyetlen gombnyomással egyszerre több címzettnek küldjenek hangüzenetet, és ezáltal kényelmes alternatíváját kínálja a szöveges üzenetnek. A PoC technológia további előnye, hogy segítségével a telefon adóvevőként is használható.

A 144 grammos SK65 telefon belső memóriája 64 Mbyte-os, amelyből körülbelül 30 Mbyte szabad. A készülék 132x176 képpontos, 64 ezer színt megjelenítő TFT kijelzővel bír, 6 óra beszédidőt és 250 óra készenléti időt kínál. Mindemellett a drót nélküli Bluetooth technológia is kiegészíti az SK65-öt, segítségével kényelmesen használható a Bluetooth Headset, autóban pedig a Car Kit Bluetooth kihangosító. Az alapkészülék szeptemberben kerül az európai üzletekbe, míg a BlackBerry Built-In programmal felszerelt változatok novembertől lesznek kaphatók.

➲ **www.siemensmobil.hu**

Apple

» Negyedik generációs iPod

Az Apple bemutatta korszakalkotó hordozható digitális zenelejátszójának negyedik nemzedékét, amely tartalmazza az iPod minimodellekből már ismert, érintésérzékeny Click Wheel technológiát az öt nyomógombbal, amelyek segítségével a felhasználó egy kézzel is könnyen navigálhat az LCD kijelzőn megjelenített menürendszerben. Az akár 10 ezer zeneszám tárolására alkalmas új iPod megnövelt kapacitású akkumulátora maximum 12 órányi zenelejátszást tesz lehetővé.

A *Shuffle Songs* pont egy új elem a főmenüben, amely azonnali hozzáférést kínál a zenehallgatás izgalmas, új módjához.

» Az iPod megnövelt kapacitású akkumulátora akár 12 órányi folyamatos zenelejátszást is lehetővé tesz

Az iPod együttműködik a szabadalmaztatott Auto-Sync technológiával, amely automatikusan tölt le egy teljes digitális zenekönyvtárat az iPod tárába, és azt naprakészen tartja, ha a felhasználó csatlakoztatja egy Macintosh géphez vagy Windows-alapú PC-hez Firewire vagy USB port segítségével: a nagy sebességű csatlakozásnak köszönhetően másodpercenként két zeneszám kerülhet az iPod zenekönyvtárába. Ebből is kitűnik, hogy az iPod használatához Firewire kapuval épített Macintosh gépre van szükség, MacOS X 10.1.5-tel vagy későbbi verzióval, vagy egy windowsos PC-re IEEE-1394-es vagy USB porttal. Az új iPod modellek már megrendelhetők a magyarországi viszonteladóknál.

➲ Apple magyarországi képviselet – Hungarian Data Systems Kft.
☎ **250-3260**
➲ **www.apple.hu**

Creative

» Hangszóró-origami

A Creative bejelentette TravelSound 200 személyi, hordozható, kompakt kialakítású sztereó hangfalrendszerét, amely a gyártó digitális audiolejátszóinak – például a Creative Zen és MuVo MP3-, valamint a hordozható CD-lejátszóknak – és a noteszgépeknek lehet megfelelő kiegészítője.

A mobil felhasználó így útközben sem kényszerül arra, hogy kizárólag fülhallgatón keresztül hallgassa kedvenc zeneszámait, hanem ahol erre a körülmények lehetőségét adnak, kihangosíthatja azokat.

A termékcsalád eredetileg 2002-ben került piacra, és az új TravelSound 200-as modell is ugyanazt a szellemes és bevált kihajtható kialakítást kapta. A tervezők a kis méret, a tartósság és a minőségi hangzás érdekében két sík titán hangszóróból alakították ki a rendszert. A TravelSound 200 így elég kicsi ahhoz, hogy elférjen egy kabátzsebben, és hogy négy standard AA méretű ceruzaelemről működtetve elegendő lejátszási időt nyújtson.

» A kompakt, kihajtható kialakítású TravelSound 200 a kabátzsebben is elfér

A javított sztereó hangzás érdekében alkalmazott wide effect mód mellett a TravelSound 200 Normalizer szolgáltatása egyenletes hangerőt biztosít még tömörített zenefileok esetén is, amelyek gyakran eltérő hangerővel kerülnek rögzítésre. A hajtogatós hangrendszer csomagjában egy hasznos hordtáska is helyet kapott.

➲ Ramiris Rubin Rt.
☎ **388-3200**
➲ **www.ramiris.hu**
➲ **www.creative.com**

Sony Ericsson

» Két kamerás EDGE-telefon

A Sony Ericsson két új kamerás telefonnal bővítette EDGE (Enhanced Data Rates for Global Evolution – fejlett adattovábbítás a globális fejlődésért) technológiára épülő készülékeinek kínálatát. Az új telefonok gyors vezeték nélküli adatelérést, tartalomletöltést és üzeneteküldést, valamint interaktív online játékokat kínálnak. Mindkét modell karakteres megoldásokat vonultat fel: az ötletes, függőleges és vízszintes állásban egyaránt használható S710a 1 megapixeles digitális fényképezőgépet tartalmaz, míg a kagylóhéjas Z500i állókép és videók készítésére is alkalmas, és kiváló kommunikációs és játéklehetőségeket kínál.

» Multimédiás üzenet az S710a nagyméretű kijelzőjén

Mindkét telefon az EDGE technológia legújabb hálózati fejlesztéseit tartalmazó úgynevezett Class 10 kategóriájú EDGE eszköz, amelyekkel könnyebb és gyorsabb az e-mailezés, az online játék és az adatelérés: a letöltési sebesség határa 240 kbit/s, a feltöltésé 120 kbit/s. Az EDGE olyan harmadik generációs mobiltechnológia, amely szélessávú átvitelt megközelítő sebességet biztosít a mobileszközöknél.

A korábban megjelent S700i-hez hasonlóan az S710a háromféleképpen használható: álló helyzetben, vízszintesen elforgatva és kinyitva. Ez a megoldás a felhasználó számára mindig a legkényelmesebb kezelhetőséget nyújtja a fényképezéshez, böngészéshez, telefonáláshoz vagy e-mailezéshez. Az S710a 1,3 megapixeles digitális CCD kamerát tartalmaz, amellyel kitűnő minőségű fényképek készíthetők. A képek és a játékok karcmentes, 5,84 cm átmérőjű, 262 ezer színű TFT kijelzőn jelennek meg. A fényképezést vaku és nyolcszoros digitális zoom segíti, így sötétben és távolról is készíthetők felvételek.

A QuickShare technológiának köszönhetően az S710a rendkívül könnyen használható: az aktív lencse kinyitásakor a kamera automatikusan bekapcsol, a képek és videók egyetlen kattintással elkészíthetők, és a felvételek néhány további kattintással továbbíthatók. A felhasználók számos különböző módon küldhetnek képeket, videókat és egyéb adatokat számítógépükre és egyéb eszközökre, például Memory-Stick Duo memóriakártyán keresztül, illetve Bluetooth vagy infravörös átvitellel. Az S710a 2004 negyedik negyedévétől lesz kapható Észak-Amerikában.

Az európai piacra kerülő Z500i kagylóhéj kialakítású készülék, a gyártó első telefonjainak egyike, amely a Push to Talk over Cellular (PoC) technológiával adó-vevőként is használható. Ahol szükség van erre a szolgáltatásra, komoly költségek takaríthatók meg, hiszen nem kell kétféle berendezést beszerezni és üzemeltetni. Ami a képek készítését és továbbküldését illeti, a telefon VGA felbontású kamerája mind álló-, mind mozgóképeket képes rögzíteni, amelyek a QuickShare technológiával – akárcsak a hangfelvételek – pár kattintással továbbíthatók.

» A kagylóhéj kialakítású Z500i ázsiai és európai felhasználóknak

A Z500i 65 536 szín megjelenítésére képes képernyővel bír, amelyen a képek helyben is jó minőségben megtekinthetők, az EDGE adatátvitelnek köszönhetően pedig mind a letöltés, mind a webböngészés jelentősen felgyorsul a már ismertetett módon. Összecsukott állapotban a telefon külső felületén elhelyezkedő, 4096 színt megjelenítő színes képernyő képkeresőként szolgál, megjeleníti a hívó fél nevét és fényképét, vagy lehetővé teszi, hogy a felhasználó szöveges üzeneteket olvasson anélkül, hogy ki kelljen nyitnia a telefont. A Z500i-ről az adatok bármely PC-vel könnyedén szinkronizálhatók, így a felhasználók magukkal vihetik és útközben is megtekinthetik a naprakész határidőnaplót és a névjegyzéket. A Z500i 2004 negyedik negyedévétől lesz kapható Európában és Ázsiában egyaránt.

» Szórakoztató útitárs

A Sony Ericsson K500i jelzésű legújabb kamerás mobiltelefonja egyik oldalán úgy néz ki, mint egy telefon, a másikon mint egy fényképezőgép. A K500i nagyméretű színes kijelzőjének köszönhetően gyerekjáték a digitális fényképek és videofelvételek elkészítése és továbbküldése, illetve a képek megtekintése és a játékok használata.

» K500i – mobiltelefon zoomos digitális kamerával

Az 1,9 colos, 65 ezer színt megjelenítő TFT képernyő és a MultiAction joystick mellett a gyors akcióra és sok grafikára épülő mobilalkalmazásokhoz kifejlesztett külön grafikus platform – a HI Corp. Mascot Capsule Engine Micro3D Edition nevű, Java 2.0-n futó grafikus motorja – biztosítja a felhőtlen játékörömöt. A K500i 12 Mbyte-os belső tárolója összesen 170 kétdimenziós vagy 45 háromdimenziós játék tárolására elegendő.

A kétarcú K500i megfordítva négyszeres digitális zoommal rendelkező digitális kameraként használható, ami sokkal természetesebbé teszi a fényképezést és a videofelvételek készítését. A lencsefedő kinyitásakor a kamera automatikusan bekapcsol, ezután pár mozdulattal elkészíthetők a kívánt fényképek vagy szórakoztató videofelvételek, amelyek magán a készüléken is megjeleníthetők, illetve a QuickShare technológiának köszönhetően néhány kattintással MMS-ben vagy e-mailben továbbíthatók. A 80 grammos, 8 órás beszédidőt nyújtó K500i az év harmadik negyedévétől kerül forgalomba.

Sony Ericsson ügyfélszolgálat ☎ 437-7300
www.sonyericsson.com/hu/

Panasonic

» Venus áramkör a Lumix kamerákban

A legszélesebb körben Panasonic márkanevű termékeiről ismert Matsushita Electric Industrial bemutatta négy új Lumix digitális fényképezőgépét: a DMC-FX7, DMC-FX2, DMC-FZ3 és DMC-FZ20 modelleket. Az új kamerák mindegyike a továbbfejlesztett Venus áramkörös LSI II jelfeldolgozó chippel, a szintén új fejlesztésű MEGA O.I.S. optikai képstabilizátorral, végtelenített sorozatfelvétel üzemmóddal és Leica DC Vario-Elmarit objektívvel kerül forgalomba, Európában szeptember folyamán.

Az 5 megapixel felbontású DMC-FX7 és a 4 megapixeles DMC-FX2 a DMC-FX5 és DMC-FX1 utódaiként jelennek meg. Ez az első két kompakt kialakítású gép, amely MEGA O.I.S. képstabilizátorral kerül forgalomba. A két kamera 3-szoros optikai zoommal (ami egy 35 mm-es filmmel dolgozó gépnél egy 35–105 mm-es objektívnek felel meg) és nagyméretű LCD kijelzővel (2,5 colos az FX7-hez és 2,0 colos az FX2-höz) van felszerelve. A kijelző Power LCD üzemmódban is üzemeltethető, ami 40%-kal megnöveli a panel fényerejét, így erős külső fénynél is jól látható marad. Mindezek a szolgáltatások és technikai fejlesztések elférnek a parányi – 94,1x50,0 x24,2 mm-es – vázban, ami 33%-os méretcsökkenést jelent az előző modellekhez képest.

» DSC-FZ20 – a kézi expozíciós beállítások gazdag palettáját kínálja

Ahogy a digitális fényképezőgépek egyre kisebbé válnak, úgy válik egyre fontosabbá a kézremegés okozta képtorzulások kiszűrésének megoldása. A MEGA O.I.S. képes a kéz remegését hatékonyan kiegyenlíteni. Ezt a hatékonyságot egy giroszenzor teszi lehetővé, amely a legapróbb rezgést is érzékeli, és jelet küld egy lineáris motoregységnek, amely elvégzi az objektív lencsetagjainak szükséges beállításait. Az új modelleknél ez a kiegyenlítőrendszer az új Venus áramkörös LSI II-be van integrálva, így a kézremegés észlelése és korrigálása még gyorsabban történik. Az új MEGA O.I.S. lehetővé teszi a telefotók és éjszakai felvételek készítését állvány nélkül is!

A Panasonic megnövelte a gyors képfeldolgozást végző Venus áramkörös LSI chip teljesítményét, amely így még gyorsabbá vált, és a kapott képek még élethűebbek lettek. A Venus áramkörös LSI II több mint 10%-kal jobb vízszintes és függőleges képfelbontást biztosít, csökkenti a sötétebb tónusú részletek képzaját, valamint tökéletesebb színképzést tesz lehetővé a 12 színtengely egymástól független beállíthatóságával. A megnövelt teljesítményű, többcélú képfeldolgozó áramkörnek köszönhetően a fényképezőgépek reakcióideje is tovább csökkent, így ma már a Panasonic modellek büszkélkedhetnek az egyik legrövidebb késleltetési idővel (az autofókusz beállításához szükséges időt leszámítva) – körülbelül 0,006 s (FX2), illetve 0,008 s (FX7) –, valamint a két egymást követő expozíció közötti legkisebb időigénnyel: körülbelül 0,3 s (FX2), illetve 0,4 s (FX7). A szintén új végtelenített sorozatfelvétel móddal pedig csak az SD memóriakártya kapacitása korlátozza a sorozat hosszát.

A Lumix DMC-FZ3 12-szeres optikai zoomja (ami egy 35 mm-es filmmel dolgozó gépnél megfelel egy 35–420 mm-es objektívnek) kiváló, f/2,8-es fényerővel rendelkezik az egész zoomtartományban. Ez a modell még a távoli tárgyakat is kivételes tisztasággal és részletességgel képes megörökíteni. A jó nevű Leica cég kiváló Leica DC Vario-Elmarit objektívjével szerelt Lumix digitális fényképezőgépek a filmes gépekkel megegyező színárnyalást és színhatást képesek elérni. A 3,1 megapixel felbontású DMX-FZ3 csupán 290 grammot nyom, ami 10%-kal kevesebb, mint az előző modell tömege.

» DMC-FX7 – 5 megapixeles kompakt kamera 3-szoros optikai zoommal

A Panasonic a profi felhasználóknak szánta 5 megapixel képfelbontásra képes Lumix DMC-FZ20 modelljét, amelynek 12-szeres optikai zoomja f/2,8 fényerővel bír, valamint többféle kézi beállítást is lehetővé tesz – például az állítógyűrűvel szabályozható a fókusz, illetve külön-külön beállítható a blendeérték és az expozíciós idő. A manuális expozíciós beállítások révén a felhasználó szándékosan túl- vagy alulexponált képeket készíthet – éppúgy, mint egy filmes géppel –, az alkotói eszköztár bővítésekép.

Az új Lumix modellek mindegyike rendelkezik beépített USB porttal és SD memóriakártya-nyílással, így sokféle csatlakozási lehetőség adott PC-k, tévékészülékek, DVD-felvevők és más digitális eszközök irányába.

Panasonic Magyarország
☎ 382-6060
elektro@panasonic.hu
www.panasonic.hu

Epson

» Képbarát nyomtató

Az Epson új nyomtatója, a PictureMate kicsi, kompakt és hordozható készülék, amelyet 10x15 cm-es vagy ennél kisebb méretű fényképek előállítására terveztek. A PictureMate-tel történő fotónyomtatáshoz PC-re sincs szükség, a nyomatok élettartama pedig – nem szélsőséges körülmények között – akár a 100 évet is elérheti. A PictureMate az összes forgalomban lévő memóriakártyaformátumot támogatja, és szinte az összes digitálisfényképezőgéptípussal képes közvetlen kapcsolatot teremteni a PictBridge, USB-Direct-Print és Print Image Matching technológiáknak köszönhetően, illetve az (opcionális) Bluetooth vezeték nélküli interface-en keresztül képfile-okat tud fogadni, például mobiltelefonokról is. A PictureMate szegélymentes nyomtatásra is képes hatszínű tintapatronnal, kezelése pedig rendkívül egyszerű a Print Wizard (nyomtatóvarázsló) menüpontjain keresztül. Jóllehet a mininyomtatót önálló működésre tervezték, PC-hez és Macintosh gépekhez is csatlakoztatható, optimalizált felbontása 5760x1440 dpi. Magyarországon augusztus végétől került forgalomba, ajánlott bruttó végfelhasználói ára 199 euró.

» A PictureMate-et 10x15 cm-es vagy ennél kisebb méretű fényképek PC nélküli nyomtatására készítették

Epson ügyfélszolgálat
☎ 06-80-014-783
infoline@epson.hu
www.epson.hu

Intel

» Szörfözzön hullámlovaglás közben!

Az Intel megalkotta a világ első szörfdeszkáját, amely beépített vezeték nélküli laptoppal rendelkezik. A szörfdeszka lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy elolvassák e-mailjeiket, böngésszenek a weben, vagy akár kamerával megörökítsék saját magukat a legnagyobb hullámokon lovagolva. A deszkába épített tábla-PC az Intel Centrino mobiltechnológiát felhasználva teszi lehetővé a vezeték nélküli kapcsolódást a strandon kiépített hot spothoz.

Az Intel a vezeték nélküli technológiát támogató szörfdeszkát a 2004-es GoldCoast Oceanfest alkalmából fejlesztette ki a North Devon-i partok mentén megtartott rendezvény szponzoraként. A napelemekkel is ellátott deszkát a helyi mesterember, Jools Matthews készítette el, és a fesztivál keretében a nemzetközi szörfbajnok, Duncan Scott avatta fel. Talán nem meglepő, hogy a szörfdeszka ötlete az Intel marketingcsapatának agyából pattant ki, akik az Oceanfest fesztiválon vezeték nélküli strandot is kialakítottak.

» A digitális életmód netovábbja

– Az alapelgondolás abból állt, hogy a technológiának ki kell tolnia a határokat – mondta Tim Hatch, az Intel lakossági termékeiért felelős marketingmenedzser. – Az Intel Centrino mobiltechnológia szabadabb munkát és játékot tesz lehetővé az emberek számára, akár a strandon heverészve kívánnak csatlakozni, akár a szörfdeszkán vagy egy kávézóban. Azt a szabadságot adja, amelynek birtokában bárhol és bármikor elérhetik a világhálót. Ez a szörfdeszka bizonyítja, hogy a „bárhol" és „bármikor" szó szerint értendő.

Ennek ellenére az Intel nem tervezi, hogy a Centrino technológiájú szörfdeszkából kereskedelmi forgalomba kerülő terméket fejlesszen. Legalábbis egyelőre.

➲ **www.intel.com**

Hitachi

» LCD televíziók a színen

A Hitachi 17 és 22 colos képátlójú LCD televíziókat mutatott be, amelyek alkalmasak mind a hagyományos módon szórt műsorok, mind a VHS vagy DVD médiumokon tárolt műsorok megjelenítésére. A készülékek a 16:9 képoldalaránynak köszönhetően alkalmasak a DVD-filmek legjobb minőségű lejátszására, mégpedig a hagyományos televíziók képernyőjén alul-felül jelentkező, zavaró fekete sávok nélkül.

» 17LD4200 – a 16:9 képarányú, 17 colos tévékészülék PC-monitorként is használható

A 17LD4200 és 22LD4200 típusú modellek beépített hangfalakkal rendelkező, elegáns ezüst burkolatú készülékek. A kisebb televízió felbontása 1280x768, a nagyobb készüléké pedig 1280x720 képpont. Kontrasztarányuk 500:1, a 17LD4200 fényereje 400 cd/m², a 22LD4200-é pedig 450 cd/m². LCD paneljük 170 fokos rálátási szöget biztosít.

Televíziókról lévén szó, az LCD kijelzők beépített tévétunnerrel, integrált hangszóróval, videobemenettel és fülhallgató-kimenettel egyaránt fel vannak szerelve. Az LCD panel tökéletes stabilitást nyújtó fémtalapzathoz kapcsolódik. Mindkét modell csatlakoztatható számítógéphez, és monitorként is használható.

➲ **www.hitachi-eu.com**

Microsoft

» Megjelent a Windows XP Service Pack 2

A Microsoft bejelentette, hogy a fejlett biztonsági technológiákat tartalmazó Windows XP Service Pack 2 (SP2) szervizcsomag (➲ **Nagyjavítás – másodszor – PCM, 2004/8/82**) gyártásra kész állapotba került. Az ingyenes szervizcsomag tartalmazza a Microsoft legújabb biztonsági frissítéseit és innovációit, erősebb védelmet nyújtó beállításokat határoz meg, továbbá olyan új biztonsági technikákkal (Windows Security Center) bővíti a rendszert, amelyek segítségével jobban megóvható a számítógép a hackerekkel, a vírusokkal és az egyéb biztonsági kockázatokkal szemben.

Az SP2 világméretű bevezetési folyamatának részeként a Microsoft 25 nyelvre honosítja a szoftvert az elkövetkező két hónap során, és letöltéssel, kiskereskedelmi terjesztéssel, ingyenes CD-ken, valamint új számítógépekre előtelepítve juttatja el a számítógépgyártókhoz, a vállalati ügyfelekhez és az egyéni felhasználókhoz.

A már Windows XP rendszert használók figyelmét a szoftvercég külön is felhívja arra, hogy az SP2 csomag megfelelő nyelvű változatát a legegyszerűbb módon az *Automatikus frissítés* beállítás bekapcsolásával kaphatják meg. Ezzel párhuzamosan egy új telepítőszoftver is letöltődik gépükre, amellyel optimalizálható az SP2 és a Windows XP jövőbeli frissítéseinek letöltése.

Azok a felhasználók, akiknek nincs megbízható netkapcsolatuk, és CD-n szeretnének hozzájutni az SP2 csomaghoz, a Microsoft webhelyéről ingyenesen megrendelhetik a lemezt az SP2 nemzetközi kibocsátásával párhuzamosan. A Microsoft a számítógépgyártókkal is kapcsolatban áll, hogy azok minél előbb olyan Windows XP-alapú számítógépeket szállíthassanak, amelyekre az SP2 csomag van előtelepítve.

A Windows XP Service Pack 2 angol változata jelen számunk DVD-mellékletén az MS_PATCH nevű könyvtárban található.

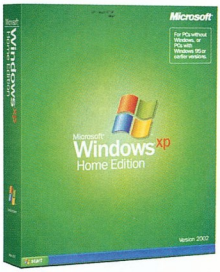

» A Windows XP Service Pack 2 magyar változatát várhatóan szeptember 8-án – e sorok közzétételét követően – adják ki

➲ Microsoft Magyarország
☎ **2-MSINFO (267-4636)**
➲ **msinfo@microsoft.hu**
➲ **www.microsoft.com/hun/security/protect/**

Szoftvert az internetről, de hogyan?

Ha bekapcsoljuk a rádiót vagy a tévét, akkor az állomások vagy csatornák hangolása után már élvezhetjük is a technika e vívmányainak áldásait. A számítógép különleges találmány. Nemcsak azért, mert a kettes számrendszerre épül, hanem azért is, mert önmagában, „csak úgy" nem működik. Valami hiányzik.

Herczeg József Tamás

Először el kell döntenünk, milyen operációs rendszert fogunk használni. Ínyencek többfélét is futtathatnak egyetlen gépen, no persze csak külön-külön. Sőt az operációs rendszeren is futtathatunk másik operációs rendszert. Ezt már rég kitalálták – emlékszem, úgy húsz évvel ezelőtt a Commodore 64-en emulálták a ZX Spectrumot.

De az operációs rendszer nem elég. Az operációs rendszer olyan, mint egy műhely: noha találunk benne különféle tartozékokat, nekünk, a mestereknek kell berendeznünk különböző eszközökkel – de olyanokkal, melyek kézzel nem foghatók meg. Ezek az eszközök a precíz munkát, az igényes szórakozást, a zavartalan kommunikációt és a minőségi karbantartást biztosító programok.

» Tucows: elérhető közelségben

AKI KERES, TALÁL Amikor egy gyakorlott felhasználó laikusoknak és időseknek mesél arról, hogy a számítógéppel faxot lehet fogadni, no meg lehet üzenetrögzítőnek is használni, videomagnó nélkül lehet felvenni vele a tévéműsort, csak ámulnak a lehetőségek hallatán, mivel ők feltehetőleg csak a játékokról hallottak, meg esetleg a szövegszerkesztésről. Mindehhez egyetlen gépre van szükség, a különböző feladatokat megvalósító programokkal.

Szerencsére ma már ott tartunk, hogy egyszerre több szoftvert is tud futtatni a gép: netezéskor cseveghetünk, zenét hallgathatunk, ezalatt a tűzfal óv a betolakodóktól, a víruskereső a kártevőktől – hasznos időtöltésünk közben szoftvereket használunk. Ki jogszerűen, ki illetéktelenül...

A technika fejlődésével ezek a szoftverek egyre intelligensebbé válnak, ráadásul az élet szinte minden területére fejlesztettek már alkalmazást. Számítógéppel szerkeszthetünk keresztrejtvényt, megvághatjuk a nyaralás emlékeit megörökítő videofelvételt, hímzésmintát tervezhetünk – csak néhány példa. A kívánt szoftver felkutatásához csak csatlakoznunk kell a világhálóra, rákattintani kedvenc keresőhelyünkre, beírni a kulcsszót, majd rostálni a találatokat. Ha jól kérdeztünk, hosszabb-rövidebb idő alatt bizonyára rálelünk a kincset érő programra, amelyet teljes értékűen vagy korlátozva letölthetünk, kipróbálhatunk, és ha megfelel az elvárásainknak, illetve fizetnünk kell érte, a karosszékből meg is rendelhetünk.

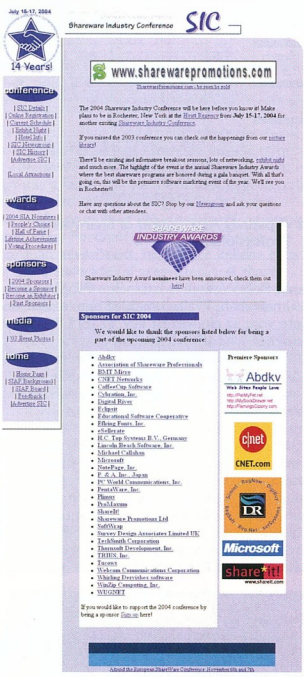

» Évente rendezik a shareware-szerzők konferenciáját

MEGÚJULÓ SZELLEMI TERMÉK Nemcsak a tejtermék és a hentesáru, hanem a szoftver is romlandó, csak más szempontból. Újabb és újabb verziókkal rukkolnak elő a szerzők, mert ők is meg tudják valósítani azt a szolgáltatást, amit a konkurens termékben piacra dobtak, vagy mert időközben kijavították az egyik felhasználó által észlelt hibát, esetleg a kezelőfelületet és az arculatot igazították a divathoz.

A szoftver a művészeti alkotásokhoz hasonlóan szellemi termék, a szerzői jog és nemzetközi egyezmények védelme alatt áll, ezért nem kerül a saját tulajdonunkba: vásárlás esetén csak a jogszerű használatához szerzünk engedélyt. Ennek feltételeit a szerző vagy a kiadó a végfelhasználói licencszerződésben ismerteti velünk. Ezek a paragrafusok többnyire hasonlók, ám szoftverenként mégis egyediek, hiszen speciális termékről van szó.

Ez az egyediség egyben a szoftverek nagy átka is. Az általunk óhajtott, egyedi igényt kielégítő szoftvert nem lehet a sarki hardveresnél megvenni. Ha sikerül megtalálni a net kusza őserdejében a nekünk megfelelő alkalmazást, többnyire fizetnünk kell érte. Magazinunk szeptemberi fókusztémája ezeknek a nem bolti szoftvereknek a felkutatását és a vásárlás mikéntjét taglalja.

Licencek és korlátok 16. oldal
A megvásárlás előtt kipróbálható/kipróbálandó szoftverek különféle típusai és a shareware-sztori.

Mutasd a PAD-file-od, megmondom, ki vagy! 18. oldal
A fejlesztők PAD-file és adminisztrációs program/szolgáltatás segítségével küldik be a híreket programjaik legfrissebb verzióról a nagy szoftverarchívumokba. Ám a PAD-file a felhasználónak is tartogat hasznos információkat.

Linkgyűjtemény vagy archívum? 20. oldal
A programok legfrissebb verzióit általános és speciális szoftverkönyvtárakból tölthetjük le. Ma már az „offsite" letöltés a divat.

Kártyaparti 25. oldal
Hitelkártyához néhány itthoni bankban is hozzájuthatunk. Két pénzintézetünk speciális kártyával támogatja az online vásárlást. Fizetés a neten hitelkártyával – a szabályok.

Regisztrálunk 26. oldal
Az elektronikus licencet globális és nemzeti regisztrációs ügynökségeknél szerezhetjük be. Néhány tanács: mit vegyünk fontolóra vásárlás előtt és után.

Egy kis hazai 30. oldal
7 szoftverlelőhely és 6 forgalmazó, akiktől forintért szerezhetjük be a korlátozásokat feloldó regisztrációs kulcsokat.

Licencek és korlátok

A szoftverek egy részét a kiskereskedelmi boltokban vásárolhatjuk meg CD-ROM-on – ezeket telepítés után a kapott termékkulccsal élesítve teljes értékűen használhatjuk. A programok másik részét a netről letölthető, illetve a számítástechnikai magazinok CD-/DVD-mellékletein ingyen terjesztett alkotások képezik, melyek lehetővé teszik, hogy kipróbáljuk a szoftvert, mielőtt megvásárolnánk.

Herczeg József Tamás

Utóbbiakat a telepítés után meghatározott időtartamig futtathatjuk, vagy valamilyen szolgáltatásukat letiltották, amit egy bizonyos összegű regisztrációs díjért feloldhatunk.

Ha csábító egy CD-ROM borítója a boltban, csak a vásárlás és a telepítés után derül ki, hogy a program szolgáltatásai, minősége, stabilitása megfelel-e egyáltalán az elvárásainknak. Zsákbamacska – szokták mondani gyakran. Adobe Photoshopot aligha lelhetünk a hipermarketek polcain, viszont találunk sok hasznosnak vélhető kacatot, amiért kinyitjuk a pénztárcánkat.

A freeware programoknál is egyre gyakoribb, hogy a szoftver csak magánfelhasználók és nonprofit intézmények számára ingyenes.

A világhálóról letöltött tesztváltozatokat viszont alapos vizsgálódásnak vethetjük alá. Érdemes több szempontból megfigyelni a működésüket, nehogy utólag bánkódjunk, hogy pénzt adtunk ki egy-egy programért.

A szoftverkönyvtárakban a licenc megjelöléseként a shareware, a trialware (röviden trial), az adware és a kereskedelmi demó megjelölés fordul elő. Igazából a határok egyre jobban elmosódnak, talán csak az adware a kivétel. Magazinunk leírásaiban az adware-t a freeware-ek közé szoktuk sorolni, míg a többit csak a „TESZT" kategóriába. Lássuk, melyek is a fő eltérések!

SHAREWARE Nem programtípus, hanem értékesítési rendszer, illik az amerikaiak függetlenségvágyához és szabadságszeretetéhez. Kialakulása a 80-as évek elejére nyúlik vissza, amikor piacra dobták az IBM PC-ket. Andrew Fluegelman és az Egyesült Államokba vándorolt Jim Knopf (alias Jim Button) 1982-ben egymás tudta nélkül tettek a saját programjaik (egy kommunikációs program és egy adatbázis-kezelő) dokumentációjába adományozásra buzdító üzenetet. Fluegelman ezt freeware-nek hívta, és védjegyeztette is az elnevezést, hogy mások ne értékesíthessék így az ő engedélye nélkül a szoftvereiket.

A kategória első szoftverei nem tartalmaztak semmiféle korlátozást, a felhasználóra volt bízva, hajlandó-e egyáltalán támogatni egy csekély összeggel a szerzőt.

Mivel a freeware megnevezést nem lehetett szabadon használni, a felhasználói támogatású szoftver (user supported software) kifejezés alakult ki, azonban ez – hossza miatt – nem volt a legszerencsésebb. 1984-ben az egyik számítástechnikai magazinban versenyt hirdettek, hogy új nevet találjanak a freeware-nek. A választás a shareware-re esett, amit Bob Wallace is használt a PC-Write alkalmazásban. Wallace-nek ez nem a saját ötlete volt: az elnevezést egy, az IBM PC előtti időkben kiadott magazinban olvasta.

Fluegelman halála után a freeware meghatározás elvesztette eredeti jelentését, és a következő években olyan szoftverekre kezdték használni, amelyekért nem kértek regisztrációs díjat.

Mivel a shareware programokat modemmel elérhető BBS-ekből (Bulletin Board System – hirdetőtábla-rendszer) lehetett letölteni, ezért szűk volt a piac. Nelson Ford, egy amerikai számítógépes folyóirat munkatársa létrehozta a PSL-t (Public Software Library – nyilvános szoftverkönyvtár), és elkezdte hajlékonylemezeken terjeszteni a programokat.

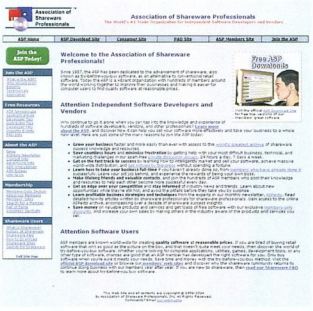

» A patinás Association of Shareware Professionals

»infó

➲ Shareware Industry Awards és Shareware Industry Conference: **www.sic.org**

1982. Andrew Fluegelman és Jim Knopf egymás tudta nélkül elsőként használják a freeware fogalmát. Fluegelman védjegyezteti is az elnevezést.

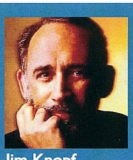

Jim Knopf

1982–1984. A freeware szó foglaltsága miatt a felhasználói támogatású szoftver (user supported software) kifejezést használják.

1983. Nelson Ford létrehozta a Public Software Libraryt, és kiadja az első shareware-ekkel foglalkozó lapot, The PSL news címmel.

Nelson Ford

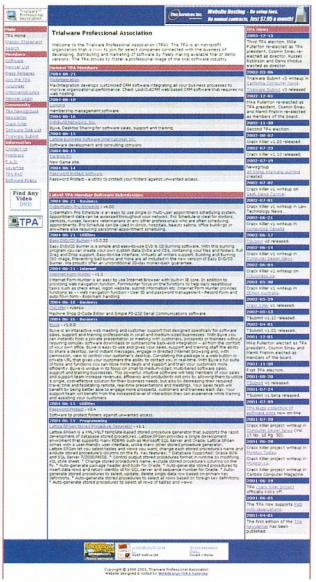

» Trialware Professional Organization: új idők új szele

Trialware Professional Association (TPA)

Az 1999-ben alapított nonprofit szervezet e sorok írásakor 428 tagot számlál. Ez a szám kicsinek tűnhet, de a TPA tagjai csak cégek lehetnek. Csak ők férhetnek hozzá a trialware-üzletággal kapcsolatos zártkörű információkhoz, igénybe vehetik a tagok hirdetési és szoftvervásárlási kedvezményeit. A tagság ingyenes.
A TPA elhatárolja magát és tagjainak szoftvereit a „shareware"-koncepció negatív szemléletétől, ugyanakkor elősegíti az alternatív próbaszoftver-koncepció elismerését. Emellett segíti tagjai szoftvereinek terjesztését.

➲ **www.trialware.org**

Ez idő tájt jelent meg az első shareware vonatkozású magazin is, *The PSL news* címmel.

Nelson Fordot sok kritika érte tettéért, ugyanis a fejlesztők nem értettek egyet azzal, hogy pénzt kérnek az ingyenes szoftverekért. Ahogy múlt az idő, a fejlesztők rájöttek arra, hogy Fordnak igaza van. 1985-ben Fordban felvetődött, hogy létre kellene hozni egy érdekvédelmi szervezetet. A shareware-programozók között kiosztott kérdőívek kiértékelését követően, 1987 elején konferenciát rendeztek Houstonban, melyen részt vett mindenki, aki számított. Ekkor alapították meg az Association of Shareware Professionals szervezetet. Európába a 90-es évek elején érkezett a shareware, a mozgalom rohamosan fejlődött, és a terjesztés alapvető formájává vált ezen a kontinensen is. Amerikában ez idő tájt alapították meg a Shareware Industry Awards Foundationt, és az akadémiai díjakhoz (például Oscar) hasonlóan, nagy ceremónia keretében évente osztják ki a SIA-díjat (Shareware Industry Award).

A shareware korai éveiben az irodai szoftverek örvendtek nagy népszerűségnek, a 90-es években a játékok (például Doom, Duke Nukem) és az általános segédprogramok lettek sikeresek.

TRIALWARE Ahogy telt-múlt az idő, elhalványult a shareware eredeti jelentése. Manapság, a 120 Gbyte-os merevlemezek korában ritka az olyan kipróbálható szoftver, ami ráfér egy floppyra. A Trialware Professional Association megalapításával kialakult egy új fogalom, a trialware (trial software), azaz próbaváltozat, amely az idő- vagy képességkorlátos alkalmazásokat takarja. Egyesek úgy tartják, hogy a trialware jobb minőségű, mint a shareware. Mivel a shareware-szerzők többsége ma is csak egyedül dolgozó programozó, ezért a nagy fejlesztőgárdával és gyakran még nagyobb marketingapparátussal dolgozó cégek nem szeretik, ha termékeik próbaváltozatit shareware-nek tekintik...

Manapság sajnos ennek a fordítottja is egyre gyakoribb – maguk a szerzők is shareware-nek titulálják időkorlátos programjaikat.

KERESKEDELMI DEMÓ A kereskedelmi demók alapvető ismertetőjegye, hogy valamilyen műveletet (általában a mentés) letiltanak benne. Mindent kipróbálhatunk, csak az eredményt nem menthetjük el. Ha mégis engedélyezik a mentést, a végterméket vízjelezi a program, tehát nem lesz teljes értékű. Sajnos sokan ezeket a programokat is shareware-nek tekintik.

ADWARE Ma már egyre ritkábbak a kémkedéssel vádolt adware jogállású alkalmazások. Az adware programok arról ismerhetők fel a legkönnyebben, hogy indítás után a program főablakában reklámok cserélődnek. Új alkalmazás telepítésekor ajánlatos figyelni, hogy mire nyomjuk meg a *Next* gombot, mert elképzelhető, hogy utána valamilyen adware alkalmazás veszi le netezéskor a sávszélességet.

Az adware-t még ma is azért választják néhányan, mert így a végfelhasználó regisztrációs díj megfizetése nélkül, korlátozásoktól mentesen használhatja az alkalmazást (ilyen például az Opera böngésző vagy az IncrediMail levelezőprogram), ám ha szeretne reklámoktól mentesen dolgozni, a regisztrációs kulcs beszerzésével megszabadulhat a bannerektől és az egyéb kíséróktől.

•

A freeware programoknál is érdemes tájékozódni, mert egyre gyakoribb, hogy a program csak magánfelhasználók és nonprofit intézmények számára ingyenes – tehát cégeknek és vállalkozásoknak be kell szerezniük a regisztrációs kódot, hogy futtathassák gépeiken a szoftvert. Sajnos a kereskedelmi demókat is sokan „freeware"-nek tüntetik fel, mivel ingyen lehet őket letölteni.

A kiskereskedelmi értékesítésnél az árat megszabja, hogy hány lánczsem iktatódik be a kiadó és a vásárló közé. A shareware programoknál – terjesztők beiktatásával – közvetlenül a gyártótól vásárolunk, és ha probléma merül fel a használat során, nyugodtan írhatunk a fejlesztőnek. Vagyis a shareware a szoftverpiac közvetlen értékesítése. PCM

Association of Shareware Professionals (ASP)

Az ASP-nek jelenleg több mint 1300 tagja van a világ minden tájáról: 94%-uk fejlesztő, a maradék 4%-ot online értékesítők, tanácsadók, gyártók, felhasználói csoportok és a sajtó teszi ki.

Az ASP céljául tűzte ki, hogy tájékoztatja a felhasználókat a shareware programokról és a shareware-ről mint terjesztési és értékesítési módszerről. Elősegíti továbbá a tagok szoftvereinek értékesítését, illetve vitafórumot nyújt, ahol a tagok megoszthatják egymással ötleteiket és tanulhatnak egymástól.

Sajnos még egyetlen magyar tagja sincs e szervezetnek, viszont a környező országokból, sőt még Nigériából és Tunéziából is regisztrálták magukat tagok.

➲ **www.asp-shareware.org**

1984. Bob Wallace shareware-nek nevezi PC-Write nevű alkalmazását.

Bob Wallace

1985. Fluegelman halála. Felszabadul a freeware elnevezés, melyet ezután olyan szoftverekre használnak, melyekért nem kérnek regisztrációs díjat.

A. Fluegelman

1987. Houstonban megalapítják az Association of Shareware Professionals szervezetet.

1991. Megalapítják a Shareware Industry Awards Foundationt, amely évente ítéli oda a Shareware Industry Awardot.

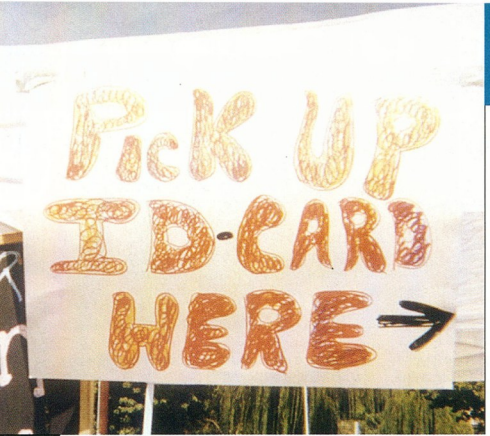

Mutasd a PAD-file-od, megmondom, ki vagy!

A nemzetközi szoftverkönyvtárak kezdőlapjain, azok fejlécében vagy lábjegyzetében bizonyára sokaknak feltűnt már egy hivatkozás, amely a* Submit software, *az* Add new program *vagy valamilyen hasonló célzatú rovatra mutat. A fejlesztő itt hozhatja létre a saját felhasználói fiókját, és bejelentkezés után itt adhatja meg vagy módosíthatja termékének adatait.

Herczeg József Tamás

Az adatok továbbításához az Association of Shareware Professionals (ASP) vezetőinek kezdeményezésére született meg a PAD-file. A PAD mozaikszó feloldása a Portable Application Description (hordozható alkalmazásleírás) – úgy tekinthetünk erre az XML formátumú elektronikus nyomtatványra, mint a szoftver személyi igazolványára.

A PAD-file alapvetően a szoftverkönyvtárak szerkesztőinek (mint látni fogjuk, egyre gyakrabban ez is egy szoftver, nem ember) készül. Végfelhasználók számára leginkább akkor érhető el, ha az összecsomagolt (ZIP) telepítőbe is betette a szerző, XML file-ként. A végfelhasználónak a PAD-file azért lehet hasznos, mert a benne levő adatok naprakészek (verzió-/buildszám, ár, licenc, korlátozások stb.), ellentétben a readme file-okkal, amelyeket gyakran csak a fő verzióugrásoknál frissítenek a szerzők.

Ahogy az igazolványnak több rovata van, úgy a PAD-file is több szekcióból áll (lásd a keretes szövegrészt). Az adatokat – saját termékének legszakavatottabb ismerője lévén – a fejlesztő adja meg. Ezért ha egy szoftver ismertetőjét több szoftverkönyvtárban is elolvassuk, nem csoda, ha olyan érzésünk van, ezt már olvastuk valahol.

KÉSZÍTSÜNK PAD-T!

A PAD-file készítéséhez az ASP kifejlesztette a mindenki számára ingyenes PADGen segédeszközt, amellyel az adatbevitel után generálhatunk PAD-file-t vagy HTML-file-t. A Trialware Professional Association (TPA) is támogatja a PAD-file-t, de csak fenntartásokkal. A PAD-szabvány ugyanis az ASP fennhatósága alá tartozik, a TPA szerint viszont olyan harmadik félnek kellene a kezében tartania, aki nem érdekelt a témában. Ezért a TPA-tagoknak használniuk kell a TPA PAD-kiegészítést.

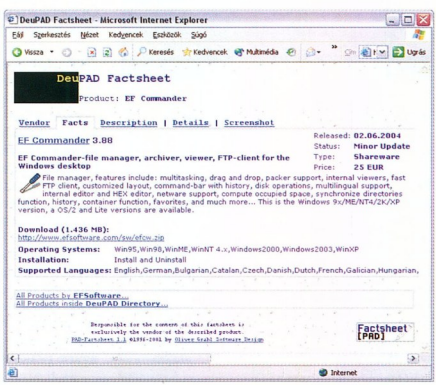

» DeuPAD: a leképezett PAD-file

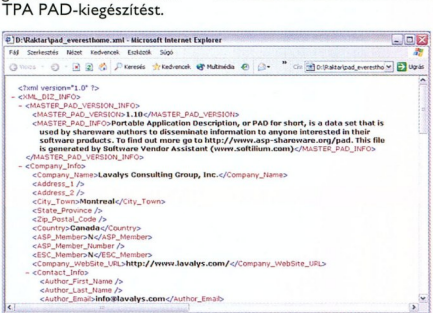

» A böngészőben megnyitott PAD-file

Az ASP komolyan népszerűsíti a PAD-file-t: egyrészt elkészítette leendő webmesterek számára a PHP/MySQL-alapú, PADKit nevű kezdőkészletet, másrészt PAD Repository (PAD-raktár) néven publikált egy olyan keresőt a webhelyén, amely a nyilvántartott file-okból gyűjti ki a találatokat a begépelt kulcsszó alapján, a legördülő menüből kiválasztott kategórián belül. Nemzeti variánsként hadd említsem meg az Oliver Grahl Software Design szolgáltatását, a DeuPAD-t

Mi van a PAD-file-ban?

- Szerzőségi adatok (cég/szerző neve, címe, elérhetőségei).
- Különféle adatok a programról (verziószám, méret, támogatott operációs rendszerek stb.).
- Kulcsszavak, valamint a 45, 80, 250, 450 és 2000 karakter hosszú ismertetők angolul és esetleg más nyelven.
- Netes hivatkozások (rendelés, képmentés, ikon, PAD-file, letöltés).
- A terjesztési és a végfelhasználói licencszerződés.

(➲ http://ograhl.brinkster.net → DeuPAD pont → PAD Verzeichnis → Alle Programme)! Ez a német szoftverkiadók PAD-file-jait teszi közzé – eddig körülbelül 2000 terméket regisztráltak.

Jelenleg 500 körülire tehető a nemzetközi szoftverkönyvtárak száma, és mintegy 40%-uk rendelkezik PAD-támogatással – tehát a szerzőnek ajánlatos a saját szerverén tárolnia a PAD-file-t, mert az adatok továbbításához elegendő a továbbítási oldalon az URL-t megadnia.

Ebbe a több száz lelőhelybe nem kis feladat eljuttatni az új alkalmazás vagy a frissített verzió adatait. Ennek segítésére néhányan administrációs programok fejlesztésébe kezdtek. Ezek általában félautomata megoldást kínálnak, ugyanis a szoftverkönyvtárak nem fogadják el a robotok által beküldött továbbításokat, inkább a személyes felkeresést részesítik előnyben. Amelyik kiadónak több terméke van, annak ez már időigényes munkát jelent, különösen akkor, ha hetente jelentet meg egy-egy új verziót...

Annak is nagy élmény lehet letölteni ilyen administrációs programot, aki szeret felfedezni új szoftverkönyvtárakat, mert e programok listáiból szerezhet róluk tudomást a legegyszerűbben.

Hogyan működik egy adminisztrációs program?

Nézzük meg a sokak által használt Shareware Tracker működését!

A 89 dollárért regisztrálható program támogatja a PAD-file-t: a kedvenc generátorunk segítségével előre elkészített file-t importálhatjuk a projekt létrehozásakor. A program adatbázisában szereplő szoftverkönyvtárakról nyilvántartja, milyen címen érhető el a keresőjük, egyetlen kattintással ellenőrizhetjük, letölthető-e már az adott helyről a művünk. Ha nem, akkor a programból indított regisztrálás, majd bejelentkezés után továbbíthatjuk az adatokat: a regisztrációs és a belépési oldal címe is ismert. A program automatikusan tölti ki a továbbítási űrlapot, az üresen maradt és kézzel kitöltött mezőkbe beírt adatokat tárolja, így legközelebb már nem kell ezzel vesződnünk. A Shareware Tracker azt is megjegyzi, milyen címen érhető el a programunk, melyik verzió az aktuális, és mikor küldtük be az adatokat.

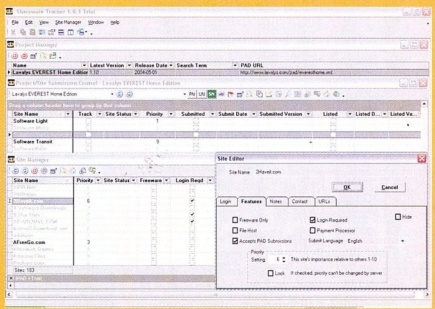

» Shareware Tracker – az adattovábbítás adminisztrátora

Kíváncsi voltam, hogy a *Site Manager* ablak táblázatában kedvenc lelőhelyeimnek milyen prioritást tulajdonít egy szoftverkiadó, érdekes volt egyeztetni az értékelését az enyémmel – bizony sok volt az egyezés. Ebben a táblázatban áttekinthetjük és oszloponként szűrhetjük, hogy hol gyűjtenek csak freeware-t, melyik lelőhelyen kell bejelentkeznünk, melyik hely kezeli a PAD-file-t, hol tárolják saját szerveren a file-okat.

EGYÉB LEHETŐSÉGEK A TPA közreadott egy szerény képességű, de ingyenes szoftvertovábbító alkalmazást. A webböngészővel kombinált Trialware Submit (TSubmit) ingyenességének szépséghibája, hogy csak a TPA-tagok juthatnak hozzá a teljes szoftverkönyvtár-adatbázishoz.

A program tudja importálni a PAD-file-t, de ha nem szabványos, sajnos hiányosan olvassa be. Ismeri a lelőhely keresőjének, jelentkezési és belépési oldalának címét. Automatikusan kitöltheti vele az online űrlap mezőit – ha ez nem sikerül százszázalékosan, a *PowerPaste* vagy a gyors beillesztés művelettel másolhatjuk be az adatokat.

Ha valakinek nincs ideje az adattovábbításra, és hajlandó fizetni érte, talál erre szakosodott szolgáltatókat a neten. Például a Shareware Tracker szerzői is vállalják a feladatot. Az fCoder Groupnak van egy alkalmazottja, akinek kifejezetten az a feladata, hogy az adatokat továbbítsa a szoftverkönyvtárakba. Magam is meglepődtem, amikor a Google-ban a *Speciális keresés* lapon beírt „software submission service" kifejezésre 8490 találatot kaptam.

Az igénybe vehető szolgáltatások díjai széles skálán mozognak, ki-ki olyat választhat, amit megenged a pénztárcája. Az ötéves Elwinsoft.com 29 dollárért vállal expressz továbbítást legalább 50 szoftverarchívumba. A Software Submit.net Soft Submit Basic díjcsomagja 49 dollárért hasonló mennyiséget biztosít, de ők ezért a díjért elvégzik a webhelyünk optimalizálását és továbbítását a keresőmotorokba is.

•

A fentiekből látható: a nagyvilágban már másként mennek a dolgok, mint kis hazánk szoftverkönyvtáraiban. Nem a szerkesztők gyűjtik be a híreket, hanem ők kapják; olyan automatizált rendszerek működnek, melyekben miután a fejlesztő belépett a fiókjába, kitöltötte vagy aktualizálta a rovatokat, majd megnyomta az online űrlap elküldésére szolgáló gombot, nemcsak az adatok frissülnek, hanem a szoftvere azonnal a címlapra kerül, és már tölthetik is le a látogatók a legújabb verziót.

Az automatizált szoftverlelőhelyeket a hétvégi frissítésekről ismerhetjük fel. A hétvége a világ másik részén is hétvége, és ahol kézzel frissítik az oldalakat, ott szabad- és munkaszüneti napon aligha jelenik meg új verzió. PCM

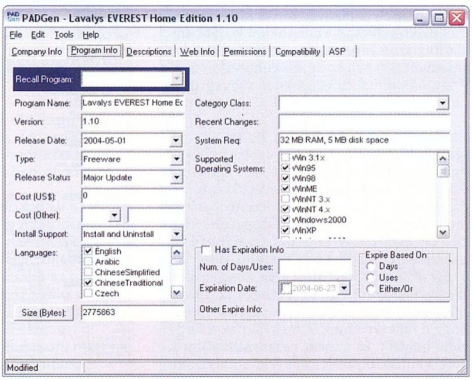

» PADGen – ingyenes segéd az ASP-től

»infó

- ➲ PAD-specifikációk: **www.padspec.org**
- ➲ PADGen: **www.padgen.org**
- ➲ PAD Repository: **www.padspec.org/padrepos.php**
- ➲ Oliver Grahl Software Design: **www.ograhl.com**
- ➲ Shareware Tracker: **www.accusolve.biz/strack.html**
- ➲ Trialware Submit: **www.trialware.org/tsubmit.html**
- ➲ Fast Submit: **www.aggsoft.com/products/fast-submit/**
- ➲ RoboSoft: **http://rudenko.com/robosoft/**
- ➲ Software Promoter Standard: **www.software-promoter.com**
- ➲ Aid Submission Genius: **www.aidsoft.com/asg/index.htm**

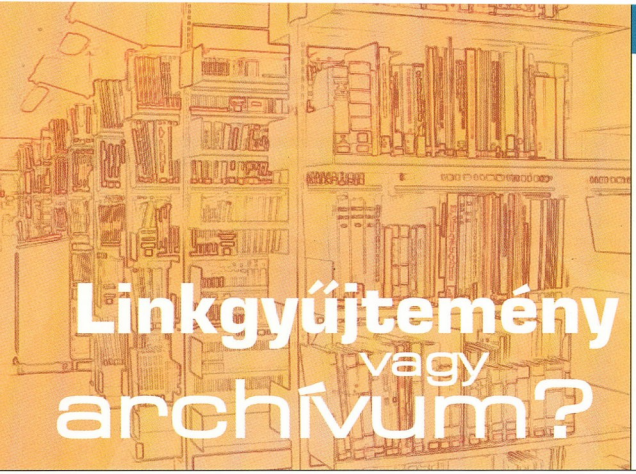

Linkgyűjtemény vagy archívum?

Amikor a múlt évezred utolsó éveiben elkezdtem netezni, még több olyan szoftverlelőhely volt, melynek a saját szerveréről lehetett letölteni a programokat. Mára ezek száma jelentősen megcsappant: a működő lelőhelyek körülbelül 1 százaléka tárolja „házon belül" az alkalmazásokat. Több tízezer terméknek helyet biztosítani, ezt a szoftverállományt mozgatni és naprakészen tartani óriási munka. A frissítés még megoldható, hiszen a fejlesztők fel tudják tölteni az új verziókat.

Herczeg József Tamás

A saját kiszolgálón történő tárolás előnye, hogy az adott szoftver mindig elérhető. A szolgáltatónak kell biztosítania a vírusmentességet és a telepítőkészlet épségét. De az operációs rendszer esetleges váltásakor vagy új szerverre költözés esetén megsérülhet a teljes szoftvergyűjtemény, és ha nincs róla tükör a helyi gépen, akkor elölről kezdhetik a gyűjtögetést.

A mai megabyte-faló időkben mindössze az ismertetőt és esetleg a képmentéseket találja meg a webböngésző a címsorban látható tartományon. Csak úgy tűnik, hogy például a SnapFiles szerveréről töltünk le: a letöltési címből nem derül ki az áhított program tényleges elérhetősége. A szoftverkönyvtárak szerkesztői a beküldött adatok (PAD-file) alapján a fejlesztő által megadott helyre irányítják át az adatátvitelt, a CGI- vagy PHP-script a letöltéseket számlálja.

Ezért aztán a szoftverkönyvtár elnevezés nem igazán fedi a valóságot. A hagyományos könyvtárakban saját gyarapítású, polcokon tárolt könyvállományból vehetjük kölcsön az irodalmi mű abban a könyvtárban meglévő példányát. A szoftverek esetében többnyire távoli helyen történik a „mű" tárolása, a szoftverkönyvtár ezért inkább egy speciális linkgyűjtemény.

A szoftverarchívum megnevezés sem stimmel teljesen, mert nem archiválnak minden verziót. Mindig a legújabb a legjobb, a legtökéletesebb, a legszebb – de csak addig, amíg valaki nem talál benne bogarat. Profi cégeknél is derülnek ki hibák, ekkor megjelentetik a foltokat. Aztán kiadják a javított buildet... Archívum gyanánt megteszi valamelyik számítástechnikai magazin CD- vagy DVD-melléklete. Ezek közül érdemes olyat választani, amelyen valóban friss anyag van, mert – urambocsá' – némelyik kiadvány friss számának mellékletéről csak hónapokkal korábban kiadott szoftvereket telepíthetünk. (A frissesség és a frissítés egyéb tudnivalóiról a *Friss, frissebb...* című keretes szövegrészben írunk.)

OLYKOR MEGLEPŐ SAJÁTOSSÁGOK

Nem találunk meg minden szoftvert minden szoftverkönyvtárban. A cam2pc-t például hiába keressük a Download.com oldalain, holott a freeware változatai örömmel töltögetik a SnapFiles látogatói: a Top 100 Freeware Downloads lista élmezőnyét erősíti. Mivel a szerző küldi be a programjáról szóló hírt, nem mindegyik szoftverkönyvtárban szerezhetünk tudomást az új kiadásról. Biztos vagyok abban, hogy a fejlesztőknek is megvannak a kedvenc helyeik, és azokat részesítik előnyben. Vannak olyan lelőhelyek, amelyek kizárólag windowsos alkalmazásokat terjesztenek, de is ismerek olyat is, amelynek gyűjtőkörében jól megfér egymás mellett a Windows, a Linux és a MacOS.

Már jártam úgy, hogy a letöltési cím ZIP file-ra mutatott, de mire a gépemre ért, EXE lett belőle. Lehet, hogy elsőre hihetetlen az iménti példa, de a fejlesztőknek nagyon fontos, hogy a szoftver mindig elérhető legyen – ezért megadnak egy univerzális letöltési címet, majd az adatátvitel egy már átirányított címről indul. A letöltéskezelőknél mondhatni alapkövetelmény az átirányítások kezelése, ezzel nem is igen szokott gond lenni.

Gyakran találkozni azzal, hogy a fejlesztő a Download.com vagy egy másik szoftverkönyvtár letöltési címét adja meg a saját webhelyén, pedig lehet, hogy a file-t a saját szerverére töltötte fel. Ezt a vargabetűt azért szokták beiktatni, mert a szoftverkönyvtárakban a letöltések száma egyfajta népszerűségi index, és ha magas a szám, az már jelenthet valamit.

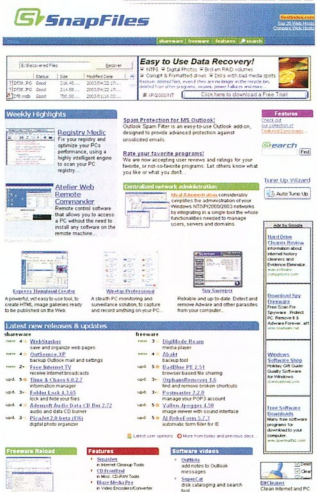

» SnapFiles – differenciáltan értékelik a fizetős és az ingyenes programokat

Friss, frissebb...

Ha egy adott szoftver legfrissebb verziójáról akarunk tájékozódni, a legkézenfekvőbb, ha a szoftverkönyvtárból elugrunk a szerző webhelyére. A szoftverek 99%-ában találunk *Help* vagy a magyar nyelvűeknél *Súgó* menüt, abban pedig *About* (Névjegy) menüpontot. Érdemes megnyitni az *About* panelt, és az ebben található verziószámot (buildszámot) összevetni a szoftverkönyvtárban, illetve a szerző webhelyén található verzióadatokkal – csak akkor indítsuk a letöltést, ha a weben található verzió újabb.

Nem minden szerző értesíti a verziók belüli új buildekről a szoftverarchívumok szerkesztőit. A csendes frissítésről valamilyen változásfigyelő alkalmazással saját magunk szerezhetünk tudomást, vagy ha a programnak van saját termékfrissítési szolgáltatása, azzal tehetünk időnként próbát.

» Download.com – összetett szerkesztői értékelés és biztonságos letöltés

llyenkor azért érdemes elolvasni a felhasználók véleményét is. (A szoftverek értékelése *Szeretem – nem szeretem* című keretes szövegünkben olvasható bővebben.)

Számos letöltésvezérlő kezeli a tükrözéseket. Néhány cég még működtet világszerte tükörhelyeket. Azt szokták ajánlani, hogy a lakóhelyünkhöz legközelebbit válasszuk, mert onnan gyorsabb az adatátvitel. Én ezt cáfolom: a kiszolgáló sebessége is befolyásoló tényező lehet, így előfordulhat, hogy egy amerikai szerverről előbb áll össze a file a gépünkön, mint ha magyar kiszolgálóról töltögetnénk.

Találhatunk nemzetközi, nemzeti és speciális szoftverarchívumokat. Aki régi hálójáró, bizonyára megtalálta már a maga kedvenc lelőhelyeit. Létezik vagy ötszáz, ezek közül kiemelek és röviden bemutatok néhányat – véleményem szerint a fontosabbakat.

DOWNLOAD.COM A CNet Networks által fenntartott, többéves múltra visszatekintő letöltőhely talán a legismertebb. Idén tavasszal a játékokat is kiemelték a fejlécbe, módosították az arculatot, és bővítették a profilt az ingyenes MP3 file-okkal. Most azonban maradjunk a szoftvereknél: windowsos és maces, illetve Palmra és Pocket PC-re írt programok töltheők le innen – néhány a CNet szerveréről, a legtöbbet viszont átirányítják a szerző által megadott címre.

Tizenkettő, azaz a játékokat nem számítva tizenegy kategóriába sorolhatók be a windowsos alkalmazások, és nyolc, illetve hét kategóriába a maces programok. A további alkategóriákra bontott kategóriák nyitólapjain megismerkedhetünk az öt legtöbbször letöltött és az öt legmagasabbra értékelt programmal. A letöltőhely kezdőlapján elég régóta hetente öt freeware-t is kiemelnek. Az ismertetőkből elérhető képek a szerző által megadott címről töltődnek le.

Mivel minden alkategória listájában megmutatják, hány szoftvert tartalmaz az adott csoport, adta magát az ötlet: mérjük fel, hány tételből is áll ez a gyűjtemény. Kategóriáról kategóriára lépkedve írtam össze a számokat. Igyekeztem kiszűrni az átfedéseket (az „E-mail" alkategória például szerepel az „Internet" kategóriában is, holott a szerkesztők a „Business" kategóriába sorolták be), így a következő végeredmény született: körülbelül 20 000 alkalmazás található Windowshoz és mintegy 2500 szoftver MacOS-hez. A „Mobile" kategóriában 61 alkalmazást találtam elrejtve PalmOS-hez, Pocket PC-hez pedig 41 tölthető le jelenleg, de e sorok megjelenéséig biztosan bővítik a kínálatot.

Nemcsak az összes, hanem a heti letöltéseket is számlálják, így többoldalú képet kaphatnak a látogatók egy-egy program népszerűségéről. A regisztrált látogatók a program képességeit, használatának egyszerűségét, stabilitását értékelhetik, tehát összetett véleményt nyilváníthatnak. Egy-egy kategória tartalmának megjelenítésekor, illetve kereséskor részletes táblázatban listázza ki a letöltőhely a találatokat: a szoftver adatain kívül a felhasználói értékelést, a szerkesztői minősítést, az összes vagy a heti letöltések számát is kiírja az adatbázisból. A szerkesztők a kezelőfelület, a minőség, a szolgáltatások, a stabilitás és a méret figyelembevételével megfogalmazott véleményét állíthatjuk szembe a fejlesztő ismertetőjével a szemlézett programok lapján.

Több programot a Secure Download (biztonságos letöltés) szolgáltatáson keresztül tölthetünk le. Mi is ez egyáltalán? A nagy titok: a Kontiki Inc. plug-inje az Internet Explorerhez. Az ötlet kiváló: a hozzánk földrajzilag közelebb eső felhasználóktól tölthetjük le a több részre felosztott file-t a részt vevő felhasználókat összekötő gigantikus méretű, nagy sebességű CNet Secure Relay Networkön keresztül. Kipróbáltam: 128 kbit/s sebességű ISDN kapcsolattal 9 perc 30 másodperc alatt érkezett meg egy 6,1 Mbyte-os file a gépemre. Amúgy a Mass Downloaderrel (MD) töltögetek, 5 szálon. Miután a Secure Download befejezte, indítottam az átvitelt az MD-vel. A MetaProducts vezérlője 7 perc 26 másodperc alatt végzett a feladattal. Ennyit tehát a gyorsaságról.

A Windowshoz és MacOS-hez érkezett új kiadások között két hétre visszamenőleg böngészhetünk. A megfigyelt időszakban 49 volt a legkevesebb és 146 volt a legtöbb napi windowsos újdonság a játékokkal együtt. Maces szoftverekből jóval kevesebb érkezik naponta. Akad olyan hétvége, amikor nincs frissítés.

2002 júliusa óta a fenntartók Power Downloader nevű híroldala hetente javasol programokat egy-egy kiemelt témakörhöz. A látogatók kaphattak tanácsot például webkamerázáshoz vagy adataik DVD-re történő archiválásához is.

A szerkesztők is felismerték, rendkívül fontos a személyes adatok védelme, ezért

Download.com

www.download.com

- Windowsos és maces, illetve Palmra és Pocket PC-re írt programok gyűjteménye.
- Ingyenes MP3 file-ok letöltésének lehetősége.
- Regisztrált látogatók értékelhetik a programokat.
- Secure Download (biztonságos letöltés) szolgáltatás.
- Személyes adatok védelme érdekében Spyware Center üzemeltetése.
- Lassú a CNet Secure Relay Networkön keresztüli letöltés.

Simtel

www.simtel.net

- Windowshoz (3.1-eshez is!), DOS-hoz, kéziszámítógépekhez kínál alkalmazásokat.
- Az összes kiválasztott szoftvert egyszerre tölthetjük le.
- A Download Accelerator Plus letöltésvezérlő segíti az itteni letöltést.

Slovak Antivirus Center (SAC)

www.sac.sk és **ftp://ftp.sac.sk/pub/mirrors/sac**

- PCM DVD-n is van tükrözése
- DOS-os, windowsos, OS/2-es és kézigépes alkalmazások.
- Vírusellenes gyűjteménye is van.
- Linuxos és (Free)BSD-s keresőket is használhatunk.
- Kiegészítőként vírusokkal, számítástechnikával kapcsolatos és attól független, kulturális témájú leírások is vannak.

SnapFiles

www.snapfiles.com és **www.mywebattack.com/enter.php**

- Elsősorban windowsos programokat, de Pocket PC-s játékokat és alkalmazásokat is kínál.
- Külön kezelik a freeware-eket és a shareware-eket.
- A látogató egyetlen kattintással eljut a szoftver szerzőjének összes munkájához.
- 10 dollárért (+2 dollár postaköltség) saját CD-t állíthatunk össze a próbaváltozatokból.
- Évi 20 dollárért további szolgáltatások (például reklámmentesség, információk frissítésekről és új programokról).

Szeretem – nem szeretem

Ahogy már céloztam rá, a letöltések számlálása egyfajta népszerűségi fokmérőként szolgál. De ahogy a statisztikák, úgy ez a szám sem fedi teljesen a valóságot: a letöltések esetében az adott szoftvercímre vonatkozik globálisan, nem egy-egy verzió tényleges letöltéseinek számát mutatja.

Sokkal többet árul el tetszési indexként a látogatók értékelése, már ahol ezt komolyan végzik. A minősítés a legtöbb esetben 1-től 5-ig vagy 1-től 10-ig terjedő skálán választható ki. Van olyan szoftverlelőhely, ahol az értékelés csak a webhelyen regisztrált felhasználók kiváltsága, de létezik olyan hely is, ahol felhasználói fiók létrehozása nélkül nyilváníthatjuk ki véleményünket.

Én kedvelem az olyan webhelyeket, ahol a szerkesztők is értékelik a programokat. Nem hinném, hogy biznisz van a minősítés hátterében, mert aki akarja, szponzorálhatja a termékét a szoftverkönyvtárakban. Bizonyára olvasóink is találkoztak már a „Feature", a „Highlight" vagy a „Sponsored" megjelölésekkel. A szerkesztői véleménnyel irányítható rá a figyelem az értékre, a minőségre. Nagyon sok fejlesztői webhelyen köszön vissza „díjak" formájában a szoftverkönyvtárak szerkesztőinek értékelése.

nemrég elindították a Spyware Centert, ahol a látogatók áttekinthetik az eltávolítóeszközöket, és tanácsokat kaphatnak a védekezéshez.

SIMTEL A Digital River tulajdonában lévő szoftverkönyvtár arculatát tavaly fiatalították meg. Nincs háttér-információm, de az aktuális szolgáltatások és elrendezés kísértetiesen hasonlít a jelenleg haldó Filebasket.com-éra (➲ **www.filebasket.com/**).

Windowshoz (3.1-eshez is!), DOS-hoz, kéziszámítógépekhez találunk itt alkalmazásokat. Egyetlen központi helyen böngészhetünk az ismertetők között. Amikor le akarjuk tölteni valamelyiket, választhatunk egy FTP- vagy HTTP-tükröt. Jobb esetben négy kontinens a kínálat, de nem minden program tölthető le minden tükrözésről. Ez azonban csak akkor derül ki, amikor rászánjuk magunkat az adatátvitel indítására. A kiválasztott szoftvereket betehetjük a kosarunkba, és egyszerre tölthetjük le mindet. Ha a Download Accelerator Plusszal töltögetünk, akkor a *DAP* gombra kattintva ez a letöltésvezérlő fogja a gépünkre szállítani a file-t. A pillanatfelvételeket a szerző által megadott címről importálják, és JPG-be konvertálják. A regisztrált látogatók értékelhetik is a szoftvereket, és elmondhatják véleményüket.

Szerettem volna hírt adni arról, hogy mekkora a Simtel szoftverállománya. Bele is fogtam az összeszámolásba, de amikor ottjártamkor a szűrők nem gyűjtötték ki a beállítások alapján a címeket, lemondtam róla. (A Simtel a világ egyik legrégebbi szoftverarchívuma, már az internet előtt is létezett, akkor még CD-n terjesztették.)

Így gyakorlatilag szinte listázhatatlan a teljes gyűjtemény, jobban járunk, ha a tematikus útvonalakon próbálunk valamit megtalálni – a szerk.)

A hely nyitólapján a 10 legkedveltebb program toplistája és a legutoljára érkezett 10 újdonság fogadja az arra szörfözőt. E két lista alatt választhatunk kategóriát a 22 főcsoport közül, ha tudjuk, milyen témában keresünk alkalmazást.

Az archívum szolgáltatásai közül érdemes figyelni a Doc's Picks rovatot. Dr. File Finder, azaz dr. File-kereső nem más, mint Michael E. Callahan, a szakma nagy öregje, a Shareware Industry Awards Foundation elnöke.

SoftPedia

➲ **www.softpedia.com**
- Windowsos alkalmazások és elenyésző számú unixos/linuxos szoftver.
- Altartományon érhetők el a játékok (➲ **http://games.softpedia.com**) és az illesztőprogramok (➲ **http://drivers.-softpedia.com**).
- A letöltést átirányítják a szerző webhelyére.
- Az új kiadást alkalmanként feltöltik a saját szerverre.

Tucows

➲ **www.tucows.com**
- Windowsos, maces, linuxos és kézi-számítógépes programok.
- Saját szerveren tárolják a szoftvereket.
- Rengeteg tükrözése van (magyar is).

NetworkingFiles.com

➲ **www.networkingfiles.com**
- Hálózati szoftverek gyűjteménye.

BetaNews

➲ **www.betanews.com és http://fileforum.betanews.com**
- A nyilvános tesztelésre bocsátott béta-változatok gyűjtőhelye.
- A FileForumon jelennek meg a leggyorsabban a hírek a windowsos, linuxos, unixos és maces szoftverújdonságokról.

Hitsquad.com

➲ **www.hitsquad.com/**
- Windowsos, maces, linuxos, OS/2-es, BeOS-es zenei programok gyűjteménye.
- Shareware Music Machine néven is ismert rovatában négyezernél is több zenei szoftver található.

HotScripts.com

➲ **www.hotscripts.com**
- Webes segédeszközök gyűjteménye (PHP-s kattintásszámlálók, CGI-s webforgalom-elemzők, javascriptes űrlapelemzők, ASP-s tartalomkezelők stb.).
- A letöltött parancsfile-ok testreszabásával új szolgáltatások is készíthetők.

SLOVAK ANTIVIRUS CENTER (SAC) A jó öreg SAC-ot talán nem is kell bemutatni, korongjaink alapvető segédprogramokat tartalmazó gyűjteménye is innen frissül hónapról hónapra. A segédprogram-könyvtárak DOS-os, OS/2-es, windowsos és kézigépes alkalmazásokat tartalmaznak, a névadó vírusellenes gyűjtemény linuxos és (Free)BSD-s keresőket is felvonultat. A SAC további érdekessége, hogy az alkalmazások mellett vírusokkal, számítástechnikával kapcsolatos és attól független, kulturális témájú leírásokkal is dicsekedhet. Ezeket főleg az Educult és Text könyvtárakban találjuk.

SNAPFILES 1997-ben kezdte meg működését a netes szoftvereket gyűjtő WebAttack.com. Ahogy múltak az évek, a webhelyet egyedisége miatt egyre többen látogatták, így a fejlesztők szívesen küldtek ide egyéb szoftvereket is. A WebAttack név már nem igazán fedte a valóságot, ezért a szerkesztő a változtatás mellett döntött: a webhely 2004. január 2. óta SnapFiles néven és tartományon folytatja működését.

A gyűjtemény gerincét Windowshoz írt programok alkotják, valamint néhány Pocket PC-s játék és alkalmazás letöltése indítható innen. A file-oknak nem a fenntartók biztosítják a tárhelyet, viszont a képmentéseket ők készítik.

A SnapFiles szerkesztői tisztában voltak azzal, hogy az ingyenes programokat világszerte kedvelik a felhasználók, ezért külön kezelik a freeware-t és a shareware-t.

» HotScripts – a webmesterek paradicsoma

» Simtel – itt még találni DOS-os programokat

A freebie-ket és a fizetős programokat is 15-15 főkategóriába csoportosították. A csoportokon meglátszik a webes szoftverekre specializált múlt: több nethez kapcsolódó főcsoport is létezik.

A címlapon közhírré tett új kiadásokat is kettéosztják, a felsorolás alatti *More from today and previous days* hivatkozást követve néhány napra visszamenőleg tekinthetők át az ide először érkezett újdonságok és a frissítések. Figyelik, hogy a vadonatúj programok közül mit töltenek le szívesen, a népszerűbbekről ugyancsak a nyitóoldalon tájékozódhatunk. Ugyanitt csemegézhetünk a heti tízes toplista helyezettjei közül is.

Az egyes programok oldalain az ismertetőt és a szoftver adatait a szerkesztők értékelése, a népszerűségmérő és a helyezés egészíti ki. Az értékeléskor figyelembe veszik a teljesítményt és a lehetőségeket (összevetve más programokkal ugyanabban a kategóriában), a kezelőfelületet, a dokumentáció színvonalát, az egyediséget, a hatékonyságot és az árat. Nagyon örvendetes, hogy differenciáltan osztják ki az „érdemjegyeket": nem veszik egy kalap alá a fizetős programokat és a freeware-eket. Letöltésszámláló helyett hetente háromszor frissített népszerűségmérőt találunk, amelyben az aktuális hónapban letöltött freeware-ek és shareware-ek együttes, összesített letöltési száma és az adott szoftver letöltési statisztikája alapján kalkulált átlagot veszik figyelembe. A helyezés sem egyenlő a letöltések számával, hanem a freeware és a shareware programok összesített listájában elfoglalt helyet mutatja.

Megeshet, hogy egy fejlesztőnek több programja is letölthető ugyanabból a szoftverkönyvtárból. Ekkor a kereső helyett sokkal egyszerűbb, ha a látogató egyetlen kattintással eljut egy olyan oldalra, ahol áttekintheti a szerző további műveit. A SnapFilesban van erre lehetőség.

Akik a világ bármely pontján csigalassúságú kapcsolattal töltögetnek, 10 dollárért és 2 dollár postaköltségért saját CD-t állíthatnak össze a próbaváltozatokból, amit a rendelés leadásától számítva 2 napon belül a fenntartók postáznak. A küldemény megérkezése a postai szállítás idejétől függ.

Már közhelyszámba megy, hogy egy kép ezer szóval is felér. A színvonalas szoftverbemutatók révén bizonyára könnyebben ismerkedhetünk meg a programok képességeivel. Jelenleg három tucat alkalmazás használatát sajátíthatjuk el így.

Azok a látogatók, akik reklámmentességre, gyorsabban töltődő oldalakra vágynak, évi 20 dollár fejében vehetik igénybe a SnapFiles Pro szolgáltatásait. Ez mondhatni jelképes díj az extrákért: az előfizetők többek közt értesítést kaphatnak e-mailben a frissítésekről, az új programokról, felvehetik kedvenceik közé a gyakran letöltött programokat, saját kategóriákat hozhatnak létre.

Újrahasznosított hírek

Egyre nő azon szoftverkönyvtárak száma, amelyek RSS-hírforrásban teszik közzé újdonságaikat. Ha kedvenc hírolvasónkba (➲ **Hírözön a csatornából – PCM, 2004/2/83**) betesszük a csatorna linkjét, a lelőhely felkeresése nélkül szerezhetjük be az információt. Némelyik hírforrás készítése automatikusan történik: meghatározzák, hány tételt tartalmazzon az RSS-file, és mindig legfeljebb csak annyi hírelemet tölt le az aggregátor. A visszatekintés céljából tehát nem árt rákattintani is a lapra.

Összegyűjtöttük az általunk ismert szoftverkönyvtárak legújabb verziókról hírt adó hírforrásainak URL-jeit, és DVD-mellékletünkre OPML file-ként tettük fel a listát, amit olvasóink importálhatnak a hírolvasóikba – így másodpercek alatt gyűjthetik be a legfrissebb információkat.

Főleg windowsos szoftverekről értesülhetünk – kivétel a Download.com friss kiadásai Macintoshra, a Linux Compatible és a FileForum vegyesfelvágottja.

A negyvenöt lelőhelyből egy francia nyelvű (VNUnet.fr), egy holland (Breekpunt), kettő német (WinFuture.de és Shareware-base.de), egy olasz (Il Software) és egy magyar (Honosító Műhely).

Némelyik lelőhely további RSS-csatornákban tájékoztat kategóriái legfrissebb verzióiról, toplistáiról és egyebekről. Ezek felkutatását olvasóinkra bízzuk.

SOFTPEDIA Ezt a szoftverkönyvtárat nemrég fedeztem fel magamnak, és azért hozom szóba, mert bizonyítja: világméretű

Oszlopreklám

Közterületi óra

Hulladéktároló

Üvegfólia

Volánbusz

Óriásplakát

Korlátreklám

Automata

Az ESMA Kft. 1989-es megalakulása óta a közterületi reklámpiac meghatározó szereplője

:: nagyfokú nézettség, jó emlékezeti hatás
:: olyan helyeken is, ahol más reklámhordozó nem megengedett
:: jól behatárolható célcsoportok

ESMA

ESMA Spanyol-Magyar Reklám Kft.,
1139 Budapest, Fáy u. 20.; Tel: 451-6500; Fax: 451-6501; esma@esma.hu; www.esma.hu

szolgáltatás nyújtásához nem kell feltétlenül Amerikában élni. A romániai webhely, amely pár hónappal ezelőtt még a www.softnews.ro címen volt elérhető, példaértékű lehet a magyar tartalomszolgáltatók számára. Kezdetben még láttam linkeket a román nyelvű ismertetőkhöz, de ezek időközben eltűntek, amit minden bizonnyal a webhely növekvő nemzetközi népszerűsége okozott. No igen: erre jó egy .com alá tartozó tartománynév, mert a .com semleges „felségjelzés".

Windowsos alkalmazások és elenyésző számú unixos/linuxos szoftver tölthető le itt. Altartományon érhetők el a játékok (➲ **http://games.softpedia.com**) és az illesztőprogramok (➲ **http://drivers.softpedia.com**). A letöltést többnyire átirányítják a szerző webhelyére, de ha egy új kiadás elérhetősége akadozik, feltöltik a saját szerverre.

A kezdőlap fókuszában az új kiadások állnak. Szép számmal érkeznek még hétvégén és ünnepnapon is, hiszen a rendszer automatikusan dolgozza fel a beküldött PAD-file-okat. Legfeljebb 150 újdonság között böngészhetünk visszamenőleg, ami legfeljebb 1-2 napot jelent. Ezeket a listákat korlátozhatjuk csak a freeware-ekre, illetve csak a shareware-ekre.

A 15 főkategória a nyitóoldalról érhető el. Ugyanitt találjuk a hét legjobb programjait, a szerkesztők heti ajánlatát és a 20-as letöltési „slágerlistát".

Az ingyenes tagsági rendszerbe jelentkezettek a fórum kivételével a teljes tartományon (beleértve az aldomaineket is) küldhetnek híreket a barátaiknak, elmondhatják véleményüket a szoftverekről, hozzászólhatnak a hírekhez, értesítést kaphatnak kedvenc szoftvereik új verzióiról.

A programok értékeléséhez nem kell regisztrálniuk magukat a látogatóknak. Szerencsére láthatjuk, hányan nyilvánították véleményt, így le tudjuk vonni a következtetést a minősítésből. A szerkesztők „díjjal" jutalmazzák az általuk ajánlott programokat.

TUCOWS A két tehénről elnevezett szoftverkönyvtárban Windowshoz, Macintoshhoz, Linuxhoz és kéziszámítógépekhez kereshetünk programokat. Egyike azon ritka lelőhelyeknek, amelyek saját szerveren tárolják a beküldött szoftvereket. A fenntartóknak mind az öt lakott földrészen vannak tükrözéseik, 52 országban Windows-tükrözést, 34 országban Mac-tükrözést, 46 országban Linux-tükrözést, 37 országban PDA-tükrözést működtetnek. Van olyan ország, ahol több hely közül választható ki a lakóhelyhez legközelebb eső tükör. A magyarországi Tucows-szervert az Euroweb működteti, kizárólag Windows-tükrözés érhető el rajta, a frissítés pedig naponta egyszer történik. Számos helyen naponta hatszor vagy még annál is többször frissítenek.

A windowsos és a maces alkalmazásokat öt kategóriába, a linuxosokat négy kategóriába rendezték. Ötféle kéziszámítógéphez (Epoc, Newton, Palm OS, Pocket PC, RIM) írt programok közt böngészhetnek az érdeklődők. A főkategóriákból sok alkategóriát képeztek, ami a könnyű áttekinthetőséget biztosítja.

A Tucows fenntartóihoz is több száz új kiadás érkezik hetente, keresik is köztük a legjobbakat. Elég szigorúan értékelnek. Meglepő volt számomra, hogy például a szakma által is elismert freeware képnéző, az IrfanView csak három tehénkét kapott az ötből. Némi utánjárással megtudtam, hogy ők figyelembe veszik az értékeléskor a dokumentáció és a súgó színvonalát, illetve a fejlesztői szaktanácsadás színvonalát is. Magam is tapasztalom: ha az ember sok programot kipróbál, egy idő után föl tudja állítani a privát értékrendjét. A saját megfogalmazású ismertetőkön is látszik, hogy egyedisége törekszenek.

Mivel ők maguk gondoskodnak a szoftverek tárolásáról, van egy kis eltolódás a verziókban. Például a június 4-én megjelent Secure Notes Organizer 3.0.0 csak a Tucows június 13-ai újdonságai között szerepelt.

A kezdőlapon nemcsak a legújabb és a legnépszerűbb programokról tájékozódhatunk, hanem a népszerű kategóriákról is. A szoftverlistákban a licenctípust és a minősítést kapjuk többletként, ami elegendő információ lehet a részletek elolvasásához. A képek saját készítésűek, nem a szerzők által „belőtt" ideális képmentéseket rakják ki.

» **BetaNews – a nyilvános tesztelésre bocsátott béta-változatok lelőhelye**

SPECIÁLIS SZOFTVERKÖNYVTÁRAK A szakkönyvtárakhoz hasonlóan létrejöttek speciális gyűjtőkörű szoftverkönyvtárak is, amelyek közül kiragadtam néhányat.

Ha hálózati szoftvereket keresünk, a NetworkingFiles.com-on bizonyára nagyobb sikerrel járunk, mint máshol, ugyanis a jelenleg az iEntry hálózat részét képező gyűjteményben a vállalati szoftvereket is jegyzik.

Aki első kézből kíván értesülni a nyilvános tesztelésre bocsátott béta-változatokról, a június elején megújult BetaNewson böngészhet a majdnem hibátlan változatok között. A lapot működtető BetaNews Inc. alvállalkozása a windowsos, linuxos, unixos és maces szoftvereket gyűjtő FileForum, ahová sokszor előbb küldenek hírt a fejlesztők az új verziókról, mint máshova.

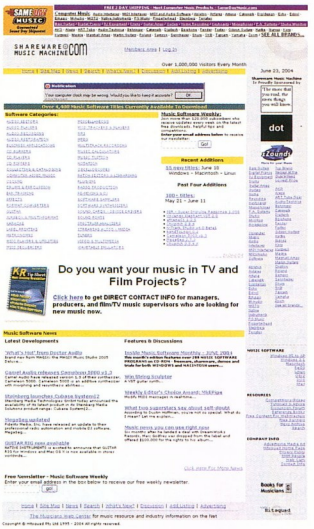

» **Shareware Music Machine – óriási kínálat zenei szoftverekből**

A Hitsquad.com a zenekedvelők és zenészek centruma, amelynek Shareware Music Machine néven is ismert rovatában négyezernél is több zenei szoftver között lelhetjük meg a tűt a szénakazalban.

A Windows, a Macintosh és a Linux mellett OS/2-höz, BeOS-hez, Atarihoz kereshetünk alkalmazásokat. Akadnak programok DOS-ra is.

Aki nem jártas a webprogramozásban, ám körülnéz a HotScripts.com 25 ezres gyűjteményében, találhat PHP-s kattintásszámlálót, válogathat a CGI-s webforgalom-elemzők között, böngészheti a javascriptes űrlapelemzőket, hozzájuthat a legjobb ASP-s tartalomkezelőhöz, majd a letöltött parancsfile testreszabásával új szolgáltatásokat indíthat a webhelyén.

A nemzetközi szoftverkönyvtárak mellett működnek nemzeti szoftverkönyvtárak is. Ezek azok a lelőhelyek, amelyek nem világnyelvnek számító nyelven – például csehül, lengyelül, szlovénül – tájékoztatják a látogatókat az új szoftverekről. Ezekről a helyekről vajmi keveset tudnak a fejlesztők, mert címük nem forog közkézen. Ugyanakkor rendkívül fontosak nekik: minél több helyről tölthető le az alkalmazásuk, a nagy számok törvénye alapján annál nagyobb a potenciális vásárlók köre. A csehek például előszeretettel látogatják a Slunecnicét (➲ **www.slunecnice.cz**).

A szoftvervilágban is zajlik az élet: a nagy halak megeszik a kis halakat. Már láttam egy-két lelőhelyet megszűnni, és örülök, amikor új címet tehetek be a kedvenceim közé. PCM

Kártyaparti

Eljutottunk odáig, hogy megtaláltuk az óhajtott szoftvert, kipróbáltuk és tetszik, meg szeretnénk tartani – ideje lenne regisztrálni a neten. Csak hát kell egy hitelkártya, és nem árt észnél lenni, ha nem akarja az ember a bankszámláját másnap üresen találni.

Herczeg József Tamás

A hazai bankokban és takarékszövetkezetekben kis- és nagyvállalatok, lakossági ügyfelek egyaránt igényelhetnek forintalapú számlájukhoz dombornyomott bankkártyát. Általában Visa és MasterCard kártya váltására van lehetőség.

Aki most szeretne igényelni, ügyeljen arra, hogy nemzetközi viszonylatban a Visa Electron kártyákat nem fogadják el! Az OTP, a Kereskedelmi és Hitelbank, illetve a CIB Bank lakossági ügyfelei hitelkártyát is kérhetnek. A hitelkártyához nincs szükség folyószámlára, csak a bank által megkívánt feltételeknek kell megfelelnünk.

A Magyar Külkereskedelmi Bank (➲ **www.mkb.hu**) Internet kártyája tulajdonképpen Visa kártya, amivel a Visa kártyatársaság által regisztrált netes helyeken lehet fizetni. Csak a világhálón használható, tulajdonosa még automatával sem vehet fel vele pénzt.

A vásárlás előtt kikalkulált összeget helyezhetjük el a kártyán. Ha illetéktelen személyek megszerzik a kártya adatait, minimális a kockázat. Olyan lakossági és céges ügyfelek igényelhetik, akik a Magyar Külkereskedelmi Banknál vezetik folyószámlájukat. A kártya éves díja mindössze 600 forint.

A Kereskedelmi és Hitelbank (➲ **www.khb.hu**) is gondolt olyan hálójáró lakossági ügyfeleire, akik itt vezetik folyószámlájukat. Ők Visa virtuális internet bankkártyát igényelhetnek, amelyet a Magyar Külkereskedelmi Bank kártyájához hasonlóan csak a webes vásárlásokhoz fogadnak el. A limit a lakossági számlán elhelyezett maximális összeg, de nincs kockázat, mert a bank S@feNet Don't Worry szolgáltatásával tranzakció esetén SMS-ben értesítést kap az ügyfél, és csak a 16 órán belül visszaküldött megerősítés után vonják le az összeget.

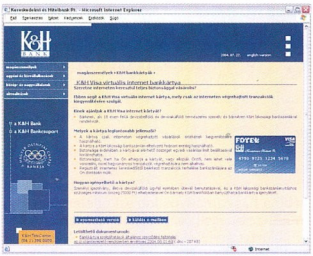

» A Kereskedelmi és Hitelbank virtuális kártyájának tulajdonosai vásárlásonként szabhatják meg a limitet

Akinek nincs hitelkártyája, annak sem kell lemondania az áhított szoftverről.

Akinek nincs kártyája, annak sem kell lemondania az áhított szoftverről. Lakossági és céges forintalapú folyószámláról is van lehetőség devizaátutalásra, csak bonyolultabb és drágább a kártyával történő fizetésnél, illetve hosszadalmasabb az ügymenet. Pénzintézeteink általában az összeg 0,15–0,20%-át számítják fel kezelési költségként. A legtöbb helyen meghúzták a bankonként eltérő minimális (2–4000 Ft) és maximális (35–80 000 Ft) összeghatárt. A devizaátutalásra még a fogadó külföldi bank is ráteszi a maga százalékát, no meg némelyik ügynökség is. A tényleges tarifákról a bankok webhelyein tájékozódhatunk.

» A Magyar Külkereskedelmi Bank Internet kártyája a családtagok számára is igényelhető

VESZÉLYES VAGY BIZTONSÁGOS? Ha a lehető leggyorsabban szeretnénk megvásárolni egy szoftvert, a bankkártyával történő fizetés lenne a megoldás. Azért „lenne", mert kis hazánkban csak kevesek kiváltsága a domboru kártya – pedig ezt fogadják el nemzetközi viszonylatban. Akinek van ilyen kártyája, fél kiadni a kártya számát – ami érthető is, mert senki sem szeretné, ha a megtakarítása elúszna.

Bár személyes adataink továbbítása a böngészők által támogatott biztonságos HTTPS protokollon történik, előfordulhat, hogy kártyánk adatai illetéktelen kezekbe kerülnek.

Óvintézkedések!

- Netezzünk tűzfal mögül!
- Futtassuk hatékony víruskeresőnket naprakész adatbázissal!
- Netezés előtt vizsgáljuk meg rendszerünket spyware-eltávolítóval (Spy Sweeper, SpyBot Search & Destroy) – ezekhez is töltsük le a legfrissebb definíciót!
- Netezés után tüntessük el a nyomainkat: ürítsük ki a böngésző gyorsítótárát! Használjunk takarítóprogramot (➲ **Nyom nélkül – PCM, 2004/5/76**)!

» Hitelkártyához például az OTP-nél is hozzájuthatunk

A következő cikkben olvasható regisztrációs szolgáltatások profin végzik a kártyák beazonosítását. A Share-It! szabadalma, a FraudShield például olyan folyamatosan bővülő rendszer, ami megfigyel minden egyes beérkező rendelést, ezekről statisztikát vezet, ami alapján minimálisra csökkenthető a hamis rendelések feldolgozása.

Megtehetjük, hogy a bankban csökkentjük a napi pénzfelvétel limitjét. A neten rendszeresen vásárolni szándékozó cégeknek, vállalkozásoknak javasoljuk, hogy nyissanak alszámlát, ahhoz váltsanak nemzetközi kártyát – már ha a bankjuknak nincs speciális kártyája. Vásárlás előtt tegyünk annyi pénzt erre a számlára, amennyi fedezni fogja a kiadást. Azért mérlegeljük, hogy a kártya éves díja és a bank által felszámított tarifák miatt egyáltalán érdemes-e ilyen külön számlát nyitnunk.

Faxos rendeléskor is lehet kártyával fizetni, legfeljebb csúszik az elektronikus szállítás. A RegSoft faxos rendelési rendszere példaértékű lehet, mert a nevet, címet online továbbítjuk, így ezek az adatok olvashatók, míg egyéb helyeken az átfaxolt megrendelőt csak rossz minőségben fogadhatják. PCM

Regisztrálunk

Ha megtetszik a szoftverkönyvtárból beszerzett program, és szeretnénk a regisztrációs kód megvásárlásával feloldani a korlátozásait, térjünk vissza arra a weboldalra, ahonnan indítottuk a letöltést – nagyon valószínű, hogy ott találunk vásárlási linket.

Fürst M. Antal

Jó néhány regisztrációs szolgáltatás működik a neten, közülük többet felvásárolt a Digital River (➲ **www.digitalriver.com**). Legutóbb, idén áprilisban az európai element5 cégért fizetett ki készpénzben 120 millió dollárt az amerikai vállalkozás. Gondolom, a shareware-üzletág méreteiről ez sok mindent elárul...

Ezek a regisztrációs ügynökségek leginkább a hagyományos kereskedelemben a multinacionális hálózatok hipermarketjeire emlékeztetnek: megtalálható náluk minden, ami szem-szájnak ingere, gyors és profi a kiszolgálás. Az online szoftveráruházakban is előfordulnak egyedi termékek, de van, ami máshol is kapható.

Hogy melyik terméket hol regisztrálhatjuk, az a fejlesztők döntésén múlik. A szolgáltatók feltételeit a www.regshare.com szerkesztői gyűjtötték össze – ezekről többnyire tudnak a fejlesztők, és a számukra optimális céghez csatlakozhatnak. Ahogy a nagy áruházláncok akcióit hirdető reklámkiadványokban sem ingyenes a megjelenés, úgy a regisztrációs ügynökségek is díjat számítanak fel a rajtuk keresztül bonyolított értékesítésekért. Az eSellerate (➲ **www.esellerate.net**) például hatféle konstrukciót dolgozott ki. A szerzők azért választanak előszeretettel ilyen ügynökséget, mert nagy terhet vesz le a vállukról: intézi a vásárlók kiszolgálását (bár a munka jelentős része automatizált), a fejlesztők pedig a termék tökéletesítésére fordíthatják idejüket.

A shareware szoftvereket aligha van értelme CD-n megrendelni, hiszen úgysem olyan nagy a méretük. A CD-s vásárlás elleni másik érv, hogy a szoftvereknek gyakran jelenik meg új verziója, ami elvileg a legtökéletesebb. A CD postázásáért ráadásul díjat számítanak fel, ami akár 20 USD vagy még több is lehet. Ha mégis a kompaktlemez mellett döntünk, alaposan járjunk utána, hogy Magyarországra egyáltalán postázzák-e. A CD-s terjesztés hátrányaival szembesülve hívta életre a szakma az elektronikus értékesítési szállítást (electronic sales delivery).

» A RegNow az amerikaiak kedvence

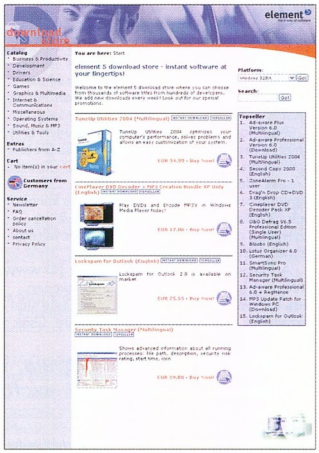

» Még üres a bevásárlókosár az element5 szoftveráruházában

A regisztrálás általános tudnivalóiról keretes szövegeinkben írunk, az alábbiakban a leggyakrabban használt nemzetközi regisztrációs szolgáltatásokat nézzük meg közelebbről.

ELEMENT5 A kölni központú céget az európaiak részesítik előnyben. A www.softwarestore.com tartományon böngészhetünk az általuk értékesített programok között. Nemcsak a kategóriák, hanem szerzők szerint is böngészhetünk. Minden lényeges operációs rendszerhez értékesítenek szoftvereket, a keresést szűkíthetjük a platformokra. Egy számunkra ismeretlen termék kiválasztását segíti, hogy elolvashatjuk a rövid ismertetőjét, áttekinthetjük a fontosabb adatait (kiadó, file-méret stb.), letölthetjük a próbaváltozatát. A bevásárlókosaras rendszer alkalmas arra, hogy egyszerre több terméket vásároljunk. Egyetlen program vásárlása esetén a *Quick Buy* link követésével gyorsíthatunk a tempón. Ha egy cég székhelye és telephelye eltérő,

Pénzügyi és ügyviteli tudnivalók a regisztráláshoz

Az Európai Unióhoz való csatlakozásunk óta ránk is vonatkozik az értékesítési adó (VAT), ami nagyjából a magyar áfa uniós megfelelője. Ez a többlet elsősorban az egyéni vásárlókat és az uniós adószámmal nem rendelkező cégeket érinti. Az amerikai cégek is igényeltek közösségi adószámot, így ott sem lehet megúszni az adó felszámítását. Örüm az örömben, hogy a VAT értéke valamivel kisebb az unióban, mint Magyarországon az áfáé.

Több helyen van lehetőség a szállítási és a számlázási cím megkülönböztetésére. Ez azért figyelemre méltó, mert ha nincs nemzetközi bankkártyánk, viszont van olyan barátunk, akinek van, és ő vállalja a kártya kiadását, akkor meg tudjuk vásárolni (regisztrálni) a terméket a kártya tulajdonosától eltérő névre is.

Az elektronikus kereskedelem célja a minimális anyagi ráfordítás, ezért a legtöbb helyen nem küldenek számlát a vásárlásról. Tehát figyeljük a rendelés végén az „Invoice" vagy „Receipt" szót, mert ott van lehetőség a számla saját kezű kinyomtatására. Az element5 és a Share-It! külön kérésre postán, levélben is megküldi az aláírt, lepecsételt számlát. A Kagi (➲ **www.kagi.com**) ebből is üzletet csinál: 1 dollár 50 centért kérhetjük az írásos dokumentumot.

A regisztrációs ügynöksége legtöbbjének van leányvállalati („affiliate") programja. Ha valakinek van egy látogatott webhelye, akkor a jelentkezés után generálhat egy speciális linket – ha erre az ő webhelyén rákattint egy látogató, és vásárol is valamit, a tranzakció után a webhely tulajdonosa megkapja a kiadó által megállapított jutalékot. Ez többnyire a vételár 20%-a, de ennél több is, kevesebb is lehet. A regisztrációs ügynökség meg szokott állapítani egy minimális összeget, és csak annak elérése után fizet.

» **A HotDownloads a RegSoft online katológusa**

megkülönböztethető a rendeléskor a számlázási cím és a szállítási cím. Az összeget kártyával, bankátutalással, csekkel vagy készpénzzel egyenlíthetjük ki, fizethetünk euróval, amerikai, ausztrál és kanadai dollárral, japán jennel, angol fonttal vagy svájci frankkal. A Visa, MasterCard, American Express és Diner's Club kártyákat fogadják el.

Ha cég vásárolja a szoftvert az alkalmazottjának, fontolja meg a dolgot, mert az uniós szabályok értelmében csak a végfelhasználó közösségi adószámát lehet megadni, a tényleges fizetőét nem! A vásárlás végén találjuk a linket a kinyomtatható számlához. Külön kérésre megküldik postai levélben a számla aláírt, lepecsételt, nyomtatott változatát.

Rendkívül megnyerő, hogy megadhatjuk, milyen névre kérjük a licencet. Magánfelhasználók esetén ez lehet a vezetéknév és az utónév, cég esetén az általunk beírt cégnév. Az adatok áttekintésekor hozható létre a jelszóval védett felhasználói fiók. Ezt ajánlatos megtenni, mert bejelentkezés után például kinyomtathatjuk a számlát, illetve a legközelebbi rendeléskor már visszatérő vásárlóként belépve kedvezményt kaphatunk.

A *Topseller* listában arról is tájékozódhatunk, miket vásárolnak náluk szívesen.

Ha nem beszélünk angolul, az ürlap nyelvét is átváltathatjuk valamelyik világnyelvre, illetve portugálra, svédre, norvégra, hollandra vagy japánra.

Az alább bemutatott RegNow-hoz hasonlóan az ismertebb ingyenes e-mail címeket szűri a rendszer. Ha csak ilyen elektronikus elérhetőségünk van, csak faxon rendelhetünk.

A cég egyébként kiemelt támogatója az idén harmadik alkalommal, szeptember 16. és 19. között, Moszkva mellett megrendezésre kerülő ISDEF konferenciának (Independent Software Developers Forum – Független Szoftverfejlesztők Fóruma, ➲ **www.isdef.org/**).

REGNET A közel egy évtizedes múltra visszatekintő szolgáltatás részletes keresőjével deríthetjük ki, milyen operációs rendszerhez forgalmaznak szoftvereket. Akad néhány alkalmazás még Amigához és Atarihoz is. A 10 legkeresettebb termék sikerlistáját alkategóriánként is áttekinthetjük. Egy kiválasztott szoftver lapján tájékozódhatunk a kapcsolódó termékekről is, ami a céltalan vásárlónak segíthet a választásban. A kosárba tett termék(ek) árát amerikai, ausztrál vagy kanadai dollárban, angol fontban és euróban fizethetjük ki kártyával, csekkel vagy 10 USD kezelési költség felszámítása mellett bankátutalással. Nehézkesnek tűnik az olyan rendelések lebonyolítása, melyeknél eltérő a számlázási és szállítási cím. Noha a cég amerikai, vásárláskor kérik az uniós adószámot, tehát akinek van, az beírhatja. A rendelés utolsó oldalán nyomtathatjuk ki a számlát. Ha nem találjuk a keresett programot a kínálatban, kívánságunkat beküldhetjük a RegNetnek – ha a fejlesztő aláírta velük a szerződést, vásárlás esetén 5 USD kedvezményt kapunk.

REGNOW A Register Now! az amerikaiak kedvence. Amelyik szoftverkiadó meg akarja hódítani a tengerentúli piacot, annak ajánlatos szerződnie velük. Az ő szoftverkatalógusuk sem található sehol, csak a fejlesztők oldaláról juthatunk el a RegNowhoz. Amerikai, ausztrál és kanadai dollárral, euróval vagy fonttal fizethetünk. Többféle nyelvű megrendelőlap van (angol, német, spanyol, francia, portugál, holland, svéd). Nem fogadják el hitelesnek az ingyenes e-mail címeket (például Yahoo.com, Hotmail.com, Freemail). Fizetni kártyával, átutalással (ennek kezelési költsége 10 USD), csekkel vagy készpénzutalvánnyal (további 2,5 USD-ért) lehet. A Visa, MasterCard, American Express, Discover, Visa Check Card, Eurocard és MasterMoney kártyákat fogadják el. A faxon leadott, hitelkártyával fizetett rendelésekre 2,50 dollárt tesznek rá. Az utolsó vásárlási oldalon adják meg a számla hivatkozását. Figyeljünk rá, és nyomtassuk ki! Az e-mail cím és a kártya utolsó 5 számjegye alapján visszakereshetők a rendeléseink az online ügyfélszolgálatnál.

A RegNow leányvállalat-programjához számos szoftverkönyvtár (például Download.com, SoftPedia, FileForum) csatlakozott.

REGSOFT Alacsony árai, minőségi szolgáltatásai miatt sok fejlesztő előszeretettel választja az ugyancsak az USA-ban működő regisztrációs ügynökséget. Az általuk forgalmazott termékek között a HotDownloads.com (➲ **www.hotdownloads.com**) tartományon nézelődhetünk, de az azonosítószám ismeretében a RegSoft.com-on is

» **A RegNet kedvezményt ad a megvalósult kívánságainkért**

kikereshetjük az árucikket, majd kitölthetjük a megrendelőlapot. Csak a kéziszámítógépekhez, Unixhoz és Windowshoz írt szoftvereket sorolták be kategóriákba, de a kereső platformjai között megtaláljuk a Linuxot, a Macet és a BeOS-t is. A programokon kívül betűkészletek, elektronikus és nyomtatott könyvek közt válogathatunk. A HotDownloads.com termékkatalógusában a keresővel érünk a legegyszerűbben és leggyorsabban a célba – már ha tudjuk, mit akarunk. Ha csak nézelődünk, válasszuk ki a megfelelő kategóriát, illetve alkategóriát, majd böngésszük végig a kapott listát. Ha egy szoftver megtetszik, kattintsunk a nevére, hogy a következő oldalon elolvashassuk az ismertetőt, letölthessük a próbaváltozatot vagy megrendelhessük a terméket.

Aki bizalmatlan az online vásárlással szemben, annak megoldás lehet a faxos rendelés: miután kitöltöttük és elküldtük az online űrlapot, a következő oldalon beírhatjuk a kártya adatait, és a megadott számra átfaxolhatjuk. Rendelhetünk továbbá postai levélben vagy telefonon, és 3 USD felszámításával a szerződött ügyfeleket is kiszolgálják. Visa, MasterCard, Eurocard, American Express, Discover kártya jöhet számításba, valamint az Eurocheque.

A próbaváltozatot 12,95 USD-ért, valamint 2 dollár postaköltségért megrendelhetjük CD-n, már amelyik szoftver esetében erre mód van.

Alaposan nézzük meg, milyen extra szolgáltatások vannak kipipálva a rendelési nyomtatvány első oldalának végén, mert szeretik bejelölni a 4,99 dollárért igénybe vehető kiterjesztett letöltési szolgáltatást (Extended Download Service) – ennyiért nem valószínű, hogy igényt tartunk az egy évig elérhető „biztonsági másolatra", azaz az újraletöltés lehetőségére.

Aki mostanában vásárolt a RegSoftnál, biztosan meglepődött, hogy az űrlap kitöltése után kérték az uniós adószámot.

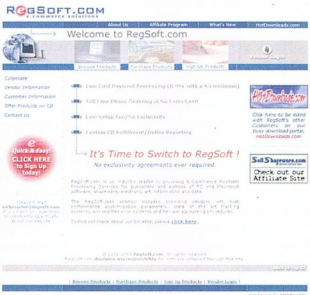

» Alacsony árai miatt kedvelik a RegSoftot

A számla megtekintése vagy kinyomtatása adja a titok megfejtését: a RegSoftnak is van uniós adószáma – úgyhogy amerikai cég ide vagy oda, meg kell fizetnünk az áfát.

A közvetlenül a vásárlás után megküldött köszönő e-mail tartalmaz egy linket, melynek követésével tájékozódhatunk, milyen állapotban is van a teljesítés.

SHARE-IT! Érdekes módon az element5 alvállalkozásának szolgáltatásai kelendőbbek a fejlesztők körében, mint magáé az anyacégé, holott a rendszer hasonló. Népszerűségét bizonyára a katalógus többnyelvű keretrendszerének köszönheti. A kínálatot a céginformációval azonos tartományon böngészhetjük. A szoftvereket mindkét helyen azonos csoportokba sorolták be, eltérés a kategóriák megjelenítésében van. Némelyik programhoz 4,95 USD-ért igénybe vehetjük a RegSoftéhoz hasonló kiterjesztett letöltést: bejelentkezés után bármikor letölthetjük az ezzel a szolgáltatással megvásárolt programot. Míg az element5 a viszonteladói hálózat kiépítését támogatja, a Share-It! tavaly nyáron indította be webmesterek számára a leányvállalat-programját.

A megvásárlás előtt kipróbálható programok népszerűsítésére a Share-It! alapította meg 2002-ben a netezők és programozók védelmezőjéről, sevillai Szent Izidorról elnevezett Isidor-díjat (➲ **www.isidor-awards.com/**), amit minden júniusban a látogatók szavazatai alapján kilenc kategória legnépszerűbb alkalmazásainak osztanak ki.

SWREG Az Atlantic Coast PLC (➲ **www.atlantic-coast.com)** még 1987-ben indította ezt az online szoftveráruházat. Esetükben az áruház szó nem igazán fedi a valóságot, mert nem böngészhetünk a szoftverkatalógusban (legalábbis én még nem találtam rá, pedig néhány trükkel már próbálkoztam). A fejlesztői webhelyen elhelyezett hivatkozás követésével vehetjük fel a bevásárlókosarat, és azonnal be is tehetjük a terméket annyi példányban, amennyiben meg kívánjuk vásárolni. A pénznemek legördülő menüjében ugyan kiválaszthatjuk a magyar forintot, de ez csak tájékoztató jellegű, mert nem felel

Vásárlás előtt

Ha sok jót hallottunk egy programról, akkor se adjunk a szóbeszédre. A rendelkezésre álló próbaidő alatt alaposan teszteljük, hogy azt kapjuk-e, amit elvárunk. Vegyük figyelembe, hogy jelenlegi állapotában találunk-e benne hibákat, és szolgáltatásai megfelelnek-e az elvárásainknak.

- Mérjük fel, milyen előnyökkel jár a regisztrálás. A dokumentációban vagy a webhelyen általában találhatunk erre vonatkozó információt. Nagyon sok szoftver esetében a továbbiakban mindig vagy egy ideig ingyenesek a frissítések. Ha ezeket a feltételeket időközben módosítja a fejlesztő, erről értesíti a felhasználókat.
- Nézzünk utána, milyen licenckonstrukciók léteznek, és azt válasszuk, amelyikre tényleg szükségünk van. Ne akarjunk személyes licencet vásárolni céges gépre.
- Tanulmányozzuk a licencszerződést. Az EULA (End User License Agreement – végfelhasználói szerződés) szinte mindig angol nyelvű, amit ajánlatos lefordíttatni, hogy tisztában legyünk a jogainkkal. Elképzelhető, hogy engedélyezik a több gépre történő telepítést, de egyszerre csak egy példányt futtathatunk.
- Amíg nem vezetik be az eurót, addig érdemes elővenni a számológépet és bankunk legfrissebb árfolyamait. Számoljuk ki, mennyit fizetünk euróban, mennyit dollárban. Pár száz, esetleg több ezer forintos eltérés is jelentkezhet.
- Az űrlap kitöltésekor nem ajánlatos ékezetes betűket használni, mert a szövegkódolás nem közép-európai, és a távoli számítógépen nem olyan lesz a megjelenítés, mint kellene, ezért előfordulhat, hogy a generált regisztrációs kulcs nem fog működni.

Vásárlás után

A rendelés elküldése után azonnal kapunk értesítést a megadott e-mail címre. Lehet, hogy már a regisztrációs kódot is tartalmazza ez az üzenet – ha nem, akkor viszont utalnak arra, mennyi időn belül várható (kártyás fizetés esetén általában 48 óra). Ügyeljünk a továbbiakra is.

- A regisztrációs adatokat abban a formában írjuk be, ahogy az értesítés tartalmazza. Erre különösen akkor ügyeljünk, amikor viszonteladón keresztül vásárolunk. Egy plusz szóköz miatt előfordulhat, hogy a program nem fogadja el a kódot! Az a legbiztosabb, ha a jól ismert [Ctrl C]-t és [Ctrl V]-t használjuk a kód beírására.
- A regisztrációs kódról feltétlenül készítsünk biztonsági másolatot. Ha a kód bináris file, írjuk ki CD-re vagy másoljuk floppyra. (Nem minden fejlesztő tudja pótlólag megküldeni a regisztrációs kulcsot.)
- A bankszámlakivonatunkon nem a fejlesztő vagy a program nevét tüntetik fel, hanem a regisztrációs ügynökségét – ettől nem kell megrémülnünk.
- A program használatával kapcsolatos kérdéseinket a fejlesztőnek írjuk meg, lehetőleg angolul. A terméktámogatási e-mail címet megtaláljuk a névjegyben, a súgóban vagy a ReadMe.txt file-ban.
- A hibabejelentést is közvetlenül a szerzőnek küldjük. A hiba részletes ismertetésén kívül adjuk meg, milyen operációs rendszeren futtatjuk a programot, milyen az operációs rendszer nyelve, milyen javításokat telepítettünk (ehhez használhatunk rendszerelemző programot, például az Everestet). Ugyanis lehet, hogy a program kiválóan működik Windows XP-n, de Windows 98 alatt már bogarai vannak – és ha ezt nem közöljük, tulajdonképpen nem mondtunk semmit.
- Jó néhány esetben a termékkulcs beírásán túl a programot a neten is aktiválni kell. Kézenfekvő a kérdés: mi történik a megvásárolt licenccel, ha megszűnik a cég? Valójában csak abban bízhatunk, hogy a megszűnő cégnek lesz jogutódja, és erről értesítést kapunk.

Jobb a hazai?!

A szoftverkönyvtárakhoz hasonlóan, a nemzetközi regisztrációs ügynökségek mellett működnek nemzetiek is. Elsősorban német fejlesztők veszik igénybe például a duisburgi Jochen Merz Software (➲ **www.j-m-s.de**) szolgáltatását. Csak néhány alkalmazás és játék rendelhető meg náluk, viszont a világ minden tájáról vesznek fel rendeléseket.

Orosz fejlesztők alkalmazásainak dokumentációjában már többször olvastam, hogy a volt szovjet államokban élők speciális kedvezménnyel vásárolhatják meg a program regisztrációs kulcsát. Ők komolyan gondolják a legális használatot, ezért a Szovjetunió volt köztársaságaiban élőknek jóval a világpiaciár alatti árakat kalkuláltak ki. Ők a Softkey kínálatát böngészhetik (➲ **www.softkey.ru**).

Egyes szoftverkiadók nem csatlakoznak egyik regisztrációs ügynökséghez sem, a maguk útját járják. Ennek segítésére is léteznek internetes vállalkozások. Nagyon sok helyen lehet fizetni a PayPalen (➲ **www.paypal.com/**) keresztül. Azonban van egy bökkenő: hiába keressük csatlakozáskor az országok legördülő listájában Magyarországot – nem leljük.

meg a bankunk árfolyamának, ezért némi eltérés lehet az itt kiszámított díj és a levont összeg között.

Akinek problémái merülnek fel a HTTPS protokollal (például a tűzfal blokkolja a biztonságos hozzáférést), választhatja a normál kapcsolatot. Nemcsak online lehet fizetni hitelkártyával, hanem faxon vagy telefonon is, bár ezért 3 dollár kezelési költséget számítanak fel. Ugyanennyi feldolgozási díjat számítanak fel amerikai vagy angol csekkel, illetve a PayPal beiktatásával történő fizetéskor is. Ha a pro-forma számla végösszegének átutalásához csekket használunk, további 3 dollárral kell még számolnunk – nemzetközi átutalás esetén ez 18 dollár. Mivel brit cégről van szó, itt 17,5% az értékesítési adó.

Megkülönböztethetünk számlázási címet és szállítási címet. A hitelkártya adataihoz

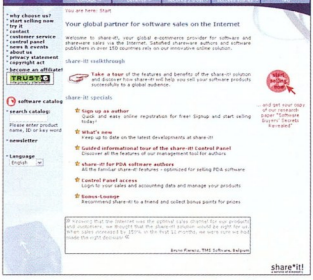

» Noha a Share-It! alvállalkozás, mégis keresettebb, mint az anyacég szolgáltatása

csak a számot és a lejárat dátumát kérik. A MasterCard, Visa, Switch, Delta, Amex, JCB, Diner's Club, Discover kártyákat fogadják el, és még néhány kevéssé ismertet.

A vásárlás végén megjelenő oldalon találjuk a számla linkjét, de az üzletet visszaigazoló e-mailben is megírják.

Nem fogadják el az első vásárláskor beírt uniós adószámot: át kell faxolni valamilyen igazoló iratot az SWRegnek, utána visszautalják a kártyára az „áfa" értékét. Ez az apró bizalmatlanság a következő szoftver regisztrálásakor feloldódik: mivel szerepel a közösségi adószám az adatbázisban, áfa-mentesen szerezhetjük be a regisztrációs kódot.

Június utolsó napján az SWReg webhelye büszkén adta hírül, hogy abban a hónapban csaknem 80 ezer szoftver értékesítésével cirka 4,2 millió USD forgalmat bonyolítottak le.

element5

➲ **www.element5.com** és **www.software-store.com**
Elfogadott pénznemek: euró, amerikai, ausztrál és kanadai dollár, japán jen, angol font, svájci frank
Elfogadott bankkártyák: Visa, MasterCard, American Express, Diner's Club

RegNet

➲ **www.reg.net**
Elfogadott pénznemek: euró, amerikai, ausztrál és kanadai dollár, angol font
Elfogadott bankkártyák: Visa, MasterCard, American Express, Diner's Club

RegNow

➲ **www.regnow.com**
Elfogadott pénznemek: amerikai, ausztrál és kanadai dollár, euró, angol font
Elfogadott bankkártyák: Visa, MasterCard, American Express, Discover, Visa Check Card, Eurocard, MasterMoney

RegSoft

➲ **www.regsoft.com** és **www.hotdownloads.com**
Elfogadott pénznemek: n.a.
Elfogadott bankkártyák: Visa, MasterCard, Eurocard, American Express, Discover, Eurocheque.

Share-It!

➲ **www.shareit.com** és **www.shareit.de**
Elfogadott pénznemek: euró, amerikai dollár, angol font
Elfogadott bankkártyák: Visa, MasterCard, Eurocard, American Express, Discover, Eurocheque.

SWReg

➲ **www.swreg.org**
Elfogadott pénznemek: euró, amerikai dollár, angol font
Elfogadott bankkártyák: MasterCard, Visa, Switch, Delta, Amex, JCB, Diners, Discover

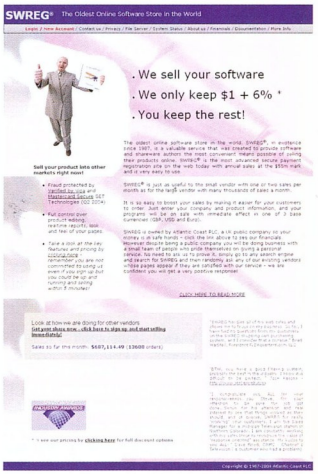

» Softkey.ru – világpiaci ár alatti árak a volt szovjet tagállamokban élőknek

Aki szokta figyelni a letöltéskezelőben a hivatkozásokat, feltehetőleg találkozott már a Getafile (➲ **http://getafile.com/**) szerveréről letöltendő programokkal. A Getafile az SWReghez kapcsolódik: 10 dolláros egyszeri belépési díjért és havi 2 dollárért gyors szerveren akár 1 Gbytenyi hely bérelhető.

•

Sokan félnek az online vásárlástól, pedig jó néhány kedvezménytől elesnek. A május végén megjelent Xara X[1]-re például 29 dollárért frissíthettek a már korábban regisztrált Xara X-felhasználók, ami az ötöde e kiváló grafikai szoftver végfelhasználói árának. A SWiSHzone bevezető áron, 20%-kal olcsóbban kínálta tavaly szeptemberben a SWiSHmaxet.

Olykor a spammerek is kecsegtető ajánlatokkal bombázzák a felhasználókat – többnyire CD-n forgalmazott szoftverekkel. Ha az ajánlat felcsigázta érdeklődésünket, alaposan nézzünk utána, hogy legális dologról van-e szó. Ha rendben találjuk, ellenőrizzük, hogy postázzák-e Amerikán és Kanadán kívül máshova is. Legutóbb olyan kéretlen e-mail tévedt be a postaládámba, melynek *Tárgy* sora felcsigázta az érdeklődésemet: a 649 dolláros Adobe Photoshop 8.0 CS mindössze 40 dollárért – 5 napos korlátozott ajánlat. Megtudtam, hogy ez csak az elektronikus értékesítésű változat ára volt, az általuk CD-re írt változatért 90 dollárt kérnek. Aztán a FAQ-ban kiderült, hogy warez boltból érkezett a pénztárcakímélő lehetőség.

Kis hazánk a kalózkodásról hírhedt. Szerencsére rövid idő alatt számottevően gyarapodott a magyar netezők száma, és közülük egyre többen vásárolnak a nemzetközi helyeken, ami javíthat a kedvezőtlen megítélésen. PCM

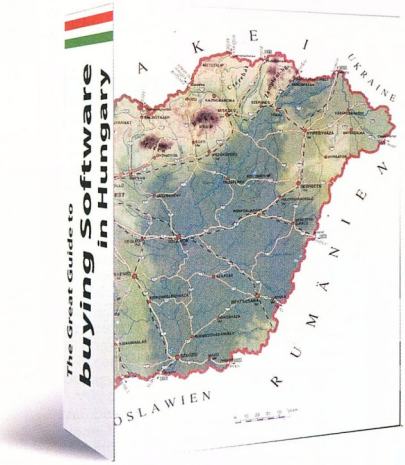

Egy kis hazai

Eljutottunk nagy szoftverbeszerzési összeállításunk végére. Ha még nem tűnt volna fel, mindeddig kihagytuk a magyar viszonyokat. Bár már bekerültünk az Európai Unióba, egy csapásra nem fog tudni mindenki közvetlenül külföldről rendelni szoftvert.

Herczeg József Tamás

A szoftverbeszerzéskor nem csak a hitelkártya a fontos kérdés. Angolul sem ért mindenki, és ha valami gond adódik, könnyebb a hazai forgalmazóval szót érteni, mint egy olyannal, aki mondjuk még nem is hallott hazánk apró problémáiról – például arról, hogy nincs mindenkinek „tisztességes" e-mail címe. Lássuk akkor a hazai letöltési és regisztrációs lehetőségeket!

AHONNAN A MAGYAROK TÖLTÖGETNEK

A világháló magyar nyelvű tartományain is működnek szoftverlelőhelyek – jobbára valamelyik portál szolgáltatásaként –, az idegen nyelvű weboldalakkal bajlódók nagy örömére.

Az ide látogatók csak a szoftvervilág töredékét kapják, mert ezeken a helyeken nincs olyan pezsgő élet, mint a nemzetközi szoftverkönyvtárakban. Míg egy külföldi sitera átlagban napi hetven cím érkezik, addig a hazai szoftverarchívumokba öt-tíz alkalmazás, és ez a mennyiség sem feltétlenül naponta. Se híre, se hamva a fejlesztők számára fenntartott szekcióknak, nincs lehetőség a PAD-file alapján történő hírtovábbításra. A gyűjteményszervezés a szerkesztők hozzáértésére és ízlésére van bízva, így talán kevesebb a töltelék. Két lelőhely kivételével saját szerveren tárolják a file-okat, néhol érdemes régebbi verziók után is kutatni.

Az alábbiakban távirati stílusban bemutatjuk a magyar letöltőhelyeket.

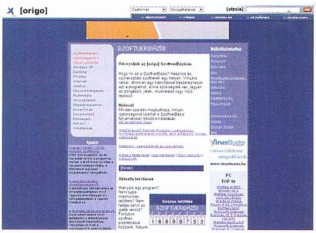

» [origo] Szoftverbázis – programok Windowsra és kéziszámítógépekre

» A megújult downloads.hu

DOWNLOADS.HU A legújabb magyar szoftverkönyvtárról (➲ **www.downloads.hu**) már írtunk (➲ **Új magyar letöltések – PCM, 2003/12/132**). Azóta változott az arculat, a címlapot is átszervezték. A szoftverállomány bővülése két új alkategória nyitását tette célszerűvé. Már van tízes sikerlista, amelyből megismerhetjük a lelőhely kedvenceit. Az utoljára letöltött tíz programról is tájékozódhatunk. A szoftvert bemutató kép(ek)et hiányolom.

FOTEXNET.HU – SZOFTVERLETÖLTÉS A webhelyen (➲ **http://szoftver.fotexnet.hu**) windowsos, linuxos, maces programokat gyűjtenek. A kínálatot hat kategóriába csoportosították, melyekhez az összes oldalról hozzáférhetünk. A látogatók értékelhetik az alkalmazásokat, közzétehetik véleményüket, észrevételeiket. Aki nem leli meg az ahított szoftvert, beküldheti kérését – a szerkesztők felkutatják a neten, majd értesítik, ha feltöltötték a kiszolgálóra.

HONOSÍTÓ MŰHELY No comment. DVD-mellékletünkre utaljuk olvasóinkat, ahol minden hónapban megtalálhatók a Honosító Műhely (➲ **www.honositomuhely.hu**) legújabb magyar nyelvű szoftverei.

LETÖLTÉS.COM A Prim Kiadó munkatársai nyolc kategóriába csoportosították a szer-

Regisztráljunk itthon!

Ha eldöntöttük, hogy megvásároljuk az olyannyira áhított programot, érdemes alaposan körülnézni a fejlesztő webhelyén, mert elképzelhető, hogy az értékesítési oldalon megtaláljuk a cég magyarországi partnerének elérhetőségeit.

Az itthoni cégtől akár viszonteladóin keresztül is beszerezhetjük a terméket. Érdemes utánajárni a hazai értékesítőnek, mert elképzelhető, hogy a világpiaci ár alatt juthatunk hozzá a programhoz. Akkor ajánlatos időt szánni ennek a kiderítésére, ha nincs dombornyomású bankkártyánk.

A magyar cégeknél többnyire még nem lehet fizetni kártyával – sem belföldivel, sem nemzetközivel. Így marad a bankátutalás, a postai utalvány vagy a készpénz, illetve az utánvét. Viszont ha szabályos, az „APEH-ellenőr torkán is lenyomható" áfás számlára van szükségünk, azt itthon a legegyszerűbb beszerezni.

A szoftverkereskedések számítástechnikai magazinokban és egyéb sajtótermékekben szokták reklámozni portékájukat – olvasóink a mi oldalainkon is találkozhattak például a Gemofis, a KeSzo és a Kimsoft hirdetéseivel.

Az Európai Unióhoz való csatlakozásunk hozadéka a vásárlók számára az ár megterhelése az áfával a tagállamokból történő importálás miatt, ezért – továbbá a kelet-európai országoknak adott kedvezmények megszűnése miatt – picit feljebb csúsztak az összegek; a kereskedőknek viszont kevesebb időbe telik a vámvizsgálat intézése. Megfigyelhető egy olyan tendencia, hogy a honosított termékek ára időszakosan eltér a világpiaci árétól, ám kedvezően. A Microsoft esetében fokozatosan, több lépcsőben áll be a világpiaci ár.

A teljesség igénye nélkül bemutatjuk röviden a legnagyobb és legismertebb forgalmazókat.

Gemofis Kft.

Windowshoz, Machez és Linuxhoz kínálnak programokat. A Microsoft, a Novell, a Corel és az F-Secure kiemelt partnere a cég, de forgalmazzák a teljes termékskálát. Telefonon, írásban és online is fogadnak megrendeléseket. A dobozos termékek házhoz szállítása a megrendelés nagyságától függ, az utánvétes szállítás a jellemző. Vállalják elektronikusan terjesztett szoftverek regisztrációs kódjának a beszerzését is. Webhelyükön a *Részletes keresés* pontra kattintva tekinthető át a kínálat.

Cím: **1146 Budapest, Hungária körút 131.**
Telefon: **364-1539**
Fax: **384-7082**
E-mail: **gemofis@gemofis.hu**
Webcím: **www.gemofis.hu/**

KeSzo Kft.

Bármilyen operációs rendszerhez beszerezhetünk náluk alkalmazásokat. A cég kiemelt partnere a Quest Software-nek, az Allround Automationsnek és a Panda Software-nek. Megrendelést írásban (e-mail, fax, postai levél) fogadnak el. Az 50 000 Ft feletti dobozos termékeket gyorspostaszolgálattal juttatják el a megrendelőhöz. Fő profiljuk a shareware és trialware programok regisztrációs kódjának a beszerzése, mert a dobozos termékek egyre ritkábbak a piacon. Náluk vásárolhatjuk meg legjobb áron a WinRAR-t.

Cím: **1055 Budapest, Falk Miksa u. 6.**
Telefon: **332-8717**
Fax: **302-5136**
E-mail: **sales@keszo.hu**
Webcím: **www.keszo.hu/**

KimSoft '99 Kft.

Bármilyen operációs rendszerhez be tudnak szerezni alkalmazásokat. Náluk személyesen is rendelhetünk. Az ACD Systems szoftvereinek forgalmazásáért elnyerték a Gold Partner-címet, valamint kiemelt Adobe- és Macromedia-viszonteladók. A dobozos termékeket postán vagy futárszolgálattal juttatják el a vásárlóhoz. Ha az ügyfél olyan shareware programot kíván regisztrálni náluk, amiről még nem is hallottak, akkor felveszik a kapcsolatot a gyártóval, hogy a lehető legkedvezőbb feltételekkel szerezzék be a terméket a vásárlónak. Webhelyükön termékleírásokat, árlistát és áruházat találunk.

Cím: **1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.**
Telefon: **319-0219, 319-8973, 319-8967**
Fax: **319-9760**
E-mail: **sales@kimsoft.hu**
Webcím: **www.kimsoft.hu/**

verükön tárolt windowsos alkalmazásokat (➲ **http://letoltes.prim.hu**). A kezdőlapon az utoljára érkezett szoftverek fogadnak, amelyeket a Prim kiszolgálójáról tölthetünk le. A fő- és alkategóriák oldalain megismerhetjük az adott csoport tíz legnépszerűbb programját. A legtöbb alkalmazást képmentés szemlélteti.

LETÖLTÉS.LAP.HU Figyelmet érdemlő kakukktojás a Startlap tematikus linkgyűjteménye (➲ **http://letoltes.lap.hu**). *Tartalom* rovatának betűrendbe sorolt könyvjelzői segítik az eligazodást az oldal csoportjai között. E sorok írásakor 570 hivatkozást találtam. A Startlap jellegéhez illően ez a gyűjtemény is igazi kiindulópont. Nem találunk ismertetőket a szoftverekről, csak linket magyar és nemzetközi szoftverkönyvtárakhoz, fejlesztői webhelyekhez. Némelyik csoport végéről elugorhatunk a kapcsolódó Startlap.hu oldalra. A programokon kívül háttérképek, asztaltémák, grafikák, fotók lelőhelyeit is felkereshetjük.

Macasoft Bt.

Alapvetően windowsos alkalmazásokat kínálnak, de megpróbálják kielégíteni az egyedi igényeket is. A nagyobb cégek közül az Originlab Inc., a Fineprint Inc. és a RitLabs SRL kiemelt partnere. A dobozos termékeket postán adják fel. Főleg regisztrációs kulcsok értékesítésével foglalkoznak. A The Bat! levelezőprogramot (➲ **A denevér röpte – PCM, 2004/2/80**) náluk érdemes beszerezni, mert a nemzetközi ár alatt tudják adni. Termékkatalógusuk a webhelyükön tekinthető meg.

Cím: **9028 Győr, Móra Ferenc tér 14. I/3.**
Telefon: **06-30-330-6234**
Fax: **06-26-374-986**
E-mail: **info@macasoft.hu**
Webcím: **www.macasoft.hu/**

Soft-Trans Bt.

A termékkatalógusukban szerepelő windowsos alkalmazások regisztrációs kódja szerezhető be náluk, elektronikus szállítással, de egyedi igényekkel is fordulhatunk hozzájuk. A Runtime Software, a Paragon GmbH, az Oxygen Software, a Two Pilots, a TamoSoft és a Famatech szoftverdemóinak korlátozásai oldhatók fel a közreműködésükkel, valamint több, a Honosító Műhelyből letölthető magyarított alkalmazásé. A nemzetközi árhoz képest kedvezőbb áron rendelhető meg náluk a C-Organizer Professional, az Active GIF Creator és az Absolute StartUp regisztrációs kódja.

Cím: **7932 Mozsgó, Árpád u. 21.**
Telefon: **06-73-544-008**
Fax: **06-73-544-008**
E-mail: **info@soft-trans.hu**
Webcím: **www.soft-trans.hu/tall.php**

Szoftver ABC Kft.

Minden operációs rendszerhez tudnak szállítani szoftvereket. A cég a Microsoft, a Symantec és a Corel kiemelt forgalmazója. Shareware programok regisztrációs kódjának értékesítésével és dobozos szoftverek forgalmazásával egyaránt foglalkoznak. Utóbbiakat Budapest területén bruttó 3500 Ft-ért, az 500 000 Ft feletti rendelést díjmentesen szállítják ki. Vidékre egyedi kalkuláció alapján juttatják el a termékeket. Webhelyükön érdeklődni és rendelni egyaránt lehet.

Cím: **1071 Budapest, Dózsa György út 80. I/5.**
Telefon: **321-0335**
Fax: **321-0354**
E-mail: **info@szoftverabc.hu**
Webcím: **www.szoftverabc.hu/**

» A Fotexnet.hu szoftverletöltő oldala

» A Prim Online Letöltés.com oldala

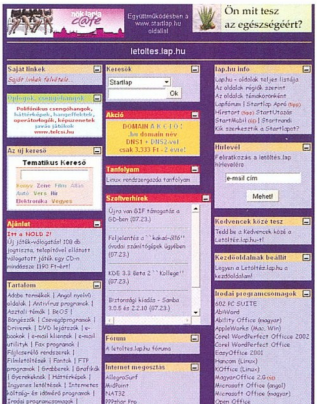

» Letöltés.lap.hu – a Startlap tematikus linkgyűjteménye

[ORIGO] SZOFTVERBÁZIS Az Axelero Rt. [origo] portáljának szolgáltatása Windowshoz írt alkalmazásokkal és kéziszámítógépekre telepíthető programokkal várja a látogatókat (➲ **www.origo.hu/szoftverbazis/**).

A szoftvereket nyolc főkategóriába csoportosítottak, a beérkezett új kiadások között körülbelül két hónapra visszamenőleg böngészhetünk.

» A Terminal Download spártai egyszerűségű nyitólapja – a tartalom a lényeg!

A nyitólapon áttekinthetjük a tíz-tíz legfrissebb PC-s és tenyérgépes programot a két Top 10-es listával egyetemben.

TERMINAL DOWNLOAD A Hírek Média és Internet Technológiai Kft. Windowshoz és kéziszámítógépekhez kiadott szoftvereket terjeszt (➲ **http://download.terminal.hu**), az alkalmazásokon kívül illesztőprogramok és játékok tölthetők le a kiszolgálójukról. Tizenkét kategóriába sorolták be az alkalmazásokat, a listához az alkategórián keresztül juthatunk el, ahol kiválaszthatjuk a szoftvert, majd egy újabb oldalon indíthatjuk a letöltést. Ugyanaz az ajánlat kísér végig az alkategóriák oldalain is, mint ami a címlapon fogad. A tíz legújabb kiadás a *Friss download* rovatból bármelyik oldalon hozzáférhető.

Említést érdemel a Szoft Info Kft. (➲ **www.szoftinfo.hu**) igényes online áruháza (➲ **www.szoftinfo.addel.hu**). A cég közvetlenül a gyártótól vagy a disztributortól szerzi be a programokat. A vásárlástól számított hat hónapig értesítik ügyfeleiket a frissítésekről, és speciális programok beszerzésével is foglalkoznak.

A Phantasy Bt. online áruháza, a Software City e sorok írásakor átalakítás miatt nem üzemelt.

Operációs rendszer, Microsoft Office, Norton AntiVirus, számlázóprogram a legtöbb vidéki számítástechnikai boltban kapható. Több megyeszékhelyen nyílt már Tesco, Media Markt, Cora – ezek polcain roskadoznak a dobozos játékok és alkalmazások.

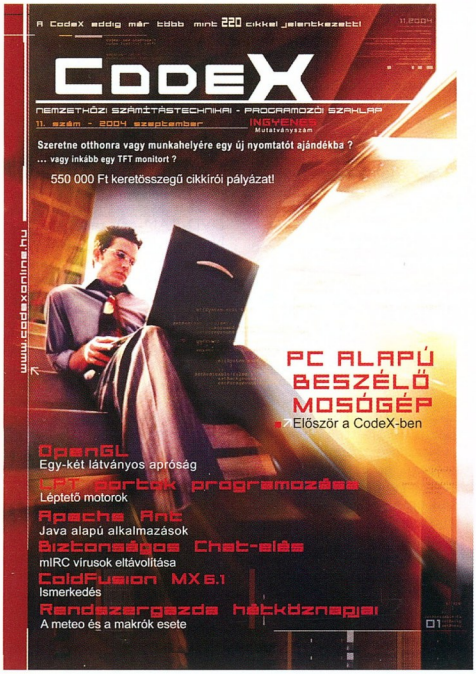

A KIMSOFT szeptemberi ajánlata

Akció (amig a készlet tart)	
ACDsee 6.0 for Win32 /Upgr.	**13 200,- / 9 400,-**
CorelDRAW Graphics Suite 12 Spec.	97 800,-
CorelDRAW Essentials 2	**26 400,-**
Macromedia WEB Tools MX (Flash MX Dreamweaver MX, Fireworks MX)	89 900,-
MS Office XP Standard (magyar)	**67 900,-**
MS Project 2003 Hun. Standard	**119 900,-**
Norton Internet Security 2004 Hun.	19 992,-
Ulead Cool3D Studio	**23 992,-**
Visual Studio .NET Pro (Lic. + CD)	177 400,-
Szoftver újdonságainkból	
Adobe InDesign 3 CS /Up.	247 900,- / 58 700,-
Adobe Video Collection 2.5 Std. (Premiere Pro, After Effects 6.5 Std., Audition, Encore)	**375 900,-**
Borland C++ BuilderX Developer	247 900,-
Borland Delphi 8 Prof. /Up.	**249 900,-/107 900,-**
Crytal Reports 10 Developer	174 900,-
Install Shield X Prof. v10.0	**324 900,-**
Pinnacle Studio v9 (magyar kézikönyvvel)	19 400,-
QuarkXPress 6.0 for Win. Intern.	**375 900,-**
Recognita Omnipage Pro 14	34 900,-
Ulead VideoStudio 8 /Up.	**28 400,-/14 800,-**
Visio 2004 Standard (magyar)	48 400,-
Multimédia CD-ROM-ok	
Arcanum DVD könyvtár 1./2./3.(egyenként)	**15 992,-**
Angol-magyar Országh nagyszótár	**15 170,-**
Learn to Speak English 9.0 Deluxe	11 992,-
Encyclopaedia Britannica 2004 DVD	**16 792,-**
3D Home Architect Deluxe v6.0	17 900,-

Adobe Acrobat 6 Std. /Up.	**94 900,-/31 000,-**
Adobe Acrobat 6 Prof. /Up.	142 900,-/47 900,-
Adobe Photoshop 8 CS /Up.	**224 900,-/53 900,-**
Akadémiai MoBiMouse Plus (német is)	15 000,-
AutoCAD LT 2005 /Upgr.	**252 900,-/84 900,-**
Borland Delphi 8 Prof. Upgrade	107 900,-
Drive Image 7 /Upgrade	**14 900,- /11 900,-**
FineReader Pro 7.0 Prof.	29 900,-
F-Secure Internet Security 2004	**15 992,-**
Macromedia Dreamweaver MX 2004	119 900,-
Magix Audio Cleaning Lab 2004	**7 192,-**
MathCAD 11i Prof. Win.	308 800,-
MagyarOffice 2.0 Prof.	**30 000,-**
MS FrontPage 2003 Hun.	47 700,-
MS Office 2003 Hun. Std. /Upgr.	**98 900,-/56 900,-**
MS Visual BASIC .NET 2003 Std.	31 200,-
MS SQL Server 2000 Developer Ed.	**13 600,-**
MS Works Suite 2004	26 400,-
Nero 6 (CD és DVD iró program)	**15 992,-**
Norton Antivirus 2004 magyar	16 200,-
Norton SystemWorks 2004 Upgrade	**16 800,-**
PL/SQL Developer 5.1 (Single user)	35 900,-
SmartDRAW 6.0 Std./Prof.	**20 400,-/35 600,-**
TextPad 4.7 for Win32	7 800,-
UltraEdit v10.0	**8 900,-**
Visio 2003 Prof. /Upgr.	115 900,-/58 900,-
Windows XP Home/Prof OEM	**20 940,-/33 960,-**
WinFax Pro 10 for Win /Up.	26 900,-/16 400,-
Xara 3D 5.0 /Xara Webstile 4	**14 900,-/24 900,-**

A közölt árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembe helyezés költségeit.

Adobe Creative Suites 1.0 Premium 379 900 Ft + áfa

Tartalma: Photoshop 8, Illustrator 11, InDesign 3, Acrobat 6 Pro, Golive CS

KimSoft '99 Szoftverkereskedelmi Kft.
1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Telefon: 319-0219, 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760
Részletesebb ismertetőkért, teljes árjegyzékért tekintse meg honlapunkat az Interneten: www.kimsoft.hu

EXMALCOLM

www.exmalcolm.hu

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI NAGYKERESKEDÉS

Alaplap
ABIT, Asrock, Asus, Gigabyte, Matsonic

Processzor
AMD, Intel

Winchester
Maxtor, Seagate

Monitor
AG Neovo, AOC, LG, Samsung

Nyomtató, tintapatron, toner
Canon, Epson, HP, Lexmark

Memória
Hynix, Infineon, Samsung

Memóriakártya, flash drive
Fuji, Kingston, Lexar, Sandisk

Videovezérlő
Connect3D, Excalibur, Gigabyte, Innovision, Sapphire

TV tuner
KWORLD, Pinnacle

CD, CD-RW, DVD, DVR-RW
LG, NEC, Pioneer, Plextor, Sony, TEAC, Toshiba, Yamada

CD-DVD lemez
Philips, TDK

Számítógép ház
Codegen, Comador

Hálózati eszköz
Repotec

Wireless eszköz
Minitar

Kiegészítők
APC, A4Tech, Genius, Kolink, Logitech, Powercom, Spire, Silver Line

Komplett konfigurációk alkatrész áron!
Házhoz szállítás az ország egész területén!

EX MALCOLM TRADE KFT.
1141 Budapest, Szugló u. 132.
Telefon/Fax: 468-3137, 468-3138
E-mail:info@exmalcolm.hu

Freecom FHD-XS

Könnyedén, sokat!

A Freecom újabb külső adathordozóval lepte meg a felhasználókat. Az FHD sorozat legifjabb tagja, az FHD-XS 1,8 colos merevlemezt tartalmaz, ennek megfelelően parányi méretű. A nagyobb igénybevételnek is ellenálló, részben fémből készült ház megfelelő védelmet nyújt az adatoknak. Az USB 2.0-s csatolófelületnek köszönhetően az adatátviteli sebességre sem lehet panasz. A készülék áramellátása is ezen keresztül történik, működése szinte hangtalan.

» Freecom FHD-XS – kicsi, könnyű és praktikus

Nagyon praktikus kialakítású a csatlakozó, nem kell külső kábelt magunkkal hurcolni, hanem csak a házba teljesen belesimuló csatlakozót kell kihajtani – ha mindez nem lenne elegendő, óvatosan meghúzva egy körülbelül 5 cm-es kábellel toldhatjuk meg a hosszát. Hatalmas előny a parányi méret, egy ingzsebben is észrevételenül elfér. A mellékelt SYNC szoftver segítségével könnyedén megvalósítható az adatok frissen tartása.

A készülék 20 és 40 Gbyte-os változatban kapható, a megszokott Windows és Macintosh rendszereken kívül remekül együtt tud dolgozni a Linux rendszerekkel is.

A meghajtó bruttó ára 69 900 Ft, a garancia 1 év. *(CSGY)*

➲ Multimedia.hu ☎ **463-9030**
➲ **www.multimedia.hu**

Gyártó, típus	Freecom FHD-XS
Műszaki adatok	
Merevlemez	
– mérete	1,8 col
– kapacitása	20 Gbyte
Fordulatszám	4200 fordulat/perc
Átlagos elérési idő	15 ms
Gyorsítótár mérete	2 Mbyte
Csatolófelület	USB 2.0 (USB 1.1-kompatibilis)
Tápellátás	USB porton keresztül
Méret	85x85x12 mm
Tömeg	150 g
Mérési eredmények	
1 Gbyte-os file másolása	12,2 Mbyte/s
1 Gbyte adat (2155 file, 304 mappa) másolása	9,95 Mbyte/s

Freecom FX-50 DVD-író

Kétrétegű külsős

Egy DVD-író birtoklása manapság már nem luxus. Az árak a padlón, olcsó írható lemezeket is kaphatunk, ám a technológia mind ez ideig csupán gyorsaságban fejlődött látványosan. Ahogy arról előző számunkban is beszámoltunk (➲ **Lemezbölcsőde – PCM, 2004/8/32)**, eljött a kétrétegű lemezek és a velük kompatibilis írók időszaka.

A leggyorsabb gyártó a Verbatim volt, már júniusban küldött tesztpéldányt a 8,5 Gbyte kapacitású, kétrétegű, 2,4-szeresen írható DVD+R DL (Dual Layer) lemezből. Előző havi technikai cikkünkben részletesen kitértünk rá, miért is a „pluszos" változat lett az első ezen a téren. Elképzelhető, hogy meg fog jelenni DVD-R-es DL lemez, ám erre még egészen biztosan várnunk kell.

Addig is használhatjuk a DVD+R DL-t, amihez speciális, kétrétegű íróra van szükség. A Pioneer és az NEC – a hazánkban legismertebb két gyártó – már elkészült saját termékeivel. Az új technológia olyan szorosan kapcsolódik a már meglévőkhöz, hogy az új írók ára alig magasabb a régebbi modelleknél. Persze akinek éppen ilyen íróra volna szüksége, annak bosszantó lehet, ha mondjuk egy-két hónapja vásárolt egy NEC ND-2500 DVD-írót. Elvileg ehhez is készítettek olyan belső szoftvert, amely írja a kétrétegű lemezt, ám az a biztos, ha gyárilag garantáltan képes erre a meghajtó.

Ilyen egységet választott a Freecom is felsőkategóriás, külső egységébe, az FX-50-be.

» Freecom FX-50 – ház körüli mindenes

Az NEC ND-2510-es DVD-írót rejtő doboz a Freecom klasszikus formatervét követi, azaz elegáns. A meghajtót külső tápegység látja el árammal. Az adatátvitellel senkinek sem lesz gondja, hiszen USB 2.0 és IEEE-1394 csatolóval egyaránt felszerelték, és a hozzájuk való kábelek is megtalálhatók az alapcsomagban. Sokszínűségének hála szinte bármely PC-hez (azért USB 1.1-gyel nem ajánlatos próbálkozni, bár kezeli), esetleg Macintoshhoz csatlakoztathatjuk, és már használhatjuk is.

A tesztelést az épp legújabb Neróval, a 6.3.1.17-essel végeztük, de a dobozban a Roxio Toast nevű íróprogramot találjuk. Mindegyik szoftver tökéletesen felismerte a külső egységet, és hibátlanul kezelte is. A DVD Decrypter is elboldogult vele, bár grabbelésnél elég lassúnak bizonyult. Az írásról ez már nem mondható el, a Neróval gond nélkül tudtuk a DVD+R DL lemezt feltölteni adatokkal, 2,4-szeres sebességgel. Emellett az FX-50 mindenféle lemezt ír és olvas (leszámítva a DVD-RAM-ot), tehát bármilyen feladatot nyugodtan rábízhatunk.

A megírt DVD+R DL lemez hibátlan lett, semmiféle trükkre vagy hátsó kapu kihasználására nem volt szükségünk. Megpróbáltuk az amúgy nem jogszerű DVD-Videomásolást is – kitűnő eredménnyel. Ha ez a technológia elterjed, és az ára is elfogadható lesz, nehéz lesz a filmgyáraknak visszaszorítaniuk a kalózkodást. Kétrétegű lemez használatával semmiféle újratömörítésre, netán extrák lehagyására nincs szükség.

A megírt lemezt LG és Toshiba DVD-ROM-meghajtóban próbáltuk ki, és tökéletesen működött – sőt az asztali Panasonic DVD-lejátszó is hibátlanul olvasta a lemezt (a Nero *Book Type* pontjában DVD-ROM-ot állítottunk be).

A Freecom FX-50 külső író igazán jó választás lehet annak, aki külső egységet szeretne, de nem akar lemondani semmiféle újdonságról vagy extráról. A meghajtót bármely PC-hez vagy Macintoshhoz csatlakoztathatjuk, ami komoly extra tulajdonság. A DVD+R DL megérkezett, tökéletesen működik, tehát jogosan félnek a filmgyártók.

A Freecom FX-50 ára 74 990 Ft, 1 év garanciával. *(EM)*

➲ Multimedia.hu ☎ **463-9030, www.mutimedia.hu**
➲ **www.multimedia.hu/termek.php3?tabla=dvdirol&sor=47&a=5**
➲ **www.freecom.com/ecProduct_detail.asp?ID=1284**

Genius WizardPen 4x3 és MousePen 5x4 tabletek

Ragadjunk újra tollat!

A számítógépes munka hátránya, hogy bizonyos mértékig személytelen, hiszen minden egyenbetűkkel, egyensablon alapján készül, hiányzik az eredményből a készítő kézjegye, keze munkájának a szó szoros értelemben vett nyoma (például egy aláhúzott sor, a lényeg kiemelése bekeretezéssel), hiszen ilyesmit egérrel nehéz létrehozni.

Erre nagyon jó egy kisméretű digitalizálótábla (tablet), ami ma már nemcsak a profi grafikusok kiváltsága lehet. A Genius WizardPen 4x3 nem nagyobb egy normál egérpadnál. Gyakorlott felhasználó kezében akár az egeret is helyettesítheti, persze nem teljes mértékben.

» Genius WizardPen 4x3 – kis helyet igényel

A zsinór nélküli kétgombos tollat a tablet már több milliméter távolságból érzékeli – így mozgathatjuk a kurzort. A kattintást az jelképezi, ha a toll hegye a tabletre ér, így gyakran kell a levegőben „futtatni" a tollat.

Az egyszerű letétel mellett a nyomás mértékét is jelzi a tablet a gépnek, 1024 fokozatot tud megkülönböztetni. Ennek kihasználásához persze szükség van olyan programra is, ami támogatja ezt – ilyen a legtöbb grafikus alkalmazás. A tablet felbontása 4064 lpi (vonal/inch).

» Genius MousePen 5x4 – az egeret is kiváltja

Több kiegészítő is jár a tablet mellé. Az Annotate for Word a Microsoft Wordöt egészíti ki a tollas bevitel előnyeivel, akár aláírásról, akár a szöveg egyes elemeinek kiemeléséről (aláhúzás, bekarikázás stb.) van szó. A PenSigner használatával bármilyen dokumentumban elhelyezhetjük kézjegyünket, feltéve, hogy a dokumentumot előállító program képes vágólapról grafikát beilleszteni.

Az Annotate All program lehetővé teszi, hogy bármilyen alkalmazás futtatásakor teljes képernyőn rajzoljunk – ez például prezentációk tartásakor lehet hasznos szolgáltatás. A PenMail segítségével kézzel írt leveleket hozhatunk létre, amelyeket aztán a rendszer alapbeállítás szerinti levelezőprogramjával, JPG formátumú mellékletként küldhetünk el.

A Pen Commander az operációs rendszer kezelését könnyíti meg úgy, hogy adott gesztusokhoz egy-egy parancsot rendel. Így például egy *S* rajzolásával menthetünk, egy *e* rajzolásával elindíthatjuk a böngészőprogramot. Az alapbeállítás szerinti hozzárendelések tetszés szerint módosíthatók.

Ha ezt nem akarjuk használni, akkor is van segítségünk: a tablet szélén körben fix mezők vannak, hozzájuk rendelt műveletekkel, így például egyetlen tollbökéssel menthetünk vagy kezelhetjük a vágólapot.

A MousePen 5x4 alapjaiban megegyezik kisebb testvérével. A nagyobb tableten finomabban dolgozhatunk – igaz, nagyobb mozdulatok kellenek, hogy átérjük a teljes képernyőt. A tablet szélén lévő gyorsindító pozíciók nincsenek felcímkézve, így tetszés szerint oszthatók ki a nekünk leghasznosabb műveletekre, a megtalálásukat pedig filctollal segíthetjük.

A nagyobb méreten kívül a MousePen 5x4 egyedülálló szolgáltatása, hogy a toll mellett egerészni is lehet a tableten. Ez sokkal kényelmesebbé teszi a használatát, hiszen nem

A Toshiba a Microsoft® Windows® XP operációs rendszert alánlja

TOSHIBA

EGY ASZTALI SZÁMÍTÓGÉP TELJESÍTMÉNYE – NOTEBOOKBA ZÁRVA.

Kiemelkedő teljesítményű multimédiás eszköz - verhetetlen áron.

Satellite M30-852

- Intel® Centrino™ Mobil Technológia
  - Intel® Pentium® M Processor 715 (1.50 GHz, 400 MHz FSB, 2 MB 2. szintű cache)
  - Intel® PRO/Wireless 2200 BG
  - Intel® 855PM chipset
- Microsoft® Windows® XP Home
- 512 MB DDR RAM, maximális bővíthetőség: 2048 MB
- 15.4" nagylátószögű TFT-kijelző
- 40 GB HDD
- DVD Super Multi meghajtó
- NVIDIA® GeForce™ FX Go5200, 64 MB Video RAM
- 3 x USB 2.0, 1 x PC Kártyahely, SD™ Kártyahely, WLAN b/g, i.LINK®, FIR, TV-kimenet, párhuzamos port

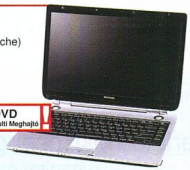

Satellite A50-512

- Intel® Centrino™ Mobil Technológia
  - Intel® Pentium® M Processor 715 (1.50 GHz, 400 MHz FSB, 2 MB 2. szintű cache)
  - Intel® PRO/Wireless 2200 BG
  - Intel® 855PM chipset
- Microsoft® Windows® XP Home
- 256MB DDR RAM, maximális bővíthetőség: 1280 MB
- 15.0" TFT-kijelző
- 40 GB HDD
- CD-RW/DVD-ROM meghajtó
- 3 x USB 2.0, 1 x PC Kártyahely, WLAN b/g, i.LINK®, TV-kimenet

Satellite A60-302

- Intel® Celeron® Processor 2.80 GHz
- Microsoft® Windows® XP Home
- 256 MB DDR RAM, maximális bővíthetőség: 1280 MB
- 15.0" TFT-kijelző
- 40 GB HDD
- CD-RW/DVD-ROM meghajtó
- 3 x USB 2.0, 1 x PC Kártyahely, i.LINK®, FIR, TV-kimenet, párhuzamos port

Miért érdemes a Toshiba Satellite/Satellite Pro notebook család mellett dönteni?

- csúcsteljesítményt biztosító, legkorszerűbb Intel® mobil processzorok
- a Microsoft Windows XP Home Edition-nel kínáljuk
- a továbbfejlesztett grafikai és kijelzőtechnológiának köszönhetően látványos bemutatókat tarthat, játszhat, vagy pihenésképpen videókat nézegethet - csúcsminőségben
- élvezheti a vezetéknélküli és a vezetékes LAN, i.LINK®, modem és USB portok nyújtotta azonnali kapcsolatteremtési lehetőségeket
- csúcstechnológiával felszerelt kitűnő multimédiás eszköz
- innovatív megjelenésének és a sokoldalú szoftverek kombinációjának köszönhetően kiemelkedően felhasználóbarát termékcsalád

A Toshiba termékekre vonatkozó további információkért, kérjük, hívja az alábbi telefonszámot:

(06-1) 467-6111

intel inside centrino™ MOBILE TECHNOLOGY

Válassza a szabadságot.
computers.toshiba-europe.com

Az Intel, az Intel Inside, az Intel Inside logó, az Intel Centrino, az Intel Centrino logó, a Pentium és a Celeron az Intel Corporation vállalnak az Egyesült Államokban vagy más országokban bejegyzett márkanevei.
Az Intel, az Intel Inside, az Intel Inside logó, az Intel Centrino, az Intel Centrino logó, a Pentium és a Celeron az Intel Corporation vállalnak az Egyesült Államokban vagy más országokban bejegyzett márkanevei.

Hivatalos forgalmazók és márkaszervizek:

Technotrade Informatikai Rt. 1147 Budapest, Ő v. u. 185. • Telefon: 467-6111, fax: 252-6470 • www.technotrade.hu • info@technotrade.hu
Technotrade Győr 9024 Győr, Liszom-Mayer u. 25. • Telefon: 96/424-229, telefon/fax: 96/403-730 • e-mail: gyor@technotrade.hu
Technotrade Nagykanizsa 8800 Nagykanizsa, Ady E. u. 37/a. • Telefon/fax: 93/310-395 • e-mail: nkanizsa@technotrade.hu
Technotrade Nyíregyháza 4400 Nyíregyháza, Kereszt u. 3. • Telefon: 42/504-400, fax: 42/310-277 • e-mail nyehaza@technotrade.hu
Technotrade Pécs 7633 Pécs, Dr. Veresa É. u. 11. • Telefon: 72/251-288, fax: 72/251-589 • e-mail: pecs@technotrade.hu
Technotrade Sopron 9400 Sopron, Bartók B u. 7. • Telefon: 99/523-980, fax: 99/523-981 • e-mail: sopron@technotrade.hu
Technotrade Szarvas 5540 Szarvas, Szabadság u. 23. • Telefon: 66/312-197, fax: 66/216-161 • e-mail: szarvas@technotrade.hu
Technotrade Eger 3300 Eger, Lenkey J. u. 4-6. • Telefon/fax: 36/411-585 • e-mail: eger@technotrade.hu

kell külön egérhelyet is fenntartani az asztalon a tollal nehezen kezelhető feladatokhoz. A MousePen drót nélküli egerét a tableten kell mozgatni, máshol nem is működik. Kicsi mérete illeszkedik a tabletéhez, bár férfikéznek szokni kell a gombok és a görgő közelségét. A görgő egyébként nem igazi görgő, csak egy le-fel kattintható mikrokapcsoló. A toll abszolút pozicionálásához képest az egér relatív pozicionálású, amit nem lehet átkapcsolni abszolútba (én legalábbis nem találtam rá módot).

A Genius WizardPen 4x3 ára bruttó 6650 Ft, a Genius MousePen 5x4 ára bruttó 9713 Ft, a garancia mindkettőre 1 év. *(NZ)*

G-Network Kft.
☎ 239-7020
www.genius.hu

Gainward Hollywood@Home Music2Go 7.1
Zenélő hokikorong

A Gainward Hollywood@Home Music2Go 7.1 egy célszerű kis USB-s hangkártya. Könnyen és gyorsan telepíthető, nem foglal sok helyet, elegáns kék LED-je szépen villog, ráadásul 7.1 csatornája minden házimozis igényt kielégít, és

» Gainward Hollywood@Home Music2Go 7.1 – sürgősségi 7.1-es hangkártya

még csak nem is drága. Ezek mellett talán elnézhetjük neki, ha a hangminősége egy Sound Blaster Live-é mögött marad.

A 7.1 csatorna az eredeti 5.1-es felálláshoz képest két hátsó surround csatornával több. Ezzel a Music2Go 7.1 megfelel a Dolby Digital EX szabványnak, és kompatibilis a DTS-ES szabványnyal.

A szerkentyű alakja egy hokikorongra emlékeztet, mindössze két hangerőszabályzó gombot és különböző csatlakozóaljzatokat találunk rajta az elmaradhatatlan, dögösen villogó kék LED-en kívül. A termék dobozában egy 2 m-es és egy 20 cm-es USB kábelt, S/PDIF adapterkábelt és egy elemmel feltankolt infravörös távirányítót találunk. A driver-CD-n kívül az InterVideo WinDVD 5-öt is megkapjuk hozzá, valamint egy aprócska füzetkét dokumentáció gyanánt.

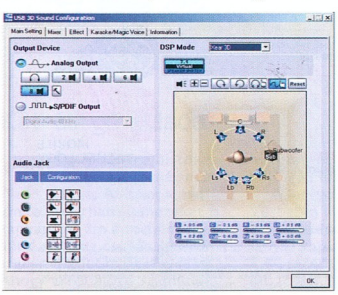

» Precízen beállíthatjuk a hangfalak elrendezését

A telepítést követően a kártya vezérlőközpontja a tálcán az óra mellé zsugorodik. A vezérlőközponton beállítható, hogy éppen hány csatornát kívánunk használni, illetve a hangfalakat és a hallgató helyzetét is finomhangolhatjuk.

A Music2Go elsősorban házimozihoz és játékhoz való, a zenéket kissé tompán szólaltatja meg. A gyártó ajánlja hozzá a Gainward Hollywood@Home Sound X plusion 5.1 fejhallgatót. A párosítást kipróbálva azt kell mondanunk, hogy árban és hangminőségben pont illenek egymáshoz.

A tesztkészüléket a gyártótól kaptuk, hazai forgalmazó még nincs. *(DB)*

www.gainwardusa.com/products/Music2Go0.htm

Neo SW-X51 BK
Kis doboz nagy hanggal

A családi házimozi-megoldások mellett igen népszerűek az egyedi, egy számítógép köré épülő megoldások. Ilyen a Neo SW-X51BK hangrendszere, ami tipikusan egy embert tud kiszolgálni, de azt tisztességesen.

A teljesen fekete összeállítás kisméretű hangszórói meglepően nehezek, elmondható, hogy van bennük „anyag". Különálló talpaikat nem kötelező felrakni, de velük jobban mutatnak. Az egyes hangszórókba épített vezeték arra elegendő, hogy egy számítógépasztal körül elhelyezzük őket, de egy szobára azért már nem elegendők (mint ahogy a hangszórók ereje sem). A zsinórok vékony RCA dugók vannak, ez kialakítás a hagyományos rugós szorítókkal szemben megkönnyíti a csatlakoztatást.

» Neo SW-X51BK: személynek szól

Az erősítő szokás szerint a mélynyomóban rejtőzik, ottlétét elárulja a termetes hűtőborda és a doboz súlya. Négy potméterrel lehet kezelni a rendszert, ebből legfontosabb a legfelső hangerőszabályzó, aztán ott a középső, a hátsó, valamint a mélycsatornák szabályzója is. Érdekes megoldás, hogy a hangerőszabályzónak nevezett tekerőgomb csak az első csatornát szabályozza, így a globális, minden csatornára érvényes szabályozást a forráson kell végezni. A bekapcsolt állapotot egy LED jelzi, de elöl nincs, csak hátul van egy billenőkapcsolója. Ez csak akkor probléma, ha mondjuk asztal alá van rejtve a rendszer, ami esélyes, mivel az asztalon tekintélyes helyet foglalna el.

A mélynyomóból a hang az elején lévő lyukon jön ki, ez, ha mértékkel bömböltetjük, megkíméli az alsó szomszéd életét.

Bemenetek terén nincs sok variáció, van három pár RCA aljzata az első, hátsó, center/basszus csatornáknak, ez is jelzi, hogy elsősorban hatcsatornás hangkártyához, esetleg saját dekóderes DVD-lejátszóhoz lehet használni. Ennek megfelelő a mellékelt kábelkészlet is, három sztereó jack-RCA kábel szolgál a PC-hez, három RCA–RCA a DVD-lejátszóhoz való csatlakoztatáshoz.

A gyakorlati próbák során komoly- és könnyűzenét, valamint DVD-filmeket hallgattam meg vele. A zene nem az erőssége, de az egyszerű háttérmuzsikálási igényeket ki lehet vele elégíteni. A rockzenének kifejezetten jó tesz, hogy öt hangszóróból szólal meg, közöttük kellemes hangerőt lehet elérni torzítás nélkül.

Mozizáskor a térhatás jól érvényesül, a mély effektusok nem gyomorrengetők, de érzékelhetők, a tranziens effektusok vékonyak. Bruttó 18 475 Ft-ért egy egészen elviselhető hangrendszert lehet a PC mellé telepíteni. A garancia 1 év. *(NZ)*

Nova-comp
☎ 329-2880
www.novacomp.hu

Panasonic LB10NE hálózati projektor

Kábelmentes bemutató

Új távlatok nyílnak az irodai vetítés terén. A távlatokat itt szó szerint kell érteni, mivel a számítógép és a vetítő egymástól való távolságát immár nem korlátozza az őket összekötő vezeték.

A Panasonic irodai vetítői hagyományosan jó minőségűek, nincs ez másként az LB10NE-vel sem. Felbontása 1024x768 képpont, ami tökéletesen megfelel irodai felhasználásra, de akár még DVD-vetítésre is. Nem kimondottan házimozivetítőről van szó, bár az 500:1 kontrasztarány azért nem olyan rossz. A vetítő fényereje 2000 lumen, energia- és lámpatakarékos üzemmódban pedig 1600 lumennel, de ez jócskán megnöveli a 155 W-os UHT izzó élettartamát.

A vetítő szemből és hátulról, asztalról vagy plafonról egyaránt használható. Az élesség és a zoomolás kézzel állítható be, minden más távolról vezérelhető.

A monitorbemenet mellett van egy kimenet is, amivel további megjelenítőt tudunk rákapcsolni a vetítőre. Ezenkívül egy kompozit és egy S-Video bemenetre lehet kábelen jelet kötni.

Nem köti azonban kábel a készülék használóját, mivel az LB10NE-t felszerelték vezeték nélküli hálózati csatolóval. A PC-re telepített meghajtóprogram segítségével a számítógép képe drót nélkül is eljut a vetítőbe. Négy számítógépnek a jelét egyszerre, osztott képen is meg tudja jeleníteni.

Aki csak ritkán használ projektort, nem feltétlenül tudja, hogy a készüléket kikapcsolás után addig nem szabad áramtalanítani, amíg a hűtés megfelelő hőfokra nem csökkenti a lámpa hőmérsékletét. Az LB készülékcsalád esetében emiatt nem kell aggódni, a hálózati kábel kihúzása után is tovább dolgozik a ventilátor.

2,2 kg-os tömegének köszönhetően a Panasonic LB10NE könnyen hordozható. Ára bruttó 812375 Ft, a garancia 3 év.

Nem csak a vetítést lehet vezeték nélkül intézni, a projektor összes paramétere is állítható számítógépről, egy egyszrű webböntésző segítségével.

A legkisebb vetítési távolság 1,1 m, a képátló ekkor 0,8 m (a képarány 4:3-as), a legnagyobb 11 m, 7,6 m-es képátló mellett. *(NZ)*

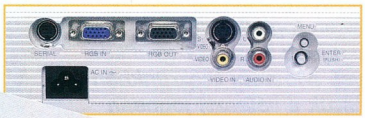

» Panasonic LB10NE projektor – kevesebb vezetékkel

www.galax.hu
www.panasonic.hu

A komoly északi

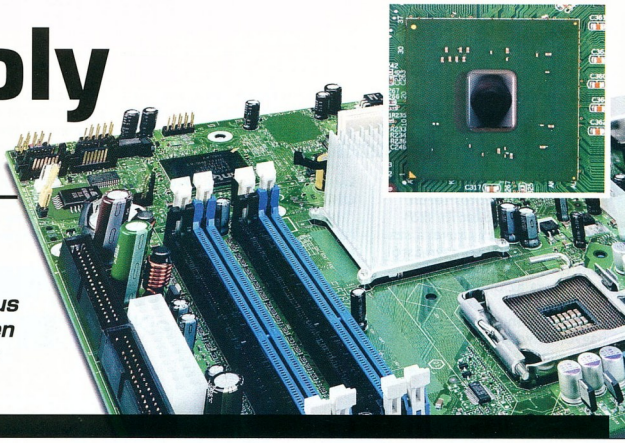

Múlt havi Alderwood- és Grantsdale-bemutatónkban érintőlegesen foglalkoztunk az Intel legújabb integrált grafikus vezérlőjével. Mostani tesztünkben arra kerestük a választ, jogosan dagad-e a melle az Intelnek a GMA-900 említésekor.

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

Az Intelről kevesen tudják, hogy a világ legnagyobb videochipgyártó cége. Ezt a 8xx-es lapkakészleteivel érte el, ugyanis ezek mindegyikében ott az integrált grafikus vezérlő (Integrated Graphics Processor – IGP). Igazi sikert az irodai munkára kialakított gépek piacán ért el velük. Aki komolyabb szoftverekkel is foglalkozik, esetleg jó minőségű kijelzőjéhez dukáló képminőséget szeretne, no és persze aki játszik, mind messze elkerüli az IGP-ket.

Több cég is próbálkozik használható 3D-s tudással felvértezett VGA vezérlő integrálásával. Ilyen volt az Nvidia nForce első, majd második kiadása, valamint a nemrég megjelent Ati IGP is. Sikertelenségről nem lehet beszélni, hiszen az nForce2 az egyik legkeresettebb Athlon XP-s chipkészlet, az Ati IGP-je pedig egészen mostanáig az egyetlen versenyképes integrált VGA vezérlő volt az Intel uralta fronton. Ugyanakkor az IGP-k sem tudásban, sem sebességben nem váltják ki a különálló videokártyákat.

Közép- és felsőkategóriás grafikus magot sem érdemes integrálni alaplapra, hiszen ez drasztikusan megdobná az árat. Ha pedig magas az ár, szűkül a megcélzott felhasználói réteg, ami az eladásokra nagyon rossz hatással van. Az ideális az, ha minél olcsóbban minél gyorsabb, és ha nem is a legújabb technológiákat támogató, de versenyképes megoldást pakolnak az északi hídba.

Az Intel új, 915-ös sorozata sokat erősödött, és már az egyszerű DDR400-as vezérlő is jobb az előző generációs elődöknél.

A 3D-gyorsítás ma már alapkövetelmény – már az Intel előző integrált grafikus chipjében is találkoztunk ennek nyomaival. Mivel az IGP-s számítógépeket általában irodába vagy egyszerűbb alkalmazások futtatására használják, a 2D-s képnek is a lehető legtisztábbnak, legélesebbnek kell lennie. A térbeli ábrázolás térnyerése eleddig a játékok terén volt megfigyelhető – aki nem játszott, annak nem volt szüksége ilyen kiegészítőre. Az új, Longhorn fedőnevű Windows kezelőfelülete azonban már kihasználja a 3D adta extra lehetőségeket, és megköveteli ezek alapszintű támogatá-

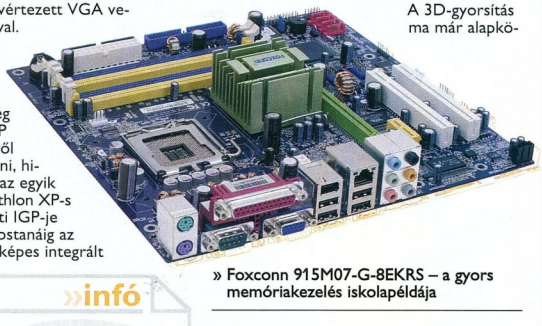

» Foxconn 915M07-G-8EKRS – a gyors memóriakezelés iskolapéldája

»infó

- http://intel.com/design/chipsets/915g/index.htm
- http://intel.com/products/desktop/chipsets/graphics/gma900/index.htm
- http://intel.com/design/chipsets/865g/index.htm
- http://intel.com/products/desktop/chipsets/graphics2/index.htm
- http://ati.com/products/radeon9100igp/index.html

Az integráltság árnyoldalai

Kezdjük a jó tulajdonságokkal. Az integrált grafikus vezérlő mindig jól jöhet egy-egy videokártya-csere, gépfejlesztés esetén, vagy éppen a kiegészítő videokártya hirtelen halálakor. Arra is jól használható, hogy az eredetileg vásárolt, olcsó, IGP-s gépen megtanuljuk a számítástechnika alapjait, majd amikor már többre vágyunk, bővíthetjük azt egy jobb videokártyával. Jól látható tehát, hogy egy integrált videochipnek többféle elvárásnak is meg kell felelnie: legyen tiszta, éles képe, hibátlanul, elfogadható sebességgel kezelje az alapvető 3D-s effektusokat és legyen olcsó.

A grafikus magot az alaplapi lapkakészlet északi hídjába integrálják. Itt található a memóriavezérlő, az AGP vezérlő és általánosságban az összes buszvezérlő. Emiatt ez a chip nagy sebességgel kapcsolódik a fontosabb perifériákhoz – és amire a jó 3D-gyorsítónak szüksége van, az a nagy sávszélesség. Az integráltság egyik hátulütője az erősen korlátozott tranzisztorszám. Ha túl nagy a mag, drága az előállítás – ergo a vételár is magas lesz. Ezt megakadályozandó a legtöbb integrált chip mellőzi a tranzisztorigényes részeket. Ez az Intel esetében a T&L egység.

A memóriavezérlővel sem kell sokat vesződni, a mai integrált grafikus vezérlők az UMA-t (Unified Memory Architecture) alkalmazzák. Elméletben a memória teljes sávszélességét megkapja a grafikus mag, ami kétcsatornás, DDR400-as vezérlőnél papíron 6,4 Gbyte/s. Persze ez korántsem igaz: a 6,4 Gbyte/s a gyakorlatban kevesebb, amiből a teljes rendszert is ki kell szolgálni – így grafikus vezérlő használatakor a teljes rendszermemória kezelése is lassul.

Sajnos az éles képpel is meggyűlhet a baja ezeknek a vezérlőknek, ekkor ugyanis nehezebb jó minőségű RAMDAC-ot integrálni, ami a képmegjelenítésért felelős. Az új, magasabb órajelű RAMDAC-ok bizakodásra adhatnak okot. A tesztből kiderül, ezúttal vajon sikerült-e az Intelnek éles képet varázsolnia.

Gyártó, típus	Asus P4R800-V Deluxe	Foxconn 915M07-G-8EKRS	Intel D915GUX	Intel D915GUX (Ati X600 XT)	MSI 865G Neo2-PLS
Termék weboldala	www.asus.com	www.foxconnchannel.com	http://intel.com		www.msi.com.tw
Műszaki adatok					
Méret	normál ATX (245x305 mm)	micro-ATX (244x244 mm)	micro-ATX (244x244 mm)		normál ATX (245x305 mm)
Északi híd	Ati RS300	Intel i915G	Intel i915G		Intel i865G
DDR DIMM foglalatok/maximális memória	4/4 Gbyte	4/4 Gbyte	4/4 Gbyte		4/4 Gbyte
Processzorfoglalat	Socket 478	Socket T	Socket T		Socket 478
AGP (PEG)/PCI/PCI Express 1x foglalatok	1/5/(+1 WiFi speciális csatlakozó)	1/1/2	1/2/1		1/5/0
AGP (PEG)- és a memóriafoglalatok akadnak?	●	●	●		○
Déli híd	Ati IXP150	ICH6R	ICH6R		ICH5
Sávszélesség a két híd között	266 Mbyte/s	2 Gbyte/s (DMI)	2 Gbyte/s (DMI)		266 Mbyte/s
Párhuzamos ATA/soros ATA csatornák	2/2	1/4	1/4		2/2
Integrált RAID vezérlő	SiS180	natív ICH6R	natív ICH6R		○
USB 2.0/soros/párhuzamos portok	6/1/1	4/1/1	4/1/1		6/1/1
Hangvezérlő	ADI AD1888	Intel Azalia Audio – Realtek 880	Intel Azalia Audio – Realtek 880		Realtek ALC655
Ethernet vezérlő	Marvel Gigabit	Realtek RTL8110S	Marvel Yukon Gigabit		Realtek RTL8100C
IEEE-1394 vezérlő/portok	Via 6307/1	Via 6307/1	○		○
Északi híd hűtése	közepes méretű passzív	nagyméretű passzív	nagyméretű passzív		nagyméretű passzív
BIOS-verzió	1008	060704	0209		3.5
CPU-ventilátor fordulatszámának automatikus szabályzása	●	○	●		○
Processzor valódi órajele	3000,1 MHz	3000,3 MHz	3000,1 MHz	3000,1 MHz	3000,1 MHz
Az alaplap 200 MHz-es buszórajelének valódi értéke	200 MHz	200 MHz	200 MHz	200 MHz	200 MHz
Memória-sávszélesség	6,4 Gbyte/s	6,4 Gbyte/s	8,5 Gbyte/s		6,4 Gbyte/s
Memória időzítései (CAS/RAS to CAS/RAS/Cycle time)	2/3/2/6 órajel	2/3/2/6 órajel	4/4/4/12 órajel		2/3/2/6 órajel
Mérési eredmények					
Alkalmazástesztek					
CBurst32 0.90.91 – maximális általános memória-sávszélesség (késleltetés)*	3526,27 Mbyte/s (363,22 ciklus)	4733,71 Mbyte/s (260,39 ciklus)	5246,24 Mbyte/s (272,88 ciklus)	5430,57 Mbyte/s (265,10 ciklus)	3859,71 Mbyte/s (348,81 ciklus)
PCMark 2004					
– PCMark score	3847 pont	3872 pont	3972 pont	4603 pont	3824 pont
– CPU score	4510 pont	4636 pont	4623 pont	4671 pont	4542 pont
– Memory score	4598 pont	4823 pont	4944 pont	5046 pont	4636 pont
– Graphics score	1484 pont	1050 pont	1060 pont	2848 pont	669 pont
– HDD score	4185 pont	4738 pont	4777 pont	4760 pont	4734 pont
3DMark03 build 340 – CPU Score – default	546 3D mark	566 3D mark	618 3D mark	675 3D mark	n.a.
Összetett mérések					
3DMark 2001 SE build 330 – 1024x768/32 bit, default és tömörítés MP3-ba	4216 3D mark	4159 3D mark	4190 3D mark	11 359 3D mark	2853 3D mark
Kereskedelmi adatok					
Forgalmazó	Ramiris Rubin ☎ 888-3200	DTK Hungary ☎ 412-3400	n.a.		Ramiris Rubin ☎ 888-3200
Webcím	www.ramiris.hu	www.dtkcomputer.hu	n.a.		www.ramiris.hu
Ár (ajánlott bruttó kiskereskedelmi)	28 750 Ft	bevezetés alatt	bevezetés alatt		28 125 Ft
Garancia	3 év	3 év	3 év		3 év

*: a kisebb érték a jobb.

sát. Erre láthatóan mindegyik chipkészletgyártó készül – többek közt ennek tudható be, hogy az Intel, az Nvidia és az Ati mellett a SiS és a Via/S3Graphics is beerősített a 3D-s megjelenítés terén.

AZ INTEL MAG Az előző generációs Intel Extreme Graphics vezérlőket nem kell bemutatni: nem tudnak túl sokat, képük kissé homályos, de stabilan működnek, és 2D-s alkalmazásokhoz megfelelnek. Az Intel Pentium 4 Extreme Edition bevezetésével az Extreme jelölést el kellett tüntetni az olcsó videovezérlő nevéből, így a 915G-s Grantsdale megjelenésével már a GMA-900 jelölést alkalmazta a cég. Ez a rövidítés a Graphics Media Accelerator 900 nevet takarja, és több jelentős újdonságot is hozott az alapjaiból újratervezett grafikus magban. A platform egyéb újdonságairól előző számunkban olvashattak részletesen (➲ **A nagy Pentium 4-reform – PCM,2004/8/44**). Az UMA (Unified Memory Architecture) felépítése a régi, azaz a rendszermemóriával gazdálkodik. Az Intel termék egyedi tulajdonsága, hogy képes dinamikusan az adott feladathoz szükséges mennyiségű képpuffer-memóriát lefoglalni, és nem többet. Ez nem jár teljesítményvesztéssel, viszont megspórol némi memóriakapacitást, ami előnyös lehet. A grafikus alrendszer a DDR2-533 által ki-

A Corsair memóriamodulok forgalmazója:
Flash-Point Kft. ☎ 407-1500,
➲ **www.flash.hu**

Grafikus vezérlők mérése

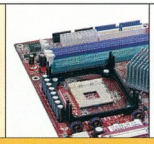
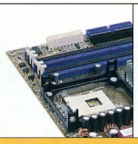
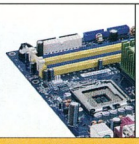
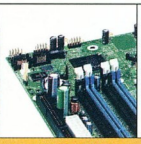
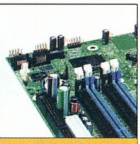

Gyártó, típus	MSI 865G Neo2-PS	Asus P4 R800-V Deluxe	Foxconn 915M07-G-8EKRS	Intel D915GUX (DDR2-400)	Intel D915GUX (DDR2-533)
Műszaki adatok					
Grafikus processzor	Intel Extreme Graphics 2	Ati Radeon 9100 IGP	Intel Graphics Media Accelerator 900	Intel Graphics Media Accelerator 900	Intel Graphics Media Accelerator 900
Magórajel	266 MHz	300 MHz	333 MHz	333 MHz	333 MHz
Memóriabusz szélessége	2x64 bit	2x64 bit	2x64 bit	2x64 bit	2x64 bit
Legmagasabb memória-sávszélesség	6400 Mbyte/s	6400 Mbyte/s	6400 Mbyte/s	6400 Mbyte/s	8500 Mbyte/s
RAMDAC	350 MHz	300 MHz	400 MHz	400 MHz	400 MHz
Pixelfutószalagok száma	1	2	4	4	4
Textűrázóegységek futószalagonként	2	1	1	1	1
Hardveres vertex/pixel shaderek	❍/❍	DirectX 8.1/DirectX 8.1	❍/ DirectX 9	❍/ DirectX 9	❍/ DirectX 9
Hardveres T&L	❍	❍	❍	❍	❍
Kétmonitoros üzemmód	❍	●	●	●	●
Mérési eredmények					
3DMark 2001 SE build 330 – 1024x768x32 bit, default	3236 3D mark	5411 3D mark	5460 3D mark	4986 3D mark	5614 3D mark
3DMark03 build 340 – 1024x768x32 bit, default	136 3D mark	825 3D mark	1364 3D mark	1340 3D mark	1519 3D mark
Aquamark3 - 1024x768x32 bit, default	3555 pont	10 852 pont	9387 pont	7995 pont	10 359 pont
Colin McRae Rally04 1.1 – 1024x768x32 bit, High Quality	13,78 képkocka/s	31,78 képkocka/s	17,68 képkocka/s	14,41 képkocka/s	19,07 képkocka/s
Enemy Territory build v1.02 – 1024x768x32 bit, High Quality	16,6 képkocka/s	19,8 képkocka/s	18 képkocka/s	17,8 képkocka/s	17,5 képkocka/s
Halo 1.031 – 1024x768x32 bit, High Quality	n.a.	12,71 képkocka/s	15,22 képkocka/s	14,05 képkocka/s	15,97 képkocka/s
Far Cry v1.1 – 1024x768x32 bit, Medium Quality	n.a.	9,11 képkocka/s	9,70 képkocka/s	9,3 képkocka/s	9,98 képkocka/s
Unreal Tournament 2004 v3186 – 1024X768, High Quality	4,49 képkocka/s	43,9 képkocka/s	31,04 képkocka/s	29,29 képkocka/s	30,54 képkocka/s

nált további sávszélességet is ki tudja használni.

A külön kártyára szerelt grafikus chipek közt már kihalófélben vannak a hardveresen DirectX 8.1-es kártyák is, helyüket a tisztán DirectX 9-esek veszik át (erről részletesebben: ➲ **A nép kedvencei – PCM,2004/8/40**). Az Intel-vonalon a GMA-900-nak két versenyzővel kell megküzdenie. Az első az elődd, az Extreme Graphics 2, amivel i865G-s alaplapokon találkozhatunk. Ennek egyetlen nagy előnye van: az ára meglehetősen alacsony. A másik versenyző már nagyobb falat: az Ati 9100 IGP komoly technikai paramétereket vonultat fel. Ez a chip teljes mértékben megfelel a már jól ismert Radeon 9100-as kártyákon lévő GPU-nak, némileg korlátozott teljesítménnyel. Az ugyancsak UMA elrendezésű vezérlő a csupán 300 MHz-es RAMDAC ellenére kristálytiszta képpel, teljes mértékben hardveres DirectX 8.1-es gyorsítással, jó teljesítménnyel és elfogadható árral száll harcba.

Az Intel GMA-900 ehhez képest 400 MHz-es RAMDAC-ot, Zone Rendering 3 technológiát és hardveres DirectX 9-es gyorsítást, valamint DDR2-533 esetén megnövelt sávszélességet kínál. Ezek alapján meglehetősen erősnek tűnik az új vezérlő, de nézzünk csak egy kicsit a függöny mögé!

A DirectX 9-es gyorsítás szép és jó, ám ehhez erős shaderek is kellenek, megfelelő számú pixelfutószalaggal. A GMA-900 négy futószalaggal és hardveres pixel shaderekkel dolgozik, ami kategóriájában kiemelkedő. A vertex shaderek viszont hiányoznak a chipből – a vertexeket a driver szoftveresen a CPU-val számoltatja ki, ami komoly teljesítményromlással jár. Ez még megbocsátható lenne, azonban a hardveres T&L hiánya (Transform & Lightning – DirectX 7-es követelmény, a GeForce 256-nál jelent meg először) megbocsáthatatlan érvágás. Sajnos ezt nem egy játék megsínyli, sőt vannak olyanok, amelyek – DirectX 9 ide vagy oda – el se indulnak (például Final Fantasy XI)! Ezt leszámítva a teszthez használt korai meghajtóprogram stabilnak bizonyult, nem volt különösebb gond a méréseknél.

A teszthez használt driverek: Ati Platform driver 4.7/1.009, Ati Catalyst 4.7, Intel chipset driver 6.0.1.1002, Intel GFX driver 6.14.10.3847.

Operációs rendszer: magyar kiadású Microsoft Windows XP Professional, SP1 szervizcsomag, DirectX 9.0b.

SEGÉDMOTOROS GRAFIKA Kezdjük a rendszerek teljesítményének elemzésével! Az egyszerű DDR SDRAM memóriavezérlős chipkészleteknél az i865G és az Ati 9100 IGP fej-fej mellett teljesítettek, csupán memóriakezelésben maradt el egy leheletnyit az Ati. Az Intel új, 915-ös sorozata sokat erősödött, és már az egyszerű DDR400-as vezérlő is jobb az előző generációs elődöknél. A DDR2-533-as rendszer rengeteg sávszélességgel gazdálkodhat, így szerény grafikus terheléskor az integrált vezérlő alig csökkenti a processzor által is használt 6,4 Gbyte/s-os sávszélességet. Ez kitűnően látszik az X600 XT kártyával

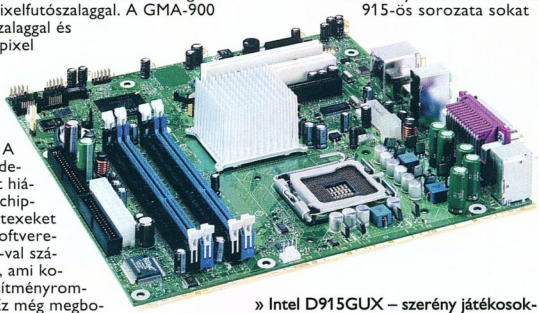

» **Intel D915GUX – szerény játékosoknak, majd ha olcsóbb lesz**

készített memóriaátviteli tesztnél (például CBurst32, PCMark04 – Memory score). Ezek mellett alapvető grafikai műveletek végzésekor toronymagasan veri a mezőnyt az Ati versenyzője. De nézzük a 3D-s teszteket!

Az Intel előző generációs Extreme Graphics 2 vezérlője tökéletesen alkalmatlan mindenféle játékra. Ilyen gépet csak olyan felhasználási területre válasszunk, ahol a legbonyolultabb grafikájú játék a pasziánsz. Sajnos a képe meglehetősen homályos, hosszú használat során megfájdulhat tőle a fejünk.

Az Ati nem a legfrissebb technológiát integrálta az északi hídba, ennek ellenére van keresnivalója a piacon. Ugyan be kell érnünk a hardveresen DirectX 8.1-es shaderekkel, de ezek teljes értékűek, ráadásul árukhoz mérten gyorsak is. Csupán itt találkozhatunk a hardveres T&L egységgel is, ami kompatibilitást és sebességet tekintve is fontos tényező (az nForce2-ben is megvan ez a tulajdonság, ám azt AMD rendszerekhez gyártották). Emellett nem szabad elfelejteni, hogy az Atihoz a Catalyst meghajtószoftver jár, ami a jelenlegi mezőnyben a legjobbnak számít. A 300 MHz-es RAMDAC ne rémítsen meg senkit: ennek a vezérlőnek van a legtisztább, legszebb képe.

Az Intel GMA-900-as vezérlője igazi meglepetés, az elődhöz képest mérföldekkel gyorsabb, jobb, szebb képet ad. Kapunk még dinamikus memóriakezelést, zónázott renderelést (a Tile Based Rendering inteles megfelelője, amikor a grafikus egység csak a ténylegesen látható tárgyakat rajzolja ki). Ezeken felül az Intel magja gazdálkodhat a legtöbb, azaz 4 pipeline-nal, és az extra memória-sávszélesség is az ő malmára hajtja a vizet. A DDR400-as mérések biztatók: a GMA-900 az Ati nyakában lohol, ám a komolyabb játékoknál kikap az Ati 9100-as IGP-jétől. A DDR2-400 visszalépés a DDR SDRAM-hoz képest, ami a rosszabb memóriaidőzítésekkel magyarázható.

Érdekesebb a teljes pompájában díszelgő i915G a DDR2-533-as memóriákkal. A szintetikus tesztekben és egy-két játékban az Intel kerekedik felül, és csak néhány olyan eset marad, ahol továbbra is az Ati a győztes. A GMA-900 még teljes sebességen, minden extra sebességnövelő tényezőt kihasználva sem képes elszakadni az Atitól, holott utóbbinak feleannyi renderelő pipeline-nal, szűkebb memória-keresztmetszettel és lassabb órajellel kell beérnie. Igaz, cserébe hardveres T&L-t és vertex shadereket használ. Az Intel GMA-900 sajnos hibázott az OpenGL-es Enemy Territory-teszt során, ami minden bizonnyal a korai drivernek tudható be. Az azonban megbocsáthatatlan, hogy a képe még mindig kissé elmosódott, homályos. A 300 MHz-es RAMDAC-kal szerelt Ati 9100 IGP-nek élesebb, tisztább a képe.

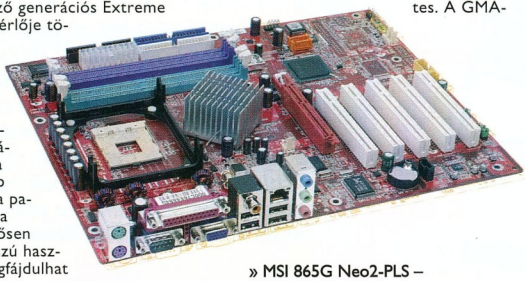

» MSI 865G Neo2-PLS – kártyajátékosoknak

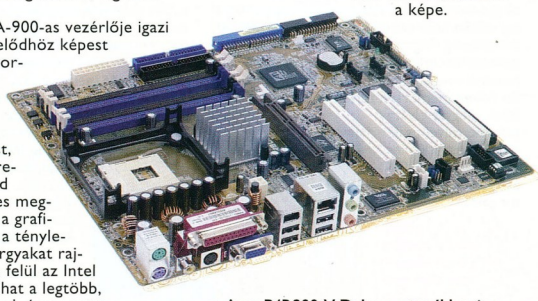

» Asus P4R800-V Deluxe – továbbra is a legjobb integrált megoldás Intel platformhoz

Aki egészen keveset játszik, és megelégszik az alacsony felbontású, kis részletességű, ám elfogadható sebességű grafikával, nyugodtan rábízhatja magát az Intel GMA-900-ra.

SIKER VAGY KUDARC? Az új vezérlőért, a GMA-900-ért mindenképpen dicséretet érdemel az Intel. Az alapoktól újratervezett vezérlő képes kihasználni a Socket T-s platform erőforrástöbbletét, rendelkezik a fontosabb újdonságokkal – tehát versenyképes választási lehetőség az integrált grafikus vezérlők piacán. Ne feledjük az egyéb fejlesztéseket, így a több monitor egyidejű kezelését és a fejlettebb videolejátszást se.

Ugyanakkor az Intel GMA-900 nem fogja átformálni az integrált grafikus vezérlőkről alkotott általános nézetet, hanem megmarad belépőszinten: „éppen annyi, amennyi elengedhetetlen".

Aki egészen keveset játszik, és megelégszik az alacsony felbontású, kis részletességű, ám elfogadható sebességű grafikával, valamint nem szeretné, hogy váratlanul érje a Longhorn „Aero Glass" kezelőfelülete, nyugodtan rábízhatja magát az Intel új, GMA-900-as integrált vezérlőjére. Aki szeretne megmaradni a Socket 478-as alternatívánál, egyértelműen az Ati 9100 IGP-t válassza. Aki pedig olykor-olykor játszana is, válassza akár a legolcsóbb (mondjuk hardveresen legalább DirectX 9-es) videokártyát – a néhány ezressel drágább vételárért cserébe sokkal jobb teljesítményű grafikus alrendszert kap. PCM

Összetett teszt

A teszteléskor több szempontból vizsgáltuk az alaplapokat és a grafikus vezérlőket, de vigyáztunk, hogy lehetetlen feladatok elé ne állítsuk őket. Ezért két részre bontottuk vizsgálódásunkat. Először a rendszerek átlagos teljesítményét néztük. Itt kiegészítő videokártyát is bevetettünk, hogy láthassuk, mennyit vesz el az integrált grafikus vezérlő az erőforrásokból. Mindegyik rendszernél 3 GHz-es, Prescott magos Pentium 4 processzort használtunk, 1 Gbyte méretű, két csatornába szervezett memóriával. A merevlemez szerepét egy 160 Gbyte-os, SATA csatolós Seagate példány töltötte be.

A BIOS-okban a képpuffert mindig a lehető legmagasabb méretűre állítottuk be, ezzel is segítve a grafikus vezérlőket. A 3D-s teszteknél már nem mértük le a kiegészítő kártyával megtámogatott i915G-s rendszert, mert az Ati Radeon X600 XT nagyon elhúzott volna a mezőnytől.

A rendszerelemzéshez használt teszteket 1280x1024 képpont felbontás mellett végeztük, de a képélességet a népszerű 1024x768 képponton is megnéztük. A 3D-s tesztek során végig ragaszkodtunk az 1024x768 pixelhez, hogy ne a CPU limitáltsága döntse el a küzdelmet. A videokártya-igényesebb játékoknál alap- vagy butított grafikai részletességet használtunk. A GMA-900 és az Ati 9100 IGP támogatják a képjavító technológiákat, ám ezeket itt nem alkalmaztuk. Az Intel IGP teljes képernyős élsimításra nem is alkalmas, csupán 4-szeres anizotrop szűrést állíthatunk be (ezt az Aquamark3 ki is használta).

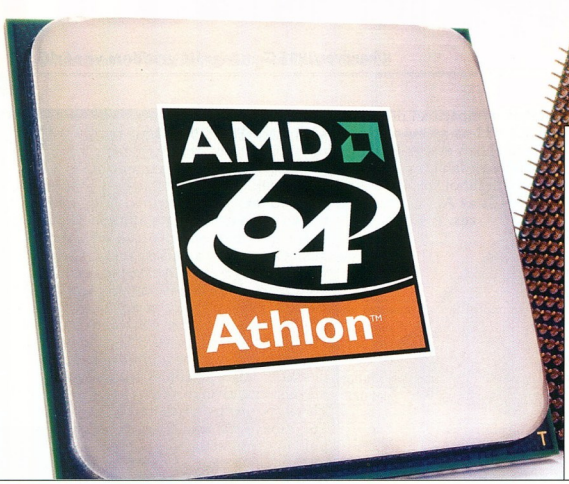

Júliusi fókusztémánk középpontjában az Athlon 64 processzor és a 64 bites technológia állt. Akkor bemutattuk az első és második generációs Socket 754 foglalatú alaplapokat, az Athlon 64-es CPU-hűtőket és a 64 bites operációs rendszereket – azaz kiveséztük a témát. Azóta megjelent egy újabb Athlon 64 CPU, amelynek nagy szerepe lehet a viharos sikerben: a Socket 939-es Athlon 64.

Páratlan**erőművész**

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

Az Athlon 64 processzorokról mindenki tudja, hogy jók, szépek és gyorsak, ám az is tudvalevő, hogy drágák. A teljesítményt és az újdonságot persze meg kell fizetni, de az Athlon 64 nem mai darab, ráadásul már az Intel is szorongatja az AMD-t új rendszereivel.

Az AMD mérnökei nem pihentek az elmúlt időszakban: összegyűjtötték az Athlon 64-es rendszerek hibáit, és egy platformcserével egybekötve megpróbálták kijavítani.

SOKASODÓ LÁBAK A Socket 754-es Athlon 64 a megjelenésekor nagyon gyors volt – és mind a mai napig annak számít –, komoly vetélytársa nem is akadt a piacon. Bár az Intel próbálta elhalványítani az AMD sikerét a nyers erővel operáló Extreme Edition Pentium 4 CPU-val, utóbbinak az ára minden képzeletet felülmúlt. Az Athlon 64 mikroarchitektúrájára (K8) két processzortípus épült (leszámítva a csak a szerverpiacon induló Opteront): az olcsóbb, egyszerűbb, lassabb Socket 754-es Athlon 64, illetve a gyorsabb és drágább FX sorozat.

A K8 architektúra alapjaiban a K7 nyomait is megtaláljuk, így az Athlon 64 viszonylag kevés pipeline-lépcsőfokkal büszkélkedhet (a memória-sávszélességre is viszonylag érzéketlen). A K8 egyik legfontosabb újdonsága (az x86-64 támogatása mellett) az integrált memóriavezérlő, amivel drasztikusan növelhető a memóriaelérés sebessége.

Az architektúra legnagyobb hendikepje az ára, ami az előállítási költségekből származik. Az integrált memóriavezérlő, az 1 Mbyte-os másodszintű gyorsítótár és a bonyolult architektúra a 0,13 mikronos gyártástechnológiával csak igen nagy területen fér el. Mi lehetne a megoldás a sebesség megtartása mellett a költségek csökkentésére?

Az AMD szakemberei jól döntöttek, amikor a másodszintű gyorsítótár megnyirbálására szavaztak – ezzel valóban csökkenthető az előállítási költség. A sebesség megtartása érdekében a memóriavezérlőt turbózták fel, méghozzá az FX sorozatnál megismert kétcsatornás kialakításúra. Az FX-ek memóriavezérlője azonban nem felelt meg az elvárásoknak, mivel csak a drága és ritka regiszteres DDR400-as modulokat támogatta.

Az új, Socket 939-es Athlon 64 CPU-k memóriakezelése már fejlettebb és gyorsabb a Socket 754-eseknél, ráadásul kompatibilitásuk is jobb, mint a Socket 940-es FX-eknél megismert memóriavezérlő. Így itt már egy mindennel kompatibilis, kétcsatornás DDR400-as szabványú változatot használhatunk. Kérdés persze, hogy az AMD mérnökeinek bejön-e a számítása: vajon a megkettőzött memória-sávszélesség feledteti-e a felére nyírbált cache-t. Tesztünkben többek közt erre kerestük a választ.

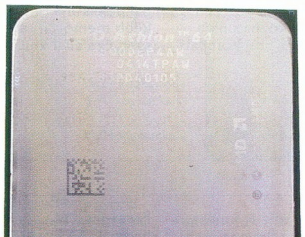

» A jelenlegi király, a 3800+-os Athlon 64

ÖSSZEOLVADÁS Az FX vonalat is elérte a változás szele. Az AMD szép lassan megszünteti a Socket 940-es platformot (pontosabban meghagyja tisztán az Opteronnak), de az FX tovább él, és továbbra is a felsőbb régiót fogja jelenteni. Az új FX széria, melynek első változata az FX-53, az Athlon 64-gyel azonos, Socket 939-es alaplapban üzemel, kétcsatornás memóriavezérlővel, és az Athlon 64-nél kétszer nagyobb másodszintű gyorsítótárral. Ezzel nem csökkent az előállítási költség, de megmaradt az FX ereje, miközben kompatibilitása nőtt, és az olcsó, illetve drágább Athlon 64 processzorok közti váltás is egyszerűbb lett.

Megmaradt a Socket 754-es vonal is: ez az egészen olcsó 64 bites platform. Itt már kizárólag 512 Kbyte-os másodszintű gyorsítótárral épített processzorok jelennek meg a jövőben, valamint egy még ennél is gyengébb széria, a Duront felváltó Sempron (➲ Ráduplázás utoljára – PCM, 2004/8/51).

» Nem kell félteni a Socket 754-et sem

Az AMD rendszereket az AMD külföldi képviselete, a Chaintech alaplapot a Chaintech külföldi képviselete, a Corsair memóriamodulokat a Corsair külföldi képviselete, az MSI videokártyát az MSI külföldi képviselete biztosította.

➲ Corsair memóriamodulok forgalmazója: **Flash-Point Kft. ☎ 407-1500**

➲ **www.flash.hu**

Gyártó, típus	AMD Athlon 3400+	AMD Athlon 3500+	AMD Athlon 3800+
Műszaki adatok			
CPU			
Processzorfoglalat	Socket 754	Socket 939	Socket 939
Fedőnév	ClawHammer	NewCastle	NewCastle
Gyártástechnológia	0,13 mikronos	0,13 mikronos	0,13 mikronos
Tranzisztorok száma	105,9 millió	68,5 millió	68,5 millió
Magméret	193 mm²	144 mm²	144 mm²
Működési magfeszültség	1,52 V	1,564 V	1,515 V
Processzor valódi órajele	2205,7 MHz	2200,1 MHz	2400,1 MHz
Órajelszorzó	11x	11x	12x
Gyorsítótárak és rendszermemória			
Elsőszintű gyorsítótár	128 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte
Másodszintű gyorsítótár	1024 Kbyte	512 Kbyte	512 Kbyte
Memóriavezérlő	egycsatornás DDR400	kétcsatornás DDR400	kétcsatornás DDR400
Memória órajele	400 MHz	400 MHz	400 MHz
Memóriabusz sávszélessége	3,2 Gbyte/s	6,4 Gbyte/s	6,4 Gbyte/s
Memória időzítései (CAS/RAS to CAS/RAS/Cycle time)	2/3/2/6 ciklus	2,5/3/2/6 ciklus	2,5/3/2/6 ciklus

A LEGGYORSABB Az AMD nem is késlekedett a tesztpéldány elküldésével: nem sokkal a bejelentés után megérkeztek az első darabok hazánkba is, hiszen az AMD-nek nem kellett új gyártástechnológiát alkalmaznia és felfuttatnia a gyártást. Persze ami késik, nem múlik: hamarosan elkerülhetetlen lesz az átállás a 90 nm-es gyártástechnológiára. A 0,13 mikronos technológia lassan eléri a maximumot, és a mostani legnagyobb órajel, a 2400 MHz is nagyon közel van már a határhoz.

Az alaplapi chipkészletek is fejlődtek, így a legújabb, Socket 939-es CPU-kat támogató Via K8T800 Pro és Nvidia nForce3 250Gb már 1000 MHz-es HyperTransport busszal és rögzíthető AGP/PCI frekvenciával szolgálnak. Hamarosan várhatók a SiS és az Nvidia új chipkészletei is (minden bizonnyal ezt a Via sem hagyja szó nélkül), amelyek már támogatják a PCI Express csatolást, és barátságosabb SATA-támogatást is kapunk (igaz, ezt az Nvidia nForce3 250Gb már teljesítette).

Tesztünkben a jelenlegi leggyorsabb Athlon 64 processzort, a 3800+-os példányt teszteltük le, valamint a nála 200 MHz-cel alacsonyabb órajelű 3500+-t (eggyel csökkentettük a 3800+ órajelszorzóját). Így összehasonlíthattuk az ugyancsak 2200 MHz-en futó 3400+-os jelölésű, Socket 754-es Athlon 64-gyel. Ebből kiderül, tényleg bevált-e a memória-sávszélesség megkettőzése.

Az új, Socket 939-es Athlon 64 CPU-k memóriakezelése már fejlettebb és gyorsabb a Socket 754-eseknél, ráadásul kompatibilitásuk is jobb.

A táblázatot böngészve (a mérések a videokártya figyelembevételével összevethetők előző havi Intel Alderwood-tesztünkkel) jól látszik: a 3800+-os, 512 Kbyte-os másodszintű gyorsítótárral gazdálkodó Athlon 64-gyel bizony nagyon erős rendszert lehet építeni. Egy ilyen konfigurációban megvan a szükséges erő ahhoz, hogy még egy év múltán is megbirkózzon az összes szoftverrel, akár 32, akár 64 biten. A nyers erő mind a felhasználói programok, mind az általános használat, mind játék esetén jól látszik. Utóbbi esetben érzékelhetően visszahúzó tényező a feleakkorára zsugorodott má-

Tesztkonfiguráció: MSI K8T Neo2-FIR és Chaintech ZNF3-250 Pro Zenith alaplap, 1024 Mbyte Corsair TwinX PC3200 Low Latency memória (2x512 Mbyte, dual módban), MSI FX5950 Ultra VTD256 videokártya, 350 W-os Enermax tápegység, 160 Gbyte-os, 7200 fordulat/perces, SATA csatolós Seagate merevlemez; magyar kiadású Microsoft Windows XP Professional, SP1 szervizcsomag, DirectX 9.0b.

A teszthez használt driverek: Nvidia nForce driver 4.24, Via 4-1 4.51, Nvidia ForceWare 56.72.

Cím about:blank

www.pcmagazin.hu

Gyártó, típus	AMD Athlon 3400+	AMD Athlon 3500+	AMD Athlon 3800+
Mérési eredmények			
Alkalmazástesztek			
CBurst32 0.90.91 – maximális általános memória-sávszélesség (késleltetés*)	2951,87 Mbyte/s (94,78 ciklus)	5603,22 Mbyte/s (104,28 ciklus)	5444,89 Mbyte/s (104,75 ciklus)
Cinebench 2003 – renderelés, 1 CPU	311 pont	309 pont	337 pont
PCMark04			
– PCMark score	4377 3D mark	4453 3D mark	4817 3D mark
– CPU score	4164 3D mark	4157 3D mark	4492 3D mark
– Memory score	3838 3D mark	5337 3D mark	5514 3D mark
– Graphics score	5395 3D mark	5142 3D mark	5248 3D mark
– HDD score	4663 3D mark	4742 3D mark	4739 3D mark
SpecViewPerf 7.1.1 – összesített	249,6 képkocka/s	217,7 képkocka/s	225,1 képkocka/s
*Tömörítési sebességek**			
Lame 3.93 – 840 Mbyte-os WAV tömörítése MP3-ba	244 s	232 s	212 s
VirtualDub 1.5.10 – 91 Mbyte-os MPG áttömörítése AVI-ba (DivX 5.1.1)	97 s	95 s	88 s
Könyvtár tömörítése RAR-ba (v3.30), alapbeállításokkal	424 s	430 s	413 s
Játéktesztek			
3DMark 2001 SE 330 – 1024x768/32 bit, default	19 146 3D mark	18 993 3D mark	19 809 3D mark
3DMark03 ver. 340			
– 1024x768/32 bit, defaults	6388 3D mark	6274 3D mark	6349 3D mark
– CPU Score	898 3D mark	944 3D mark	1008 3D mark
Aquamark3 – default			
– összpontszám	45 308 pont	45 088 pont	45 278 pont
– Gfx	5853 pont	5793 pont	5739 pont
– CPU	10 014 pont	10 159 pont	10 711 pont
Colin McRae Rally04 1.1 – 640x480/32 bit, High Quality	111,5 képkocka/s	103,6 képkocka/s	112,4 képkocka/s
Enemy Territory build 1.02, 1024x768/32 bit, High Quality	75,6 képkocka/s	73,9 képkocka/s	79,3 képkocka/s
Far Cry 1.1 – 1024x768/32 bit, Low Quality	103,4 képkocka/s	93,0 képkocka/s	100,0 képkocka/s
Unreal Tournament 2004 v3186 – 1024x768/32 bit, Default Quality	122,0 képkocka/s	111,1 képkocka/s	117,0 képkocka/s
Összetett mérések			
3DMark 2001 SE 330 – 1024x768/32 bit, default és tömörítés MP3-ba	13 989 3D mark	9533 3D mark	10 048 3D mark

*: a kisebb érték a jobb.

sodszintű gyorsítótár, de a lemaradás – a kétcsatornás kialakításnak köszönhetően – nem vészes. Ez, valamint hogy a 3500+ szinte semmivel sem gyorsabb, mint a már piacon lévő 3400+, nem jelenti, hogy sikertelen lenne az AMD legújabb Socket 939-es fejlesztése. Ha megnézzük a chipek fizikai tulajdonságait, láthatjuk: az új Athlon 64 CPU-knak jóval kisebb a magja, kevesebb tranzisztorból épülnek fel, ami határozott előny a költségek és a fogyasztás tekintetében egyaránt.

Az Athlon 64 architektúrájának kisebb érvágás a másodszintű gyorsítótár megfelezése, mint egy hasonló Intel Pentium 4 CPU-nak, ugyanakkor a kétcsatornás memóriavezérlő nem növeli látványosan a sebességet. Ennek tudatában bátran ajánlható az új, NewCastle magos, Socket 939-es Athlon 64 processzor bárkinek, aki komoly sebességre vágyik – emellett azonban a Socket 754-nek is van jövője. A jelenlegi árak szerint a legjobban a 3500+-os, Socket 939-es és a 3400+-os, Socket 754-es Athlon 64 CPU éri meg a legjobban. Utóbbi magyar viszonylatban is megfizethető áron kínál nagyon komoly teljesítményt. A legolcsóbb 64 bites processzor a 2800+-os, ami már az Athlon XP-k piaci helyét veszélyezteti.

Sajnos azonban van egy bökkenő: a beszerezhetőség. Ezeket a processzorokat az AMD Fab 30-as gyárában gyártják, ami sajnos kicsi ahhoz, hogy az igényeket kielégítsék. A cég főképp az Opteron CPU-kra összpontosít, hiszen ezekre nagy a kereslet – és magasabb árukból nagyobb az árbevétel is. Az Athlon 64 elterjedése az olcsóbb Athlon 64-ek tömeges gyártásakor, és ezzel együtt az Athlon XP-k kifuttatásával következik majd be, amire még pár hónapot várnunk kell. Ekkor már várhatóan mindenhol lehet majd kapni az olcsóbb Socket 754-es Athlon 64 és Sempron processzorokat, valamint beszerezhetők lesznek a gyorsabb Socket 939-es példányok is.

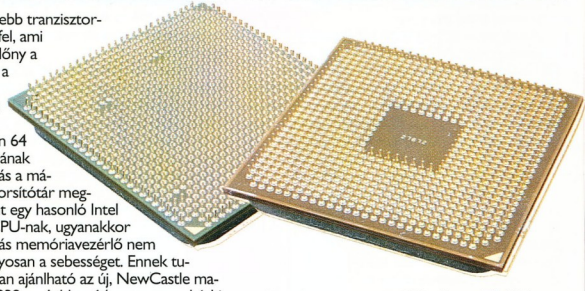

» Darabra pontosan 939, illetve 754 láb

»infó

- AMD Athlon 64: **www.amd.com/us-en/Processors/ProductInformation/0,,30_118_9485_9487,00.html**
- Chaintech ZNF3-250 Pro Zenith: **www.chaintech.com.tw/tw/eng/product_spec.asp?MPSNo=13&PISNo=266**
- MSI K8T Neo2-FIR: **www.msi.com.tw/program/products/mainboard/mbd/pro_mbd_detail.php?UID=608**
- Nvidia nForce3: **www.nvidia.com/page/nf3.html**
- Via K8T800 Pro: **www.via.com.tw/en/k8-series/k8t800pro.jsp**
- Via VT8237: **www.via.com.tw/en/southbridge/vt8237_index.jsp**

A hő hatástalanítói

Újabb bizonyítékot találtunk arra, hogy hazánk lassan kezd felzárkózni a „fejlett Nyugathoz". A legfrissebb nyom a Thermalright hűtők hazai megjelenése, melyre a hűtéstechnikában jártas felhasználók már régóta vártak – mostantól nem kell Németországba vagy Ausztriába zarándokolni a világ legjobb hűtőiért.

Rábay Andor

A Thermalright név valószínűleg sok olvasó előtt ismert, ami nem véletlen: az amerikai cég az évek során igazán sokat tett azért, hogy neve elválaszthatatlan egységet alkosson a felsőkategóriás luxushűtéssel. Ez rendszerint sikerül is, így nem csoda, hogy hazánkban is egyre több ember vágyakozik ilyen hűtőkre. A vágyaknak viszont gátat szabott az a tény, hogy hazánkban senki sem vállalta a forgalmazást. Most azonban a teljes termékskála elérhető, így csak pénzügyi helyzetünk jelenthet korlátot. Ugyanis a Thermalright hűtők nem olcsók, a felsőkategóriás hűtési képességekért fizetni kell – ám örvendetes tény, hogy a forgalmazó a nyugati boltokhoz képest meglepően kedvező áron méri e coolereket.

Valószínűleg azt már kevesebben tudják, hogy a Thermalright nem csupán méregdrága hűtőket gyárt, hanem vannak olcsóbb, mégis hatékony modelljei is. Ezek szintén kaphatók már hazánkban – cikkünkben ezeket mutatjuk be. Fontos tudni, hogy a Thermalright coolerekhez nem jár ventilátor, ezt nekünk kell beszerezni. Ennek persze megvan az előnye: teljesen igényeink szerint alakíthatjuk hűtésünket, nem fizettetnek ki velünk feleslegesen egy olyan ventilátort, amelyet esetleg nem fogunk használni. Lehetőség nyílik nagyon csendes rendszer építésére is, amihez a hazai forgalmazó minőségi ventilátorokat is kínál – keretes szövegünkben ezeket mutatjuk be.

ALX-800 A legolcsóbb és egyben legfurcsább Thermalright hűtő. A cég ugyanis nagyon ritkán nyúl az alumíniumhoz, inkább csak vörösrézzel dolgozik. A gyártó összes hűtője nagyon egyszerű csomagolásban érkezik, amiben példás rend uralkodik. Az ALX-800 egy közepes méretű hűtő, bordázata a Thermalright hagyományos formavilágát használja. A bordát alkotó alumíniumlapok a többi alumíniumhűtőhöz képest vastagok és nagyon sűrűn helyezkednek el. A processzorral közvetlenül érintkező talp vörösréz, amely középen igen magasra nyúlik, így nagy felületen adja át a hőt a bordalapoknak.

» ... és felcsatolt ventilátorral

Ez a típus 8 cm-es ventilátort képes fogadni, mely nem csavarokkal, hanem fémpántokkal rögzíthető, hasonlóan a Coolink hűtőinél látott módszerhez. A talp nem tükröződő, tehát nem teljesen sima, viszont meglepően sík, ami gyakran többet számít, mint a tükörsima felület. A leszorítókapocs a foglalat mindhárom pöckébe belekapaszkodik, rögzítéséhez csavarhúzóra van szükség, felhelyezés után kellő erővel tartja az amúgy könnyű hűtőt a CPU-n. Az ALX-800 egy egyszerű hűtő, mégis látszik rajta, hogy igényes termékről van szó.

SLK-800U Az SLK sorozatnak már újabb tagjai is kaphatók, a 800-as azonban még mindig jól tartja magát – hiába, jó konstrukció. A tömény vörösréz hűtő sűrű bordázattal bír, amely igazából a magas légszállítású ventilátorok esetén jelent nagy előnyt, a csendesebb típusoknál nem segíti annyira a hűtést. A ventilátor rögzítéséhez itt is a mellékelt pántokat kell használnunk. A talpat igényesen munkálták meg: bár a teljesen sima felületet még e cooler esetében sem érték el, mégis korrekt darabról beszélhetünk. Igazán sokat javít a hűtésen, hogy a talp nem egy vékony rézlapból áll, hanem középen egészen a borda tetejéig ér, ezzel ugyanis sokkal jobb hőáramlás érhető el.

» Az ALX-800 ventilátor nélkül...

Az SLK-800U nagy előnye abban rejlik, hogy nem csupán Socket A, hanem Socket 478 foglalatra is rögzíthető, tehát az igényes Pentium 4-es hűtésre utazó felhasználók is felvehetik bevásárlólistájukra. Socket A esetében a foglalat körül található négy lyukat kell használni a felhelyezéshez, így atomstabil rögzítést kapunk – tehát bátran lehet LAN-partira rohangálni vele, nem

Így teszteltünk

Tesztünkben egy Abit KV7 alaplapot és egy Athlon XP 2500+ CPU-t használtunk fel, amit fölpörgetve is kipróbáltunk – igen komoly, 100 W-os teljesítményfelvétellel biztosítottunk meleget a coolerek számára. A méréseket egy kétventilátoros Levicom táppal szerelt Chieftec házban végeztük. Az eredményeket Celsius-fokban adtuk meg, ám a táblázatban feltüntetett értékek nem a CPU hőmérsékletére vonatkoznak, hanem a processzorhőnek a szoba hőmérsékletétől való eltérésére, tehát a deltaT-re. Példával illusztrálva: ha a táblázatban 25 fokos érték szerepel, és a szoba hőmérséklete 20 fok, akkor a CPU hőmérséklete 20+25=45 Celsius-fok. Erre az eljárásra azért van szükség, mert nem azonos szobahőmérséklet mellett végeztük a méréseket. Hogy képet kapjunk a Thermalright hűtők valódi képességeiről, ellenfélnek háromszoros tesztgyőztesünket, a Zalman CNPS7000A-Cu-t választottuk. Főleg az azonos zajszint mellett mutatott eredményekre voltunk kíváncsiak.

Gyártó, típus	Thermalright ALX-800	Thermalright SLK-800U	Thermalright SLK-900A	Zalman CNPS7000A-Cu
Weboldal	www.thermalright.com			www.zalman.co.kr
Műszaki adatok				
Méret	84x58x42 mm	87x56,4x48 mm	96x59x44 mm	109x109x62 mm
Tömeg	400 g	550 g	527 g	773 g
Támogatott ventilátorátmérő	80 mm	80 mm	70, 80, 92 mm	92 mm
Fordulatszám	❍	❍	❍	1350–2400 fordulat/perc
Légszállítás	❍	❍	❍	n.a.
Zajszint	❍	❍	❍	20–25 dB(A)
Anyag	alumínium és vörösréz	vörösréz	vörösréz	vörösréz
Támogatott platform	Socket A	Socket A, Socket 478	Socket A	Socket A, Socket 478, Socket 754
Mellékelt eszközök	paszta	paszta	paszta	potméter, paszta, matrica
Mérési eredmények				
Panaflo ventilátorral (80 mm)				
Alapórajel, 100%-os terhelés				
– maximális fordulatszám	23,0 Celsius-fok	19,7 Celsius-fok	21,4 Celsius-fok	❍
– 1400 fordulat/perc	26,5 Celsius-fok	21,5 Celsius-fok	22,3 Celsius-fok	❍
Fölpörgetve, 100%-os terhelés				
– maximális fordulatszám	31,5 Celsius-fok	27,0 Celsius-fok	28,4 Celsius-fok	❍
Papst ventilátorral (92 mm)				
Alapórajel, 100%-os terhelés				
– maximális fordulatszám	❍	❍	20,3 Celsius-fok	19,5 Celsius-fok*
– 1400 fordulat/perc	❍	❍	22,5 Celsius-fok	21,9 Celsius-fok*
Fölpörgetve, 100%-os terhelés				
– maximális fordulatszám	❍]	❍	27,5 Celsius-fok	23,2 Celsius-fok*
– 1400 fordulat/perc	❍	❍	30,3 Celsius-fok	28,2 Celsius-fok*
Coolink ventilátorral (80 mm)				
Alapórajel, 100%-os terhelés				
– maximális fordulatszám	❍	❍	15,2 Celsius-fok	❍
Fölpörgetve, 100%-os terhelés				
– maximális fordulatszám	❍	❍	20,5 Celsius-fok	❍
Kereskedelmi adatok				
Forgalmazó	TTS Kft. ☎ 242-3299			Pixel ☎ 321-2909
Forgalmazó webcíme	www.freeweb.hu/ttskft			www.pixel.hu
Ár (ajánlott bruttó)	7750 Ft	8250 Ft	9250 Ft	12 362 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év

: saját 92 mm-es ventilátorral; a teljes táblázatot lásd DVD-mellékletünk \CIKKEKHEZ könyvtárában.

kell leszerelni, még a kemény terepnek számító budapesti macskaköves utak esetén sem. Minőségi darab, a rögzítéstől kezdve a kialakításig.

SLK-900A Az SLK-800 továbbfejlesztett változata. A típusjelzésben az A betű arra utal, hogy csak Socket A-ra való, tehát a cooler Athlon XP-k hűtésére szakosodott. A hűtőt az SLK sorozatra jellemző stílusjegyek alapján alakították ki, a 800-as típushoz képest kicsit nagyobb lett a borda, jelentős különbség nem található, így ismertetésére nem térünk ki. Ez a típus a szokásos Socket A-s, három pöcökbe kapaszkodó leszorítópántot használja, amely kellően erősen tartja a hűtőt a helyén.

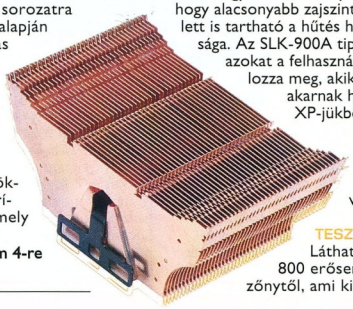

» SLK-800U – Pentium 4-re és Athlon XP-re is

A legfontosabb újdonság a megnövelt mérettel hozható összefüggésbe, ugyanis a nagyobb borda lehetővé teszi, hogy akár 9,2 cm-es ventilátorokat is rögzíthessünk rajta – ennek egyértelmű előnye, hogy alacsonyabb zajszint mellett is tartható a hűtés hatékonysága. Az SLK-900A tipikusan azokat a felhasználókat célozza meg, akik mindent ki akarnak hozni Athlon XP-jükből, de például inkompatibilitási problémák miatt nem jöhet szóba náluk a Zalman vörösréz ördöge.

TESZT ÉS ÖSSZEGZÉS

Látható, hogy az ALX-800 erősen leszakad a mezőnytől, ami kialakításából adódóan érthető is. Nem árt azonban azt is figyelembe venni, hogy árát tekintve a középkategória versenyzője is lehetne, ahol ez az eredmény igen meggyőzőnek számít. Ráadásul, ahogy a táblázat is mutatja, 20 dB körüli zajszinttel is képes volt a fölpörgetett Bartont lehűteni.

» Az SLK-800U hőátadó-felülete tükörsima

Ha a megfelelő sorokat hasonlítjuk össze, láthatjuk: az SLK-900A azonos zajszint esetén nagyjából azt a szintet hozza, mint a rivális Zalman, ami eddig nem sok hűtőnek sikerült. A Coolink ventilátort használva lenyűgöző számokat kaptunk: ha

Ventilátorok

Egy Thermalright hűtő vásárlásakor nyakunkba szakad az a kellemes gond, hogy ventilátort is kell hozzá választani. Szerencsére a hazai hivatalos viszonteladó gondolt erre is, és minőségi, hazánkban eddig nem forgalmazott típusokat kínál hűtőihez. Mivel manapság a halk és hatékony hűtéstechnika a divat, így mi is két csendes típussal kezdjük a sort, de egy brutális légszállítással és zajszinttel rendelkező ventilátort is kipróbáltunk.

• *Panaflo FBA08A12L.* A japán Panasonic által gyártott ventilátorok külföldön óriási megbecsülésnek örvendenek. Az igényes kivitelezés bizalomgerjesztővé teszi a terméket, de a lényeg láthatatlan: a csapágyazás. A legtöbb csendes ventilátor egy idő múlva zajos lesz, mert a csapágyai elkopnak, deformálódnak. A HydroWave Bearing nevű rendszernek (folyadékcsapágy) köszönhetően a Panaflo ventilátorok csapágyaiban minimális a súrlódás, tehát nagyon lassan kopnak – azaz évek múltán sem nő a zajuk. Ez a 8 cm-es típus igazán csendesnek bizonyult, és jól tűrte a leszabályozást is.

• *Papst 3412 NGLE.* A német precizitás megtestesítője, nem véletlen, hogy hazánkban is nagy kultusza van a Papst ventilátoroknak – eddig azonban nehéz volt őket beszerezni. A németek semmit sem bíznak a véletlenre: speciális lapátkialakítás és hihetetlen masszivitás jellemzi termékeiket, melyek hosszú évekig jelentenek megbízható hűtési megoldást. Mindez enyhén marketingszövegnek tűnhet, de nem az: a Papst előttünk már bizonyított az elmúlt évek során. Ez a 9,2 cm-es darab nem számít túl hangos típusnak, de a leszabályozást is bírta.

• *Coolink Cool VS1.* A tajvani céget nem kell bemutatni senkinek, hiszen hazánk egyik legrégebbi hűtéstechnikai szereplője. A VS1 tipikus izomventilátor: magas fordulatszámra, tehát komoly, kompromisszumokat nem ismerő hűtésre tervezték. Ennek hátulütője, hogy ez a típus leszabályozva bizony nem hangtalan: zörög, búg, tehát csendes hűtés kialakítására alkalmatlan – viszont amikor a tuning és a légszállítás kerül szóba, akkor van igazán elemében.

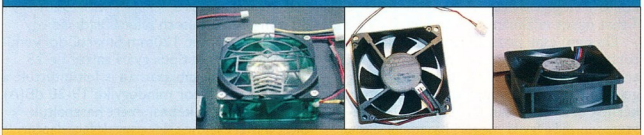

Gyártó, típus	Coolink Cool VS1	Panaflo FBA08A12L	Papst 3412 NGLE
Termék weboldala	www.coolink.hu	www.panasonic.com	www.ebmpapst.de
Műszaki adatok			
Méret	80x80x25 mm	80x80x25 mm	92x92x25 mm
Fordulatszám	1500–4600 fordulat/perc	1900 fordulat/perc	1950 fordulat/perc
Légszállítás	0,64–1,87 m³/perc	0,65 m³/perc	0,97 m³/perc
Zajszint	19–44 dB(A)	21 dB(A)	23 dB(A)
Kiegészítők	potméter	❍	❍
Kereskedelmi adatok			
Forgalmazó	Kelly-Tech ☎ 350-1246	TTS Kft. ☎ 242-3299	
Forgalmazó webcíme	www.kellytech.hu	www.freeweb.hu/ttskft	
Ár (ajánlott bruttó)	2425 Ft	3200 Ft	4600 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év

A teljes táblázatot lásd DVD-mellékletünk \CIKKEKHEZ könyvtárában.

a zajszint nem számít, tuningcsászárral állunk szemben.

A legnagyobb meglepetést az SLK-800U okozta, ugyanis a CNPS7000A-Cu-nál alacsonyabb zajszinttel is simán hozta a Zalman eredményeit, tehát a legerősebbnek ez a típus bizonyult. Valószínűleg az is közrejátszott ebben, hogy a kétventilátoros tápegység pont a bordák közül szívta el a meleg levegőt, tehát ez a típus nagyon meghálálja a jó szellőzést.

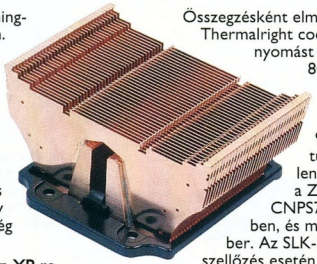

» SLK-900A – csak Athlon XP-re

Összegzésként elmondható, hogy a Thermalright coolerek kedvező benyomást keltettek. Az ALX-800 egy olcsó és halk ventilátorral nagyon jó ár/érték arányt hoz; az SLK-900A a Socket A tuninghőseinek jelent kiváló alternatívát a Zalman CNPS7000A-Cu-val szemben, és még spórol is az ember. Az SLK-800U megfelelő szellőzés esetén egyértelműen az itt bemutatott típusok legjobbja, a felmutatott teljesítményhez képest az ára pedig barátinak nevezhető. Pentium 4-re és Athlon XP-re is méltó ellenfele a Zalman többszörös Tesztgyőztes hűtőjének, tehát bátran ajánljuk mindenkinek. PCM

GEMOFIS KFT.
Bp, Hungária krt. 131.
Tel: 364-1539, 384-7080
Fax:384-7082

Hardver saját szerelésű gépek,
Szoftver vírusirtás, **SULINET**
Telepítés Linux server is,
Rendszer felügyelet.

HP LaserJet 1010	40.000
HP LaserJet 1300	85.900
HP DeskJet 5652/3550	32.500/13.500
Top termékek:	
Microsoft Office XP Hun készletig	65.900
Corel Graphics Suite 12	130.800/71.500
Corel Graphics Suite 12 spec.	**96.700**
Corel Essentials.2 + ACDSee 6.0	39.100
Norton Inet Sec 2004 Hun	22.700/13.600
Macromedia Web Tools MX akció	**88.100**
Web Tools MX ugr. MX 2004 röl	**79.000**
ACDSee 6.0 deluxe dobozos	13.210
ACDSee 6.0 PowerPack	23.360
Adobe Creative Suite St.	328.300
Adobe Creative Suite Premium	383.180
Adobe PhotoShop CS CE Hun	223.440/57.820
Adobe Acrobat 6.0CE Prof/St	142.100/94.080
CorelDRAW Graphics Suite 12 spec	96.700
Delphi 8 Pro Full/upgr	238.480/105.110
Mandrake 10.0 Power Pack új	15.800
SUSE Linux 9.1 Magyar	17.500
Norton Antivirus 2004 Hun.	15.700/9.700
Norton Sys. Works 2004/upgr.	27.200/16.400
Panda Antivírus Titánium Hun	7.400
Panda Plat. Inet.sec./ Plat.	15.600/11.700
Total Commander 5.5 Hun	9.500
OEM Window XP Home/Prof	20.330/32.980
MS Office 2003 St./SBE	96.690/106.190
Kaspersky vírus ellenőrző **Linux-ra is**	11.550
F-Secure Antivirus cégnek 5 db tól	14.390
F-Secure Antivir privát/int.sec	10.790/13.770
Magyar Office 2.0 St./Prof	21.510/29.400

http://www.gemofis.hu, E-mail: gemofis@gemofis.hu
Az árak nettó árak
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

HCS Hungary

Planet Router Akció!

Az XRT-401D router használatával lehetőség nyílik megosztani szélessávú Internet kapcsolatát és egyéb számítástechnikai erőforrásait. Bármely munkaállomás - akár egyidőben is - hozzáférhet az Internet nyújtotta lehetőségekhez. A felhasználók nem függenek egymástól, kiépített hálózat esetén az eszközön kívül semmilyen további költség nem jelentkezik.

XRT-401D - ha nem költségeket akar, hanem megoldásokat!

Az akció a készlet erejéig tart!

MOST CSAK nettó 8.000 Ft!

PLANET Networking & Communication
Magyarországi Forgalmazó

HCS Hungary Bt. 1142 Budapest, Tengerszem u. 2/A.
Tel: 467-0706 Mobil: 30/402-0285, 30/921-0258
Email: info@hcs.hu Web: www.hcs.hu

Innovatek ventilátoradapterek

» Csendes tölcsérek

Mi az: hideg, tölcsére van, és mégsem fagyi? Természetesen ventilátoradapterrel (fanadapter) szerelt CPU-hűtő. Előző havi, csendes számítógépekről szóló cikkünkben már említettük e kiegészítőt, most pedig közelebbről is megismerkedünk használatával, előnyeivel és hátrányaival.

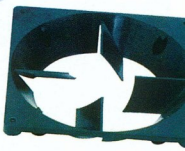

» A hűtőborda és a ventilátor közé illesztendők

Rábay Andor

A ventilátoradapter nem mai találmány: már a tuningolás korszakának kezdetén megjelentek az első próbálkozások, aztán egy időre eltűntek a süllyesztőben. Most viszont itt vannak újra, nagyobb választékban, mint valaha.

No de mire is jó egy ilyen adapter? Segítségével a gyárinál nagyobb ventilátor helyezhető a CPU hűtőbordájára. Ennek előnye, hogy a nagyobb ventilátor kisebb fordulatszám mellett képes annyi levegőt szállítani, mint egy kisebb típus – tehát halkabb működés érhető el vele azonos hűtési teljesítmény mellett. De akár úgy is szemlélhetjük, hogy azonos zajszint mellett nagyobb légszállításra képes a termetesebb típus, tehát jobban hűt. A legtöbb CPU-hűtőre viszont nem rakhatunk akármilyen ventilátort, a gyárinál nagyobb légkeverő számára nincs hely. Ilyenkor jön jól egy fanadapter.

A ventilátoradapter tehát nem más, mint egy szűkítő tölcsér, amelynek alsó vége pont akkora, mint a gyári ventilátor, így könnyen lehet rögzíteni a bordára, a felső végét pedig úgy alakítják ki, hogy egy nagyobb ventilátort lehessen rászerelni. A két legelterjedtebb méret a 60/80 és a 80/120. Ezek a jelzések a gyári, illetve a felhelyezhető ventilátor méretét mutatják, tehát a 60/80 esetében az eredeti ventilátor 60 mm-es, amit az adapter segítségével 80 mm-esre lehet cserélni. Léteznek más méretek is (60/92, 70/92, 80/92, 70/120, 92/120 stb.), és több hűtőgyártó eleve egyedi tölcséreket használ coolerei fejlesztésekor. Házilag is lehet készíteni fanadaptereket, hazánkban a legegyszerűbb és legolcsóbb megoldással találkozhatunk a leggyakrabban: tejfölöspohárral illesztik össze a ventilátort a bordával.

ELŐNYÖK ÉS HÁTRÁNYOK A bevezetőből már kiderült, mi a fanadapter előnye: míg a gyári ventilátor esetében annak leszabályozásakor a zajszinttel együtt a hűtési teljesítmény is csökken, addig ventilátoradapterrel megoldható, hogy csak a hangerő legyen kisebb, de a hűtés ne romoljon – sőt igény esetén új hűtő vásárlása nélkül lehet alacsonyabb CPU-hőmérsékletet varázsolni. Ahelyett, hogy az ember teljesen új, gyárilag halk coolert venne, elég egy csendes ventilátort és egy adaptert beszereznie, ami akár komoly megtakarítást is eredményezhet. Tehát ügyes találmányról van szó.

De nem csak pozitívumok vannak! A legtöbb fanadapter egyszerű fröccsöntött műanyag, minimális előállítási és anyagköltséggel. Ennek ellenére a gyártók előszeretettel kérnek érte irreálisan magas árat. Természetesen még így is megéri használni őket, de bosszantó, hogy ilyen nyíltan lehúzzák a felhasználót. További probléma lehet, hogy a fanadapterek (főleg a nagyobb típusok, például a 80/120-as) helyigénye nagy, előfordulhat, hogy nem férnek el számítógéphházunkban, például a tápegységnek ütközik. Végül pedig azt is érdemes megemlíteni, hogy az effajta tölcsérek kedvezőtlenül befolyásolják a levegő áramlását, tehát nem nyújtanak 100%-os szolgáltatást.

TESZT ÉS ÖSSZEGZÉS A teszthez szándékosan egy átlagos konfigurációt használtunk, tuning nélkül, így a vizsgálat azt tükrözi, hogy átlagos felhasználás mellett milyen hatással van gépünk zajszintjére és hűtési teljesítményére egy ventilátoradapter használata. A CPU-hűtő fűtéséről egy 2500+-os, Barton magos processzor gondoskodott. Az eredményeket Celsius-fokban adtuk meg, ám a feltüntetett értékek nem a CPU hőmérsékletére vonatkoznak, hanem a processzorhőnek a szoba hőmérsékletétől való eltérésére, azaz a deltaT-re. Tehát ha a táblázatban lévő 25 fokos érték szerepel, és a szobahő 20 fok, akkor a CPU hőmérséklete 20+25=45 Celsius-fok. Erre az eljárásra azért van szükség, mert nem azonos szobahőmérséklet mellett végeztük a méréseket.

A teszthez egy 6, illetve egy 8 cm-es ventilátort használó Glacialtech hűtőt használtunk (Igloo 2310, illetve Igloo 2520) egy 80 mm-es Glacialtech Silent Blade és egy 120 mm-es Antec 120mm SmartCool ventilátorral. Mindkét típus gyári zajszintje 25 dB(A). Ahogy a táblázatban is feltüntettük, a két csereventilátor mindegyike 19-20 dB(A) körüli zajszintre képes, ezért használtuk őket a mérésekhez, Innovatek fanadapterek segítségével.

A eredményekből egyértelműen látszik: az adapterek használatával nem romlott a hűtés, a zajszint viszont érezhetően lecsökkent. Mire ez a cikk megjelenik, már olcsóbb ventilátoradapterek is kaphatók lesznek hazánkban. Tehát valóban érdemes elgondolkodni régi, zajos hűtőnk tölcséresítésén. PCM

Gyártó, típus	Glacialtech Igloo 2310		Glacialtech Igloo 2520	
	adapter nélkül	adapterel	adapter nélkül	adapterrel
Mérési eredmények				
Üresjárati hőmérséklet	21,5 °C	21,1 °C	17,5 °C	17,0 °C
100%-os terhelés	29,4 °C	28,4 °C	20,8 °C	20,0 °C

A ventilátorok

Az adaptereket a PostIT biztosította. Az Innovatek 60/80 ára bruttó 575 Ft, az Innovatek 80/120-é pedig 2125 Ft.

A ventilátorokat a Senerit Hungary biztosította. A termoszenzoros szabályozású Antec 120mm SmartCool átmérője 120 mm, fordulatszáma 980 és 1720 fordulat/perc között változik, légszállítási teljesítménye 0,91–1,62 m³/perc, zajszintje 20-32 dB(A). A 80 mm-es Glacialtech Silent Blade fordulatszáma 1700 fordulat/perc, légszállítási teljesítménye 0,68 m³/perc, zajszintje 19 dB(A). Az Antec 120mm SmartCool ára 3 év garanciával bruttó 4625 Ft, Glacialtech Silent Blade-é 1500 Ft, a garancia 5 év.

- www.innovatek.de/
- www.antec.com/
- PostIT ☎ 221-9677 www.vizhutes.com
- Senerit Hungary ☎ 215-6899 www.senerit.hu/silentblade.htm

Előfizetéssel olcsóbb!

fél évre: 5994 Ft
egész évre: 11 988 Ft

tel.: 349-4768
terjesztes@ipma.hu

magyar pc magazin
...az IT-szaklap

Visual DataFlex

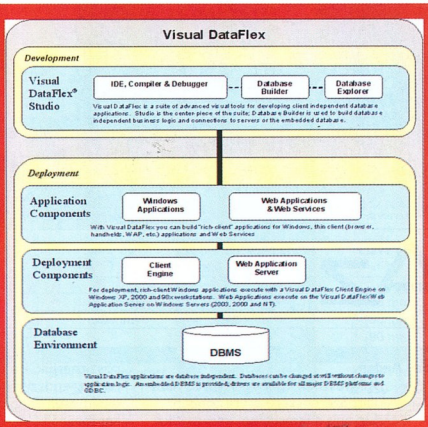

NEXT Software Kft
1119 Budapest, Andor u. 60
www.nextsoftware.hu, www.dataflex.hu
nextsw@nextsw.hu

AQUA computer

Belváros
1074 Budapest, Dohány u. 36.
Tel: (06-1) 322-4658 Fax: 343-4544
E-mail: aqua@aqua.hu

Asia Center
1152 Budapest, Szentmihályi út 167-169
Jobb oldali (Fiú) épület 2. emelet
Tel/Fax: (06-1) 688-90-24 - E-mail: asia@aqua.hu

Digitális fényképezők, memória kártyák, micro drive-ok széles választéka!

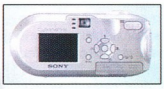

SONY DSC P93
5,1 millió képpont
3x optikai zoom
mozgókép felvétel 640x480-as felbontásban
68 000,- +ÁFA
89 000,-

magicstor 2,2GB CF+
2,2 GB Compact Flash+ Type II Microdrive
Compact Flash memória kártya méretű merevlemez
digitális fényképezőkhöz, PDA-khoz, notebook-okhoz
35 200,- +ÁFA
44 000,-

Lehetnek ennél jobb árak a városban?

Látogasd meg internet oldalunkat! **www.aqua.hu**

Múlt hónapban a belépőszintű házakat vettük szemügyre, sorozatunkat folytatva most a középkategóriás darabokat vizsgáljuk meg. Kiderítjük, vajon tényleg ezek jelentik-e az arany középutat, ha a képzeletbeli mérleg egyik oldalán az ár, a másikon pedig a szolgáltatások találhatók.

Az arany középút?

Rábay Andor

Kik vesznek középkategóriás házakat? Szerencsére egyre többen. Ugyanis a társadalom informatikai civilizálódásának egyik kedvező hatása pont az, hogy egyre többen értenek a számítógéphez haladó szinten. Ők például tisztában vannak azzal, hogy a belépőszintű házakhoz járó tápegységek a ritka kivételektől eltekintve gyenge minőségű, megbízhatatlan termékek, így külön vásárolják meg a gép áramellátásáért felelős dobozt. Aztán arról is tudnak, hogy a mai rendszerek nagy mennyiségű hőt termelnek – tehát szükség van megfelelő szellőztetésre is, amit az olcsó házakban gyakran nem lehet megvalósítani. Az sem elhanyagolható tényező, hogy a gépükben rendszeresen matató felhasználók áldásként élik meg, ha a mindennapi bütykölést ötletes megoldások könnyítik, mint amilyen például a csavarmentes meghajtó-, ventilátor- vagy oldallaprögzítés. Rengeteg érv szól a kategória mellett, melynek most öt prominens tagja mutatkozik be.

AZONA C-2168B Az Azona viszonylag régi szereplője a hazai piacnak, házai főleg az alsó-közép kategóriát célozzák meg. A C-2168B kinézetre nem sok jót ígér, de ne ítéljünk elhamarkodottan.

A ház oldallapját kézzel oldható csavar tartja, kényelmesen lehet így szerelni. A jelek szerint a kategórián belül ez már nem számít extrának. A belsőt megpillantva elcsodálkoztunk, mivel az általunk régebbről ismert fanductos DTK ház másolatával van dolgunk – persze ez azért annyira nem meglepő, mivel a DTK és az Azona közös forrásból szerzi be házait. Ez a hasonlóság ráadásul a C-2168B előnyére szolgál. A meghajtókat csavarral is rögzíthetjük, de szerencsére kézzel oldható reteszrendszer is rendelkezésre áll, így kényelmesen és gyorsan rögzíthetjük az optikai meghajtókat és a merevlemezeket. Sajnos nem sok 3,5 colos egységet helyezhetünk el e házban, tehát aki több merevlemezzel rendelkezik, az már ugorhat is a következő házra.

A PCI kártyák rögzítéséhez csavarokat kell használnunk. A szellőztetésről elöl és hátul is egy-egy 8 cm-es ventilátor gondoskodhat, ezekből egyet gyárilag kapunk. További extra a szellőztetés terén a fanduct, ami egy, a ház oldaláról benyúló, állítható hosszúságú cső. Segítségével a CPU-hűtő a házon kívüli levegőt használhatja fel a hűtésre, ezzel pedig jelentősen csökkenthető a processzor hőmérséklete. Sajnos a ventilátorokat fedő rácsok gyenge kialakításúak, így akadályozzák a levegő szabad áramlását, ezzel pedig a zajszintet is növelik. A ház gumitalpakon áll.

» Azona C-2168B – igényes ház, de kevés 3,5 colos meghajtó helyezhető el benne

Az oldallap rögzítéséhez szükséges, két kézzel oldható csavaron (thumbscrew) kívül kapunk még párat bónuszként, és egy részletes használati útmutató is található a dobozban. Az előlap kicsit „olcsónak" tűnik, de megtaláljuk a szükséges kivezetéseket (USB és hang), és a gombok is megfelelően használhatók. A vázszerkezet kellően masszívnak bizonyult.

CASETEK CK-10205A A Casetek név egyre több felhasználó számára jelent ismert márkát, nem véletlenül. A Casetek tulajdonképpen a minőségi termékeiről ismert Chieftec által kínált házakat „másolja": a belső szinte teljesen megegyezik, csupán a külső kialakításában jár saját utat a cég.

Kiegyensúlyozott mezőny

Most sem egyszerű abszolút sorrendet felállítani, hiszen az árcédulákon kívül a megcélzott vásárlóréteg is különbözik. Az Azona C-2168B például egy ügyesen kialakított, igényes ház, azonban nagyon kevés 3,5 colos meghajtó helyezhető el benne, ez pedig nagy hátrány.

A Casetek CK-10205A az ára alapján éppen csak belefér a középkategóriába, tulajdonságai, extrái viszont túlmutatnak azon. Még a csúcskategóriás házak között is ritka az ilyen szintű szellőztetéssel ellátott típus. A kényelmi szolgáltatások, ötletes újítások tárháza igazán lenyűgözött minket. A dizájn és az ajtó törékenysége az, amit negatívumként számítunk be a Casetek fejlesztőinek. Ha pusztán a szolgáltatásokat nézzük, a ház teljesen jogosan nyerte el a Tesztgyőztes címet.

A Cooler Master Centurion csalódás volt, hiszen a luxusházakat gyártó cégtől komolyabb fejlesztést vártunk, a Centurion viszont csak arra elég, hogy megfizethető árkategóriába hozza a neves gyártó hamisítatlan formavilágát, komoly belső értékkel viszont nem büszkélkedhet. Azok számára lehet alternatíva, akik nem szoktak matatni gépükben, viszont egy elegáns gépházat szeretnének az asztalon tudni – mert az asztal alá rejteni vétek.

A megjegyezhetetlen nevű DTK CAS-5BKPFC4U2FD ismét bizonyította, hogy a visszafogott dizájn komoly belsőt is rejthet. Csupa ötletes megoldás szolgálja a felhasználó kényelmét, ráadásul a szellőzés terén sincs miért szégyenkeznie. A gyárilag szerelt DTK táp átlagos felhasználás mellett tökéletes választás, az új, dögösebb színvilág pedig valószínűleg kelendőbbé teszi a típust. Az egyik legjobb ár/érték aránnyal rendelkező ház a kategórián belül, így akinek nincs szüksége a Casetek által nyújtott különleges extrákra, talán ezzel a dobozzal jár a legjobban.

A Morex PC-9689 nem nyújt semmi speciális szolgáltatást, viszont az egyik legolcsóbb plexis oldallappal rendelkező ház, így akinek nincs kedve barkácsolni, választhatja ezt a típust is.

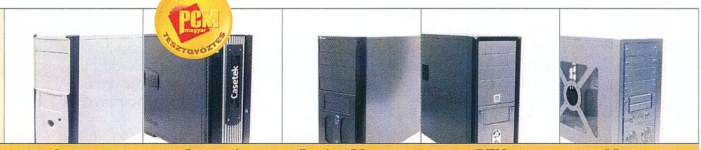

Gyártó, típus	Azona C-2168B	Casetek CK-10205A	Cooler Master Centurion	DTK CAS-5BKPFC4U2FD	Morex PC-9689
Műszaki adatok					
Oldallap szerelhetősége	kézzel	kézzel	kézzel	kézzel	csavarhúzóval
Mellékelt csavarok	elegendő	elegendő	elegendő	sok	elegendő
Előlapi USB csatlakozó	●	●	●	●	○
Előlapi hangcsatlakozó	●	●	●	●	○
5,25 colos egységek rögzítése	kézzel zárható retesz	sínes beépítés	csavaros	kézzel zárható retesz	csavaros
3,5 colos egységek (külső/belső)	2/1	2/3	2/3	2/3	2/5
3,5 colos egységek rögzítése	kézzel zárható retesz	sínes	csavaros	kézzel zárható retesz	csavaros
Tápegység	○	○	○	400 W-os DTK	○
Ventilátorhelyek (átmérő)					
– elöl	1 (80 mm)	1 (80 mm)	1 (80 mm)	1 (80 mm)	2 (80 mm)
– hátul	1 (80 mm)	1 (92 mm)	1 (80 mm)	2 (80 mm)	1 (80 mm)
– oldallapon	fanduct	2 (92 mm)*	○	fanduct	1 (80 mm)
Kereskedelmi adatok					
Forgalmazó	Bluefish Computers ☎ 814-1111	Kelly-Tech ☎ 350-1246	Bluefish Computers ☎ 814-1111	DTK Computer ☎ 412-3400	Kelly-Tech ☎ 350-1246
Forgalmazó webhelye	www.bluefish.hu	www.kellytech.hu	www.bluefish.hu	www.dtkcomputer.hu	www.kellytech.hu
Ár (bruttó végfelhasználói)	9865 Ft	26 100 Ft	16 240 Ft	19 180 Ft	8400 Ft
Garancia	1 év	2 év	1 év	2 év	2 év

*: plusz egy ventilátor (80 mm) felül.

A CK-10205A az egyik legjobban felszerelt Casetek ház, árát tekintve mégis a középkategóriába tartozik. Maga a ház nemcsak a megjelenését tekintve számít különcnek. A szokásos négy helyett öt 5,25 colos egységet képes fogadni, így átmenetet képez a nagytorony és a midiház között. Az oldallapot thumbscrew-k tartják a helyén, így gyorsan és könnyen leszerelhető.

Belül aztán akad látnivaló bőven. A meghajtókat sínekkel rögzíthetjük. Ezt úgy kell elképzelni, hogy vékony gumis műanyag síneket kell a meghajtó két oldalára szerelni, majd így betolni a meghajtókat tartó keretbe. Ennek több előnye is van: a sín képes a rezonancia egy részét elnyelni, valamint a rögzítéshez nem kell levenni mindkét oldallapot, nem kell a házon belül matatni, kényelmesen és gyorsan helyezhetjük be a meghajtókat. A PCI kártyákat csavarmentes rendszerrel rögzíthetjük. Érdekesség, hogy a 3,5 colos egységeket fogadó keretet 90 fokkal elforgatták, így a meghajtók „hátsója" néz kifelé. Ötletes újítás, mivel így könnyebben szerelhetők be merevlemezek akkor is, ha a gép amúgy tele van. A hagyományos elrendezés esetében ugyanis gyakran ki kell szedni a PCI kártyákat, ha újabb 3,5 colos meghajtót akartunk beszerelni. Az újítás egyetlen hibája az lehet, hogy bizonyos esetekben hátrányosan befolyásolhatja a légáramlást a házon belül.

Az extrém szellőztetési képesség mindig is komoly érv volt a Casetek házak mellett, ez most sincs másként. Elöl egy 8, hátul egy 9,2 cm átmérőjű ventilátor dolgozik, oldalt pedig két 9,2 cm-es, melyek a CPU-t és a forrófejű VGA kártyát láthatják el friss levegővel. Sajnos ezek nemcsak kintről szívnak be hűs levegőt, hanem a házon belül található meleget is továbbkeverik. A ház tetején, a táp és az 5,25 colos egységek között félúton szintén találunk helyet egy 8 cm-es ventilátornak. A befelé szívó légkeverőket könnyen kiszedhető és tisztítható porszűrővel látták el. Minden ventilátor kézzel rögzíthető, nincs szükség csavarokra, a rácsaikat pedig igényesen alakították ki.

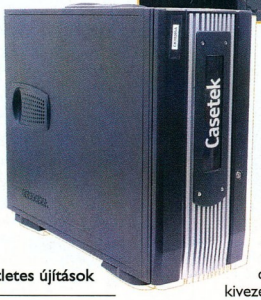

» Casetek CK-10205A – elsőrangú szellőztetés, ötletes újítások

A ház kihajtható, masszív talpakon áll. Az előlapot teljesen elrejti a nagy Casetek feliratot magán hordozó, kulccsal zárható ajtó. A felirat amúgy világít, ha be van kapcsolva a gép. Sajnos nem tűnik hosszú életűnek az ajtó – egy rossz mozdulat, és könnyen törik (nem próbáltuk ki). A gombok sajnos nem túl kényelmesek, de ezért kárpótol az előlapi kivezetés, ahol az USB és a hang-

mellett IEEE-1394-es (Firewire) csatlakozót is találunk – és végre nem a ház alján, hanem a tetején, egy felnyitható fedél alatt kapott helyet. Nagyon masszív az egész ház, szolgáltatásait tekintve pedig akár a felsőkategóriába is tartozhatna.

» Cooler Master Centurion – impozáns külső, komoly belső értékek nélkül

COOLER MASTER CENTURION Hogy pontosan mi a hasonlóság a Cooler Master új háza és az ókori római hadsereg katonája között, az egyelőre talány, de talán nem is fontos. A Cooler Master márkanévről mindenkinek két szó jut eszébe: drága és minőségi. Így talán elsőre érthetetlen, hogy mit keres a Centurion a középkategóriás házak ringjében, de közelebbről megnézve mindenre fény derül. A Cooler Master házak mindig hajmeresztően drágák voltak, így meglepő egy 20 000 Ft alatti típussal összefutni. Némi kutakodás után azonban gyorsan kiderül, hogy a Cooler Master csak az előlapot gyártja hozzá, a belső értékek teljesen megegyeznek a tajvani Task TK sorozatánál tapasztaltakkal.

A ház oldallapját nem is olyan egyszerű leszedni: egy thumbscrew-t kell csak kicsavarni, de ezzel nem az oldalát, hanem a tetejét szedhetjük le, majd miután azt eltávolítottuk, akkor emelhetjük le az oldalsó fedlapot is. Feles-

Azona C-2168B

⊕ Jól szerelhető; meghajtókhoz kézzel oldható reteszrendszer; fanduct a CPU-hűtéshez.
⊖ Kevés 3,5 colos hely; a ventilátorokat fedő rácsok akadályozzák a levegő szabad áramlását, és növelik zajszintet.

Casetek CK-10205A

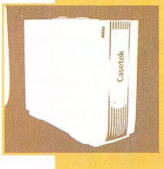

⊕ Az egyik legjobban felszerelt Casetek ház, akár a felső kategóriába is tartozhatna; könnyen szerelhető; öt 5,25 colos hely; sínes meghajtórögzítési rendszer; 90 fokkal elforgatott 3,5 colos helyek.
⊖ Az előlapot lezáró ajtó gyenge, a gombok kényelmetlenek.

Cooler Master Centurion

⊕ Letisztult, elegáns formavilág, alumíniumborítású előlap.
⊖ Kissé bonyolult az oldalsó fedlap eltávolítása; a ventilátorrácsok kialakítása botrányosan gyenge; nem túl masszív alkotás.

DTK CAS-5BKPFC-4U2FD

⊕ Az oldallap és a kártyák szerelése könnyű és gyors; jó szellőzés; fanduct a CPU-hűtéshez gyárilag szerelt 400 W-os tápegység.
⊖ Van ilyen?

Morex PC-9689

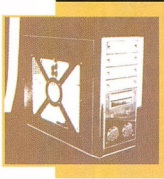

⊕ Példás belső rend; a legtöbb 3,5 colos hely; plexi oldallap; kedvező ár.
⊖ Mindent csavarral kell rögzíteni; a rácsok kialakítása nem túl jó; hiányoznak az előlapi kivezetések.

leges és kényelmetlen bonyolítás. Belül semmi extrát nem találunk, a meghajtók rögzítésénél sem említhető semmilyen különlegesség. Elöl és hátul egy-egy 8 cm-es ventilátor kelti a légáramlást, gyárilag egy Cooler Master ventilátort kapunk. A rácsok kialakítása botrányosan gyenge. A házat gumitalpakkal látták el. A fényezés nagyon igényes, az előlapat elnézve a ház le sem tagadhatná Cooler Master származását. Letisztult, elegáns alumíniumborítás. A szükséges kivezetéseket is megtaláljuk (USB, audio, IEEE-1394), a gombokat (power, reset) pedig jól eltalálták. A ház nem túl masszív alkotás.

DTK CAS-5BKPFC4U2FD
A DTK doboza járt már nálunk, igaz, akkor csak egy gyorsteszt erejéig (➲ **Szolid elegancia – PCM, 2004/6/33**).

» DTK CAS-5BKPFC4U2FD – az egyik legjobb ár/érték arányú ház a kategóriájában

Azóta annyi változtatás történt rajta, hogy a megszokott „dátékás" fehér-kék színválasztéka fekete-ezüsttel bővült, amely az amúgy szolid vonalvezetéssel megáldott házat kicsit vagányabbá teszi.

A ház oldallapját kézzel oldható csavarok tartják, így a leszerelés könnyen és gyorsan megy. Belül a megszokott DTK-egyszerűség fogad: minden a helyén, feltűnés nélkül. A meghajtókat és a PCI kártyákat is lehet csavarral rögzíteni, de szerencsére kézzel zárható műanyag reteszek is rendelkezésre állnak, így nagyon kényelmesen bővíthetjük újabb eszközökkel PC-nket.

A szellőzésről elöl egy, hátul két 8 cm-es ventilátor gondoskodik, amelyek szintén csavarozás nélkül bepattinthatók a helyükre. Egy ventilátort kapunk a házhoz. További extra a fanduct, melynek működési elvét az Azona háznál már ismertettük. A ventilátorrácsok kialakítása átlagos. A CAS-5BKPFC4U2FD (jelentkezzen, aki meg tudja jegyezni) a mezőny egyetlen tagja, amelyet gyárilag felszerelt tápegységgel. A 400 W-os, passzív PFC-s DTK táp csendes és megbízható típusnak számít.

Az új színvilág valóban feldobja a házat, amely látszólag öt 5,25 colos meghajtóhelyet kínál, ám jobban megvizsgálva kiderül, hogy az ötödik fedőlap nyomásra érzékeny, tehát lenyílik, alatta pedig USB és audiocsatlakozókat lelünk – nagyon ötletes és elegáns megoldás. A ház nagyon masszív, érezhető, hogy van benne anyag.

» Morex PC-9689 – az egyik legolcsóbb plexis oldallapú ház

MOREX PC-9689 Nem egy mai csirke, ami a tulajdonságain is meglátszik, cserébe viszont nagyon kedvező áron juthatunk hozzá. A PC-9689 a korábban nagyon híres, kultikus Lian Li házak egyszerű, már-már ipari kinézetét próbálja másolni.

Az oldallapot csavarhúzóval kell leszedni – a többi házhoz képest ez kényelmetlen megoldás. Bent példás rend uralkodik, igazán semmi extra, mindent csavarral rögzíthetünk – tehát látható, hogy a kényelmi szempontok még nem érvényesültek a ház tervezésekor. Az viszont mindenképpen előnyös tulajdonság, hogy ez a ház képes a legtöbb 3,5 colos meghajtó fogadására, és ezek hűtését is ügyesen oldották meg, hiszen a ház orrában két 8 cm-es ventilátor dolgozik. A rácsok kialakítása nem túl jó. Hátul egy 8 cm-es ventilátor viszi ki a meleg levegőt, de található egy bónusz hely a ház oldallapján is, melyet mindenképpen meg kell vizsgálni közelebbről is. Lassan lecsengőben van, de továbbra is nagy divat az úgynevezett plexizés, amikor a felhasználó kivágja az oldallap egy részét, amit aztán üveggel vagy plexilappal helyettesít, továbbá belül LED-es ventilátorokat, neonokat helyez el – így fényárban úszik a gép, valamint be lehet látni a ház belsejébe, tehát lehet mutogatni a legújabb hardvereket. Ezt a házi barkácstrendet karolták fel a gyártók, például a Morex is, így a PC-9689 gyárilag plexis oldallappal érkezik, melynek közepén egy ventilátort is elhelyezhetünk.

A gumitalpakon álló ház előlapját szépen alakították ki, a plexiborítás széle olyan, mintha világítana. A nyomógombok kellemesen használhatók. Alul találunk egy lehajtható fedelet is, amely az előlapi kivezetéseket tartalmazná – de sajnos nem tartalmazza. A nekik kialakított hely megvan, a csatlakozókat viszont nekünk kell megvennünk és beszerelnünk. A fényezés szép, a vázszerkezet közepesen masszív.

ÖSSZEGZÉS A házakat közelebbről megvizsgálva láthatjuk: valóban középutat képeznek ezek a típusok, mivel legtöbbjük elfogadható áron kínál hasznos, az alsóbb kategóriákból hiányzó szolgáltatásokat. PCM

JÁTÉKOSOKTÓL → JÁTÉKOSOKNAK

www.gameronline.hu

GAMER MAGAZIN
MINDEN HÓNAP UTOLSÓ
PÉNTEKÉTŐL!

Azoknak, akik fix optikás, esetleg háromszoros zoom-optikával felszerelt géppel vadásznak vizuális élményekre, biztosan ismerős lehet, hogy a tárgy, amit le szerettek volna fotózni, csak a kép egy igen elhanyagolható részét tölti ki – olyannyira kicsit, hogy jó minőségű képkivágást sem lehet belőle készíteni.

Kezdjünk ki a távolsággal!

Csontos Gyula

Ezt a problémát hivatottak kiküszöbölni az ultranagy zoomtartományú gépek a maguk 6-10-szeres átfogásával. Ilyen gép szinte az összes gyártó kínálatában megtalálható. A nagy átfogású optikák előnyét nem kell különösebben ecsetelni: minél nagyobb egy optika zoomtartománya és minél több fokozatban állítható, annál szélesebbek a lehetőségek a kép megkomponálására és a pillanatnyi helyzet legjobb kihasználására. Az sem utolsó szempont, hogy amit egy háromszoros zoommal rendelkező géppel tudunk lefotózni, azt például kétszer közelebb tudjuk hozni egy hatszoros optikával rendelkező géppel – így akár olyan pillanatokat is ellesheetünk, amilyenekről eddig csak álmodoztunk. A mostani körképben három ultranagy zoomtartományú gép vett részt.

» Fujifilm FinePix S7000 – az arany középút

FUJIFILM FINEPIX S7000 A Fujifilm FinePix S7000 külsőleg nagyon hasonlít elődjére, a FinePix S602Z-re. Ugyanaz a kényelmes markolat, hasonló kialakítású kezelőszervek segítik a fotóst – akár egy kézzel is használható. Az LCD kijelző 1,8 colos átlója átlagosnak mondható, 118 000 képpontjának köszönhetően jó minőségű képet ad, az elé helyezett műanyag lemez tükröződése azonban erős napsütésben akadályozza a használatát. Ekkor vehetjük használt az EVF-nek (Electronic Viewfinder – elektronikus kereső), ami jó minőségű és részletgazdag képet ad. Ezzel is egy lépéssel közelebb kerülünk a hagyományos fényképezéshez. Mindkét kijelző lefedettsége 100%-os, vagyis pontosan a velük megkomponált kép kerül rögzítésre. Az EVF-hez dioptriaállítási lehetőség is tartozik.

A beépített vakut kézzel kell kinyitni, hatótávolsága egészen nagy, körülbelül 7 méter. Ezt a jó fényerejű optikának és a többi gyártóhoz képest nagy ISO érzékenységnek köszönheti. Teljesítménye ±0,6 fényértékkel változtatható, 0,3-as lépésközben. A kisütés utáni feltöltés nagyon rövid ideig tart. A gépen van egy külső vaku csatlakoztatására alkalmas vakupapucs, de ez csak egy középső érzékelővel rendelkezik, így elsütni ugyan elsüti a vakut, de az esetleges TTL tulajdonságok elvesznek.

Az állványcsavar anyaga fém, és pontosan az optika tengelye alá került. Állványra szerelt állapotban is ki tudjuk cserélni az akkumulátorokat, és hozzáférhetünk a memóriakártyákhoz. A gép bal oldalán található az USB 2.0 aljzat és az A/V kimenet, amelyek egy műanyag ajtó mögött rejtőznek, ami teljesen belesimul a gép vázába. Mellettük található a hálózati adapter bemenete egy gumilap mögött.

A CF vagy xD memóriakártyákat a másik oldalon helyezhetjük be a gépbe. A leírásban arra hívják fel a használó figyelmét, hogy a CF foglalat működése csak MicroDrive meghajtóval biztosított zökkenőmentesen, de a használt CF kártyával semmilyen hibajelenséget nem tapasztaltunk.

A fényképezőgépen sok gomb kapott helyet, használatukba hamar beleszokhatunk. Az F (FinePix) gombbal a gyakran használt beállítási lehetőségeket érhetjük el: a képméretet, az érzékenységet és a színmódot. Némelyik gomb esetében a hozzá tartozó paramétert a vezérlőtárcsával tudjuk változtatni, miközben a gombot folyamatosan nyomva tartjuk. Ezek közé tartozik az expozíciókorrekció, a vakuüzemmód- és a sorozatmód-választó gomb. A gép fő üzemmódválasztó tárcsáján a Kamera (mozgóképfelvétel), SP (témaautomatika), Auto, P (programautomatika), S (zársebesség-előválasztás), A (rekeszelőválasztás), M (kézi mód) és SET (a gép beállítása) üzemmódok közül választhatunk.

» Nikon Coolpix 5700 – igényes amatőröknek

A kijelzőkön minden fontos információt megtalálhatunk: felbontás, hátralévő képek száma, érzékenység, vaku mód, sorozat mód, kártyatípus, rekesz, zársebesség, expozíciókorrekció, fókuszkeret, hisztogram. Az akkumulátor állapotát azonban nem jelzi, csak a lemerülés előtt villog pirosan egy figyelmeztetés.

Az optika fókusztávolsága 7,8–46,8 mm, ami kisfilmes formátumban 35–210 mm-nek felel meg. A fényerő nagylátószögnél f/2,8, 6-szoros tele állásban f/3,1. Bekapcsolás után az optika 3,5 cm-t mozdul előre. A zoom két sebességgel működik, a gyorsabb zoomolás a gomb folyamatos nyomásával érhető el – ekkor nagy látószögtől a teljes tele állásig körülbelül 2 s alatt jutunk el. A géphez 16 Mbyte-os xD kártyát kapunk, a nagy felbontás és a viszonylag nagy file-méretek miatt azonban legalább 128, de inkább 256 Mbyte-os kártyát érdemes használni.

A FinePix S7000 belsejében új SuperCCD dolgozik: a 6 Mpixeles SuperCCD érzékelő segítségével 12 Mpixeles interpolált felvételeket készíthetünk.

Az optika elején lévő gyűrű forgatásával a zoomot kézzel is vezérelhetjük, de sokkal jobban kézre áll a gép hátulján lévő

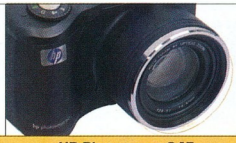

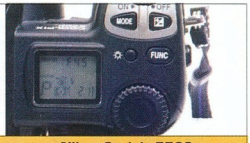

Gyártó, típus	Fujifilm FinePix S7000	HP Photosmart 945	Nikon Coolpix 5700
Termék weboldala	www.fujifilm.hu	www.hpshop.hu	www.europe-nikon.com
Műszaki adatok			
Felbontás	6,63 Mpixel	5,26 Mpixel	5,24 Mpixel
ISO érzékenység	160, 200, 400, 800	100, 200, 400	100, 200, 400, 800
Objektív gyújtótávolsága*	35–210 mm	37–300 mm	35–280 mm
Objektív fényereje (nagylátószögű; tele állás)	f/2,8; f/3,1	f/2,6; f/3,1	f/2,8; f/4,2
Legkisebb tárgytávolság (normál/makró módban)	50/1 cm	50/10 cm	50/3 cm
Zársebesség	15–1/10000 s	16–1/2000 s	8–1/4000 s
Fénymérési módok	szpot, középpontosan súlyozott, 64 szegmensű mátrix	szpot, középpontosan súlyozott átlag, átlag	szpot, középpontosan súlyozott, AF szpot, 256 szegmensű mátrix
Expozíciókorrekció	●	●	●
Kereső/dioptriaállítás	●/●	●/●	●/●
Beállítható felbontások	1280x960, 1600x1200, 2016x1512, 2048x1536, 2848x2136 képpont	1296x976, 2608x1952 képpont	640x480, 1024x768, 1280x960, 1600x1200, 2560x1920 képpont
Képrögzítési módok	JPEG, RAW	JPEG	JPEG, TIFF, RAW
Memóriafoglalat típusa	xD; CF	SD; MMC	CF
Vaku mód	vörösszemhatás-csökkentő, hosszú szinkron, derítés, Auto	vörösszemhatás-csökkentő, derítés, Auto	vörösszemhatás-csökkentő, hosszú szinkron, derítés, Auto
Videokimenet	●	●	●
Magyar nyelvű menü/kézikönyv	○/●	○/●	○/●
Áramforrás	4 AA akkumulátor	4 AA akkumulátor	saját lítium-ion akkumulátor
Méret (szélességxmagasságxmélység)	121x82x97 mm	114x80x84 mm	108x76x102 mm
Tömeg**	500 g	400 g	520 g
Mérési eredmények			
Bekapcsolási idő***	4,4 s	3,2 s	3,9 s
Zoomolás ideje	1,8 s	3,2 s	2,5 s
Képismétlés	1,3 s	2,4 s	3,1 s
File-méret legnagyobb fizikai felbontásnál	1,6 Mbyte (JPEG)	600 Kbyte (JPEG)	14,5 Mbyte (TIFF)
Kereskedelmi adatok			
Forgalmazó	Fujifilm Magyarország ☎ 238-9400	Hewlett-Packard Magyarország ☎ 229-9999	Nikon Kft. ☎ 232-1371
Forgalmazó webhelye	www.fujifilm.hu	www.hp.hu	www.nikon.hu
Ár (bruttó)	140 000 Ft	124 990 Ft	209 990 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év

*: kisfilmes formátumra átszámítva. **: áramforrás és memóriakártya nélkül. ***: a bekapcsolástól az első fotó elkészítéséig szükséges idő.

W-T gomb. Normál nagylátószögnél 50 cm, makró módban 10 cm, szuper makró módban 1 cm a legkisebb tárgytávolság. Kevés fény esetén bizonytalanná válik az automatikus élesség-állítás, és sajnos AF segédfény nem segíti ki a gépet a nehéz helyzetekben. A nagyító gomb megnyomásával az LCD középső részén megjelenik egy 2-szeresre nagyított képrészlet, ami manuális élességállításhoz nyújt segítséget. Ehhez egyébként ugyanazt a gyűrűt kell használni, mint a kézi zoomhoz.

A gép menürendszere jól átlátható és könnyedén elsajátítható. A felvételek visszajátszásakor a menü gomb megnyomásakor egy négy pontból álló menüt kapunk: fotó törlése (egy vagy összes), törlés elleni védelem (egy kép, összes kép, egyik sem), automatikus lejátszás (gyors vagy lassú, átmenettel vagy átmenet nélkül), megjegyzések felvétele.

A gépet négy AA méretű ceruzaelem vagy NiMH akkumulátor látja el a megfelelő energiával. Az S7000-hez sajnos nem adnak sem akkumulátort, sem akkumulátortöltőt, ezeket külön kell megvásárolnunk.

HP PHOTOSMART 945 A Photosmart 945 háza műanyag, két fontos részt azonban fémből gyártottak. Az egyik az objektív körüli gyűrű külseje, amire a szűrőket és más előtéteket helyezhetjük fel, a másik az állványmenet. A markolat kényelmes és biztos fogású. A gép hátulján 2 colos LCD kijelző található, 130 000 pixeles felbontással, képe szép és részletgazdag. Az EVF szenzoros megoldása nagyszerű találmány: amikor a fotós belenéz az EVF-be, az LCD automatikusan kikapcsol. Kényelmes vele dolgozni, nagyon jól lehet az LCD nélkül fényképezni, mivel minden fontos információ megjelenik az EVF-ben is. A kijelzők frissítése érezhetően lelassul fokuszáláskor.

A gép két megoldást is kínál a vakuzásra. Az egyik a normál vaku, melynek hatótávolsága körülbelül 4-5 m, és ami ugyanúgy működik, mint bármelyik másik gépben. A másik a Digital Flashnek nevezett szoftveres megoldás, ami a HP gépek közül ebbe került bele először. Lényege, hogy az egyes képek sötét részeit szoftverrel világosítja ki a gép, a végeredmény pedig olyan, mintha derítővakut használtunk volna. A Digital Flash azonban nem váltja ki a vakut, és nem minden helyzetben használható jó hatásfokkal – de mindenképpen hasznos szolgáltatás.

A vaku ezen a gépen sem nyílik ki automatikusan, nekünk kell kinyitni a mellette lévő

» HP Photosmart 945 – egyszerű használat

Fujifilm FinePix S7000

- ⊕ Szép rajzolatú, meleg színű képek; könnyű „egykezes" fotózás; nagy vaku-hatótávolság; kétféle memóriakártya használata; gyors és pontos élességállítás.
- ⊖ Nincs AF segédfény; az akkukat külön kell megvásárolni; sötétben bizonytalan AF.

HP Photosmart 945

- ⊕ Egyszerű kezelhetőség; SD kártyahely; AF segédfény.
- ⊖ Néha lassú és bizonytalan AF; kijelzők frissítésének lassulása fokuszálás közben; a zoom csak 13 fokozatban állítható; csak 1 és 5 Mpixeles képméret.

Nikon Coolpix 5700

- ⊕ Kihajtható LCD; felső LCD háttérvilágítással; TIFF és RAW formátum támogatása.
- ⊖ Sok kezelőgomb; viszonylag kis méret; nehézkes kézi élességállítás.

karral; külső vaku csatlakoztatására sajnos nincs lehetőség. A kártyafoglalat nyílása a gép jobb oldalán, a hálózati adapter csatlakozása, az USB és videokimenet pedig egy gumifedél alatt, a bal oldalon kapott helyet. Így nem kell leszerelni az állványról a gépet, hogy hozzájuk férhessünk. Az éjszakai és panorámafotózáskor különösen hasznos, hogy az állványmenet az objektív optikai tengelye alatt kapott helyet – ugyanúgy, mint az S7000-es esetében.

Az optika gyújtótávolsága 7,6–61,0 mm között változtatható (kisfilmes 37–300 mm) – így 8-szoros zoommal gazdálkodhatunk. A zoom azonban csak 13 lépésben állítható. Az objektív kezdő fényereje nagy látószögnél f/2,8, tele állásban f/3,1. Az autófókusz bőséges megvilágításkor 1 s-on belül beállítja az élességet, kevés fénynél viszont néha AF segédfénnyel sem sikerül – főleg magasabb zoomtartományban érezhető az elbizonytalanodás. Erre lehet megoldás a kézi élességállítás, amit a Photosmart 945-nél ötletesen oldottak meg: a makro/MF gombot megnyomva a kijelző jobb oldalán megjelenik egy, a fókusztávolságot mutató sáv, az élességet pedig a fel-le nyilakkal állíthatjuk.

A képeket SD vagy MMC kártyára menthetjük. Az 5 Mpixel felbontáshoz a gyárilag mellékelt kártya itt is kicsinek bizonyulhat, ezért érdemes beszerezni egy nagyobbat.

A HP menürendszere nagyon egyszerűen használható, a betűk mérete is a használatot hivatott segíteni. Olyan felhasználók is könnyedén elboldogulhatnak vele, akik soha nem fogtak még digitális fényképezőgépet a kezükben. A menüben az első pont az expozíciókorrekció, 1/3 Fé lépésekben állítva (±)3 Fé értéket vehet fel. A fehéregyensúlyt a gyári napos, borult, neon és műfény értékek mellett manuálisan is beállíthatjuk. Megválaszthatjuk a fénymérés módját, az ISO sebességet, a Digital Flasht, a készítendő fénykép színvilágát, a felbontást (itt érdemes megjegyezni, hogy ennél a gépnél összesen kétféle méretet tudunk beállítani – 5 vagy 1 Mpixel –, amit nagyon kevésnek tartok), a tömörítési fokot 3 lépésben és egyebeket.

A visszajátszás menüben a törlés, nagyítás művelet mellett megnézhetjük a képről tárolt információkat is. Az Instant Share szolgáltatással nyomtatásra vagy e-mailben történő elküldésre jelölhetjük ki a képeket. Hangos mozgóképeket is rögzíthetünk – ekkor használhatjuk a zoomot is, de a motor hangja erősen belehallatszik a felvételbe.

» A méretbeli különbségek a gépeket kézbe véve még feltűnőbbek

NIKON COOLPIX 5700 A kisméretű műanyag váz fogása kényelmes, a gombok elhelyezése logikus, de mielőtt elkezdenénk használni őket, érdemes a kézikönyvben megismerkednünk a lehetőségekkel, és hogy üzemmódtól függően melyiket mire használhatjuk. A Nikon ebbe a gépébe szerelte be először az előbbi gépeknél már említett EVF keresőt. A gép hátulján egy 1,5 colos kihajtható és forgatható LCD kapott helyet. Az LCD és az EVF ugyanazokat az információkat jeleníti meg, így ennél a készüléknél is bátran ajánlom az EVF használatát.

A CF kártyafoglalat a gép jobb oldalán található, Type I-es és II-es kártyák fogadására alkalmas. A másik két versenyzőhöz képest a Nikon speciális akkumulátorral táplálja a gépet, de külön kiegészítőként megvásárolható egy hat AA elem befogadására képes adapter is.

A beépített vaku az optika fölött van. Szükség esetén fényméréskor mindenképp automatikusan felnyílik, ha a vakut nem tiltottuk le a menüben. Hatótávolsága 3-4 méter – ha ez nem elég, az optika fölötti vakupapucsba külső vakut is csatlakoztathatunk. A markolat tetejébe építettek egy LED-et, amely a vörösszem-hatás kiküszöbölésére szolgál – ennek elhelyezése azonban elég szerencsétlen, egy termetesebb kézzel megáldott ember szinte mindig eltakarja.

Az USB és A/V csatlakozók, valamint a hálózati adapter a gép bal oldalán kaptak helyet.

A gép nagyon kellemes kiegészítője a felső részen található LCD kijelző, amiről minden szükséges információ leolvasható, háttérvilágításának köszönhetően akár sötétben is. A kezelőszervek a gép teljes felületén szétszórva helyezkednek el. A felső részen található a fényképezőgép bekapcsolója, ennek közepén az exponáló gomb, a hátlapon a Quick gomb, melynek megnyomásával felvétel módban megnézhetjük az elkészített képeket. Minden fontos szolgáltatást (például ISO-állítás, expozíciókorrekció) elérhetünk közvetlenül a gombokon keresztül.

A Nikon optikájának fókusztávolsága 8,9–71,2 mm (kisfilmes 35– 280 mm) – ez 8-szoros zoomra elegendő. Kezdő fényereje nagylátószögnél f/2,8, tele állásban (280 mm-nél) f/4,2. Normál esetben a legkisebb tárgytávolság 50 cm lehet, a makró mód bekapcsolása után akár 3 cm-re lévő tárgyak is fényképezhetők. A makró használatakor a zoom teljes tartománya használható, a legkisebb 3 cm-es tárgytávolság azonban csak a zoom első felében érvényes.

A fókusz kézi beállítására is van lehetőségünk, bár ez nem működik olyan flottul, mint az előző két gép esetében. A zoom sebességét két fokozatban állíthatjuk be, de lassabb sebességre állítva is felgyorsul, ha a gombot folyamatosan nyomva tartjuk. A felvételeket egy ilyen géphez méltón TIFF és RAW formátumban is rögzíthetjük.

•

A három gép egészen más piaci szegmensbe tartozik, teljesen más a felhasználói rétegük, ezért bátran ajánlhatjuk mindhármat.

A Fujifilm FinePix S7000 nagyon rokonszenves gép, gyors autófokuszának, jó vakujának és telt színű képeinek köszönhetően hamar belopta magát a szívünkbe, mindent el- és beállíthatunk rajta. Ennek a gépnek a legjobb a fogása, ami valószínűleg a méretének is köszönhető, a mezőny legnagyobb készüléke lévén.

A HP Photosmart 945 viszonylag kevés választási/állítási lehetőséget kínál, jó programokkal, egyszerű kezelhetőséggel. Ideális választás lehet azoknak, akik nem akarnak elmerülni a fotózás rejtelmeiben.

A Nikon Coolpix 5700 egy nagyon kiforrott technológia végterméke. A sok állítási lehetőség és a gombok változó feladatkörei miatt érdemes alaposan átolvasni a kézikönyvet – sőt bátran tegyük be a fotóstáskába, és ha utazás közben elővesszük, mindig tanulhatunk belőle valami újat. PCM

Vásárlási Ajánlat

Ilyen széles spektrumból és ennyire különböző gépekből nagyon nehéz kiválasztani, melyiknek adjuk a Vásárlási Ajánlatot, de megpróbáltuk az arany középút elvét érvényesíteni. A Vásárlási Ajánlatot mindent összevetve a Fujifilm FinePix S7000 kapja, ár/teljesítmény arányát és ergonómiáját tekintve.

Néhány teszt kép megtalálható a DVD CIKKEKHEZ/DIGIFOTO könyvtárban

Vissza a papírhoz

Túl a nyaraláson, kirándulásokon, táborozásokon, számtalan digitális fényképpel a tarsolyban, pontosabban a fényképezőgépek tárolóiban. Nincs más hátra, mint a válogatás, az archiválás és a legjobbak kinyomtatása.

Nagy Zoltán

Miért is akarjuk kinyomtatni a digitális fotókat? Hiszen pont azért vásároltunk digitális fényképezőgépet, hogy megszabaduljunk a papírképektől! Vagy mégsem? Mint ahogy a papírmentes iroda is csak utópia, a bitek formájában tárolt képeket is nehéz megmutatni a barátoknak, nagyszülőknek, hacsak nem cipelünk magunkkal állandóan egy számítógépet, vagy más megjelenítőt (azt hiszem, a fényképezőgép LCD kijelzőjét helyből elfelejthetjük), arról nem is beszélve, hogy így is nehezen tudunk adni belőlük.

Vissza tehát a jó öreg papírhoz, de nem ám akármilyenhez. A másolópapíron nem igazán mutatnak jól a fényképek, egyszerűen azért, mert ez a papírfajta nem arra való. Rostjai magukba szívják a tintát, ami így szétterülve elmosódott képet ad, ami több mint csúnya. Olyan papírra van tehát szükség, ami nem szívja magába a festéket, így a festékpötty ott szilárdul meg, ahova a nyomtatófej pöttyentette. Ennek a célnak legjobban a fényes felületű fotópapírok felelnek meg.

Bár elvileg a három alapszínből minden színárnyalatot elő lehet állítani, a gyakorlatban azért ez nem igazán kivitelezhető. Ha csak egy hagyományos, irodai nyomtatót vizsgálunk meg, már abban is négyféle festék van, három színes és egy fekete. Ahhoz, hogy élénk és élethű színeket lehessen létrehozni a papíron, ennél is többre van szükség. A fotónyomtatók általában hétféle színnel dolgoznak. Ez nem jelent többletfogyasztást, hiszen a felhasznált festék mennyisége ezzel nem növekedett meg, csak eloszlott a különböző árnyalatok között.

CANON I865, I965 ÉS I990 Egy véletlennek köszönhetően három Canon nyomtató járt nálunk. Közülük a legkisebb felbontású a maga 4800x1200 dpi-jével az i985-ös. USB 1.1, illetve párhuzamos porton tudja fogadni a nyomtatnivalót, nemcsak számítógépről, hanem közvetlenül fényképezőgépről is. A nyomtatáshoz öt nyomtatófejet használ, ebből kettő fekete, egyik a megszokott irodai munkát végzi hagyományos papírra, a másik viszont a fotó minőségű nyomtatás során ügyel a tónusos feketeségre. A festéktartályok külön cserélhetők – ez ma már alapkövetelmény.

» Canon i865: hagyományos kialakítás, jó minőség

A megszokott álló lapadagoló mellett fotópapír-kazettát is lehet telepíteni a gépre, ebbe a megszokott fényképméretű fotópapírt lehet tölteni. A kétféle adagolási mód megfér egymás mellett, de ekkor harmadára csökken a papíradagoló kapacitása. Extra szolgáltatásként CD-re vagy DVD-re is lehet vele nyomtatni a kiadótálcán lévő adapter segítségével.

» Canon i965: nagyobb sebességre kapcsolva

Az i965 első ránézésre nem sokban különbözik az i865-től, de ebben 6 nyomtatófej dolgozik, és az elérhető felbontása is nagyobb, 4800x2400 dpi. A hatféle színben egy fekete van, viszont kétféle magenta és cián amelyekből az extrák külön fotónyomtatáshoz használatosak.

Szolgáltatásai hasonlóak társához, vagyis van levelezőlap méretű fotópapír-adagolója és nyomtatható vele CD vagy DVD korong is. Ugyanúgy megtalálható az elején az USB aljzat, amelynek segítségével közvetlenül fényképezőgépről is lehet nyomtatni.

Számítógépes kapcsolathoz a gyors USB 2.0-s csatlakozót lehet használni, ennek (is) köszönhető, hogy ez a leggyorsabb fotó módban. Ennek azonban ára is van: közel kétszer olyan drága, mint a többi nyomtató.

Még szebb, még jobb az i990-es típus. A továbblépést itt már hét nyomtatófej, ezzel együtt hétféle tinta alkalmazása jelenti. A felbontása már nem lett nagyobb, az újabb szín (vörös) bevezetése azonban tovább javítja a színhűséget, illetve még élénkebb színek papírra vetését teszi lehetővé.

Ennél a típusnál már elmarad a CD-re és DVD korongra nyomtatás lehetősége, ettől eltekintve a használható médiumok és méretek megegyeznek a többi Canon típussal. Cserébe még gyorsabb nyomtatásra képes, ami a széles nyomtatófejnek köszönhető: egy menetben nagyobb sávot tud „összefestékezni". A gyors nyomtatáshoz itt is USB 2.0-s csatlakozón keresztül lehet az adatokat átpasszírozni. Sebességben kissé elmaradt az i965-östől, minősége viszont, ha lehet, még jobb – sajnos az ára pedig még magasabb, így ez már jócskán kilóg az otthoni felhasználásra szánt termékek köréből.

Mindhárom nyomtató képes szegély nélküli nyomtatásra, de ezt csak fotópapíron lehet alkalmazni. A gépekhez tartozó meghajtóprogramok beállítási lehetőségei mindegyiknél megegyeznek. Olyan extra szolgáltatásai vannak, mint a nyomtató távoli kikapcsolása vagy a csendes üzemmód. Ez utóbbit alkalmazva a megadott időpontok között a nyomtató még csendesebben (igaz, lassabban is) dolgozik, bár addig sem voltak nagyon zajosak. Ez főleg otthoni használatkor lehet hasznos. Beállítható automatikus be- és kikapcsolás is, ez megnöveli az első oldal megérkezésének idejét, viszont ha csak ritkán használjuk a nyomtatót, akkor nem áll feleslegesen készenlétben.

A fényképek vagy szkennelt képek minőségét többféle eljárással lehet növelni.

Használat előtt

Tintasugaras nyomtatóknál első üzembe helyezés előtt vagy hosszabb állás után érdemes elvégezni a fúvóka-ellenőrzést és a nyomtatófej-igazítást. Az ellenőrzés során kiderülhet, ha valamelyik festékfúvóka el van tömődve. Ha ez előfordul, el kell indítani a fejtisztítást a nyomtatók meghajtó- vagy kezelőprogramjában – vagyis a nyomtatófejet nem kézzel kell tisztítani!

Gyártó, típus	Canon i865	Canon i965	Canon i990	Epson Stylus Photo R300	HP Photosmart 7760
Gyártó webhelye	www.canon.hu			www.epson.hu	www.hpshop.hu
Műszaki adatok					
Legnagyobb felbontás	4800x1200 dpi	4800x2400 dpi	4800x2400 dpi	5760x1440 dpi	4800x1200 dpi
Festéktartályok	5 (2 fekete, cián,) magenta, sárga	6 (fekete, cián, magenta, sárga, fotócián, fotómagenta)	7 (fekete, cián, magenta, sárga, fotócián, fotómagenta, vörös)	6 (fekete, türkiz, világostürkiz, sárga, bíbor, világosbíbor)	2
Nyomtatási rendszer	Microfine Droplet Technology, ContrastPLUS			Micro Piezo, Variable Size Droplet	HP Thermal Inkjet
Tintacseppterfogat	2 pl			3 pl	5 pl
Hordozótípusok	normál és nagy felbontású papír, boríték, fényes fotópapír, írásvetítő fólia, vasalható fólia			normál és nagy felbontású papír, boríték, fényes fotópapír, írásvetítő fólia	normál, fényezett és fotópapír, prospektuspapír és fólia, írásvetítő fólia, transzparens, vasalható matricaanyag
Hordozóméret (legnagyobb; legkisebb)	A/4; 10x15 cm			A/4; 9x13 cm	A/4; 7,6x12,7 cm
Papírtömeg (normál; speciális)	64-105 g/m²; 270 g/m²	64-105 g/m²; 270 g/m²	64-105 g/m²; 270 g/m²	64-90 g/m²; 255 g/m²	60-90 g/m²; 280 g/m²
Lapadagoló kapacitása	150 lap	150 lap	150 lap	120 lap	100 lap
Fotópapír-adagoló (10x15 cm)	20 lap	20 lap	20 lap	❍	25 lap
Csatlakozók	USB, párhuzamos	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0, CF, SmartMedia, SD és MMC, Memory Stick/PRO, MagicGateMemory Stick, xD-Picture Card	USB, CF (Type I és II), IBM Microdrive, SmartMedia, SD/MMC, Sony Memory Stick/Duo/Pro, xD Picture Card
Közvetlen nyomtatás fényképezőgépről	Bubble Jet Direct, PictBridge			PictBridge, USB Direct-Print	HP direct printing
Mellékelt szoftverek	Easy-PhotoPrint, Easy-WebPrint, CD-LabelPrint, PhotoRecord, ZoomBrowser EX, PhotoStitch			Epson PhotoQuicker 3.5	HP Fotó és Kép, HP Share-to-Web, HP Emléklemez-készítő
Méret	420x311x185 mm	420x311x185 mm	455x306x183 mm	498x476x289 mm	452x176x374 mm
Tömeg	5,8 kg	5,6 kg	6,2 kg	6 kg	6,3 kg
Tintapatron kapacitása 5% fedettségnél					
– fekete	330-1500 lap *	210 lap	210 lap	450 lap	n.a.
– színes (színenként)	440 lap	210 lap	210 lap	430 lap	400 lap
Gyári sebességadatok					
A/4-es szöveg	12,4 oldal/perc	4,3 oldal/perc	5,1 oldal/perc	15 oldal/perc	7,7 oldal/perc
Vegyes dokumentum	9 oldal/perc	3,8 oldal/perc	4,2 oldal/perc	15 oldal/perc	5 oldal/perc
Színes fotó (10x15)	32 s	21 s	19 s	39 s	116 s
Mérési eredmények					
10 oldalas levél	139 s	447 s	274 s	369 s	73 s
Vegyes dokumentum	140 s	331 s	58 s	87 s	300 s
Fotó	176 s	133 s	114 s	250 s	500 s
Kereskedelmi adatok					
Forgalmazó	Canon Hungária ☎ 237-5900			R.A. Trade ☎ 06-23-502-830	HP Shop ☎ 382-1111
Ár (bruttó)	52 650 Ft	93 350 Ft	117 925 Ft	50 850 Ft	49 990 Ft

*: patrontól függően

Az Image Optimizer kis felbontású képek nyomtatásakor elsimítja az éleket, amitől ugyan nem lesz élesebb a kép, de legalább szögletes sem. A Photo Optimizer PRO a színeltolódásokat, alul- vagy túlexponáltságot igyekszik csökkenteni. A Fotózajcsökkentés a nagy homogén felületeken látható zajt hivatott csökkenteni. Midegyikre érvényes, hogy nem képesek csodákra, és csak akkor érdemes bekapcsolni őket, ha valóban szükséges.

EPSON STYLUS PHOTO R300 Az Epson Stylus Photo R300 képességei már túlmutatnak az általános otthoni felhasználás igényein. Klasszikus formájú, de számos gombot tartalmazó kezelőpultja van, nagyméretű folyadékkristályos kijelzőjén pedig nyomon követhető a működés minden fázisa. Minden szolgáltatását el lehet érni számítógép hiányában is. Ez azért különösen hasznos, mert az R300 fel van szerelve a fotózáshoz manapság használt összes kártyatípust fogadni képes olvasóval. Így a szokásos CF, SmartMedia, SD és MMC kártya mellett Memory Stick, Memory Stick PRO, MagicGateMemory Stick, xD-Picture Card, valamint IBM Microdrive tárolóeszközöket egyaránt tud olvasni és ezekről nyomtatni.

A számítógépmentes működéshez opcióként egy kis fekete/fehér előnézeti monitort is lehet az R300-hoz illeszteni, hogy például válogathassunk a képek között.

USB 2.0-s csatlakozón keresztül is lehet rá adatot küldeni, akár számítógépről, akár közvetlenül fényképezőgépről. Ha rendelkezésre áll megfelelő, kompatibilis CD-író vagy ZIP meghajtó, akkor a kártyákról beolvasott képeket ki tudja menteni lemezre, megint csak számítógép nélkül.

» Canon i990: gyors, szép de igen drága

A felbontása kifejezetten jó, 5760x1440 dpi, mindezt hat nyomtatófejjel éri el, színenként 90 fúvókával. Ezt a felbontást csak speciális fotópapírral lehet elérni. A használható papírméret választéka bőséges, de különálló fényképméretű adagolója nincs, így a különböző méretű hordozókat csak felváltva lehet használni, lehet vele viszont korongra is nyomtatni.

A kép minőségére semmilyen üzemmódban nem lehet panasz. A fotó színei erősek, természetesek, beleértve a bőrszínt is, és az apró részletek sem hiányoznak. Szöveges dokumentumokban pedig a legapróbb betűk is jól olvashatók, a nyomtató megfelelően adagolja a tintát ahhoz, hogy ne folyjanak szét.

HP PHOTOSMART 7760 Bár egyszerű, otthoni nyomtatónak titulálja a HP, ennek ellenére (vagy talán éppen ezért) számos extra szolgáltatást nyújt. Talán a legfontosabb, hogy számítógép nélkül is könnyedén lehet használni. Nemcsak a fényképezőgépet lehet közvetlenül hozzákapcsolni, hanem abból kivéve a memóriakártyát, a nyomtatóba épített kártyaolvasóval egyenesen a kártyáról lehet a képeket papírra küldeni. A ma használatos összes memóriakártyát képes fogadni, és ha a számítógéphez egyébként nincs kártyaolvasó, még arra is van mód, hogy a képeket a PC-re küldjük (mondjuk lemezre mentéshez).

A nyomtatóval lehet tartalomjegyzéket nyomtatni a memóriakártyáról a nyomtatandó kép kiválasztásához, a HP ezt proofnak nevezi (lásd a keretes szövegrészt).

A nyomtatnivaló kiválasztásában segít a kisméretű, 4,6 cm képátlójú színes LCD kijelző is, ami az általános kezeléshez is nagy segítséget nyújt.

Nemcsak egyszerűen nyomtatni lehet a képeket, hanem világosság, fekete-fehér, szépia effektust és ezek kombinációit lehet hozzájuk adni.

» Epson Stylus Photo R300: nagy tudású, igényes felhasználóknak

A Photosmart 7760 két festéktartállyal dolgozik, ebből egyik a három alapszínt tartalmazza, a másikat pedig annak megfelelően lehet cserélgetni, hogy mit szeretnénk nyomtatni. Fekete-fehér vagy színes dokumentumokhoz egy fekete tartályt, színes fotókhoz egy háromszínű fotótartályt, fekete-fehér fotó nyomtatásához pedig egy speciális szürke fotótartályt kell betenni. Az éppen nem használt festéktartályt a nyomtatófedél alatt kiépített fészekben kell tárolni, hogy ne száradjon be.

Ez a megoldás némi rugalmasságot kölcsönöz a nyomtatónak, nagy hátránya viszont, hogy össze vannak vonva a színek, így könnyen előfordulhat, hogy egy szín kifogyása miatt a többit is el kell vesztegetni, holott azokban még lenne festék. Ez akkor fordulhat elő, ha egy adott színárnyalatot gyakrabban használunk a többinél. Cserébe viszont egyszerűbben karbantartható a nyomtató, és legrosszabb esetben is négyféle festékpatront kell beszerezni, nem ötöt, hatot vagy éppen hetet.

A nyomtató bemeneti felbontása 1200x1200 dpi, a kimenetei azonban ennél jóval nagyobb, 4800x1200 dpi is lehet optimalizálás módban. A képek előkészítése a HP saját PhotoREt IV eljárása segítségével történik. A végeredmény ennek hatását igazolja. A fotónyomatok nagyon szépek, a színek erősek, de nem túlzóak, a bőrszín élethű, a növényzet zöldje a valósághoz közelít, a kép részletgazdag.

» HP Photosmart 7760: könnyen kezelhető, kezdőknek ajánlott

ÖSSZEGZÉS Az öt nyomtatóból tulajdonképpen csak három van versenyben, a Canon i965 és i990 az ára miatt más kategóriát képvisel, bár ha valakinek elsődleges szempont a sebesség, akkor jó megoldást jelentenek. A nyomatminősége mindegyiknek kiváló. Természetesen az egyes fényképek különböznek árnyalatban egymástól és az eredetitől is, de ha önállóan nézzük őket, akkor mindegyik tökéletesnek látszik. Ezt is figyelembe véve az Epson Stylus Photo R300 érdemeli a Vásárlási Ajánlatot, rengeteg szolgáltatásának köszönhetően. PCM

Canon i865

- ⊕ CD-re, DVD-re nyomtat; kétféle lapadagolás egyszerre.
- ⊖ Lassú; csak USB 1.1-es csatlakozása van.

Canon i965

- ⊕ CD-re, DVD-re nyomtat; kétféle lapadagolás egyszerre; USB 2.0 csatlakozás.
- ⊖ Drága.

Canon i990

- ⊕ Kétféle lapadagolás egyszerre.
- ⊖ Nem nyomtat CD-re és DVD-re; drága.

Epson Stylus Photo R300

- ⊕ CD-re, DVD-re nyomtat; beépített kártyaolvasója van minden kártyatípushoz.
- ⊖ Egyszerre csak egyféle papírt lehet betölteni.

HP Photosmart 7760

- ⊕ Beépített kártyaolvasója van minden kártyatípushoz; színes megtekintő kijelző; számítógép nélküli képválogatás nyomtatáshoz.
- ⊖ Összevont festékpatronok.

Nyomtatható korongok

Az alkoholos filctollnál sokkal elegánsabb és maradandóbb megoldás, ha a házilag készített adattároló korongok teljes felületét felhasználjuk a rajta lévő tartalom illusztrálására, ezzel olyan hatást lehet elérni, mintha gyárilag készült volna a lemez. Erre azonban a hagyományos nyersanyagok nem alkalmasak, olyan CD-t vagy DVD-t kell vásárolni, amelynek felületét felkészítették nyomtatásra, amit a „Printable surface" vagy hasonló felirat jelez. Nem könnyű ilyet találni, de nagyobb szakkereskedésekben már előfordulhat. Magasabb árát ellensúlyozza a profi kinézetű végeredmény.

Alternatíva lehet a különböző címkéző készletek használata, ekkor egy korong alakú matricára nyomtatunk, amit a lemez felületére kell ragasztani. A végeredmény ebben az esetben is megfelelő, de a művelet nehezebb, és ha nem sikerül pontosan felhelyezni a matricát, akkor megváltoztathatjuk a lemez tömegközéppontjának elhelyezkedését is, ami használatkor nagyobb rezonanciát eredményez.

HP proof

A nyomtatóval lehet tartalomjegyzéket nyomtatni a memóriakártyáról a nyomtatandó kép kiválasztásához, a HP ezt proofnak nevezi. A kinyomtatott lapon látható a kép, a neve, egy vonalkód és egy üres mező. A lapon sötét tollal besatírozzuk a kiválasztott képekhez tartozó üres mezőt, majd visszatöltjük a lapot a nyomtatóba. Ezt a nyomtató beszkenneli(!), és a jelölés alapján kinyomtatja a kívánt képeket a kívánt formátumban.

MPIO MP3-lejátszók

» Minőségi útravalók

Legyen fiatal vagy öreg, sportos vagy elegáns, a zenét mindenki szereti, akár kikapcsolódásként, akár lazításként. Főleg utazás közben, a tömegközlekedésben jó, ha egy kicsit elszakadunk a zsúfolt busz közönségétől, és elmerülünk kedvenc számainkban.

Nagy Zoltán

Az MPIO feltörekvő név az MP3-lejátszók piacán. Készülékei minőségben a kínálat felső felét képviselik, ugyanakkor az áruk megfizethető. Az új típusokból szeretnénk most néhányat bemutatni. Mindegyik kiváló hangminőséget produkál, így kompromisszumoktól mentes zenei élményt tudnak nyújtani, megfelelő minőségű műsor esetén.

CL200 Kezdjük a sort rögtön azzal a lejátszóval, amelyik kissé eltér a többiektől: a CL200 még a régi, jól bevált adathordozóval, a CD-vel dolgozik. Ennek ellenére a tervezők igyekeztek a minimálisra csökkenteni a méretét, így csak alig nagyobb az átmérője a CD-énél. Vastagsága a lehető legkisebb: ezt segíti az is, hogy vékony akkumulátorai vannak, melyek fészke belül, a lemez alatt található.

A kezelőszervek a lejátszó oldalán sorakoznak, kijelző viszont nincs rajta – de nem is kell, hiszen használat közben általában tokban vagy táskában pihen.

» CL200 – a hagyományőrző

Van viszont kijelző a távirányítón, ennek segítségével navigálhatunk a könyvtárak és file-ok rengetegében. A lejátszott file neve, illetve az ID3 címke mellett látható a könyvtárnév is. A távirányítón van a fejhallgató-kimenet is, de van ezenkívül egy vonalkimenet a lejátszón, amin keresztül asztali erősítőhöz vagy aktív hangfalhoz csatlakoztathatjuk a készüléket. A hangerőszabályzó a vonalkimenet szintjét is szabályozza.

A lejátszó takarékoskodik az energiával: az MP3 és egyéb file-okat előre beolvassa, és nem pörgeti feleslegesen a lemezt. Ha mégsem lenne elég az akkumulátorok kapacitása, akkor egy külső telepcsomaggal segíthetünk rajta. Ez egy kis cső, amibe két ceruzaelemet kell tenni, és ezt kell a neki fenntartott aljzatba csatlakoztatni. Emellett egy tápegység is található a csomagban, amellyel az akkumulátort is tölti a készülék.

MP3-as lemezek esetén a lejátszó elég érzéketlen a rázkódásra, akár 15 percig is szól anélkül, hogy a lemezhez nyúlna. Audio-CD esetében már nem ilyen jó a helyzet, kocogni tehát nem érdemes vele.

A MP3 mellett WMA, ASF, sőt Ogg Vorbis file-okat is meg tud szólaltatni, és ezekből ki tudja olvasni, meg tudja jeleníteni a zeneszámok adatait (cím, előadó stb.).

A hordozáshoz mellékelnek egy puha anyagból készült erszényt.

DMK Divatos, kifejezetten nyakban hordásra készített szerkezet. Alapszolgáltatást nyújt, vagyis MP3-lejátszásra képes. Kékkel megvilágított kijelzője egy csík, a file-neveket olvashatjuk rajta. A lejátszó 128 Mbyte-nyi memóriáját USB porton keresztül tölthetjük fel. A kijelző korlátai miatt nem rendszerezhetjük könyvtárakba a műsort.

A fejhallgató a nyakpántjába van építve, így egyiket sem lehet elhagyni. Apró mérete és csak az alapokra szorítkozó szolgáltatásai ellenére a lejátszó jó hangminőséget nyújt, főleg megfelelő fejhallgatóval.

Ha nem akarjuk nyakban cipelni, akkor van hozzá masszív övtartó, sőt széles csuklópánt is.

FD100 A többiekhez képest nagyméretű, de így is elfér a zsebben. Éleit és sarkait legömbölyítették – sőt a hordozópánt rögzítésére szolgáló fémfül visszabújik a belsejébe, ha nem használjuk. Nyakba akaszt ashoz kicsit nehéz, mivel masszív háza fémből készült – ezért csak egy csuklóra fűzhető vékony pántot és egy bársonyos borítású erszényt adnak hozzá – övre is fűzhető.

Használathoz nem kell elővenni, vezérelhető a távirányítóján keresztül. Ennek egysoros kijelzőjén minden szükséges információ megtalálható, a golyó alakú vezérlőgombbal pedig minden lejátszási üzemmód megvalósítható – az extra szolgáltatások

» DMK – az egyszerű

eléréséhez azonban a lejátszón lévő kezelőszerveket kell használni.

A távirányító a belőle kijövő, lengő jack aljzaton lévő csíptetővel rögzíthető, például a kézitáska vállszíjához. Az aljzatba kell a fejhallgatót dugni, de közvetlenül a lejátszóhoz is csatlakoztatható.

A kijelző négy sora lát el minket információval, az üzemmódválasztó és beállító menü egyszerre grafikus és szöveges. Az előre rögzített zenék mellett rádiót is hallgathatunk, sőt a műsort rögzíthetjük ADPCM formátumban, 8 vagy 22 kHz-es mintavételezéssel.

A lejátszó kapacitása Smart Media kártyával növelhető.

Az alapvető lejátszási műveletek mellett van tanuló módja is, lassítással, gyorsítással – és közben nem változik a hangmagasság.

FL100 Szabályos téglalap alakú készülék, lekerekített sarkokkal és tükröződő előlappal. Az FL100 két díjat is nyert 2003-ban: egy IF Design-díjat a formatervezésért és egy CES Innovations-díjat a belvilágért. Kipróbálásakor bebizonyosodott, hogy mindkettőt megérdemelten kapta.

A kék háttérvilágítású mátrixkijelzőn három sorban jelennek meg adatok a lejátszott műsorról, az éppen használt üzemmódról, a beállítás pedig grafikus menük segítségével történik.

Lejátszás helyett rádiót is hallgathatunk, a műsort pedig akár rögzíthetjük is. Ha nem rádióhallgatás közben nyomjuk meg a felvétel gombot, akkor a beépített mikrofon rögzíti a környezetünkben lévő hangokat. Kétféle minőség közül választhatunk,

» FD100 – a masszív

»infó

MP3Center ☎ **431-3415**
www.mp3center.hu

Típus	CL200	DMK	FD100	FL100	FY100	FY200
Kezelt file-formátumok	MP3, WMA, ASF, Ogg Vorbis	MP3	MP3, WMA, ASF			
Memória	○	128 Mbyte	256 Mbyte	128 Mbyte	128 Mbyte	256 Mbyte
Kártyafoglalat típusa	○	○	Smart Media	SD/MMC	Smart Media	○
Méret	129x140x18 mm	88x29x23 mm	66x66x17 mm	40x79x14 mm	62x81x19 mm	30x86x16 mm
Tömeg (elem nélkül)	178 g	29 g	61 g*	42 g	68 g	32 g
Tápellátás	2 AA elem vagy akkumulátor	AAA elem	AA elem	AAA elem	AA elem	AAA elem
Ár (bruttó)	20 500 Ft	23 250 Ft	42 250 Ft	30 250 Ft	25 750 Ft	42 250 Ft

*: plusz 27 g a távirányító.

mindkettő ADPCM kódolást alkalmaz, a jobbik 22 kHz-en, a gyengébbik 8 kHz-en vesz föl. Felvétel közben nyomon követhető, hogy eddig mennyit rögzítettünk, és hogy a tárolókapacitás hány percre elég. A beépített 128 Mbyte memória mellett van egy SD kártyafoglalata is a készüléknek, amely kellő rugalmasságot kölcsönöz neki.

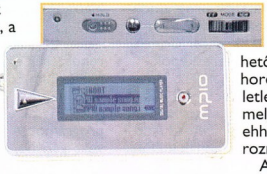

» FL100 – a díjnyertes

Nyelvtanuláskor a lassításnak vehetjük nagy hasznát. A lassítás mértékét a menüben állíthatjuk be, és csak a 22 kHz vagy az alatti mintavételezésű felvételeket lassíthatjuk. Ez persze nem okoz komoly problémát, mivel a szöveges anyagokat egyébként sem érdemes ennél nagyobb mintavételezéssel digitalizálni.

A masszív fémbújtató és a mellékelt, átlátszó műanyag borítású fémszíj segítségével nyakban is viselhető, de mellékelnek hozzá még egy kis övtokot is.

FY100 Sportos kialakítású készülék, aszimmetrikus formában, kerekített sarkokkal és élekkel. A kezelőgombok kialakítása lehetővé teszi, hogy zsebben hordozzuk anélkül, hogy véletlenül megnyomnánk valamelyiket. Övre is tűzhetjük, ehhez a hátára kell csavarozni a mellékelt akasztót.

» FY100 – a sportos

A lejátszó háromsoros kijelzője is a sportosságot fejezi ki: karaktermátrixos, ami a magyar ékezetes betűket kissé furcsán kezeli. Szolgáltatásaiban is kissé egyszerűbb a többinél, így például nem lehet vele felvenni, és nincs lassítás/gyorsítás sem. Cserébe viszont masszív, strapabíró, és sokáig működik elemcsere nélkül.

A beépített 128 Mbyte memóriát Smart Media kártyával bővíthetjük, és van rádiója is.

FY200 Apró, nyakban is hordható készülék, egyszerű külsővel. A beépített 256 Mbyte memória jó darabig biztosítja a zenélés lehetőségét, és utána ott van még a rádió.

Az FY200-hoz adnak nyakpánttal egybeépített fejhallgatózsinórt, aminek a hangminősége nem nevezhető makulátlannak. Saját fejhallgatóhoz egy külön nyakpántot mellékelnek, de van hozzá egy övre fűzhető tok és csuklópánt is. A hordozóalkalmatosságok rögzítéséhez egy fület lehet a FY200-ra csavarozni.

A kevés kezelőgomb mellé összetett menürendszer jár: ott tudunk üzemmódot váltani és mindenféle beállítást elvégezni. A háromsoros mátrixkijelző az aktuális szám legfontosabb adatait jeleníti meg, de jól használható például a könyvtárak közötti navigáláshoz is.

» FY200 – a szolid

A lejátszás sebességét menet közben lassíthatjuk vagy gyorsíthatjuk a hangmagasság változása nélkül – ez különösen nyelvtanulásnál lehet hasznos.

Szükség esetén felvehetjük a rádióban vagy a környezetünkben zajló „műsort". A hangzást előre beállított hangképekkel és egyedileg, többcsatornás hangszínszabályozóval módosíthatjuk – bár még mindig azt vallom, hogy a legjobb, legszebb eredményt az adja, ha lineárisan hagyunk mindent. PCM

Nyereményjáték!

Az MPIO lejátszók forgalmazója, az Atcomp és a Magyar PC Magazin közös nyereményjátékot hirdet.

A kérdés: melyik lejátszó kapott formatervezési díjat 2003-ban?

A helyes válasz beküldői között a szóban forgó lejátszóból kettőt sorsolunk ki.

A válaszokat a szerkesztőség címére (1139 Budapest, Hajdú u. 42–44., I. emelet) kérjük beküldeni, a beérkezési határidő: szeptember 8.

» IBM Software Delivery Assistant

A „brand" PC-k, így az IBM által gyártottak is, mindig valamilyen előre telepített operációs rendszerrel érkeznek. Az esetek túlnyomó többségében ez a Windows XP Professional vagy Home változata, de időről időre feltűnik egy-egy linuxos készülék is. Azok a cégek, amelyek nem akarnak saját image készítésével bajlódni, előszeretettel használják ezeket a gyári programokat, így időt és fáradságot takaríthatnak meg.

Biró Szilárd (szilard_biro@hu.ibm.com)

Természetesen egy operációs rendszer még nem alkalmas hatékony munkavégzésre, szükségünk van egyéb programokra, melyekkel feladatainkat elvégezhetjük. Ezeket az alkalmazásokat utólag kell a gépekre telepítenünk, ami szintén fáradságos, időrabló és monoton dolog. Az IBM ThinkVantage technológiájának egyik eleme éppen ezt az unalmas, „betanított munkás" szintű feladatot oldja meg rendkívül rugalmasan és hatékonyan.

A szoftver neve IBM SDA – IBM Software Delivery Assistant (Szoftverkézbesítő segéd). IBM PC-khez és ThinkPad noteszgépekhez ingyenesen letölthető a ➲ **www.ibm.com/pc/support/site.wss/document.do?lndocid=MIGR-4QQJXR** lapról. A cikk írásának idején az 1.3.1-es verziója volt a legfrissebb. (Nem IBM által forgalmazott számítógépek esetében is lehetőség van a program használatára, természetesen ilyenkor megfelelő licencdíj fizetése szükséges.)

Ha az eddigiekből még nem derült volna ki, az SDA olyan eszköz, amely lehetővé teszi előre elkészített „szoftvercsomagok" egyszerű és gyors telepítését a végfelhasználó gépére. Két komponense, az SDA Administrator és az SDA Installer, egyaránt fontosak.

SDA ADMINISTRATOR Ezt a felületet használjuk a „végtermék", az SDA Installer előállítására, illetve módosítására. Beállíthatjuk, melyik telepíteni kívánt programunk melyik nyelv és melyik operációs rendszer alatt legyen elérhető. Arra is van lehetőségünk, hogy felhasználói csoportoknak engedélyezzük vagy tiltsuk bizonyos, az SDA Installerben egyébként szereplő alkalmazások telepítését.

SDA INSTALLER A végeredmény. Gyakran nevezik „szupercsomagnak" (Super Package) is, mivel tartalmazza az automatikus installáláshoz szükséges összes különböző program kódját. Az SDA Installer grafikus felületet használhatja a végfelhasználó vagy a cég IT-szakembere arra, hogy kiválassza az általa telepíteni kívánt programokat, majd maga a végleges telepítés is innen indítható.

A bemutatás szempontjából most az kínálkozik a legjobb módszernek, ha konkrét példán keresztül ismerkedünk meg az SDA-val.

Mint ahogyan a jó receptek kezdődnek: végy egy vállalatot, ahol kétféle operációs rendszert, esetünkben Windows XP Professionalt és Windows 2000-et használnak. A dolgozókat oszd három csoportra: informatikusok, kereskedők és marketingesek. Az informatikusok által használt programok legyenek az Adobe Acrobat Reader, WinZip, Microsoft Office, IBM Director Console és Nero Burning ROM. A kereskedők használjanak Adobe Acrobat Readert, WinZipet, Microsoft Office-t és Microsoft Projectet. A marketingesek Adobe Acrobat Readert, WinZipet, Microsoft Office-t és Adobe PhotoShopot futtassanak. Vannak külföldi kollégák is, akik a magyar nyelvvel még csak most ismerkednek, ezért nekik angol változatokat tervezünk telepíteni. Természetesen a valóságban ennél jóval összetettebbek a rendszerek, de most a példa kedvéért nekünk ennyi is elég.

Miután ilyen remekül felmértük, hogy vállalatunknál milyen szoftverekre lesz szükség, gondoskodnunk kell a megfelelő licencek beszerzéséről. Nagyon fontos, hogy az SDA-val elkészített csomag természetesen nem jogosít a benne foglalt programok telepítésére! Mint normál esetben, itt is ugyanúgy ügyelnünk kell a jogtiszta ságra, ha szeretnénk elkerülni az összetűzéseket a BSA-val (népi nevén szoftverrendőrség). Ha a törvény szavának eleget tettünk, akkor munkához láthatunk. Eldönthetjük, az elkészült programcsomagunkat hogyan szeretnénk majd eljuttatni a felhasználókhoz. Erre többféle módszer is kínálkozik, válasszuk mindig a számunkra legmegfelelőbbet.

CD-ROM VAGY DVD-ROM Az elkészült SDA Installert méretétől függően egy CD vagy egy DVD lemezre írjuk. E módszer előnye, hogy hálózati kapcsolat nélkül is telepíthetünk, viszonylag gyorsan. Hátránya, hogy változás esetén a kukánk lesz gazdagabb egy lemezzel és több darab esetén gondoskodni kell az összes médium lecseréléséről.

ELŐRE TELEPÍTETT IMAGE ESETÉBEN Lehetőségünk van az SDA Installert beilleszteni a vállalati lemezképbe (image) is. Ennek előnye a telepítés sebességében (a leggyorsabb módszer), valamint ha az operációs rendszertől elkülönítve kezeljük, akkor a rugalmasságában rejlik. Hátrányaként a talán túl nagy mérete említhető, valamint az, hogy az esetleges image frissítéséhez hálózati kapcsolat szükséges.

HÁLÓZATON KERESZTÜL Ez a legjobb módszer, ha rendelkezünk a megfelelő kapacitású hálózati kapcsolattal. Előnye, hogy csak egyszer, a szerveren foglalja a tárolóhelyet, ezzel együtt a frissítése is könnyen megoldható. Hátránya a nagy hálózatisávszélesség-igény.

TELEPÍTÉS Az SDA 1.3.1 az alábbi operációs rendszerek egyikét igényli: Windows 95, 98, Millennium Edition, NT 4.0, 2000 vagy XP. Lépjünk be a Windowsba adminisztrátori jogosultsággal, és futtassuk a SDAV131.EXE programot. A telepítés néhány másodpercet vesz igénybe, és a szokásos kérdéseken (licencszerződés elfogadása, telepítési könyvtár megadása stb.) kívül semmi extrát nem tartalmaz.

CSENDES TELEPÍTÉS Mielőtt nekilátnánk a saját SDA Installerünk létrehozásához, még egy fogalmat tisztáznunk kell. Programok telepítése közben általában mindenféle üzeneteket kapunk, és az ezekre adott válaszaink határozzák meg a további lépéseket. Sok esetben a tapasztalatlan felhasználót megfélemlítik ezek az üzenetek. Ha lehetőségünk van, kerüljük ezeket a képernyőüzeneteket, ne hozzuk kínos helyzetbe dolgozóinkat. A korszerűbb programok legtöbbje lehetőséget biztosít a „csendes telepítésre" (silent install). Ezt a módszert az SDA-val kombinálva teljesen önjáró telepítőket hozhatunk létre, megkönnyítve ezzel mindenki dolgát.

Sok Win32-es program támogatja az InstallShield (Telepítőpajzs) vagy a Windows Installer (Windows-telepítő) használatát. Ezekről részletesebben a Microsoftnál érdeklődhetünk. Az InstallShield lényege az, hogy egy program telepítése során létrehozunk egy SETUP.ISS nevű „válaszfile-t". Ezt felhasználva lehetőségünk van a csendes telepítésre. (Számtalan olyan program van, melynek telepítőkészlete már eleve tartalmazza a SETUP-.ISS file-t.) Vannak programok, melyek valamilyen kapcsoló segítségével bírhatók rá a kérdezősködés elfelejtésére. Ezek mind egyedi vonások, a program gyártójánál érdeklődhetünk a különböző lehetőségekről. Ha mégsem találnánk megoldást az általunk telepíteni kívánt program „elcsendesítésére", akkor még igénybe vehetjük a kifejezetten erre a célra készített szoftverek szolgáltatását. Erre példa a Hiddensoft Autolt programja (➲ **www.hiddensoft.com**).

SZOFTVERCSOMAG LÉTREHOZÁSA Indítsuk el a programot a *Start* → *Programok* → *IBM Software Delivery Assistant V1.3.1*-gyel, ha a telepítéskor nem módosítottuk az alapbeállításokat. A következő lépésben eldönthetjük, hogy egy új alkotásban kívánunk részt venni,

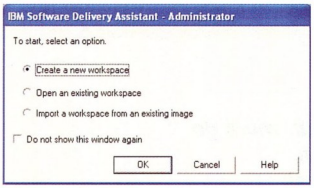

» Az első lépés

vagy egy meglévő művünket szeretnénk tovább csiszolni. A harmadik opció arra ad lehetőséget, hogy egy kész SDA Installerből nyerjük vissza a leírófile-unkat.

Új csomag létrehozása esetén nevet adhatunk munkánknak, majd kiválaszthatjuk, milyen nyelveket kívánunk támogatni. Mi most a magyart és az angolt választottuk, fentebbi példánknak megfelelően. A következő lépés a felhasználói csoportok kreálása. Az egyszerűség kedvéért rövidítettem az elnevezéseken. *IT* (informatikusok), *Sales* (kereskedők) és *Marketing* az általunk definiált hármas. Létezik egy alapértelmezett *Common* (közös) csoport, melybe a mindenki által használt programok kerülhetnek, a mi példánkban például az Adobe Acrobat Reader. Még egy csoportosítási lehetőségünk van, ez pedig a profilok létrehozása. Például létrehozhatunk egy *Telephely* mezőt, melynek értékei városnevek lehetnek. Telepítéskor a felhasználó kiválaszthatja, melyik telephelyen dolgozik, és a neki megfelelő szoftvercsomaggal indul a telepítés. Még egy példa: minden diszkriminációt elutasítva létrehozhatunk egy *Neme* mezőt, melynek értéke lehet férfi vagy nő, és a nőknek egy sminkprogramot, a férfiaknak pedig egy sportprogramot telepíthetünk :). Ezzel az alapértékek beállításával készen is vagyunk.

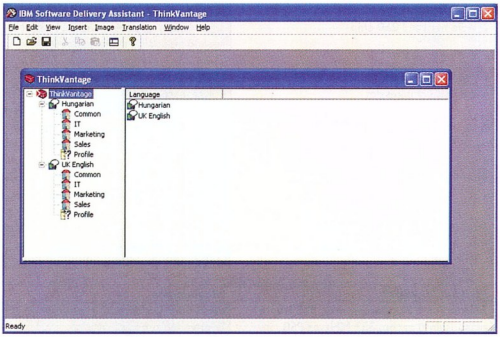

» Készen van az SDA-vázunk

A következő lépés a programok elhelyezése a megfelelő helyre. Példánkban az Adobe Acrobat 5.0-s magyar változatát adjuk hozzá rendszerünkhöz. Ehhez kiválasztjuk a *Hungarian-Common* ágat és az *Insert → Insert Application* menüpontot. Az új ablakban öt fület találunk, az elsőn – *General* (általános) – megadhatjuk a program nevét, az operációs rendszert és egy ikont.

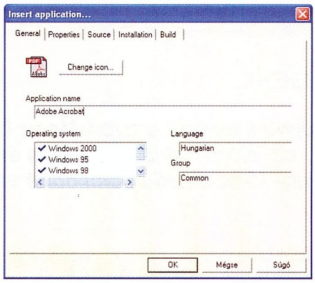

» Általános beállítások

A másodikon – *Properties* (Tulajdonságok) – a verziószámot, a szükséges tárterületet (ez csak tájékoztató jellegű), azt, hogy mi jelenjen meg az egérmutató alatt, amikor a program neve fölé visszük, valamint a program Windows által használt nevét állíthatjuk be. Ezeket az információkat például a Windows *Programok hozzáadása* alkalmazásából leshetjük el.

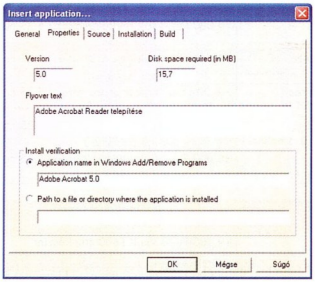

» Properties (Tulajdonságok)

A harmadik fül a *Source* (Forrás). Itt megadhatjuk a program telepítőkészletének helyét, különböző telepítés előtti és utáni parancsokat futtathatunk, és természetesen magát az installációt is innen indíthatjuk.

A negyedik – *Installation* (Telepítés) – fülön az adott program telepítésének szabályait befolyásolhatjuk. Azt, hogy a szoftver installálása *Required* (Szükséges), *Recommended* (Ajánlott) vagy *Optional* (Szabadon választott), illetve a telepítés sorrendje között-e. Megjelölhetjük, hogy *Don't care* (Mindegy), vagy első vagy utolsó (ötvenedik), esetleg a kettő között valahol, illetve szükséges-e a gép újraindítása telepítés után.

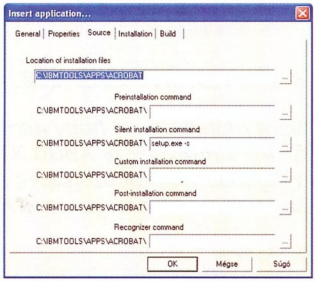

» Source (Forrás)

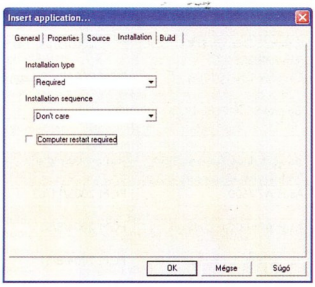

» Installation (Telepítés)

Az utolsó lapon egy alternatív könyvtárat adhatunk meg, ahová a végeredményt tehetjük, és lehetőség van ennek titkosítására is az *Encrypt the installation files* kipipálásával. Mikor az összes programunkra elkészítettük a „kartonokat", akkor tulajdonképpen készen is vagyunk. Mielőtt a végleges SDA Installerünket elkészítenénk, az *Image → Preview* menüponttal tesztelhetjük. Ha mindent rendben találtunk, akkor az *Image → Build*del létrehozhatjuk a futtatható verziót, és azt már a korábbiakban ismertetett módokon terjeszthetjük. Az így elkészített szoftvercsomag rendelkezik egy grafikus felülettel, ahol a végfelhasználó kijelölheti, melyik csoport tagja, esetleg csemegézhet a szabadon választható kategóriából, ezután a program telepíti a megfelelő alkalmazásokat.

Azoknak az olvasóknak, akik elgondolkodnak az SDA felhasználásáról, figyelmébe ajánlom a következő helyről letölthető részletes leírást: ➲ **http://publib-b.boulder.ibm.com/Redbooks.nsf/RedpieceAbstracts/sg247045.html?Open**. Ennek 3. fejezetében további finomításokat találhatnak az IBM Software Delivery Assistant alkalmazásával kapcsolatban. PCM

Top 5

» Akciók és üzletek

Nem mondhatom, hogy nem történt semmi a nyaraláson kívül, mert de. Az Ati kihozta az új X800 XT-t, egyelőre sajnos horribilis áron, a digitális fényképezőgépek szinte kivétel nélkül olcsóbbá váltak, és mintha a merevlemezek is...

Gáspár István

Érdekes jelenségre figyeltem fel a táblázat készítése közben. Élelmes kereskedők a legegyszerűbb – mellesleg valószínűleg legolcsóbb – reklámot alkalmazzák: akciót tartanak. Nem áll semmiből az egész. Megnézik a raktárkészletet, esetleg a nagykereskedő árukészletét, kiválasztanak néhány terméket, nagy piros betűkkel ráírnak egy árat, ami még belefér a keretbe, persze úgy, hogy azért legyen annyi árrés, amiből meg tudnak élni. No és kis fekete betűkkel kiírnak fölé áthúzva egy 10%-kal magasabb árat is, és az egészet körbeveszik AKCIÓ! feliratokkal. Tulajdonképpen zseniális. Kabarétréfának. Mert ha kezünkbe vesszük a konkurens cég árlistáját, kiderül, hogy ez az „akciós" ár egészen hétköznapi...

Minden „akció" vagy „szuper" vagy „olcsó". Az „olcsó ár" a legjobb, abból mindenhol van elfekvőben legalább egy tucat. Azt hiszem, a legjobb lenne felvásárolni az összeset, aztán elégetni jól. Utána sallangok nélkül elolvasni, mi hol mennyi, és ahol tényleg azt kapjuk a pénzünkért, amit szeretnénk, vásárolni. Táblázatunkban ugyanolyan súllyal szerepelnek az akciós termékek, mint a nem akciósak – valójában ugyanaz a hardver hasonló áron kerül forgalomba mindenhol. PCM

Számítógéphházak	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Compucase 6C28B	PCM 2004/8, Tesztgyőztes	14 000 Ft	fiók (nyitott/rejtett) 5,25 colos: 4/0, 3,5 colos: 2/4	olcsó ház, ötletes újítások, csendes tápegység, elegáns design
DTK CAS-5BKPFC4U2FD	PCM 2004/9, Vásárlási Ajánlat	20 000 Ft	fiók (nyitott/rejtett) 5,25 colos: 4/0, 3,5 colos: 2/3	vagány megjelenés, csendes tápegység, jó szellőzés, könnyű szerelhetőség
Chieftec Dragon DX-01BDU (táp nélkül)	PCM 2003/3/64, Tesztgyőztes	20700 Ft	fiók (nyitott/rejtett) 5,25 colos: 4/0, 3,5 colos: 2/4	masszív ház, jó szerelhetőség, kiváló szellőzés
Casetek CK-10205A	PCM 2004/9, Tesztgyőztes	27 500 Ft	fiók (nyitott/rejtett) 5,25 colos: 5/0, 3,5 colos: 2/3	prémium szintű szellőzés, könnyű szerelhetőség, ötletes újítások
Chieftec CX-01BL-BL-B	❍	35 000 Ft	fiók (nyitott/rejtett) 5,25 colos: 4/0, 3,5 colos: 2/4	a DX sorozat továbbfejlesztése, még jobb szellőzés és csendesebb működés

Socket A és Socket 754 foglalatos alaplapok	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Asus A7V600	PCM 2003/11/63	19 100 Ft	Via KT600 chipkészlet	400 MHz-es PSB és PC3200-támogatással, nagyon jó ár, költséghatékony géphez
Asus A7N8X-E Deluxe	PCM 2004/8/51	24 000 Ft	Nvidia nForce2 Ultra 400 + MCP chipkészlet, 400 MHz-es PSB és PC3200-támogatás	teljes felszereltségű, prémium kategóriás Socket A-s alaplap, megbízható, dupla LAN
MSI KT880 Delta MS-7047	PCM 2004/8/51	24 100 Ft	Via KT880 chipkészlet	olcsó és jó tuningopciók, nagy hely a CPU-foglalat körül
Epox 8RDA3G	PCM 2003/11/63	29 500 Ft	Nvidia nForce2 Ultra 400 + MCP chipkészlet	fedélzeti duál Ethernet vezérlő, Firewire vezérlő, integrált hang
Chaintech ZNF3-250 Pro Zenith	PCM 2004/7/16, Tesztgyőztes	51 500 Ft	Nvidia nForce3 250 chip	2. generációs chipkészlet, minden fontos vezérlő integrálva, gyors, sok kiegészítők

478PIN foglalatos alaplapok	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
MSI PT880 Neo-FISR	❍	20 900 Ft	Via PT880 chipkészlet	költséghatékony P4-es konfigokba, minden fontos vezérlő integrálva, stabil, olcsó
MSI 865PE Neo2-PFS	❍	29 000 Ft	Intel i865PE + ICH5R chipkészlet	komoly tuningra vágyóknak, a legjobb 865PE-s alaplap, a gigabites LAN nélkül -PS a neve
Asus P4P800 Deluxe	PCM 2003/9/82, Vásárlási Ajánlat	37 500 Ft	Intel i865PE + ICH5R chipkészlet	sok szolgáltatás, komoly LAN vezérlő, nagyon jó tuningpotenciál, nagyon jó ár/érték arány
Gigabyte 8IK-1100	❍	39 400 Ft	Intel i875P + ICH5R chipkészlet	minden szükségessel felszerelt 875P-s alaplap
Abit IC7-Max3	PCM 2004/5/38	42 100 Ft	Intel i875P + ICH5R chipkészlet	prémium minőségű, különleges hűtéssel, kiváló tuningpotenciál, rengeteg extra

Asztali processzorok	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
AMD Athlon XP 2500+	❍	18 800 Ft	Socket A-s CPU, Barton mag, 512 Kbyte másodszintű cache, 333 MHz-es PSB	olcsó, jó teljesítményű géphez, könnyedén tuningolható
Intel Celeron 2800 MHz (dobozos)	❍	32 800 Ft	Socket 478-as CPU, Northwood-128 mag, 128 Kbyte másodszintű cache, 400 MHz-es PSB	a magas órajel miatt még a szűkös L2 cache ellenére is viszonylag gyors, nagyon jó áron
Intel Pentium 4E 2,8 GHz	PCM 2004/5/40	41 900 Ft	Socket 478-as CPU, Prescott mag, 1024 Kbyte másodszintű cache, Hyper-Threading, 800 MHz-es PSB, SSE3	az új Prescott mag, SSE3-támogatással, kiváló tuningpotenciállal, olcsón
AMD Athlon-64 3000+ (dobozos)	PCM 2004/3/42	60300 Ft	Socket 754-es CPU, NewCastle mag, 512 Kbyte másodszintű cache, 3DNow!, SSE, SSE2, x86-64	a jelenlegi legolcsóbb Athlon 64-es CPU, gyorsabb a hasonló Pentium 4-nél, 64 bit
Intel Pentium 4C 3,2 GHz (dobozos)	❍	70 500 Ft	Socket 478-as CPU, Northwood mag, 512 Kbyte másodszintű cache, Hyper-Threading, 800 MHz-es PSB	az egyik leggyorsabb Northwood, tuningra nem alkalmas, de alapjáraton is nagyon gyors

❍: nem írtunk róla

VGA kártyák	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Abit Siluro GeForceFX 5700-E 128 MB	PCM 2004/6, Vásárlási Ajánlat	28 600 Ft	Nvidia GeForce FX 5700, 128 Mbyte DDR SDRAM, 128 bites memóriabusz	olcsó 5700-as, az 5600-as szériához képest javított shaderteljesítménnyel
Club3D 9600 128 Mb (tv, DVI)	PCM 2004/8/40	32 100 Ft	Ati Radeon 9600 chipkészlet, 128 Mbyte DDR SDRAM, 128 bites memóriabusz	az árához képest jó teljesítmény, alapszintű DirectX 9-es játékhoz
Gigabyte Radeon 9600 XT 128 MB	❍	58 700 Ft	Ati Radeon 9600 XT chipkészlet, 128 Mbyte DDR SDRAM, 128 bites memóriabusz	a leggyorsabb 9600-as chip, jó teljesítmény, sok szoftver
Albatron GeForce FX 5900XT 128 MB	❍	59 400 Ft	Nvidia GeForce FX 5900XT chipkészlet, 128 MByte DDR-II SDRAM, 256 bites memóriabusz	legjobb ár/érték arányú DirectX 9-es Nvidia 3D-gyorsító, csendes hűtés, videobemenet
PowerColor Radeon 9800 XT	PCM 2004/1/54	107 500 Ft	Ati Radeon 9800 XT chipkészlet, 256 Mbyte DDR-II SDRAM, 256 bites memóriabusz	Ati referenciakártya, jól tuningolható, alapteljesítménye is rendkívüli, 3 teljes játék

DVD-olvasók, CD-írók, DVD-írók, kombinált meghajtók	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Teac CDW-552E (CD-író)	❍	7700 Ft	52/24/52-szeres sebesség, 100 ms átlagos keresési idő	gyors és kiváló minőségű CD-újraíró olcsón
Plextor PX-116A (DVD-olvasó)	❍	11 200 Ft	16/48-szoros olvasási sebesség, 85 ms átlagos keresési idő	mindent olvas, gyors, megbízható, 2 év garancia, Plextor
LG GCC-4520B (DVD-olvasó, CD-író)	❍	12 200 Ft	52/24/52/16-szoros sebesség, 100 ms átlagos keresési idő	olcsón juthatunk mindent olvasó optikai meghajtóhoz
NEC 2500A (DVD-író)	❍	17 600 Ft	8/4/8/4/32/16/12/32-szeres sebesség, 120–130 ms átlagos keresési idő	mindkét lemezt 8x-osan írja vagy 4x-esen újraírja, megbízható, olcsó
Pioneer DVR107D (DVD-író)	❍	20 300 Ft	8/4/8/4/24/24/12/32-szeres sebesség, 120–130 ms átlagos keresési idő	mindkét lemezt 8x-osan írja vagy 4x-esen újraírja, megbízható

Merevlemezek	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Samsung SpinPoint SP0802N – 80 Gbyte	PCM 2003/12/70, Tesztgyőztes	18 400 Ft	Ultra ATA 133, 7200/perc, 2 Mbyte gyorsítótár	gyors, csendes és 3 éves garanciát vállalnak rá
Seagate Barracuda 7200.7 ST3120026AS – 120 Gbyte	PCM 2003/12/70, Tesztgyőztes	21 700 Ft	Serial ATA, 7200/perc, 8 Mbyte gyorsítótár	tekintélyes kapacitás, kiegyensúlyozott sebesség
Samsung SpinPoint SP1614N – 160 Gbyte	PCM 2003/12/70, Tesztgyőztes	29 200 Ft	Ultra ATA 133, 7200/perc, 8 Mbyte gyorsítótár	nagy, gyors, halk és kiegyensúlyozott
Maxtor MaxLine 7Y250MO – 250GB	❍	58 700 Ft	Serial ATA, 7200/perc, 8 Mbyte gyorsítótár	kapacitása mellett sebessége is figyelemre méltó
Western Digital Raptor WD740 – 74 Gbyte	PCM 2004/4/44	59 500 Ft	Serial ATA, 10 000/perc, 8 Mbyte gyorsítótár	RAID tömbökkel vetekedő sebesség, de csak SCSI-vel versenyképes ár

TFT monitorok	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Samsung SyncMaster 152B	PCM 2003/2/60, Tesztgyőztes	115 000 Ft	ajánlott felbontás 1024x768 képpont, 25 ms képfrissítés, 241 cd/m² fényerő	kimenő modellként talán még olcsóbb is
ViewSonic VX500	❍	127 000 Ft	ajánlott felbontás 1024x768 képpont, 30 ms képfrissítés, 216 cd/m² fényerő	nagyon szép kép, ViewSonic-minőség
AMW M170C	❍	130 000 Ft	ajánlott felbontás 1280x1024 képpont, 14 ms képfrissítés, 350 cd/m² fényerő	mindössze 3,9 kg, 160 fokos látószög, beépített hangszóró
Belinea 17" 10 17 51 LCD	❍	136 000 Ft	ajánlott felbontás 1280x1024 képpont, 25 ms képfrissítés, 250 cd/m² fényerő	170°/170° látószög, 90 fokig elforgatható talp, DVI bemenet
Eizo Flexscan L557	❍	180 000 Ft	ajánlott felbontás 1280x1024 képpont, 25 ms képfrissítés, 250 cd/m² fényerő	DVI bemenet, beépített hangszóró, nagy kontrasztarány

CRT monitorok	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
KTC K-7002FE	❍	30 000 Ft	LG képcső, 16 colos valós képátló, 0,25 mm képponttávolság	olcsó, de jó minőségű
CTX EX700F	❍	33 300 Ft	legnagyobb felbontás 1280x1024, 0,25 mm képpontméret, 16 col látható képátló	magas fényerő, 1024x768-ban 89 Hz képfrekvencia
Belinea 103055	PCM 2003/11/74, Vásárlási Ajánlat	37 000 Ft	lyukmaszkos, 16 col valós képátló, 0,24 mm képponttávolság	lyukmaszkos, mégis 1024x768-ban 115 kHz sorfrekvencia
Samsung SyncMaster 765 MB	PCM 2003/11/74, Tesztgyőztes	38 900 Ft	Dynaflat-X lyukmaszkos, 16 colos valós képátló, 0,23 mm képponttávolság, 85 kHz sorfrekvencia	egyedi technológia, jó képminőség, csökkenő ár
ViewSonic PF775	PCM 2002/1/66, Tesztgyőztes	94 800 Ft	rácsmaszkos, 16 colos valós képátló, 0,25 mm képponttávolság, 96 kHz sorfrekvencia	két rácsmaszkos remekmű

Tintasugaras nyomtatók	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
HP DeskJet 5550	PCM 2003/7/52, Vásárlási Ajánlat	30 000 Ft	4800x1200 dpi felbontás, elméleti sebesség: 17/12 lap/perc	elegancia és minőség elérhető áron
Lexmark X1150	PCM 2004/1/43	34 300 Ft	4800x1200 dpi felbontás, elméleti sebesség: 12/7 lap/perc	kedvező árú többcélú eszköz
Canon BubbleJet i550	PCM 2003/7/52, Tesztgyőztes	46 900 Ft	4800x1200 dpi felbontás, elméleti sebesség: 18/13 lap/perc	gyorsan és remek minőségben dolgozik
Canon BubbleJet i950	PCM 2003/8/49, Vásárlási Ajánlat	76 500 Ft	4800x1200 dpi felbontás, elméleti sebesség: 7/7 lap/perc	a legjobb fotónyomtató
HP Photosmart 7550	PCM 2003/8/49, Vásárlási Ajánlat	87 200 Ft	4800x1200 dpi felbontás, elméleti sebesség: 17/13 lap/perc	gazdagép nélküli nyomtatás, remek minőség

❍: nem írtunk róla

Lézernyomtatók	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
HP LaserJet 1010	PCM 2004/5/44, Vásárlási Ajánlat	49 000 Ft	12 lap/perc elméleti sebesség, 600x600 dpi felbontás	jó minőség, alacsony ár, belépőszint igényeihez igazítva
Oki B4300	PCM 2004/5/46, Tesztgyőztes	77 000 Ft	18 lap/perc elméleti sebesség, 600x1200 dpi felbontás	jó minőség, alacsony lapköltség, kompakt méret
Kyocera Mita FS-1900	PCM 2003/5/68, Tesztgyőztes	176 000 Ft	18 lap/perc elméleti sebesség, 2400x600 dpi felbontás	jó felszereltség, remek lapköltség
Xerox Phaser 6100DN	PCM 2004/7/33	198 000 Ft	színes, 16/4 lap/perc elméleti sebesség, 600x600 dpi felbontás	jó minőség remek formába öntve
Minolta-QMS magicolor 2350	PCM 2003/6/65, Tesztgyőztes	334 000 Ft	színes, 17/4 lap/perc elméleti sebesség, 1200x1200 dpi felbontás	folyamatos tónus, remek eredménnyel

Hangkártyák	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Creative SoundBlaster Live! (OEM)	❍	5900 Ft	5+1 csatorna	még mindig megállja a helyét, és olcsó
Creative SoundBlaster Audigy Player (OEM)	❍	11 800 Ft	6 csatorna	a legjobb ár/teljesítmény
Creative SoundBlaster Audigy2 (OEM, PCI)	PCM 2003/2/44	20 100 Ft	6+1 csatorna	az Audigy méltó utóda, már-már felesleges (192 kHz) tudással
Terratec Aureon 7.1 Space	❍	26 600 Ft	8 csatorna	az összes 2 és 3 betűs rövidítés, ajándékszoftver
Terratec DMX 6Fire (dobozos, 6 csatlakozós)	❍	55 000 Ft	6 csatorna	megbízható, a digitalizálókártyák között viszonylag olcsó

Sztereó hangrendszerek	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Altec Lansing AVS300	❍	8200 Ft	teljesítmény: 2x3,5 W	olcsón jó minőség kisebb szobákba
Creative P380	PCM 2004/3/52	11 400 Ft	teljesítmény: 2x6 W+17 W	kellemes, nyugodt hang
Teac PowerMax 1300	❍	19 500 Ft	teljesítmény: 2x12,5+35 W	csillogó hang és külső, precíz magasak
Altec Lansing 321	❍	23 000 Ft	teljesítmény: 2x15+35 W	hosszú távon is hallgatható, jó mélyekkel
Klipsch GMX A-2.1	❍	56 100 Ft	teljesítmény: 2x14+50 W	kitűnő hangminőség, extravagáns külső

Surround hangrendszerek	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Labtec Arena-530	❍	17 100 Ft	teljesítmény: 4x4+15 W, 5 hangdoboz	M3D térhatású dekóderrel sztereojelre is jó
Creative Inspire 4.1 4400	❍	19 800 Ft	teljesítmény: 4x6+15 W, 5 hangdoboz	kis helyet foglal, nagyot szól
Kinyo VS-500R 5.1	❍	33 400 Ft	teljesítmény: 5x7+50 W, 6 hangdoboz	fadobozos mélynyomó, távirányító
Genius SW-5.1 Surround Home Theater (DHT510)	PCM 2003/4/60, Vásárlási Ajánlat	34 000 Ft	teljesítmény: 4x15+15+45 W, 6 hangdoboz	dekoratív fadoboz, minőségi hangzás
Creative Gigaworks S750	PCM 2004/4/42	110 100 Ft	teljesítmény: 7x70+210 W, 8 hangdoboz	5.1-es anyagok felkeverése 7.1-re, hatalmas erő

MP3-lejátszók	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Creative MuVo 128 MB	PCM 2004/1/46	30 000 Ft	MP3-lejátszó és USB pen drive egyben	kompakt felépítés, jó hangminőség, olcsó
Diva GEM_128 MB	❍	31 000 Ft	MP3-lejátszó, FM rádió, diktafon	SD kártyával bővíthető
iRiver iFP-590	PCM 2004/5/34	53 500 Ft	MP3-lejátszó, FM rádió, diktafon, digitális magnó	valós idejű MP3-enkódolás, kitűnő hangminőség
Creative MuVo2 4 GB	❍	74 900 Ft	MP3-lejátszó, USB drive	4 Gbyte-os Microdrive féláron
iRiver iHP-120 20 GB	PCM 2004/5/34	98 000 Ft	MP3-lejátszó, FM rádió, USB drive, digitális magnó, diktafon	hatalmas kapacitás, kiváló hangminőség

Digitális fényképezőgépek	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Minolta DiMAGE Z1	PCM 2004/8/55	84 000 Ft	3,3 Mpixeles érzékelő, optika: 38–380 mm	10x-es zoomátfogás, széles körű beállítási lehetőségek
Canon PowerShot A80	❍	90 000 Ft	3,9 Mpixeles érzékelő, optika: 35–105 mm	nagyon jó kezelőfelület és képminőség
Pentax Optio S4	❍	106 000 Ft	4,0 Mpixeles érzékelő, optika: 35–105 mm	nagyon kicsi 4 megapixeles gép
Panasonic DMC-FX5	❍	112 000 Ft	4,0 Mpixeles érzékelő, optika: 35–105 mm	optikai stabilizátorral ellátott objektív
Sony DSC-V1	❍	123 000 Ft	5,0 Mpixeles érzékelő, optika: 34–136 mm	nagyon jó felbontás, gyors autofókusz

Routerek otthoni használatra	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
SMC Barricade 7004VBR v2	PCM 2004/7/92	14 400 Ft	4 portos switch, tűzfalfunkciók, DHCP szerver	megbízható, az általunk tesztelt legolcsóbb
Edimax BR-6104P	PCM 2004/7/92, Tesztgyőztes	14 800 Ft	4 portos switch, nyomtatószerver, tűzfalfunkciók, DHCP szerver	a legjobb ár–teljesítmény (szolgáltatás) viszony
Billion Bipac-6500	PCM 2004/7/92, Vásárlási Ajánlat	18 800 Ft	4 portos switch, tűzfalfunkciók, DHCP szerver	Igényes router magas szintű VPN szolgáltatással
SMC Barricade 7004ABR v2	PCM 2004/7/92, Különdíj	21 600 Ft	4 portos switch, tűzfalfunkciók, DHCP szerver, soros port	modemes kapcsolat megosztása is, kimagasló szűrés, NAT
Draytek Vigor 2200W Plus	PCM 2003/8/103, Különdíj	75 900 Ft	4 portos switch, tűzfalfunkciók, DHCP szerver, ISDN backup, wireless támogatás	rendkívül megbízható, ISDN tartalék kapcsolat, wireless és VPN-támogatás

❍: nem írtunk róla

neo hangfalak, házak

NEO X55 150W RMS
5.1-s hangrendszer
állvánnyal + távirányító

NEO X51 60W RMS
5.1-s hangrendszer

NEO SW-G31
2.1 hangrendszer,
50W RMS

NEO CX 5360 400W,
4+2, USB,
hordozható, zárható

NEO CX 622 300W,
4+2, USB

NEO CX-5959B 300W
Midi torony, 300W, USB,
PC torony plexi oldallappal,
80 mm-es ventilátorral

NOVA-COMP
SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Üzleteink:
Budapest, XIII. Radnóti M. u.22/a. Tel: (1) 329-2880,
Szeged, Takaréktár u. 4. Tel: (62) 452-832,
Békéscsaba, Gyóni G. u.17. Tel: (66) 540-130

www.novacomp.hu

2,4 GHz-en
WIRELESS eszközökkel
mindenre van megoldás!

A GamaxNet Kft. 2.4 GHz-es eszközeivel lehetséges kép, hang és adat átvitele nagy sebességgel és kiváló minőséggel. Így minden Internetes és Intranetes alkalmazás megvalósítható, melyre Önnek vagy partnereinek szüksége lehet.

INFORMATIKA GAMAXNET

1114 Budapest, Bartók Béla út 15/c
Telefon: 372-7180, Fax: 372-7181
Internet: www.gamaxnet.hu
Nyitvatartás: H-P 9-17 óráig

magyar PCM magyar pc magazin ...az IT-szaklap

Előfizetéssel olcsóbb!

fél évre: 5994 Ft
egész évre: 11 988 Ft

tel.: 349-4768
terjesztes@ipma.hu

KeSzo Kft.

1055 Budapest, Falk Miksa u. 6. Tel.: **332-8717** Fax: 302-5136
www.keszo.hu e-mail: sales@keszo.hu

A szakértő szoftverkereskedő

Futó akcióinkból:

Nero 6.x CD író szoftver	15.000
MS Office XP dobozos magyar (Word, Excel, Outlook, PowerPoint)	66.000
WinRAR magyarul is	7.900
Total Commander magyarul is	7.900
TOAD 7.6 Std./Pro/Xpert	205.000 / 342.000 / 511.000
Norton Antivirus 2004 magyar/angol	16.800 / 18.000
Norton Internet Security 2004 magy./ang.	16.800 / 22.000
Panda Antivírus Titanium/Plat./I.Sec.	5.600/12.000/15.000

Egyedi szoftver regisztrációk
Internetes beszerzések
Hagyományos dobozos szoftverek
Mennyiségi liszenszek

Vásároljon közvetlenül az importőrtől!
Az igazi választékot nálunk találja!

Árainkat a 25% ÁFA nélkül értendőek!

Barangolás DVD-nken

Cikkek a DVD-ről

» Alkalmazások
HylaFax 90. oldal
JAlbum 70. oldal
MPlayer és MEncoder 76. oldal

» Alternatíva
Amigás és OS/2-es válogatás 98. oldal

» Freeware-ek
KeePass Password Safe 0.96b 74. oldal
RegCool 3.002 72. oldal
Viewpoint Toolbar 2.0 72. oldal
WavePad 1.05 73. oldal

» Honosító Műhely
Audio DVD Creator 1.62 74. oldal
The Sleuthhound! 4.5.2 75. oldal

» Játékok, játékdemók
Sherlock Holmes – The case of the Silver Earring 125. oldal
Battle for Troy 125. oldal

» SAC
HappyIcon 2.84 72. oldal
PDF Converter 1.4 71. oldal
Serv-U 5.1.0.0 71. oldal

» Próbaverziók
Orion Platinum 5.5 84. oldal

» Kincstár

Nyugodtan indult az elmúlt hónap, úgy tűnt, szabadságra mentek a szoftverfejlesztők. Aztán hirtelen azt vettük észre, hogy a DVD ismét zsúfolásig telt anyaggal, még selejteznünk is kellett.

Magyar PC Magazin

Ha már fő témánk a szoftverbeszerzés, úgy gondoltuk, jó lesz, ha a fellelhető magyar nyelvű windowsos shareware és freeware szoftvereket ismét egybegyűjtjük. A korongra így került fel megint a Honosító Műhely majdnem teljes anyaga. A „majdnem" esetünkben a helyfaló demók, az OpenOffice.org és a Mozilla csoport hiányára utal. Igaz, utóbbiakból most is új verziók jelentek meg, így ezek windowsos és linuxos telepítője a szokásos helyre, a \szerszamoslada és a \mozilla mappába került.

Az elmúlt hónap a nagy megérkezések időszaka volt. A \mspatch mappában lelhető fel a várva várt Windows XP Service Pack 2 és az Office 2003 SP1 telepítője is – igaz, csak az angol változatok, mert a magyar még egyikből sem készült el. A Microsoft a DirectX-en is csiszolt, a 9.0c verzió a korábbi helyére, a \segedlet könyvtárba került.

A frissítések sora még sokáig folytatható: sokak kérésére összegyűjtöttük a legújabb Ati és Nvidia meghajtóprogramokat, a ScummVM játékmotor hibajavított verzióit, valamint a múlt hónapban elkezdett UHU-Linux Baráti Kör csomaggyűjtemény publikálását is folytatjuk. Egy réges-rég halottnak hitt barát, a DOS Navigator is újraszületni látszik: a régebbi 16 bites kódot nemrég elkezdték átültetni 32 bites Windowsra és Linuxra. Bár ezek a változatok még elég instabilak, a jövő már sejthető: a valaha is létezett talán legjobb kétablakos file-kezelő – „commander" – freewareként ismét ringbe száll.

PDFCREATOR 0.8.0 Több virtuális PDF-nyomtató is található a szoftverkönyvtárakban, hiszen az Adobe által kifejlesztett dokumentumtípusnak most, az elektronikus információcsere és az elektronikus könyvek korában van igazán jelentősége. A nyílt forráskódú, ingyenes PDFCreator felveszi a versenyt kategóriájának kereskedelmi termékeivel; a készülő PDF minőségénél és egyéb beállítási lehetőségeinél talán csak az eredeti Adobe termék nyújt többet.

Minden olyan programból használt vehetjük, amelyikből lehet nyomtatni – a PDFCreator a Ghostscript közbeiktatásával a megnyitott dokumentumot a beállításoktól függően PDF-fé, PNG, JPG, BMP, TIF, PCX formátumú képpé vagy PostScript file-lá alakítja. Ha a folyamat indítása után sokáig nem történik semmi, ne ijedjünk meg, mert a program ekkor készíti elő az ideiglenes file-okat. Ennek befejeztével két panel tűnik elő: a nyomtatósor-figyelő (ennek menüjében váltathatjuk magyarra a kezelőfelület nyelvét) és a PDFCreator azon beállítóablaka, melyben beírhatjuk a dokumentum címét, tárgyát, kulcsszavait. Innen juthatunk a parancsnoki központba *(Beállítások)*, ahol ízlésünkre formálhatjuk a program viselkedését és a támogatott formátumok tulajdonságait.

Ha az Intézőben kijelölt file alkalmas a konvertálásra, a helyi menü kibővül a *Create PDF with PDFCreator* menüponttal, így a file-típushoz társított program megnyitása nélkül indíthatjuk az átalakítást.

PCM DVD: \honosito\uzleti_alkalmazasok\egyeb\PDFCreator-0_8_0_AFPLGhostscript.exe + pdfhungarian.zip

FLIGHTGEAR Mostanában ritkaságszámba mennek a repülőgépszimulátorok, amin a FlightGear fejlesztői próbálnak segíteni. A program különlegessége, hogy teljesen nyílt forráskódra épül, továbbá modulrendszerű. Ezek segítségével bárki bővítheti a játékot, vagy változtathat rajta saját elképzelései alapján.

Az alapprogram nem túl nagy méretű. Ez képezi a játék gerincét, a fizikát és más fontosabb dolgokat. A berepülhető terület méretével eddig minden szimulátornak gondja volt, mert hiába kínáltak komolyabb, akár valósághű térképrészleteket, több felhasználó akkor is panaszkodott. Mivel ezek a játékok inkább a szórakozást helyezték előtérbe, ráadásul a kiadók megkötötték a fejlesztők kezét, a bővíthetőség meglehetősen korlátozott volt. Ezekre találta meg a megoldást a FlightGear csapata, amely a SourceForge keretében várja a vállalkozó kedvű fejlesztőket.

A kezdeményezés már most rengeteg szimulátorrajongó amatőrt és profit ihletett meg a világ minden táján. Ennek köszönhetően elérhető a program stabilan futó, közel végleges változata, valamint rengeteg kiegészítés is. Ezek főképp a „terepre" (repülőterek) vonatkoznak, ami már most jelentősen meghaladja az eddigi legkomolyabb szimulátorokét.

DVD-mellékletünkre a program windowsos és Slackware Linuxra írt változata került fel – hamarosan elkészítik a többi nagy Linux-disztribúcióra is –, valamint a magyarországi terep.

www.flightgear.org
PCM DVD: \flightgear\

» FlightGear – hatalmas berepülhető tájak, köztük Magyarország!

Vírushíradó

» Nyári finomságok

Az elmúlt hónap egyik érdekessége kissé felrázta a felhasználókat, akik már talán rezignáltan fogadják a hónapok óta támadó Netsky, Bagle és egyéb kártevők újabb és újabb variánsairól szóló híreket. Úgy tűnik, a víruskészítők nem áztatják magukat a strandon – legalábbis a havi vírustermés erre utal.

Dévényi Viktor

A Duts nevű vírusprogram felbukkanása azt mutatja, hogy a kéziszámítógépek és okostelefonok kedvelt operációs rendszere, a Windows CE sem szűz terület már a víruskészítők számára. A Duts ugyan csak egy úgynevezett Proof-of-concept, azaz olyan kísérleti program, amelynek célja, hogy szemléltesse: a Windowst futtató Pocket PC-kre is lehet vírusokat készíteni. Ezért a jövőben nem szabad figyelmen kívül hagyni ezt a potenciális veszélyforrást sem. A Symbian operációs rendszeren futó és Bluetooth kapcsolaton keresztül terjedő Cabir féregprogramtól eltérően a Duts egy hagyományos, parazita típusú file-fertőző vírus, amely csak az ARM processzoros, Windows Mobile-t futtató Pocket PC-ken életképes.

A rövid, mindössze 1520 byte méretű kísérleti programot assemblyben írták ARM processzorra. Amikor egy fertőzött file-t elindítanak, a vírus egy rövidke üzenetben engedélyt kér a terjedésre. Ha ezt megkapja, megkísérli a gyökérkönyvtárban található összes, 4096 byte-nál hosszabb, még nem fertőzött .exe file-t megfertőzni. A fertőzés jeleként a vírus az EXE file fejlécében a *Windows Version* mezőbe az „atar" sztringet írja. A fertőzési rutin egyszerű: a víruskód a file végéhez fűződik, míg a file belépési pontja a víruskód kezdetére módosul, így a program végrehajtásakor először a vírus fut le.

A vírust egy Ratter álnevű vírusíró követte el, aki a nemzetközi 29a csoport egyik aktív tagja. A csoport már jól ismert a hasonló kísérletekről – ők készítették az első Symbianon futó férget, a már említett Cabirt is.

I-WORM.ATAK.A Névváltozatai: W32/Atak.A.worm, W32/Atak-.A, I-Worm.Atak.a, Win32/Atak-.A@mm, W32/Atak@MM.

A Duts mellett egy másik érdekes kártevő is felbukkant, az Atak. A féregprogramot július 12-én fedezték fel, és a korábbi kártevőkhöz képest egy új technika alkalmazásával próbálja meg elkerülni a víruskereső programok figyelmét. Ezt egyrészt „alvást színlelve" próbálja megtenni, másrészt aktív védelmet is alkalmaz – azaz észleli, ha megpróbálják elemezni –, hogy elkerülje a lebukást. A szakemberek szerint nem ritka, hogy egy kártevő megpróbálja passzív módon kódolással, mutációval és egyebekkel álcázni, elrejteni magát, megnehezítve a vírusellenes programok dolgát. Ám az Atak azért különleges, mert aktívan figyeli a rendszert, és ha azt érzékeli, hogy egy víruskereső szoftver próbálja meg vizsgálni, leállítja működését.

A kártevő terjedési módját tekintve e-mail féreg, ami egy üres tárgyú levélben, vagy „Read the Result!", illetve „Important Data!" tárgyú levelek csatolt file-jaként terjed.

Havi statisztika

Sor.	Százalék	Érték	Vírusnév
1.		33.97	I-Worm.Zafi.b
2.		18.44	I-Worm.Netsky.aa
3.		16.76	I-Worm.Netsky.b
4.		5.38	I-Worm.Netsky.q
5.		5.04	I-Worm.Bagle.z
6.		2.78	I-Worm.NetSky.d
7.		2.38	I-Worm.NetSky.y
8.		1.89	I-Worm.LovGate.w
9.		1.57	I-Worm.NetSky.t
10.		0.66	I-Worm.Mydoom.e
11.		0.64	I-Worm.NetSky.r
12.		0.64	I-Worm.Swen
13.		0.56	I-Worm.NetSky.c
14.		0.53	I-Worm.Mydoom.g
15.		0.51	I-Worm.NetSky.o
16.		0.50	I-Worm.Bagle.y
17.		0.43	EXPLOIT.HTML.ObjData
18.		0.42	I-Worm.Sober.g
19.		0.33	I-Worm.Netsky.z
20.		0.27	I-Worm.NetSky.m

» 2004. júniusi vírusstatisztika *(forrás: Kaspersky Lab)*

Első indítása során az Atak HINT.EXE néven a Windows rendszermappájába másolja magát, és a win.ini-be az alábbi bejegyzést helyezi el az automatikus induláshoz:

[windows]
load="%SysDir%\hint.exe"

Ezek után megpróbálja felderíteni, hogy fut-e debugger a rendszeren – így elkerülheti annak lehetőségét, hogy egy hozzáértő felhasználó felfedezze és elemezze. Egy másik kísérlet a felfedezés megnehezítésére a netkapcsolat meglétének ellenőrzése. Ha épp nincs élő netkapcsolat, akkor mindaddig vár a kártevő, amíg a fertőzött számítógép újra online nem lesz.

A féreg teste az alábbi sztringet tartalmazza:

-={ 4tt4(k 4g4!n<t N3tSky, B34gl3, MyD00m, L0vG4t3, N4ch!, Bl4st3r }=-

A féreg saját SMTP-motorját használva elküldi másolatait a célcímekre, amelyeket a .wab, .adb, .tbb, .html, .xml, .cfg, .vbs, .msg, .dbx, .uin, .jsp, .asp, .cgi, .php, .sht, .mht, .ods, .log, .htm, .mbx, .nch, .eml és .txt file-okból gyűjt össze.

A fertőzött levélbe véletlenszerűen választott névvel, .gif vagy .jpg első kiterjesztéssel kerül bele a féreg. A felhasználók megtévesztésére az első kiterjesztést számos szóköz után követi a file valódi kiterjesztése, ami .exe vagy .zip lehet, bár ezek a legtöbb levelezőkliensen a sok helykitöltő üres karakter miatt nem látszanak.

Érdemes megjegyezni, hogy a folyamatos, tömeges levélküldés helyett a féreg „alszik" egy rövid ideig (mintegy 20 másodpercig), mielőtt a következő levelet elküldené.

Az első, Atak.a változat után néhány nappal jelent meg az Atak.b variáns, ami elődjéhez képest már a retrovírus jegyeit is mutatja, azaz megpróbál számos biztonsági programot leállítani, és elosztott szolgáltatásmegtagadásos (DDoS) támadást indít a www.techtv.com ellen. A készítők a levélküldésen is módosítottak, ugyanis a második változat a fertőzött levelek összeállításakor már sokkal többféle tárgy közül válogathat. PCM

Fontos frissítések

Ne feledkezzünk meg a Windows aktuális hibajavító csomagjairól sem! Ezek a Microsoft Windows Update webhelyről, illetve DVD-nk MS-PATCH mappájából érhetők el – és javasolt mielőbbi telepítésük. Cikkünk írásakor hét új javítócsomag érhető el, közülük kettő – a Feladatütemező és a Súgó kezelésének hibamentesítése – a gyártó jelzése szerint kiemelt fontosságú. Ezek mellett fontos még az IIS4 webszerver, az Outlook Express, a Posix alrendszer és a Utility Manager javítása, valamint foltozták a férgek által gyakran kihasznált „Shell URI" biztonsági rést is.

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzéséhez a **Kaspersky Anti-Virus** programot is használjuk, amelyet a **2F 2000 Kft.**, a szoftver magyarországi forgalmazója biztosít.

Mindent a Javából – JAlbum 4.4

» Albumkészítő műhely

A digitális fényképezőgépek számának rohamos növekedésével megindult a képek „tömeggyártása". Az elkészült alkotások élvezhető nézegetéséhez több lehetőség is adott: képet készítünk vagy készíttetünk belőlük, vagy egyszerűen csak a számítógép monitorán nézegetjük őket. Utóbbi esetben használhatunk egy szimpla képnézőt vagy abban egy diabemutatót.

Sponga Tamás (stom@fw.hu)

Ha a felvételeket igazán szép és kellemes környezetben szeretnénk nézegetni, érdemes készíteni egy fotóalbumot. Erre kiválóan alkalmas az ingyenes – és mára igen sok képességgel bíró – JAlbum.

Akár otthoni képnézéshez, akár a neten közzétett képek albumba rendezéséhez hatékonyan használható a JAlbum. Fejlesztője külön kiemeli (és feltünteti) a program webhelyén, hogy többféle operációs rendszerhez ajánlja az alkalmazást (Windows, MacOS X, Linux, Solaris, OS/2, eComStation, AIX, HP-UX).

A JAlbum 1.0-s verziója 2002 februárjában jelent meg, azóta rendkívüli tempóban fejlődött a szoftver – az egy-két havonta érkező újabb verziókba egyre több új lehetőséget zsúfolt bele David Ekholm (➲ **http://jalbum.net/history.jsp**).

Az albumkészítő telepítése könnyedén fog menni, hiszen a legtöbb operációs rendszerhez saját telepítővel ellátott változatot tölthetünk le. Ha nem akarunk telepítgetni, letölthetünk egy sima .zip archívot is, amit csak ki kell csomagolni, majd kiadni a *java -jar jalbum.jar* parancsot a futáshoz. Ez több esetben is hasznos lehet, ugyanis a tesztelésekor többször előfordult, hogy a program saját telepítője nem volt képes végigmenni a folyamaton, a vége felé elakadt.

Ha a JAlbum mellett döntünk, gondoljunk arra, hogy néhány héten belül újabb verzió fog megjelenni, illetve folyamatosan készülnek hozzá a szűrők, bőrök és az újabb nyelvi változatok, köztük a magyar is. A hivatalos webhelyre kikerülő bővítményeken kívül a JAlbummal foglalkozó fórumokat (szép számban találunk ilyet) is érdemes bújni – sok érdekességet találhatunk.

Alapesetben a program kezelése – tudásához mérten – nagyon egyszerű, mindössze néhány beállítás szükséges az albumunk elkészítéséhez. A kiválasztott képeket húzd és ejtsd módon bedobálhatjuk az *Image directory* sorba, illetve a könyvtárakban lépkedve is kiválaszthatjuk az albumba rendezendő fotókat, majd a *Make album* gomb megnyomásával el is készül a kész HTML oldal: a kicsinyített képek egy előre megadott kimeneti könyvtárba kerülnek. Természetesen ennél jóval több lehetőséget tartogat a JAlbum, ami a 4.0-s verziótól kezdve már magyar felülettel is bír.

A beállítóablakban négy fülön érhetjük el az összes beállítást:

• *Main (Főablak):* a kép- és a célkönyvtár megadása mellett beállítható, hogy a szoftver másolatot készítsen a képekről, vagy az eredetieket linkelje be a generált HTML lapra. Itt adhatjuk meg az előnézeti bélyegképek méretét, az oszlopok és a sorok számát, a sorba rendezés elvét (dátum vagy név szerint). Ezt a sorrendet utólag tetszőlegesen szerkeszthetjük az itt lévő *Szerkesztés* gombbal megnyíló ablakban. Ezen a lapon választhatjuk ki a bőrt és azon belül a stílust. A JAlbum felhasználói ontják a jobbnál jobb bőröket, melyek jó része elérhető a program webhelyéről, egy részük pedig a fórumokról.

A bőr és a stílus kiválasztásában segít, hogy többségükhöz létezik egy kicsinyített előnézeti kép. A lap alján található három gombbal lehet az albumot elkészíteni, újragenerálni (ha változtattunk a beállításokon), majd megnézni a kész albumot az alapbeállítás szerinti böngészővel.

• *Edit (Szerkesztés):* itt képszerkesztési alapműveleteket találunk (a kép átnevezése, forgatása, tükrözése), illetve megjegyzéseket fűzhetünk a fotókhoz.

• *Publish (Közzététel):* ezen az oldalon néhány adatmező kitöltése után (FTP-szerver, port, név, jelszó, könyvtár) rögtön fel is tölthetjük az elkészített albumunkat.

• *Advanced (Extrák):* itt beállítható webes albumunk kezdőoldalának neve és kiterjesztése, a kódolás (a JAlbum újabb verziói már többfélét ismernek), a dátumformátum; eldönthetjük, hogy megjelenjenek-e az EXIF adatok, a főoldalra kerüljenek-e az alkönyvtárak; megszabhatjuk a JPEG-tömörítés mértékét, a hibakereső üzemmódot, a mentést UTF-8 formátumba.

» JAlbum – albumkészítő ingyen, magyarul

SZINTE NEM ISMER LEHETETLENT! A program használata nem nehéz, de érdemes próbálgatni, és megnézni böngészővel az elkészített albumokat, mivel van néhány olyan beállítási lehetőség, amivel rendesen elcsúfíthatjuk a művet – ilyenek például a kicsinyített és tömörített JPEG képek, illetve a nem a témához illő bőr és stílus kiválasztása.

A JAlbummal nemcsak képeket, hanem videókat is albumba rendezhetünk – ezeknél azonban nem készít miniatűröket, csak egy ikont tesz a filmre mutató link mellé.

A 3.3-as verzió óta különféle szűrőket is használhatunk – tehetünk vízjelet a képekre (készítő, dátum, logó stb.), fekete-fehérre alakíthatjuk a képeket, zoomolhatjuk, más képkivágást állíthatunk be stb.

A jelenleg letölthető, legfrissebb JAlbum betöltődési és albumgenerálási idején sokat lefaragott a fejlesztő, a bőrfejlesztőket egy külön interaktív ablak segíti a hibavadászatban, a program futtatható tetszőleges könyvtárból (nemcsak onnan, ahova feltelepítettük), a *-skinsDirectory* parancssori kapcsolóval gyorsan megnézhetjük, milyen bőröket telepítettünk már fel. PCM

»infó

➲ Fejlesztő: **Datadosen.se, David Ekholm; http://jalbum.net**

PC Magazin DVD: \honosito\internet\webszerkesztes\jalbum.exe FREEWARE

PDF Converter 1.4

A szövegmágus

Az Adobe a Portable Document Format szabványt nagyon ügyesen – bár a felhasználók szerint inkább bosszantóan – úgy készítette el, hogy a professzionális PDF file-okat bárki olvashassa, az előállításukhoz viszont egy viszonylag drága alkalmazás kell: az Adobe Distiller. (Legalábbis egy ideig ez kellett, de ma már vannak olcsóbb szoftverek, amelyekkel szintén készíthető PDF anyag – sőt, az OpenOffice.org ingyen is lehetővé teszi.)

Az elkészített PDF file-okban lévő adatok különböző módon védhetők – beállíthatók hozzáférési jogosultságok (megtekintés, nyomtatást stb.), jelszóval láthatjuk el a file-t. Az így kapott dokumentumok további szerkesztése bizony nem egyszerű feladat – főként, ha csak egy szál Acrobat Readerünk van.

A dokumentum további alakításának egyik legegyszerűbb és leggyorsabb módja, ha megpróbáljuk egy másik formátumra alakítani. A PDF Convertert erre a feladatra írták. Képes oda-vissza alakítani a file-okat. A PDF-ből készíthetünk szöveges dokumentumot, ami a lehető legtöbb formázást meg is őrzi. A problémásabb rész a PDF-ben lévő képek kezelése. Nos, a program ezeket – külön kérésre (*Extract Images from PDF* parancs) – szépen kiszedegeti, és külön elmenti őket, így azok bármikor beszúrhatók a konvertált szövegbe. Az alakítás megy visszafelé is: Microsoft Word (DOC), WordPerfect (WPD), Rich Text Format (RTF), plain text (TXT), Excel (XLS) és PowerPoint (PPT) file-okat tud PDF-be konvertálni. Itt többféle opció beállítható: lapméret, lapszámozás (annak helye), oszlopok száma (1–3), álló vagy fekvő helyzet.

A telepített alkalmazás könyvtárában található a PDFCONV_CMD.EXE programfile, amellyel parancssorból konvertálhatunk akár egy egész könyvtárnyi file-t is.

A konvertálás nagyon gyors, egy többoldalas dokumentum átalakítása mindössze néhány másodpercig tart. *(ST)*

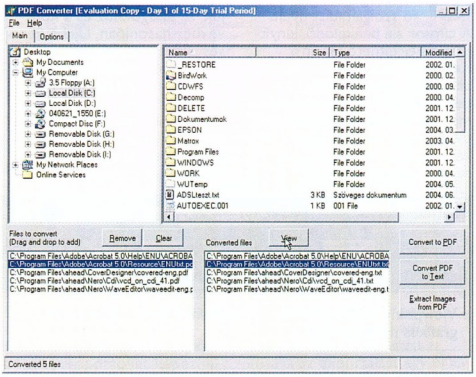

» PDF Converter – PDF-ből szöveg és kép, szövegből PDF

Fejlesztő: **Glenn Alcott Software; www.galcott.com/pd.htm**

PCM DVD: \sac\utiltext\pdfcon14.zip
TESZT: 15 nap; 25 USD

Serv-U 5.1.0.0

Otthoni kiszolgálás

A szélessávú hálózatok terjedésével sokan már nemcsak távoli gépekről szeretnének file-okat letölteni, hanem saját FTP-kiszolgálót is üzembe akarnak állítani – akár a helyi hálózat, akár az internet felé.

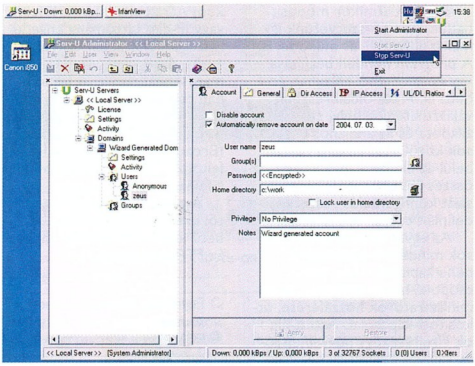

» Serv-U – könnyen kezelhető FTP-szerver, professzionális tudással

A Serv-U egy professzionális FTP-kiszolgáló. Konfigurálását a beépített varázsló és a világos felépítés nagyon megkönnyíti. A telepítés után egy varázsló segít beállítani az FTP-szervert futtató gép IP-címét (lehet dinamikus is, akkor értelemszerűen nem kell beírni semmit), a tartománynevet (ráhagyhatjuk a programra is, „kitalál" egyet), az FTP-s szolgáltatás automatikus indulását, megadhatunk egy alapból definiált névtelen („anonymous") felhasználót – annak home könyvtárát –, illetve egy tetszőleges felhasználót, annak jelszavával és home könyvtárával.

Sokezer dal a zsebünkben!

Könnyebb, mint két CD a tokjában, de mégis akár 10.000 dalt; vagyis három hétre elegendő zenét is képes tárolni. A Mac és Windows gépekhez is csatlakoztatható új iPod csupán 1,7 cm vastag, csak 176 gramm — de 20 vagy 40 GByte MP3 vagy AAC zene tárolására képes.

www.apple.hu/ipod

Sulinet expressz :)

Ezeket bármikor módosíthatjuk, de FTP-szerverünk így már indítható – és működik is. A program minden beállítása egy kettéosztott ablakban érhető el. A bal oldali részben választhatunk a helyi szerver állapota és az általános beállítások közül. A *Domains* részen belül az általános beállítások, az összes létrehozott felhasználó saját konfigurációs részei és a definiált csoportok találhatók.

Az egyes felhasználóknál is sok mindent megadhatunk: be/ki kapcsolás, név, jelszó, csoport, home könyvtár, az adminisztrátorok hozzáférése, titkosított kapcsolat, rejtett fileok elrejtése, egy névvel/jelszóval hányan léphetnek be, maximális le- és feltöltési sebesség, kilépéskor a várakozási idő (idle time out), bejelentkező szöveg, a felhasználó által látható könyvtárak elérési útja, IP-cím vagy IP-cím tartomány engedélyezése/kitiltása, lemezkvóta.

Az *Activity* részben folyamatosan láthatjuk, ki és honnan csatlakozott fel. Itt küldhetünk üzenetet egyetlen felhasználónak vagy akár az összesnek (Broadcast), leállítható a le- és feltöltés, és ki is lehet lőni (kill) a felhasználót.

A programablak eltüntethető: ekkor csak egy zöld „U" betű jelzi a tálcán, hogy megy az FTP-szerver. *(ST)*

➲ Fejlesztő: **Rhino Software; www.serv-u.com**
PCM DVD: \sac\comm\su5100.exe
FREEWARE: Personal Edition
TESZT: Professional Edition, 30 nap; 49 USD/év

Happyicon 2.84
Vigyorgyár

Már több felmérés is azt az eredményt hozta, hogy azokkal az alkalmazásokkal, amelyek felülete kellemesebb színösszetételű, „aranyosabb" grafikai elemeket, ikonokat tartalmaz, szívesebben dolgoznak az emberek. Bizony még ma is nagyon sok olyan szoftver kerül forgalomba, melynek felülete elég lehangoló, gyenge a grafikus rész kidolgozása.

A HappyIcon segítségével kicsit feldobhatjuk gépünk asztalát. Egyszerűen készíthetünk és átalakíthatunk ikonokat, egérmutatókat, animált egérmutatókat és Windows XP-s profilokat. A szerkesztéshez felhasználhatunk bármilyen képet, de közvetlenül is beolvashatjuk digitális fényképezőgépből vagy szkennerből. A méretet 16x16 képponttól tetszőleges nagyságig megadhatjuk, ahogy az összes ismert és használt színmélységet is beállíthatjuk. A Windowsban az asztalon levő ikonok, egérmutatók egyszerre beolvashatók, és fantáziánk szerint módosíthatjuk őket a program saját, HappyEdit nevű szerkesztőjével. *(ST)*

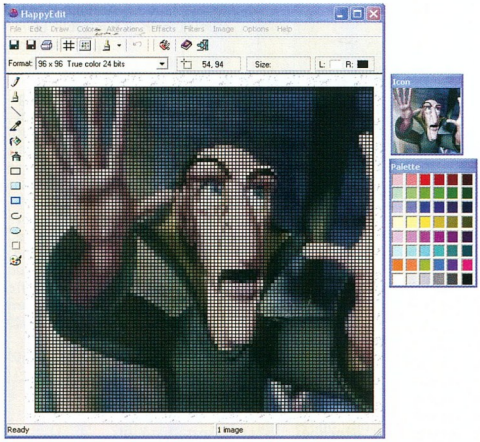

» HappyIcon – készítsünk hangulatosabb ikonokat!

➲ Fejlesztő: **Jean Piquemal; www.logipole.com/index.html**
PCM DVD: \sac\graph\happyico.zip
TESZT: 30 nap; 20 EUR

Viewpoint Toolbar 2.0
A grafikus webmemória

Ez az Internet Explorer-kiegészítő három fő szolgáltatást nyújt. A címsor alá beékelődő, kinyitható és elrejthető tálcán a Kedvencek közé betett weboldalainkról miniatűr képet készít, amelyek a hozzáadás dátuma vagy betűrend szerint követik egymást. Amikor ezeken a képecskéken áthúzzuk az egeret, a Stardock ObjectDockjára helyezett ikonokhoz hasonlóan megelevenednek az egyetlen gombnyomással frissíthető illusztrációk. Azonkívül minden egyes ilyen netes könyvjelzőnek saját menüje van, amiből intézhetjük a kezelését, megnyithatjuk új ablakban vagy áttehetjük másik mappába.

Ha a program saját kereséjéből indítunk szöveg-, képvagy médiafile-keresést, a talált oldalakra vezető hivatkozásokat is a kedvenceinkhez hasonlóan, vizuálisan ábrázolja – azonban ezt kiegészíthetjük az oldalból kiolvasott szövegrészlettel, ami további segítség annak eldöntésében, hogy érdemes-e a fellelt webhelyet egyáltalán felkeresni. Így nyugodtan olvasgathatjuk kedvenc portálunk friss híreit, anélkül, hogy el kellene azt hagynunk, ha valamilyen információnak alaposabban utána kívánunk nézni.

Ha egy megtalált oldalt meg kívánunk jegyezni, a jobb felső sarkot egy bal gombos kattintással szamárfülként behajthatjuk, az újságokhoz és a könyvekhez hasonlóan. Újabb keresés alkalmával, ha a megjelölt oldal ismét előjön, egy szempillantással nyugtázhatjuk, hogy ott már jártunk.

A Viewpoint Toolbar a Yahoo! találatait jeleníti meg elsődlegesen, azonban ha a Google eredményeire is kíváncsiak vagyunk, összehasonlíthatjuk a találatokat. Én hiányolom ennél a lehetőségnél, hogy nem jelzi a program, hol tart a miniatűrök letöltésével – így aki modemes kapcsolat esetén idejekorán bontja a vonalat, ennél a lehetőségnél nem tudja frissíteni a kicsinyített képeket.

Az arculatváltós Viewpoint blokkolja a felbukkanó reklámablakokat is. Ezeket is gyűjti a tálcán, és ha kíváncsiak vagyunk valamelyikre, megtekinthetjük. Ráadásul a szerzők olyan technológiát fejlesztettek ki, melynek logikáját aligha tudják kiismerni a hirdetőszerverek. *(HJT)*

» Viewpoint Toolbar – kedvenc webcímeink és kereséseink grafikus nézőpontból

➲ Fejlesztő: **Viewpoint Corporation; www.viewpoint.com**
PCM DVD: /freeware/viewbarinstaller.exe
FREEWARE

RegCool 3.002
A registry-varázsló

A német szerző programjával a rendszerleíró adatbázist (registry) szerkeszthetjük. A RegCool kezelőfelületét látva az ember a webböngészőkre, no meg az Intézőre asszociál, hiszen a címsorról és a navigációs gom-

bokról mi más is juthatna az eszünkbe? A címsor már csak azért is praktikus, mert ha elrejtjük a mappaszerkezetet mutató panelt, akkor is könnyűszerrel a kijelölt főcsoporthoz ugorhatunk.

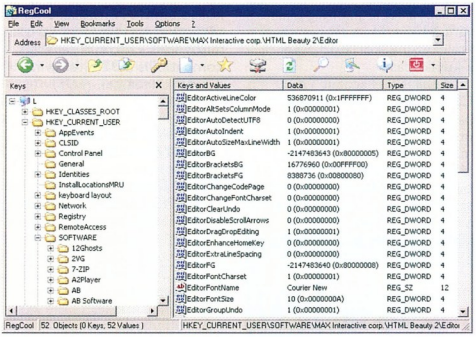

» RegCool – összehasonlítóval ötvözött registry-szerkesztő

Bár a Windows RegEdit alkalmazásában is felvehetjük a kedvencek közé a gyakorta látogatott kulcsokat, a RegCoolban elhelyezett könyvjelzőkből csoportokat képezhetünk. A kereső kidolgozottsága a maximalizmus csúcsait döngeti: a kutakodást kezdhetjük a kályhától – azaz a főcsomóponttól – elindulva, korlátozhatjuk az épp kijelölt mappára, vagy választhatunk egy tetszőlegeset. Az eredményekből lista készül, amit akár egy csapásra törölhetünk. A találatokat ugyan nem menthetjük, viszont HTML file-ba exportálhatjuk. Ha kétszer kattintunk rá egy meglelt bejegyzésre, a program megmutatja annak helyét a szerkezetben.

A kulcsok értékeit nemcsak az adat átírásával, hanem szövegfile importálásával is módosíthatjuk; szükség esetén a legördülő listából másik típust választhatunk ki. A program az értékek hosszát is megállapítja, ami kapóra jöhet, ha elfelejtettük, hogy mekkorák is voltak eredetileg.

A RegCool is támogatja a csatlakozást a helyi hálózat állomásainak rendszerleíró adatbázisaihoz. Módosítás előtt a bajt megelőzendő biztonsági másolatot készíthetünk a jelenlegi állapotról, illetve REG (Regedit4) vagy DAT (Regedit5) formátumban menthetjük a rendszerleíró adatbázist.

Ha az exportálást egy új alkalmazás telepítése előtt végezzük el, majd mentjük a telepítés utáni állapotot is, e két, *Registry SnapShot* művelettel készített pillanatfelvételt összehasonlítva kideríthetjük, hogy az új alkalmazás milyen új kulcsokat és értékeket hozott létre. Az összehasonlítást egy távoli gép regisztrációs adatbázisával is elvégezhetjük.

Ha a módosítás a rendszer újraindítását követeli meg, a RegCool eszköztárán elhelyezett, négy lehetőséget kínáló *Exit* gombbal megtehetjük. *(HJT)*

Fejlesztő: **Kurt Zimmermann; http://home.tiscali.de/zdata/regcool.htm**
PCM DVD: /freeware/RegCool.exe
FREEWARE

» WavePad 1.05
Aprócska hangnyűvő

A nyílt forráskódú, többplatformos Audacity hangszerkesztő magasra tette a mércét a freeware hangszerkesztők között. A kenguruk és koalák országából származó WavePadnek csak windowsos változata létezik. Bár az Audacity szintjét nem üti meg, mégis figyelemre méltó, ugyanis a mindössze 600 Kbyte-os végrehajtható file remek lehetőségeket tartogat a felhasználóinak.

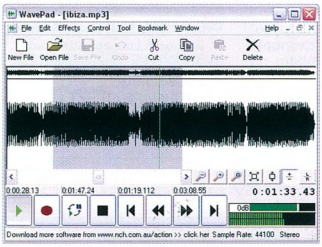

» WavePad – néhány száz Kbyte-os hangszerkesztő

Tízféle file-típust tölthetünk be, és ugyanezekben a formátumokban felvételt is készíthetünk. A hangfile ábrázolása eltér a szokásostól: csak az egyik csatornát nagyítja fel, amit egyetlen gombnyomással válthatunk a másikra.

A hagyományos audioszerkesztési műveleteket kiegészítették a kezdő és záró csend levágásával, csend beszúrásával, a kijelölés ismétlésével. Az audioélményt a kijelölt szakaszon egyszerűen használható, véglegesítés előtt kipróbálható effektusok alkalmazásával növelhetjük. Ezekkel a filterekkel felerősíthetjük, normalizálhatjuk, visszhangosíthatjuk a szükséges részt, csökkenthetjük a zajszintet, kiszűrhetjük a magas hangokat. A burkológörbe a hangerő aprólékos szabályozását teszi lehetővé.

A freeware változat 14 nap elteltével letilt olyan lehetőségeket, melyeket a jelenleg kedvezményesen, 38 USD-ért regisztrálható Master's Editionben tovább használhatunk: az eszközök között található csoportos konverterrel a listára felvett fileokon egyszerre végezhetjük el ugyanazokat a műveleteket, csak ki kell választanunk a rendelkezésre álló parancsokat. A háromlépéses művelet utolsó fázisában a file-típust is megadhatjuk. Ha egy file feldolgozását félbe kell szakítanunk, projektként mentve és legközelebb azt betöltve ott

Sokezer dal a zsebünkben!

Könnyebb; mint két CD a tokjában, de mégis akár 10.000 dalt; vagyis három hétre elegendő zenét is képes tárolni. A Mac és Windows gépekhez is csatlakoztatható új iPod csupán 1,7 cm vastag, csak 176 gramm — de 20 vagy 40 GByte MP3 vagy AAC zene tárolására képes.

www.apple.hu/ipod

Sulinet expressz

folytathatjuk a munkát, ahol abbahagytuk. Ha egy bizonyos szakaszhoz többször kívánunk visszatérni, könyvjelzővel megjelölhetjük a pozíciót. Megvágott interjúrészletek gyors összeillesztése csak egy pillanat műve. *(HJT)*

Fejlesztő: **NCH Swift Sound; www.nch.com.au/wavepad/**
PCM DVD: /freeware/wpsetup.exe
FREEWARE/TESZT (14 nap; 38 USD)

KeePass Password Safe 0.96b

Szezám, tárulj!

A német szerző nyílt forráskódú, háromparaneles jelszókezelőjében ikonokkal illusztrált csoportokat és alcsoportokat hozhatunk létre a netes helyek, e-mail fiókok hitelesítési adatainak tárolásához. A program széfként, maximális biztonsággal – szabványos eljárással titkosítva – őrzi a bevitt adatokat.

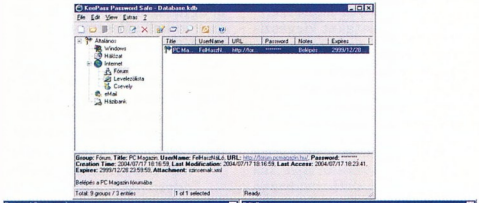

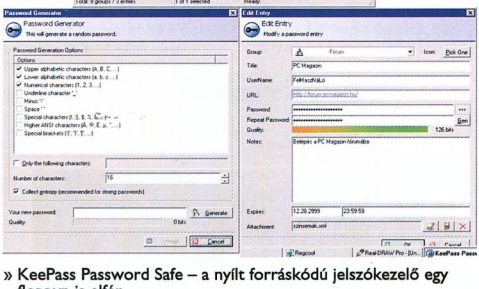

» **KeePass Password Safe – a nyílt forráskódú jelszókezelő egy floppyn is elfér**

Első használatakor készíthetjük el a mesterkulcsot, vagyis a program indításakor, illetve a főablak kis vagy ikon méretből történő visszaállításakor megadandó jelszót. A program az egér egy megfelelő mezőben történő véletlenszerű mozgatása és tetszőleges billentyűleütések alapján generálja a kulcsot. Ritka – vagy inkább egyedi – megoldás, hogy ezt a jelszót a kiválasztott lemezre menthetjük, melynek helye és file-ja titkos: csak a KeyPass ismeri az útvonalat és a file-nevet.

A mesterkulcs és az új jelszavak készítéséhez egyaránt igénybe vehetjük a generátor szolgálatait: nemcsak betűkből, számokból és szimbólumokból, hanem magasabb értékű ANSI karakterekből (például ékezetes betűk) is állhat az általunk megadott hosszúságú, véglegesítés előtt szemrevételezhető, minősített jelszó. Minősítés alatt a bitkulcs erősségét értem.

A bejegyzéshez az alapvető adatokon (felhasználónév, jelszó) kívül beírhatjuk a webcímet, hozzáfűzhetjük megjegyzésünket, valamint meghatározhatjuk az érvényesség időpontját. Ezt már csak azért is célszerű megtenni, mert a halandó ember kényelmes: időnként megfeledkezik arról, hogy jelszót kellene már cserélnie. A bejegyzéshez csatolhatunk bináris file-t, így felhasználási területei kiszélesíthetők.

A felhasználónevet és a jelszót külön-külön, a jobbgombos helyi menüből másolhatjuk a vágólapra, hogy a [Ctrl C] billentyűparanccsal beillesszük az űrlap mezőibe. A beírt netes hivatkozást a helyi menüből és a bejegyzés tartalmát megjelenítő panelből kereshetjük fel.

Egyszerre több kijelölt bejegyzést helyezhetünk át másik csoportba, ikonjaikat lecserélhetjük és módosíthatjuk érvényességük időpontját.

Terjedelmes adatbázisban a keresővel lelhetjük meg a kívánt jelszót. Ha a csoportra emlékezünk, korlátozhatjuk rá a kutakodást.

A teljes széf adatait TXT, CSV, HTML és XML formátumba exportálhatjuk. A három utóbbiba csoportokat is exportálhatunk. A vesszővel tagolt értékeket tároló file-okat importálni is tudja a KeeSafe. A kézi-számítógépre írt CodeWallet és a PC-hez készített Personal Vault szövegfile-jait is betölti.

E széf előnyére írandó, hogy kevés helyre van szükége: egy floppy negyedén is elfér. Bár szerzője telepítőkészletes formában is terjeszti, semmi extra kiegészítőre nincs szüksége, még a rendszerleíró adatbázisba sem pakol semmit. A fontosabb lehetőségeket tartalmazó kézi-számítógépes változata teljesen kompatibilis a 32 bites windowsos kiadással. *(HJT)*

Fejlesztő: **Dominik Reichl; http://keepass.sourceforge.net**
PCM DVD: /freeware/KeePass-0.96b-Setup.exe
FREEWARE

Audio DVD Creator 1.62

Zenéből DVD-t

Először nagyon megörültem a kínai fejlesztőcég alkalmazásának, mert azt hittem, saját magam készíthetek vele DVD-Audio lemezt. Aztán kiderült, hogy megtévesztett a név: kissé másról van szó...

A tényállás: audio-CD-gyűjteményünk gyakran hallgatott korongjait (öt-hat kiadványt), illetve bitsebességtől függően több száz MP3 és WAV zenefile-t írhatunk DVD-re. A program a hangfile-okat DVD-Video formátumba konvertálja, az így megsütött korongot bármilyen DVD-lejátszóban megszólaltathatjuk.

» **Az Audio DVD Creatorrel pörkölt DVD-t bármilyen DVD-lejátszóban meghallgathatjuk**

A zenei formátumot a két véglet közül választhatjuk: a 16 vagy 24 bites, 48 vagy 96 kHz-es PCM, illetve a beállítható sebességű AC3 a két lehetőség. A PCM jelenti a minőséget, az AC3 a mennyiséget.

A program használata rendkívül egyszerű, nem hagyhatunk ki semmit sem, mert a projekt létrehozása lépésről lépésre, hat fázisban történik. A zenei formátum, a tévérendszer (a menühöz) és a téma kiválasztása után állíthatjuk össze a műsort. Ennél a lépésnél a program kördiagrammal ábrázolja a lemez kitöltöttségét, tehát tudjuk figyelni, mikor futna ki a korongról a pörkölni való. Ezt követően előnézetben tesztelhetjük a menürendszert, a számokba is belehallgathatunk. Miután meggyőződtünk arról, hogy azt kapjuk, amit várunk, a merevlemezünkre vagy közvetlenül DVD-re gyárthatjuk le az anyagot.

A programnak is van írómotorja, ám ha ez nem felel meg, választhatunk másik írószoftvert – mondjuk a Nerót vagy a CopyToDVD-t. A shareware változat 30 napig működik, és legfeljebb öt albumot, albumonként öt számot hajlandó átkonvertálni. *(HJT)*

Fejlesztő: **Goland Tech Ltd.; www.audio-dvd-creator.com**
PCM DVD: \honosito\mozgokep\dvd-eszkozok\AudioDVDCreator16.exe
TESZT: 30 nap, legfeljebb 5x5 szám; 39,95 USD

The Sleuthhound! 4.5.2

Szimat, keresd!

Hogy a merevlemez melyik zugában rejtőzik az égetően szükséges irat vagy elektronikus üzenet, még a legjobb vadászkutya sem tudja kiszimatolni. Ha a varázsló segedelmével Sleuthhound nevű digitális vérebünknek megmutatjuk, hogy hol szaglásszon, tűvé teszi a keresőzónát az ANSI, ASCII vagy Unicode kódolású szövegfile-okban, HTML oldalakban, Microsoft Word dokumentumokban, RTF file-okban, Outlook Express üzenetekben rejtőző szövegekért. Alaposan feltérképezi a terepet, bekukkant minden mappába; file-okban memorizálja a talált információt. Így aztán legközelebb szélsebesen hozza elő az óhajtott file-t. Ha nem találja, kiterjeszthetjük további partíciókra vagy lemezekre a keresési területet.

Amikor az egyszerű nyomozás nem vezet eredményre, a bővebb kereséssel – a pórázt szorosabbra véve – sikerrel zárulhat a kutakodás. Tud keresni pontos kifejezés alapján, tájékozott a logikai műveleteket (és, vagy, nem) illetően, időérzékének köszönhetően el tudja dönteni, hogy a talált file-ok beleesnek-e abba az időtartamba, amit megadtunk neki. Az Outlook Express helyi mappáit is végigszaglásztathatjuk vele, ha ismerjük az e-mail feladóját, címzettjét, tárgyát.

Ebünk még nem igazán sajátította el a magyar nyelvet: az eredménylistában olykor-olykor ékezetes betűinket alsó vonással helyettesíti – bár ez az apróság megbocsátható neki, már csak azért is, mert ez a lista amúgy nagyon profi: minden találatról tudtunkra adja az útvonalát, a nevét, a dátumát és a méretét. Pár sort meg is mutat belőle, piros színnel kiemelve a kulcsszót – sőt, a file-típushoz társított alkalmazással meg is nyithatjuk az anyagot. Minden találattól jobbra elhelyez három gombot, egyikükkel többet láthatunk a tartalomból, a másik kettővel pedig fel-le navigálhatunk az előnézetben megmutatott szövegben.

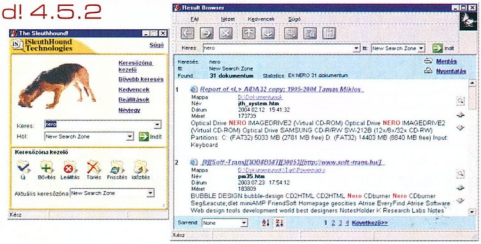

» The Sleuthhound! – kitűnő szimatú digitális véreb

A többször keresett kulcsszavakat felvehetjük a mappákba csoportosítható kedvenceink közé.

A próbaváltozat 30 napig működik, legfeljebb 10 keresőzónával és zónánként maximum 1000 dokumentummal tesztelhetjük. Az Outlook Expressben tárolt postát mellékletek nélkül indexeli és keresi.

A 95,95 dollárért megvásárolható Pro változatban beépülő modulokkal bővíthetjük a kereshető dokumentumok körét MP3 és WMA hangfileokra, PDF dokumentumokra, Excel táblázatokra, PowerPoint prezentációkra, WordPerfect dokumentumokra, ZIP archívumokra. A kiszélesített kereséssel bármilyen szóra rákereshetünk egy lekérdezésből, a mélykeresés a dokumentumok tulajdonságaira terjeszti ki a kutakodást. *(HJT)*

Fejlesztő: **iSleuthHound Technologies; www.isleuthhound.com**

PCM DVD: \honosito\segedprogramok\rendszereszkozok\sleuth.exe
TESZT: 30 nap és korlátozások; 20 USD

Nyomtasson 80%-kal olcsóbban!

Kiürült tintapatronját ne dobja el. A patron újratöltésével akár 80%-os megtakarítást is elérhet a minőség feláldozása nélkül.

Keresse fel az InkTec honlapját, ahol
- akár a patron akár a nyomtató típusának ismeretében kiválaszthatja, hogy melyik InkTec utántöltőre vagy patronra van szüksége.
- egy térkép segítségével kiválaszthatja az Önhöz legközelebbi **InkTec Töltőállomást** illetve **InkTec Shopot.**

www.inktec.hu

MPlayer – The Movie Player

» Nézünk, mint a moziban

Napjainkban számítógépünk elengedhetetlen képessége a különféle multimédiafile-ok lejátszása. Legyen szó akár filmekről, zenéről vagy egyszerű képsorokról, sok hasznos programot találunk, amelyekkel szórakoztathatjuk magunkat és családunkat.

Fábián Zoltán (dzooli@freemail.hu)

Az alábbiakban egy nagyon jól használható programot mutatunk be, amely egyaránt alkalmas házi videofelvételeink megtekintésére, DVD lemezeink lejátszására és különféle formátumú zeneink meghallgatására. Mindezeket több operációs rendszeren is megtehetjük a program használatával.

A teljes programot C nyelven írták, ami köztudottan az egyik legjobban hordozható programozási nyelv. Az MPlayer másik érdekessége, hogy a programot egy néhány főiskolásból álló magyar csapat kezdte el fejleszteni, és azóta a legkeresettebb médialejátszóvá nőtte ki magát.

Elsősorban Linux rendszer alatt fejlesztik, de megtalálhatjuk 32 bites Windowsokon (Windows 2000, XP) vagy akár FreeBSD, OpenBSD és Darwin (a MacOS X 10.2-esnél újabb verziói) operációs rendszeren is. Míg az „eredeti", linuxos MPlayer már rég túl van gyermekbetegségein, addig a jelenlegi windowsos változatok még béta-állapotúak – igaz, napról napra közelebb kerülnek a linuxos stabilitásához.

Windows alatt nem meglepő, hogy egy Unix fejlesztői környezetet kell emulálnunk a sikeres működtetéshez, de szerencsére ilyenek elérhetők a neten, illetve bele is rakták őket a windowsos telepítőcsomagba. Kétféle változattal találkozhatunk: az egyik a Cygwin, a másik a mostanában hivatalosan is használt MinGW/MSYS párosítás. Sajnos Windowson az MPlayert csak parancssoros változatban használhatjuk, a grafikus kezelőfelület még nagyon megbízhatatlanul működik. Mivel a Linux a kiindulási rendszer, ezért annak legtöbb változatán fut, akár Linux-alapú PDA-n (Sharp Zaurus vagy Compaq Ipaq) is a megfelelő források letöltése után.

MINDENEVŐ, MINDENT JÁTSZÓ Tekintsük át, milyen formátumokkal boldogul a program. Előrebocsátanám, hogy találkoztam olyan videofelvételekkel, filmekkel, amelyek hibásak voltak. A hibára Windows XP alatt derült fény, ettől aztán a lejátszó szépen be is fejezte a működését, és így a filmet sem tudtam megnézni. Megpróbáltam az MPlayerrel Linux alatt is lejátszani a filmet. A program egész tűrhetően megoldotta a feladatot: kicsit kockás volt a megjelenítés a hibás résznél, de ezen hamar túltette magát, és minden gond nélkül folytatta a lejátszást.

A támogatott videoformátumok között megtalálhatjuk az MPEG-1-et, MPEG-2-t (MP1 vagy MP2 hanggal), a(z) (S)Video-CD, DVD vagy AVI formátumot DivX, DivX4, DivX5, Windows Media Video, Cinepak, Intel Indeo, MS Video1 vagy XviD kódolással. A program támogatja az OpenDML szabványt is, amely lehetővé teszi, hogy 2 Gbyte-nál nagyobb AVI fileokkal dolgozzunk. További támogatott videoformátumok az Apple QuickTime (MPEG-4 videotömörítéssel) és a VIVO, amely H263-as kódolást használ. Utóbbi szabvány például a videokonferencia-rendszerek által is használatossal egyezik meg. A programmal lejátszhatunk továbbá FLI (Autodesk Animator), RealMedia, NuppelVideo, FILM (Sega Saturn játékok formátuma), RoQ (ID Games-játékok, Quake III, Return to Castle of Wolfenstein), OGG/OGM (tetszőleges video- és audiokodek), PVA (néhány műholdvevő, úgynevezett DVB tévékártya használja) és animált GIF (GIF89a) formátumú file-okat is.

Az audioformátumok terén is bőven vannak lehetőségeink. Lejátszhatunk például MP3, WAV, OGG (Vorbis), WMA, MP4, CDDA file-okat, ezenkívül külön beépülő modulon keresztül szólaltathatjuk meg az XMMS lejátszóprogram által támogatott formátumokat – SNES-játékok, SID (C64-es zenék), XM, MOD és IT (Amiga gépeken használt zenefile-ok). A videofile-okban található hangformátumok közül a program képes lejátszani az MPEG Layer 1/2/3, a Windows Media Audio 7/8/9, az AC3, AAC, Ogg Vorbis, RealAudio (AC3, Cook, Sipro és ATRAC változatok), ALaw, uLaw, ADPCM és a korábbi PCM tömörítéssel készített hanganyagokat. Néhány felsorolt formátumot a program csak a Windowsban megtalálható dekódoló rutinok segítségével képes lejátszani, így rendszerünkre célszerű ezeket is telepíteni. Sajnos ezek egy része a szerzői jogi

Az MPlayer fordítása

Hogyan tehetjük használhatóvá az MPlayert egy Linux rendszeren? A csomag megtalálható korongunkon vagy letölthető a ➲ **www.mplayerhq.hu** címről – itt találhatunk mindenféle kiegészítő programot, a grafikus felülethez bőröket, és meglelhetjük a windowsos kodekeket is egy tömörített file-ban.

A program letöltése után csomagoljuk ki a file-t egy tetszőleges könyvtárba, lépjünk be a kitömörítés után keletkező MPlayer könyvtárba, majd adjuk ki a következő parancsokat: *#./configure && make && make install.* Ha minden jól megy, gépünk teljesítményétől függően körülbelül 10 perc után máris telepítettük a programot. Ezután már csak a windowsos kodekeket kell bemásolni a /usr/lib/win32 könyvtárba, hogy a program is megtalálja őket.

Míg Linuxhoz többnyire forrásban érhetjük el az MPlayer/MEncoder párost, addig Windos alá bináris csomagban is hozzájuthatunk. Ha szeretnénk módosítani rajta, a linuxos megoldás alapján fordíthatjuk le a programot, de itt elsőként telepíteni kell a MinGW és az MSYS környezetet, így emulálhatjuk a Unix rendszereken szokásos fejlesztői környezetet (gcc és make programok, egyéb kiegészítő programok a fordításhoz és a telepítéshez).

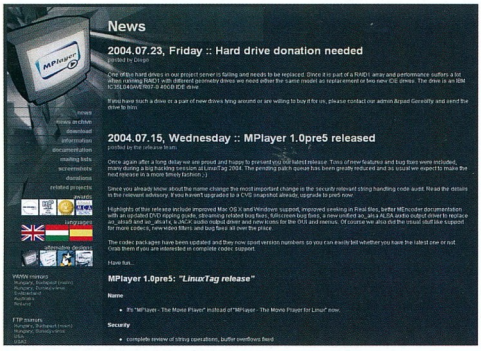

» A ➲ **www.mplayerhq.hu webhely, az MPlayer főhadiszállása. Sajnos a magyar nyelvű oldalak több hónapos lemaradásban vannak az angol nyelvűekhez képest**

törvény által védett, ami megakadályozza, hogy egy szabad szoftvereket tartalmazó operációs rendszerben használjuk őket. Az MPlayer program többek között ezért sem része azoknak az operációs rendszereknek, amelyek a szabad szoftvereket részesítik előnyben (például Fedora Core 1 és Fedora Core 2 Linux, SUSE Linux), illetve korlátozott képességekkel találhatjuk meg bennük.

A program különféle forrásokból képes lejátszani a multimédiás tartalmat. Ilyenek például a tévévevő kártya, a HTTP protokoll használatával letölthető ASF file-ok, a VideoCD, a DVD-meghajtó vagy az RTSP-(RealTime Streaming Protocol) források. A programot használhatjuk letöltés közben történő lejátszásra, amikor is valamilyen programmal folyamatosan töltjük le a forrást például FTP vagy HTTP protokoll használatával, majd ezt a kimenetet az MPlayernek adjuk át lejátszásra.

A programcsomag tartalmaz egy egyszerű hálózati szervert, melynek segítségével tetszőleges gépen lévő forrásokat játszhatunk le – de ez a lehetőség egyelőre még nem kiforrott, használata nem biztonságos. Kisebb hálózatokban, ahol a külső behatolások elleni védelem megfelelő, esetleg alkalmas lehet különféle feladatok megoldására.

Lejátszás közben a programot vezérelhetjük a grafikus felületen keresztül vagy billentyűzetről. Használhatjuk tévévevő kártyánk távirányítóját, de az irányításhoz saját építésű infravörös vevőt is csatlakoztathatunk a géphez.

Az MPlayer – jó unixos programhoz méltón – elsősorban parancssoros változatában mutatja meg képességeit, és a grafikus kezelőfelület is szorosan kapcsolódik a parancssoros megoldáshoz. A grafikus kezelőfelület mindemellett különféle bőrökkel tehető szebbé, bár működését ezek nem befolyásolják. A képeken látható a Linux alatt futó MPlayer grafikus felülete, különféle változatokban.

» A kinézettel nem lehet gond, van bőr bőven

Hardvertámogatás

A programot Linux alatt célszerű a saját rendszerünkön fordítani – így használhatjuk ki igazán gépünk minden képességét. A program képes használni a processzorunkban rejlő lehetőségeket, például az MMX, 3DNow, SSE, SSE2 utasításkészletet.

Mindemellett a neten találhatunk előre lefordított csomagokat is. Az ilyen csomagok egyetlen hátránya, hogy minden olyan összetevőnek telepítve kell lennie a számítógépünkön, ami a csomagot készítő lelkes számítógépes társunk gépén telepítve volt.

A program képes közvetlenül kihasználni néhány videokártya hardveres videogyorsítási lehetőségét is, például a hardveres YUV-megjelenítést és -átméretezést. A következő kártyákhoz találhatunk a forráskódban támogatást: Matrox G200/G400/G450/G550, 3dfx Voodoo3/Banshee, Ati Radeon/Rage128/Mach64/RageXL/Mobility és XPert98 sorozat, S3 Savage és Virge/DX chipes kártyák, az Nvidia GeForce2-nél újabb kártyái a gyári meghajtóprogramokkal, 3DLabs GLINT R3 és Permedia3, Trident Cyberblade/i1 (integrált videokártya, amely a Via Epia alaplapokon található), SiS 650/651 és 740 lapkakészletű kártyák (szintén általában alaplapra integrált kivitelben).

Azoknál a kártyáknál, amelyekhez a program nem rendelkezik forráskódszintű támogatással, a grafikus megjelenítőfelület (XFree86/XV, DirectX stb.) gyorsítását tudjuk használni, vagy szoftveres támogatást használhatunk. Utóbbi megoldás egyetlen hátránya, hogy a processzort terheli, és így erősebb gépre van szükség azonos minőséghez.

Néhány videokártya esetén használhatjuk a tévékimenetet is megjelenítésre. Azokon a kártyákon, amelyeken az MPlayer képes kihasználni a hardveres gyorsítást (Matrox, 3Dfx Voodoo és Banshee, Ati, Nvidia), nézhetjük a megjelenített képet a tévéképernyőn – már ha kártyánk rendelkezik tévékimenettel. Más videokártyák esetében külső átalakítóegységre van szükség.

A hangkártyák terén elsősorban a SoundBlaster Live és a C-Media kártyák 5.1-es hangrendszerét használhatjuk, más kártyákon kevesebb csatornával kell beérnünk.

MENCODER, AZ ÁTTÖMÖRÍTŐ Nos, mindezek után talán felmerül a kérdés: vajon a lejátszáson kívül még mire alkalmas ez a kis programcsomag. A csomagban megtalálható egy kódolóprogram is, a MEncoder, mellyel különféle formátumok között végezhetünk átalakításokat, felvehetünk video- és hanganyagot a tévévevő kártyánkról, így AVI formátumban tárolhatjuk videokazettáink tartalmát vagy házi videofelvételeinket is. Így ha mást nem is, legalább annyit elérhetünk, hogy egy másfél centiméter vastag kazetta helyett a polcunkat elfoglalhatják a vékonyabb CD-k vagy DVD-k. Mindemellett a CD-n történő tárolás másik előnye, hogy hosszabb ideig képes megőrizni az adatokat minőségromlás nélkül. A MEncoder nagy trükkje az, hogy gyakorlatilag minden olyan filmet be tud olvasni és átalakítani, amit az MPlayer képes lejátszani.

A kódolóprogram másik érdekes felhasználási módja a videoszerkesztés. Léteznek olyan programok, amelyek a hagyományos Unix-filozófiát követve a meglévő programok felhasználásával valósítanak meg összetett műveleteket. A videoszerkesztés is egy ilyen összetett művelet, egyes részfeladatait megvalósítják különféle programok, tehát ezeket már nem kell újra elvégezni. A végrehajtás megfelelő sorrendjét kell megtalálni és egy (grafikus felületet igénylő feladatról lévén szó) grafikus kezelőfelülettel összefogni. Ilyen program például Linux alatt a LiVES, mellyel hamarosan találkozhatnak lapunkban.

•

Röviden ennyit érdemes tudni a programról, ám ha jól meggondoljuk, ez egyáltalán nem kevés. Az MPlayer megfelel minden követelménynek, amit egy mai médialejátszóval szemben támaszthatunk. PCM

Sony Vegas 5 és DVD Architect 2

» Kézreálló videoszerkesztő

A Sony Vegas az egyik legnépszerűbb videoszerkesztő program lett, és már nemcsak a házi videoszerkesztés terén. Különlegessége, hogy speciális célhardver nélkül is gyorsan dolgozhatunk vele: egy átlagos konfiguráción is közel valós idejű előnézetet tesz lehetővé.

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

Korábban már írtunk a Vegas 4.0-s verziójáról (➲ **Videoszerkesztő és DVD-öntöde – PCM, 2003/6/88**), ezért most az újdonságokra összpontosítunk.

Most már nemcsak két irányban, hanem 3D-s térben is mozgathatjuk a filmet, így gyerekjátékká válik például a Star Wars bevezetőjéhez hasonló szöveg készítése. Rugalmas, kulcskockára igazítható Bézier-görbékkel megrajzolt precíz kijelöléseket, kivágásokat készíthetünk.

A Transition progress envelope segítségével az áttűnések tempója még jobban konfigurálható. Ezt a speciális burkológörbét az áttűnés eleje és vége közé rajzoljuk. A görbe legalja a kiindulási kép, a teteje a végcél, így ha több hullámot rajzolunk, több oda-vissza áttűnést hozhatunk létre.

Újdonság, hogy Macromedia Flash file-okat (*.swf) is betölthetünk, ami egy videoszerkesztő programtól szokatlan, ám rendkívül hasznos képesség.

Az analóg felvételi módokhoz hasonlóan lehetőségünk van a projekt lejátszása közben a felvétel gombot lenyomva azonnal rögzíteni az anyagot anélkül, hogy megnyomnánk a leállítás gombot.

A hangsávok kezelése is sokat javult, a program képes betölteni a Sony Acid loop jellemzőit, illetve az Acidhoz hasonló módon egyszerűen a billentyűzettel végezhetünk időtől független hangmagasság-eltolást.

Az 5.1-es elosztású hangcsatornák kezeléséhez bekerült egy új, film stílusú 5.1-es surround panning hangfalelrendezés, amely a mozitermek szokványos hangfalelrendezését szimulálja.

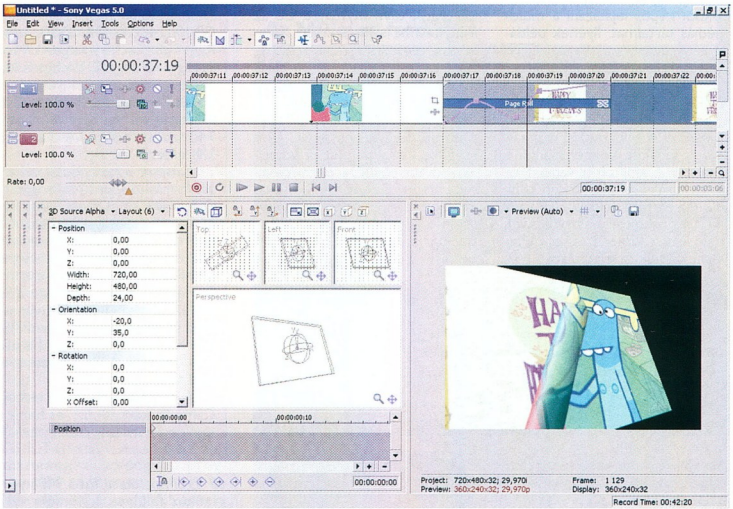

» A készítők nem fukarkodtak az újításokkal

Dióhéjban a Vegasról

A Vegas nemlineáris videoszerkesztő program, amellyel külön effektuskártya nélkül is kvázi valós időben visszanézhetjük több effektus eredményét, egy átlagos számítógépen is. Professzionális szintű videofeldolgozásra is alkalmas, amint azt a HD felbontású filmek szerkesztési lehetősége is mutatja. Még egy 1920x1080 képpont felbontású film szerkesztése is gyorsan elvégezhető egy átlagos, 1,8 GHz-es CPU-val üzemelő gépen. A renderelés persze más kérdés – az egy ilyen processzoron az örökkévalóságig is eltartana, de erre találták ki a hálózati renderelést.

➲ **http://mediasoftware.sonypictures.com/products/vegasfamily.asp**

Újdonságok a Vegas 5-ben

- 5.1-es audio plug-in támogatása az audiomaster buszhoz.
- Film stílusú 5.1-es hangzás (mozitermek emulálása).
- Sávok 3D-s mozgatása és kompozitálása.
- Burkológörbe és szabályzók automatizálása és valós idejű felvétele.
- Egyéni áttűnés-burkológörbe.
- Kijelölés kulcskockára igazítható Bézier-görbével.
- Külső vezérlés támogatása.
- Kliprészletek importálása.
- Valós idejű audio-/videoesemény megfordítása (visszafelé játszás).
- Effektusok rendezése mappastruktúrába.
- Acid loop jellemzőinek támogatása.
- A feliratok ideje/szövege exportálható a DVD Architectbe.
- Flash SWF formátum importálása.
- Hálózati renderelés.
- Sony DSR-DU1/DSR-DR1000 merevlemezes videofelvevő támogatása.
- J-H3 HDCAM lejátszó támogatása DV-konvertáláshoz.
- 3:2 arányú pulldown removal DV AVI file-okból (az eltérő képfrekvencia korrigálása).

➲ A Vegas 5 képességeiről és újdonságairól DVD-nk \CIKKEKHEZ mappájában találnak bővebb felsorolást.

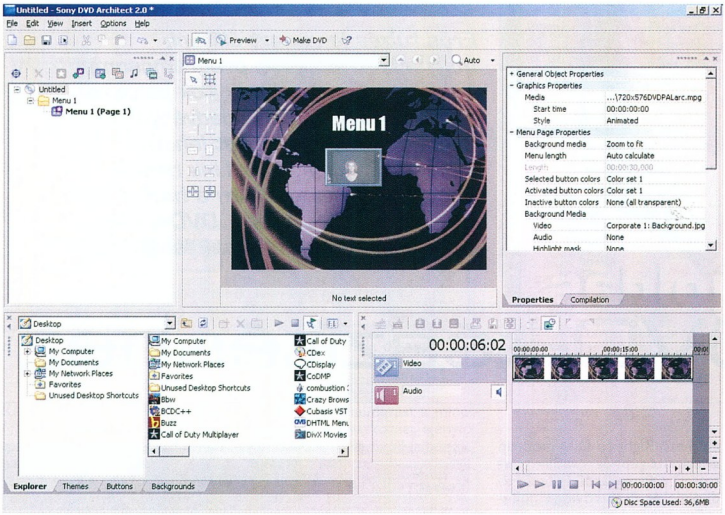

» Pár mozdulat, és kész a színes-szagos DVD

A DVD Architect 2 újdonságai

- Programozható befejező akciók a menükhöz és a médiumokhoz.
- Több audiosáv támogatása.
- Feliratkészítés és -importálás.
- Egyénileg konfigurálható kezelőfelület.
- Projekttáttekintő ablak.
- Flash SWF formátum importálása.
- Elementary Stream (ES) importálása.
- Valós idejű előnézet külső monitoron.
- 24p formátumú DV kódolása.
- DVD-optimalizáló eszköz, a lemez méretéhez igazítással.

➲ A DVD Architect 2 képességeiről és újdonságairól DVD-nk \CIKKEKHEZ mappájában találnak bővebb felsorolást.

A felület rugalmas átszabhatóságát tovább növeli a mozgatható dokkolóablak. Most már nemcsak az alapfelületbe dokkolhatunk ablakokat, hanem leválasztott különálló ablakokat is csoportosíthatunk.

Szerkesztés

A szerkesztés egy vízszintes idővonalon történik. A filmszeletek adott időpontra jellemző képkockáit láthatjuk egymás mellett, mintha egy diafilmet vagdosnánk az asztalon. Az effektusok, képattűnések húzd és ejtsd módszerrel használhatók, minden képkockához más és más beállítás rendelhető, amelyek közt automatikus átmenetet készít a program. A videosávok egymás alá és fölé rendezésén kívül szülő–gyermek kapcsolat, logikai művelet és kulcsolás is végezhető, így összetettebb bluebox effektusok létrehozása sem okozhat nehézséget.

A színek korrekciójához többlépcsős színszűrőket használhatunk, de broadcast color szűrővel automatikusan a tévésugárzás szabványpalettájához hangolhatjuk a felvétel színeit. A hangsávok kezelése ugyanolyan egyszerű és áttekinthető, mint a videosávoké.

SEGÍT A HÁLÓZAT Az igazi újdonság a hálózati renderelés (Network Rendering), amely komolyabb projektek elkészítésekor nyújthat hathatós segítséget. A hálózaton kijelölhetünk egy gépet, amelyre a kimeneti file-t kívánjuk renderelni, vagy szétoszthatjuk a renderelést több gép között. A felosztott hálózati renderelés szegmensekre vágja a videót, a részeket több gépen rendereli. Ilyenkor minden gép kiveszi a részét a projekt renderéléséből – a végeredményt pedig egyetlen file-ba egyesítik. Ez jelentősen csökkentheti a folyamat idejét – bár igaz, ez több tárhelyet igényel, a nagy hálózati forgalomról nem is beszélve.

Nemcsak felosztott renderelésre használhatjuk a hálózatot, hanem a hagyományoshoz is. Kiválaszthatjuk, melyik gép renderelje a projektet (renderszerver), így maga a szerkesztés egy gyengébb gépen is történhet. Ha a végeredményre többféle tömörítésben, többféle formátumban is szükségünk van, arra is jól használhatjuk a hálózatba kötött gépeinket. Például amíg az egyik gép MPEG-2-be készíti a DVD-re valót, addig a másik WMV-be tömi a netre szánt anyagot. A csak renderelésre szánt gépekre renderklienseket telepíthetünk.

Igazi profihoz illő módon most már külső vezérlőeszközzel is kényelmesen végezhetjük a szerkesztést, nem kell csak a számítógép billentyűire és az egérre hagyatkoznunk. A Vegas teljes kompatibilitást ígér például a Mackie vezérlőivel (➲ **www.mackie.com/products/mackiecontrol/**).

» Külső vezérlővel is használhatjuk a Vegast

INTEGRÁLT DVD-GYÁR A DVD Architect 2 csak a Vegas 5-tel együtt kapható, bár külön is megállná a helyét. Segítségével a feldolgozott anyagainkból készíthetünk DVD-t, mozgó menükkel, több zenei sávval, fejezetekkel, feliratokkal – ahogyan azt kell.

Az új verzióban könnyen optimalizálhatjuk a végeredményt: az utolsó lépés előtt finomhangolhatjuk a bitráta-beállításokat, a felbontást és a képfrissítést a méret függvényében. Ha nincs kedvünk itt sokat szösszmötölni, akkor a *Fit To Disc* gomb lenyomásával egyszerűen a rendelkezésre álló médium méretéhez igazíthatjuk a beállításokat.

A projekt elmentése mellett most lehetőség nyílik a felhasznált médiafile-ok együttes letárolására is. Azaz a megadott célkönyvtárba nemcsak a projektfile, hanem a hozzá tartozó képek, videók, hangok is bekerülnek mentéskor. Ez rendkívül hasznos az archiválás vagy más gépen történő felhasználás esetén.

A feliratokat külön videosávban szerkeszthetjük. Most már betölthetünk kész feliratfile-okat (SUB, TXT), de helyben is begépelhetjük a feliratot úgy, hogy annak pozícióját, időtartamát, típusát, méretét kényelmesen állíthatjuk.

•

A Vegas 5 ára 559,96 USD. A Vegas 5-öt és a DVD Architect 2-t tartalmazó csomag neve Vegas+DVD Production Suite, ára 799,96 USD. Futásukhoz Windows 2000 vagy XP ajánlott. PCM

Erős túlzás lenne azt állítani, hogy a DVD Solution programcsomag két alkalmazásával a boltok polcairól ránk kacsingató DVD kiadványokhoz hasonlatos végterméket lehetne előállítani. Ám a CyberLink nem is ezt ígéri, hanem csupán a házi videók és fényképek egyszerű, DVD-n vagy CD-n való bemutatásának lehetőségét.

Alapmegoldás házi DVD-készítéshez

Branyiczky Gábor

A DVD Solution programcsomag két, egymástól független alkalmazásból áll. A PowerProducer 2.0 Express igen egyszerűen kezelhető felületen, egy néhány lépésben végigjárható „varázslóval" ad módot a DVD összeállítására, míg a Power2Go 3.0 a CD- és DVD-írást valósítja meg, szintén igen egyszerű, mégis látványos kezelőfelületen keresztül. Átjárás a két alkalmazás között gyakorlatilag csak akkor van, ha a PowerProducerrel készült lemez-image file-t a Power2Go használatával írja lemezre a felhasználó.

NÉHANY KATTINTÁSRA A DVD-TŐL A PowerProducer 2.0 egyik legnagyobb újítása az előző verzióhoz képest az, hogy a CyberLink SVRT (Smart Video Rendering Technology) motorját használva lehetőséget ad az azonnali DVD-előállításra. A program az indítása után külön menüpontként elérhető Right-to-Disc módban a számítógéphez csatlakoztatott DV kameráról érkező videojeleket csak röviden puffereli a merevlemezen, és rögvest továbbítja is az írható vagy újraírható DVD lemezre. A számításigényes, valós idejű DV–MPEG-2 kódoláshoz sem kíván maga alá erőgépet: a gyári adatok szerint 1,8 GHz órajelű Intel Pentium 4, illetve 1,7 GHz-es AMD Athlon processzorra alapozott számítógépen is működik az instant lemezgyártási folyamat. Egyszerűbb feladatokat még ennél kisebb teljesítményű processzorral felszerelt konfiguráción is képes elvégezni – VCD-t például 450 MHz-es Pentium II-re vagy 500 MHz-es Athlonra épített gépen is készíthetünk a családi események felvételéből.

A PowerProducer 2.0-val kis gépigény mellett állíthatunk össze DVD-ket.

Az azonnali DVD-re írás helyett a „mozilemez gyártását" (*Movie Disc* lehetőség) választva, a DVD-Video formátum mellett VCD, SVCD szabványú lemezt is meghatározhatunk végcélnak, valamint DVD-VR korongokat is készíthetünk. Utóbbiak újraírható, +RW vagy -RW hordozóra készíthetők, és lehetővé teszik az utólagos könnyed átszerkesztést, például a fejezetek beosztásának átszervezését a lemez egészének újraírása nélkül. A DVD-VR formátumú lemezek elméletileg gond nélkül lejátszhatók minden olyan asztali lejátszóban, ami támogatja az újraírható lemezek használatát – a valóságban azonban nem árt tájékozódni, hogy valóban működik-e az adott típus esetében a lejátszás. A PowerProducer Express változata esetében a VR lemezek gondozási lehetőségei közül sajnos hiányzik a töredezettségmentesítés lehetősége, ami a PowerProducer 2 általános és Gold kiadásának legrokonszenvesebb újításai közé tartozik. Ez a folyamat gyakorlatilag ugyanazt hajtja végre az újraírható DVD-n, amit a Windows defragmenter a merevlemezen, és az eredmény is hasonló – vagyis gyorsabban érhető el a kívánt adat.

Szintén az Express változat korlátai közé tartozik, hogy a kezelőfelület 800x600 képpont felbontású, ami az előnézeti képhez még éppen használható, de a nem nagyítható megjelenítőablakot is magában foglalja. Ha szabványos DVD-t választunk végcélnak, még a projekt indításakor meg kell határozni annak kódolási minőségét, hiszen ennek függvényében számítja menet közben a program a még rendelkezésre álló lemezkapacitást – ami persze azon is múlik, hogy 12 vagy 8 cm átmérőjű lemez lesz-e a végcél, amit szintén előre kell eldönteni.

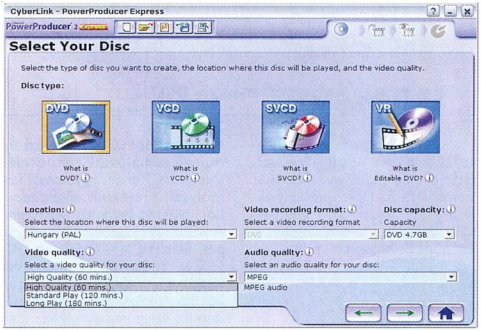

» Az első lépés a majdani formátum pontos meghatározása

»infó

- Gyártó: **CyberLink Corp; www.gocyberlink.com**
- Forgalmazó: **Multimedia.hu ☎ 463-9030; www.multimedia.hu**

A programcsomag ára 19 875 Ft

Power2Go 3.0

- CD- és DVD-író programmal írhatunk adat-, zenei és videolemezt, formázhatunk és törölhetünk újraírható lemezt, rippelhetünk zenei CD-t.

» Vágási képességei három lehetőségben kimerülnek, de nem is kell használatához szakirányú diploma

PowerProducer 2.0 Express

- Hardverigénye kicsi.
- Segítségével DV kameráról közvetlenül lehet DVD lemezre írni a felvett videót.
- DVD-Video, VCD, SVCD és DVD-VR formátumú korongokat készíthetünk vele.
- Használhatunk vele +RW és -RW újraírható DVD-ket is.
- A forrás lehet tévéadás, VHS kazetta, DV kamera, DVD lemez, VCD, valamint AVI (DivX tömörítésű is), MPEG-1 és -2 tömörítésű file.
- Sok lehetőséget kínál a fejezetek alapján összeállított menü elkészítéséhez.

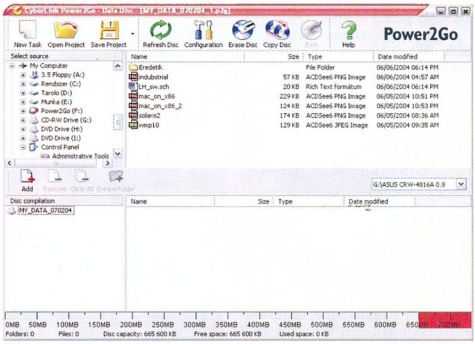

» A jól megszokott húzd és ejtsd módszerrel állíthatjuk össze a lemeztartalmakat

KAMERÁRÓL, ANTENNÁRÓL, FILE-BÓL Videoforrás tekintetében nem nevezhető finnyásnak a PowerProducer 2 – sőt a tévévevők és az azokkal felszerelt videokártyák közvetlen támogatása még némi digitális videofelvevő képességekkel is felruházza. Nemcsak digitális fajtájú kamerát lehet közvetlenül hozzá kapcsolni a számítógép IEEE-1394-es csatolóját használva, hanem a WDM meghajtóprogrammal telepített PCI- vagy USB-alapú analóg–digitális átalakítót is felismeri a program. Így akár a VHS-re másolt régi felvételek is DVD-re kerülhetnek.

A már eleve számítógépen tárolt mozgóképek elfogadásával sem akadnak gondjai a PowerProducernek, amely az adott Windows által kezelt AVI (így a DivX tömörítésű) file-okat is beolvassa. Az MPEG-1 és -2 tömörítésű file-okat, illetve a VCD lemezek DAT formátumát közvetlenül is kezeli, és a CSS titkosítással nem védett DVD-Video lemezekről közvetlen importálásra is módot ad. Állóképek beolvasása is lehetséges, BMP vagy JPG formátumban, amiket automatikusan „diavetítésbe" is rendez a program.

Mivel az alkalmazást a minél kevesebb beavatkozást igénylő DVD-előállításhoz készítették, nem áll a felhasználó rendelkezésére komoly eszköztár a videotartalom megvágására. Levághatunk, illetve kivághatunk szakaszokat (például élesedő fókuszt a felvétel elején), felosszathatunk egy egybefüggően digitalizált felvételt, vagy éppen összevonhatunk két külön fileban lévő képsorokat. A fejezeteket automata üzemmódban az így létrehozott jelenetek indulási pontjain állapítja meg a PowerProducer, de néhány kattintással ez felülbírálható, és kézzel helyezhetjük el a menübe is bekerülő fejezetválasztó pontokat a kívánt helyekre.

SZÍNES, HANGOS MENÜRENDSZER Menü nélküli DVD-t is készíthetünk, de a PowerProducer 2 elég sok lehetőséget kínál a fejezetek alapján automatikusan összeállított menükhöz. Tematikusan berendezett háttérképeivel és az előre rögzített kínálatból kiválasztható elrendezésekkel, a gombformákkal és a jelenetekből kiemelt képekre rakható keretekkel, az operációs rendszer bármely betűtípusát használó feliratokkal csinos felvezetést adhatunk a DVD tartalmának. Az alkotói szabadságot némileg korlátozza, hogy a beállítások az összes menüre érvényesek, így nem választhatunk eltérő háttereket vagy gombstílusokat az egyes filmekhez tartozó menüknek. Hangot hasonlóan, vagyis ugyanazt a WAV vagy MP3 file-t meghatározva keverhetünk a menük alá.

A Power2Góval CD/DVD-t írhatunk egyszerű, de látványos kezelőfelületen.

A lemez kiírásánál, mivel mozgó menük létrehozására nincs lehetőség, a menürendszer bonyolultsága nem növeli számottevően a DVD kódolásához szükséges időt. Az így elkészített anyagot pedig akár DVD+R/RW, akár DVD-R/RW szabványú korongra kiírhatjuk, de nem feltétlenül kell saját meghajtót beszereznünk.

A közvetlen meghajtókezelés mellett image file létrehozására is utasítható a program, azt pedig már számos módon eljuttathatjuk egy megfelelő perifériával felvértezett konfigurációba.

POWER2GO A CyberLink DVD Solution csomag másik alkalmazása egy CD- és DVD-író program, ami amellett, hogy varázslós felületen keresztül adat-, zenei és videolemezek írására, újraírható lemezek formázására és törlésére, zenei lemezek rippelésére kínál lehetőséget, egy Express változatot is telepít.

A Power2Go Express a telepítés befejezésekor két újraindítást követően szépen beül az automatikusan elinduló programok közé, és egy elég extravagáns felületen, négy, perspektivikusan térbelinek rajzolt kockából áll, melyeket az asztalon szabadon szétszórhatunk. Az ezekre a kockákra egyszerű, húzd és ejtsd módon „rádobált" file-okból készíti el a lemezt a program, aminek formátuma attól függ, hogy az adat, a zenei vagy a videó kockára dobáljuk a file-okat. A negyedik kocka a CD-másolást indítja el.

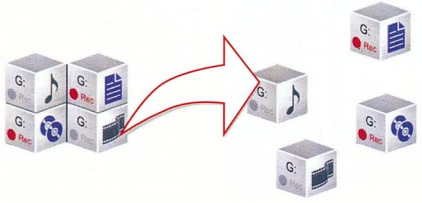

» A Power2Go Express kezelőfelülete formabontó: felbontható térhatású formákból áll

Steinberg WaveLab 5

» Hangszerkesztés mesterfokon

A WaveLab 5 a digitális hangszerkesztők Rolls-Royce-a. A hanganyagok feldolgozásának minden fázisát elvégezhetjük a digitalizálástól kezdve a többsávos keverésen, vágáson, effektusozáson át egészen az audio-CD vagy DVD mesterlemez megsütéséig, ráadásul professzionális minőségben.

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

A szoftver tudását a 32 bites lebegőpontos feldolgozás jellemzi. A legfontosabb audioszabványokkal (ASIO WDM és MME) kompatibilis, 8, 16, 20, 24 és 32 bites hangmintákat (WAV, AIFF, AU, Ensoniq Paris, MP2, MP3, WMA, AVI Audio, OSQ) képes kezelni legfeljebb 192 kHz-es mintavételezéssel.

A WaveLab fejlesztőinek specialitása az OSQ (Original Sound Quality) nevű tömörített formátum. Mérete egy WAV file harmada, ugyanakkor teljesen veszteségmentesen tömörít, az az ideális a minőségi archiválásra.

A programon belül fontos szerepet kaptak a helyzetérzékeny felbukkanó menük. Sok fontos lehetőséget csak ezeken keresztül érhetünk el. A gépünkön található audiofile-okat a WaveLab segítségével elemezhetjük, összehasonlíthatjuk, továbbá kötegelt (batch) feldolgozásra is lehetőségünk nyílik.

AUDIO-MONTAGE A hagyományos egyablakos hangszerkesztésen kívül többsávos keverési munkálatokra is használhatjuk a szoftvert, ha új hangmontázst (Audio Montage) hozunk létre. Ide különböző hangmintákat tölthetünk be, tetszőleges számú monó, sztereó vagy akár nyolccsatornás hangsávban egymás mellé, melyek hosszát, tempóját és hangmagasságát precízen összehangolhatjuk, effektusokkal módosíthatjuk, valamint vagdoshatjuk őket.

A hangerőt, a balanszot, a surroundpozíciókat és az effektusok intenzitását időben változó módon, látványos és kényelmes megoldással, „gumiszalaggörbékkel" szabályozhatjuk. Egy sávon belül számtalan hangmintával dolgozhatunk, amelyek közt átmenetet készíthetünk, egyszerű ráhúzásos módszerrel. Ilyen esetekben a WaveLab automatikusan elkészíti az áttűnést. A munkát segítik a különböző könyvjelzők, melyek hurkolási pontokat, CD-sávokat és egyéb hasznos tájékozódási pontokat jelölhetnek.

A sávok keverésekor és a hangminták egymásra úsztatásakor nem kell félnünk, hogy a különböző sávok egyes frekvenciái kioltják egymást, mert a készítők külön algoritmust készítettek az ilyen esetek elhárítására.

Bár a program elsődleges célja a hangszerkesztés, videofileokat (AVI, WMA, ASF) is megnyithatunk, bár a szerkesztési lehetőségeink az egyszerű vagdosásra és helyezgetésre korlátozódnak.

EFFEKTUSOK ÉS EGYÉB LEHETŐSÉGEK A WaveLabben nemcsak a fülünkre, hanem a szemünkre is hagyatkozhatunk a szerkesztéskor, vagyis a program WYSIWYH (What You See Is What You Hear – azt hallod, amit látsz) rendszerű. Hangerő, balansz, fázis, 60 sávos spektrumanalizátor, FFT-meter, hullámanalízis, Bit-meter segítségével alaposan kielemezhetjük a hangmintákat, így olyan apróságokat is észrevehetünk és módosíthatunk, melyeket a fülünk már nem is érzékel (ez főleg akkor jön jól, ha már zúg a fejünk a sok munkától).

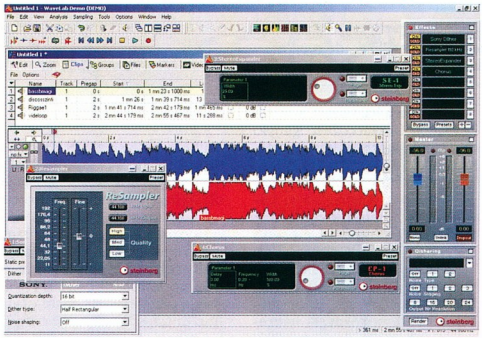

» Rengeteget tud, ám logikus felépítése miatt mégsem kell hozzá pilótavizsga

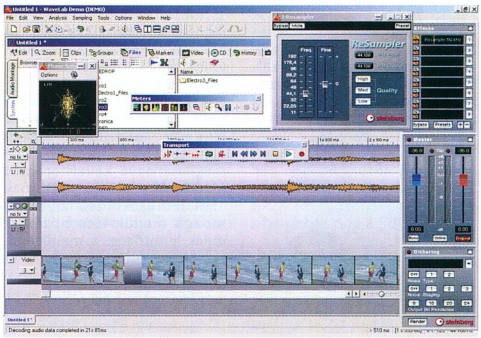

» Még egy kis videovágás is akad mutatóba

Fontosabb újdonságok

- Legfeljebb nyolccsatornás surround hang támogatása, beleértve a rögzítést, szerkesztést/effektusozást és masterelést is.
- Teljes DVD-Audio authoring eszköztár: lejátszási listák szerkesztése, menük, diavetítés, DVD-text, videosáv.
- DVD-Audio grabbelése, konvertálása, archiválása és írása.
- Backup Plan beépített biztonsági archiválórendszer.
- Többcsatornás surround felvételek lekeverése sztereóba.
- Video- és audioszerkesztéshez új „Smart" video thumbnail sáv.
- Többcsatornás (legfeljebb 8) jelszintkijelzés (VU meter) és -elemzés.
- Új file-formátumok ismerete: WMA Pro 5.1 és 7.1 exportálása, AVI audio importálása.
- Azonnali átkapcsolás ASIO eszközök között (több kártya esetén hasznos).

»infó

- **www.steinberg.net**
- **Midisoft Kft. ☎ 469-0697; www.midisoft.hu,**
- PCM DVD: \cikkekhez\WaveLab5\

Rend a lelke mindennek

A WaveLabben van egy speciális adatbázis-kezelő program, amellyel a különböző helyen elszórt anyagainkat, hangmintáinkat rendszerezhetjük. Az új verzióban ez egy backup rendszerrel bővült (Backup Plan).

Az archiválásra szánt file-okat vagy könyvtárakat kijelöljük, majd az összeállított anyagot egy vagy több CD-re vagy ISO fileba menthetjük. Megadhatjuk, hogy a WAV file-okat automatikusan OSQ-ba tömörítse, illetve hogy mindent tömörítsen (megadhatunk kivételeket is). Eltárolhatjuk a backup útvonalait abszolút vagy relatív módon, esetleg saját megkülönböztető automatikus előtaggal. A mentést jelszóval védhetjük le.

A hangszerkesztők szokásosnak mondható fegyvertára a WaveLabben valós időben használható. A szoftver automatikus hangmagasság-felismeréssel és korrekciós lehetőségekkel is bír – ezek viszont már nem működnek valós időben. Ha telhetetlenek vagyunk, és a beépített effektusokkal nem elégszünk meg, a lehetőségek számát korlátlanul bővíthetjük a VST-s és DirectX-es plug-inek támogatása révén.

MINŐSÉGI RÖGZÍTÉS A hangkártyánk képességétől függetlenül a WaveLab is hozzátesz a minőségi megszólaláshoz a speciális dithering segítségével. A dithering egy olyan eljárás, melynek során egy kis mesterséges zajt keverünk a jelhez, hogy a durva kvantálási lépcsők okozta egyenetlenséget elfedjék. Erre a célra a WaveLab az Apogee által kifejlesztett algoritmusokat, az UV22 és UV22HR ditheringet használja, melyek kiváló minőséget szavatolnak. Az UV22 16 bites felbontásra finomít, azaz csak 16 biten használhatjuk – ez eddig a CD-k miatt elegendőnek is bizonyult. A WaveLab 5-ben debütált az UV22HR dithering, melynél a feldolgozott file 8, 16, 20 vagy 24 bites is lehet.

CD- ÉS DVD-GYÁRTÁS A WaveLabben egy teljes Red Book-kompatibilis CD-mastering eszköztárat is találunk, amellyel a feldolgozott anyagainkat végleges formában égethetjük CD-re. Eszköztárából nem hiányzik a CD-grabbelés, a PQ-kódolás, CD-text szerkesztése, CD-borító tervezése, valamint a hibakeresés és -javítás. Az audio CD-ken kívül ISO file-okat és kevert módú CD-ket is készíthetünk vele.

A WaveLabben már DVD-Audio lemezeket is összeállíthatunk és írhatunk – sőt, a másolásvédelem nélküli DVD-Audio lemezekről grabbelhetünk is. A hagyományos CD-projektet is átalakíthatjuk DVD-A formátumúvá és vissza. A DVD-A lemezek sztereó módban 24 bites, 24 bit/192 kHz bit felbontásúak lehetnek, míg 5.1-es formátum esetén 24 bit/48 kHz vagy 16 bit/96 kHz a maximum. Nyolc csatorna esetén is 24 bit/48 kHz az elérhető maximum, mivel 6 (illetve 5.1) csatorna esetén már MLP kódolásra lenne szükség, amit a WaveLab még nem támogat.

A készülő korongra grafikus menüket, állóképeket, diashow-t is tehetünk, sőt importálhatunk és írhatunk DVD-Video lemezt is. A program a menükészítésben is segít. Támogatja a DVD-R/RW-, DVD+R/RW- és DVD-RAM-meghajtókat.

•

A szoftver motorját a többévi fejlesztés során különböző Intel processzorokra optimalizálták. Az új verzióban a régebbi CPU-k támogatása is bent maradt, így futása alatt a Pentium 4, Pentium III, Pentium II és Pentium MMX processzorok képességeit egyaránt kiaknázza.

A WaveLab 5-öt elsősorban a profi felhasználóknak készítették, ami az árán is látszik (bruttó 191 646 Ft), de hogy a jövő hangtechnikusai se maradjanak le róla, oktatási itézmények kedvezményes áron (bruttó 94 517 Ft) vásárolhatják meg. Aki nem akar DVD-zni, annak továbbra is rendelkezésére áll az olcsóbb, csak CD-képes WaveLab 4 (bruttó 140 000 Ft, oktatási intézményeknek 71 250 Ft), valamint alapprogramként a WaveLab Essential (bruttó 38 750 Ft).

»Virtuális zenestúdió

Manapság már nem kell drága vasakra költenünk, ha zenélésre adjuk a fejünket: elég egy számítógép a megfelelő szoftverrel – ezzel több szintetizátort, samplert, effektusprocesszort is kiválthatunk.

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

Persze ha színpadon kívánunk fellépni, azért egy PC-nél biztonságosabb, látványosabb – és a hozzáértő füleknek kellemesebb –, drága berendezésekkel kell telezsúfolni a színpadot. Viszont egy PC-t a megfelelő szoftverrel együtt egyetlen szinti árából ki tudunk hozni, a lehetőségeink pedig szinte korlátlanok.

Az Orion Platinum egy virtuális stúdiót megvalósító program, azaz hasonló módon zenélhetünk benne, mint ahogy egy stúdióban rendezgetjük a szintetizátorainkat, kötögetjük az effektusokat és dolgozunk a keverőn. A programban számos beépített hangszert és effektust találunk, de a lehetőségeink a különböző plug-inek, illetve az egyéb programokkal történő „összedrótozás" révén mondhatni korlátlanok.

A továbbiakban egy szűkre szabott áttekintést nyújtunk a szoftverről, főleg az 5.5-ös Platinum változat újdonságaira koncentrálva, a teljesség igénye nélkül.

Az Orion Platinum egy stúdiót virtuálisan megvalósító program.

SZERKESZTÉS Az Orionban a hagyományos kotta helyett patterneket használhatunk, amelyek az úgynevezett piano roll módban szerkeszthetők. Ez egy olyan rácsozatot jelent, melyben függőlegesen a hangmagasságot láthatjuk félhangonként, vízszintesen pedig az időben haladhatunk.

Minden egyes hanggenerátorhoz összesen 64 pattern tartozhat, az egyes patternek hossza 16 ütemtől 999-ig terjedhet.

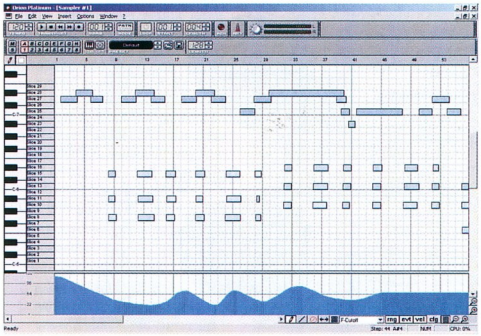

» Így néz ki egy „kotta" Orion módra

Dióhéjban az Orionról

Az Orion moduláris felépítésű: kezdetnek egy nagy üres keverőpultot kapunk, melyre rögvest egy vagy több új sáv kerül, amint betöltünk egy hanggenerátort. A hanggenerátorok és effektusok a programban egységes kottaszerkesztő felülettel jelennek meg.

A program 32 bit/96 kHz-es felbontásban dolgozik. A végeredményt WAV-ba renderelhetjük – akár hangszerek vagy csatornák szerint külön-külön –, illetve a kottát MIDI file-ba is menthetjük.

A megszólalásról 11 beépített hanggenerátor és 37 belső effektus gondoskodik. Használhatunk VST2 effektusokat, VST2 hangszereket, illetve DirectX-es effektusokat és DXI hangszereket. Néhány plug-in alapból jár a szoftverhez, például a kiemelkedően jó minőségű DirectX-es vocoder, melyet bármelyik, DirectX-es effektusokat támogató programban (például Sound Forge) is használhatjuk. Emellett Rewire2-kompatibilis, így más Rewire2-t támogató szoftverrel is összedrótozhatjuk. Például az Orion Platinummal vezéreljük a Reason2-t.

A dallam szerkesztését kvantálás, véletlen dallam generálása, transzponálás, ritmusképlethez igazítás, arpeggiator és akkordgenerátor segíti. Utóbbit jócskán kibővítették új akkordokkal, azaz a hagyományos dúr és moll mellett pentatonikus és egyéb érdekes hangzásokkal találkozunk.

Újdonság a T-Slide control, amely minden beépített generátorban megtalálható, és precíz hangmagasság-csúsztatásokat végezhetünk vele.

KEVEREM, KAVAROM Minden csatornához négy közös effektus rendelhető, melyek csatornánként szabályozható intenzitásúak, valamint mindegyik csatornához két tetszőleges effektus és egy négysávos equalizer 7 potméterrel, egy balansz- és egy hangerőszabályzó jár. Az 5.5-ös verzióban debütáló újítás – amelynek megoldása már régóta váratott magára –, hogy a sávokhoz tartozó equalizernél kiválaszthatjuk, hogy a többi effektus előtt a nyers hangra, vagy utánuk, a már effektezett hangra fejtse ki a hatását.

A Platinum változatban a hagyományos keverőpulton kívül egy speciális master keverő is található, ami nagyban segíti – és legfőképp átláthatóvá teszi – az utómunkálatokat.

EFFEKTUSOK Az Orion Pro számos jó minőségű beépített effektust (phaser, torzító, kompresszor, többféle visszhang, chorus, flanger, gyűrűs moduláció) és többféle szűrőt is kínál. Egy új, profi hangzású reverb effektus került a beépített effektusok közé, amely sokkal jobban szól az előzőnél. Persze a régebbi reverb effektusok is bent maradnak, mivel ezekkel más hangzásokat hozhatunk létre, így kisebb az esélye az egyenhangzásnak.

Az effektusok közt számos olyannal is találkozhatunk, amely nem változtatja meg „látványosan" a hangot, mégis rendkívül hasznos lehet mun-

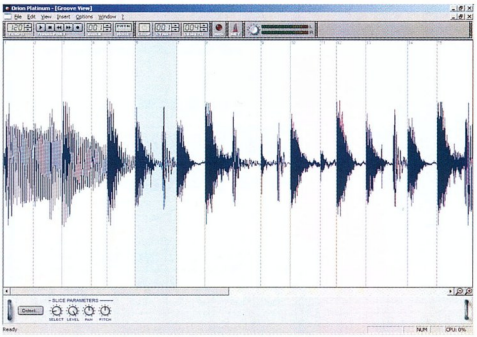

» Az automatikusan feldarabolt loopból már kész is a saját dobgép

kánk során. Például az új Unit Delay effektussal század-milliszekundumra pontosan tudjuk késleltetni az adott hangot. Szintén újdonság az Autogain Limiter, ami olyan, mint egy compressor, csak annál kevesebb állítási lehetőséget kínál, tulajdonképpen erősítésre használhatjuk. Külön figyelmet érdemel a denoise effektus, amely elsősorban a kvantálási zajt hivatott csillapítani.

Aki szeret nagyon sok effektust használni, vagy több effektus összekötésével újat létrehozni, az használhatja a MultiFx, illetve a BandFx effektusokat. A MultiFx egy effektusként beszúrható modul, melyben sorosan vagy párhuzamosan köthetünk össze négy effektust, ráadásul menet közben szabályozhatjuk, hogy melyik domináljon. Igazán elvetemültek ide újabb MultiFx-et is beszúrhatnak – ezzel a módszerrel pedig végtelen számú effektust fűzhetünk össze. A BandFx ehhez hasonló, ám ezzel az effektusokat három frekvenciatartományra osztva (a beosztást szabadon állíthatjuk) lehet keverni.

HANGGENERÁTOROK Az Orion 5.5-ös verziója a hangkeltők terén sem szűkölködik az újításokban.

A Plucked String fizikai modellezésű szintetizátor, a Monobass nevű virtuális analóg szintetizátor, a Wasp nevű FM szintetizátor, a hangmintaalapú dobgép és a Tomcat névre hallgató dobszintetizátor lehetőségeit is bővítették. A WaveDream hullámtáblás szintetizátor WaveFusion néven újult meg, egyedül a klasszikus TR 909-et emuláló XR 909 dobgép maradt változatlan.

Újdonság a Srceamer nevű analóg prototípusú, egyszólamú szintetizátor, amely klasszikus szintetizátorok (például MS-20) mintájára született, de teljesen egyedi, jellegzetes hangzása van. Egyedülálló felépítésének köszönhetően azok a hangok, melyek gyakran torzításig telítettek, továbbra is

Az Orionnak Pro és Platinum változata kapható. A Pro változat letölthető, míg a Platinumhoz csak CD-n juthatunk hozzá, mivel egy hangszergyűjtemény is jár hozzá több mint 800 presettel. A legtöbb helyet a sampler sf2 formátumú hangmintái foglalják. A szintetikus hangok mellett van a gyűjteményben néhány akusztikus billentyűs, egzotikus ütős és pengetős hangminta is.

A Pro változatban nincs Preset Genetics, nem készíthetünk többsávos audiofelvételt, nincs Rewire2-támogatás, master section, MultiFx control, illetve a samplerből hiányzik a groovie slicer és a hangminta- és presetgyűjtemény. Az Orion Platinum ára 298 USD, míg a jóval kevesebbet tudó Orion Pro 149 USD-t kóstál.

www.aten.com

Aten CS-522, CS-521, CS-62, CS-64

USB és PS/2 perifériákkal használható mini KVM átkapcsolók

A mini KVM átkapcsolók világa

CS-522
2 USB portottal, az audiójeleket is átkapcsolja

CS-521
1 USB és 1 PS/2 porttal, az audiójeleket is átkapcsolja

CS-62
2 PS/2 porttal

CS-64A
4 PS/2 port, az audiójeleket is átkapcsolja

ATEN INTERNATIONAL CO.,LTD.
3F, NO. 125, Sec. 2, Datung Rd., Shijr City, Taipei, Taiwan 221, R.O.C. TEL : 886-2-8692-6789 FAX : 886-2-8692-6767
www.aten.com.tw sales@aten.com

Magyarországi disztribúció:
ALPHASONIC KFT.
1047 Budapest, Tinódi u. 18.
Tel: 231-4090 Fax: 231-4099 E-mail: info@alphasonic.hu www.alphasonic.hu

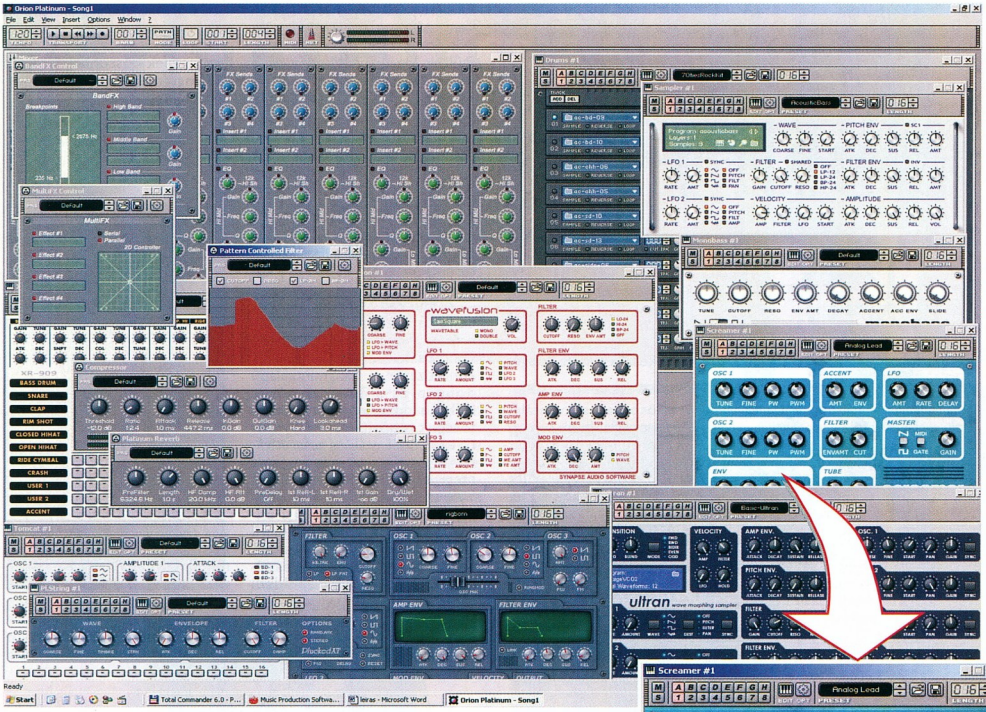

» Még a legnagyobb képernyőfelbontást választva is pillanatok alatt telezsúfolhatjuk a képernyőt

alacsony digitális aliasing zajjal rendelkeznek.

HANGMINTAALAPÚ ZENÉLÉS Az Orion samplere, amely virtuális stúdiónk egyik fontos eleme, tudásával számos külön megvásárolható samplerprogramot maga mögé utasít. Különlegessége a beépített groove slicer, melynek segítségével loopokat, illetve szekvenciákat daraboltathatunk fel automatikusan a hangerő függvényében vagy azonos méretű szeletekre, de a szeletelést kézzel is elvégezhetjük.

»infó

- Fejlesztő: **Synapse Audio Software; http://synapse-audio.com**
- PCM DVD: \cikkekhez\platinumdemo.zip

TESZT: a kész mű nem menthető; 298 USD

Ezeket a szeleteket aztán tetszőlegesen kioszthatjuk a billentyűzetünkre, így egyéni ritmusokat, dallamokat kreálhatunk belőlük.

A sampler Akai, Kurzweil2000, AIF, WAV, sf2 (SoundFont) és rx2 (ReCycle loop) hangmintákat kezel. A program a korábbi verziókkal ellentétben most már egészen nagy méretű SoundFontokat is gond nélkül beolvas.

Négyféle szűrője (cutoff, resonance, két LFO), továbbá a szűrő-, hangerő- és hangmagasság-burkológörbék állítási lehetőségei révén tulajdonképpen hangmintaalapú szintetizátorként is használhatjuk.

PRESET-NEMESÍTÉS A jó preset készítése a szintetizátorokhoz nagy szakértelmet és főleg időt igényel – szinte külön művészet. A Preset Geneticsszel a meglevő presetek kombinálásával hozhatunk létre könnyen újat. Két presetet kiválasztva (az egyik az anya, a másik az apa) a tréfásan *Breed*nek (tenyészet) keresztelt gombbal összekeverhetjük a két preset által meghatározott hangzást. Ezt úgy kell elképzelnünk, hogy az egyik presetből

» A klasszikus szintetizátorok hangzását is emulálhatjuk

például a szűrők beállítását veszi át a szoftver, a másikból azt, hogy melyik hullámforma adja az alaphangot és így tovább.

MIDI-TÁMOGATÁS Gyors gépeken MIDI-billentyűzet segítségével, valós időben játszva használhatjuk az Orion Pro eszközeit, akár felvételre is. Most már nemcsak szekvenciákat, hanem teljes MIDI-zenéket is importálhatunk. Hasznos újítás, hogy már MIDI-billentyűzetet sem kell csatlakoztatni egy kis élő játékhoz, elegendő megnyomni az [F12]-t, és máris virtuális MIDI-billentyűzetként használhatjuk számítógépünk klaviatúráját – úgy, mint annak idején a Fasttrackerben.

•

Összességében ismét sikerült javítani a programon. A bővülő eszközkészlettel sokkal több lehetőséghez jutnak a zenélni kívánók. Bár a program egyik változata sem olcsó, összevetve komoly hardvereszközökkel jó befektetés lehet. A program megismerésére jó lehetőséget ad DVD-nken található demója.

4,5 GIGABÁJT SZOFTVER
+ DVD-FILM A MELLÉKLETEN!

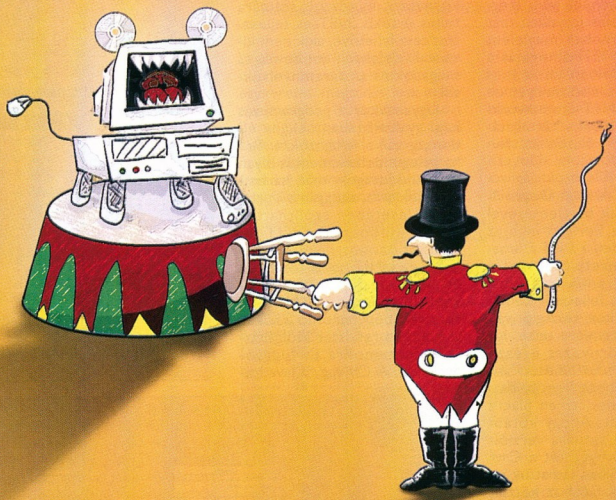

magyar pc magazin

PCM magyar ...az IT-szaklap

Borland Delphi 8

» A 2004-es év Delphijei

A Borland életében nagy hagyománya van a Pascal-alapú alkalmazásfejlesztésnek. Maga a cég a Turbo Pascallal alapozta meg hírét, még a DOS korszakában. Az alkalmazáskörnyezetek azonban sokat változtak azóta, és ezek a változások tükröződnek a Pascal-eszközök sorában is. Így vált a Windows világában a programozók számára immár hagyományos fejlesztőeszközzé a Delphi, mellyel kapcsolatban a .NET környezet várható terjedése egy újabb kihívást jelentett.

Simay Endre

Az ennek való megfelelés jegyében már korábban megjelent a .NET-támogatás a Delphi verzióiban, de a 8-as verzió volt az első, melyet elsősorban a .NET Frameworkben végzett munka támogatására, és azzal kölcsönhatásban alakítottak ki.

C#-TÓL PASCALIG A Delphi 8-as verziójának bejelentésével ugyanakkor a Borland nem az első, kifejezetten a .NET Frameworkre kiélezett rendszerét mutatta be, amikor a múlt ősszel tartott fejlesztői konferencián az akkori tesztelői változatot közszemlére tette. Így a fejlesztőkörnyezet egésze igencsak ismerős lehetett annak, aki korábban kipróbálhatta a C# Builder néven piacra került eszközt. Ahogy korábban a Delphi aktuális verziójának munkakörnyezetét a C++ Builder verzióiban láthattuk viszont, most a C#-hoz készült eszközben debütált az az integrált környezet, melyet később a hivatalos néven Borland Delphi 8 for the Microsoft .NET Frameworkként dobozolt Object Pascal-alapú eszközben is birtokba vehetünk. Így ez a környezet mindazok számára teljes értékű .NET-es fejlesztést tesz lehetővé, akik nem kívánnak elszakadni jól bevált és megszokott programnyelvüktől.

Ugyanakkor a programozás napi gyakorlatában néhány újdonság vár a fejlesztőkre. Bár ha belegondolunk, nem is olyan nagy újdonságok, már ha emlékszünk arra, ahogyan a Turbo Pascal esetében szólíthattuk meg a különböző UNIT-ok sokszor azonos nevű függvényeit – a UNIT nevét használva és egy pont után írva be a kívánt függvényt. A .NET-es rendszerben hasonló szokás alakult ki a rendszer szolgáltatta objektumokra és függvényekre is. A C# vagy a Java irányából érkezőknek ez alighanem magától értetődő, de a korábbi Pascal-környezetek használóinak elsőre talán szokatlan. Pedig figyelembevétele akkor is hasznos, ha kódunk elkészítésekor e nélkül is boldogulnánk. A neten ugyanis számos és egyre több szabadon elérhető forráskódot találhatunk a .NET-es C#-hoz, melyek jó kiindulási alapot nyújthatnak egy-egy konkrét probléma megoldásához. A választék felméréséhez elegendő lehet például a ➲ **www.codeproject.com**-ra ellátogatni. Márpedig a .NET-es hagyományok ismerete a forráskódok Delphibe ültetésekor sok bosszúságtól kímélhet meg minket.

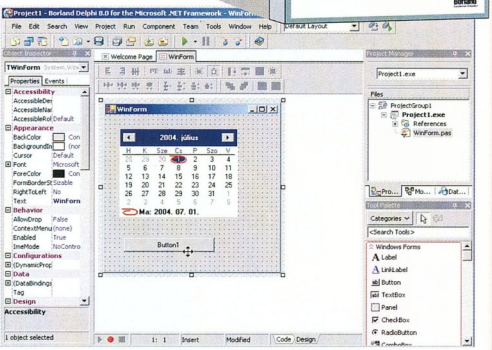

» Munkában a fejlesztőkörnyezet

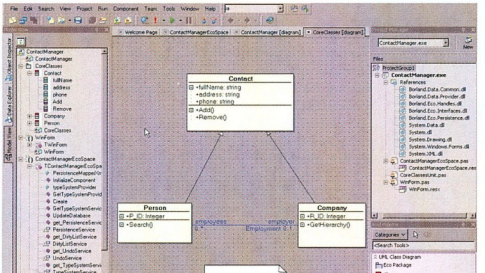

» Az ECO-val végzett objektumtervezés

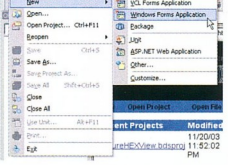

» Az új alkalmazás indításakor dönthetjük el azt is, hogy a .NET-es FCL-komponensekkel, vagy a hagyományosabb VCL-objektumokal szeretnénk-e dolgozni

IDE-DOLOG A .NET-es fejlesztések alkalmából a Delphi 8 ugyanúgy a .NET Framework számára emészthető bináris formátumot állít elő a forrásból, mint a Borland kínálatában korábban megjelent C# Builder vagy a Microsoft fejlesztőkészlete. Ennek hatását gyorsan lemérhetjük, ha egy új alkalmazás programozásakor a .NET-es Windows Forms-alapú, illetve a VCL-alapú alkalmazások futtatható file-jának méretét összehasonlítjuk. Mielőtt azonban a méretekről elhamarkodottan mondanánk véleményt, érdemes figyelembe venni, hogy a Framework futtatórendszere is szükséges a .NET-es alkalmazások életre keltéséhez.

A fejlesztőkörnyezet ugyanakkor mindkét alkalmazásfejlesztési hagyományt támogatja. Akinek tehát .NET-es összetevők (FCL) szükségesek, szabadon dolgozhat azokkal, míg az, aki-

A projektméret és a modellezés

A projektméretek esetében egyre élesebben látszik, hogy az adott alkalmazás tényleges kódolása már csak egy, ha nem is elhanyagolható pont annak életciklusában. Ez természetesen a legegyszerűbb program kódolásakor is igaz. Az alkalmazás ötletének, szükségességének felmerülése, a futás elképzelése és az ahhoz szükséges kódolási lépések megtervezése a legegyszerűbb programocska esetében is kihagyhatatlan lépések. Csak amíg egy számokat listaszerűen összeadó minialkalmazás elkészítésekor mindezt fejben is elvégezhetjük, egy összetettebb esetben már házi használatra is előkerülnek a sajtcédulák. Annak meg több programozó is az elmondhatója lehet, hogy ezekből utólag – ha az élet megkívánja – milyen „egyszerű" feladat dokumentációt készíteni, vagy két év múlva megkeresni egy programhibát az azóta lendületében feledett, esetleg mások által is módosított forráskódban.

Egy alapvetően közösségi fejlesztésben, kódolásban készülő nagy alkalmazáskomplexum esetében mindezek a gondok hatványozottan jelentkezhetnek. Aligha véletlen tehát, hogy a programozás támogatására sorra jelentek meg a sajtcédulákat kiváltó segédprogramok, programrendszerek – segítve a kód verziókövetését, a verziók módosulásainak megőrzését és a dokumentáció elkészítését. Utóbbitól aligha elválasztható a kész kódnak a dokumentálása vagy akár a teljes fejlesztésnek a nyomon követése, melybe az alkalmazás megtervezése is belertartozik – nemcsak az egyes forráskódon belüli funkciók, hanem a teljes rendszer objektumkapcsolatainak, az egyes adatkezelési folyamatok modellezésének szintjén is. És mert ezek a modellek lényegesen áttekinthetőbbek a kész alkalmazás forráskódjánál, a fejlesztőeszköznek ezeknél az alkalmazáskészítéseknél igencsak lényeges része egy modellezőeszköz. Ezzel lényegében előbb elkészül egy vizuális leképezése annak, amit majd a kész alkalmazás tenni fog, anélkül, hogy különösebben nekiállnánk kódokat írni – a kód ennek a modellnek a forráskódba „fordításával" áll majd elő. Ezt a modellezést szolgálja a Borland Enterprise Core Objects (ECO) for Delphi 8, amely része az Architect csomagnak, ahogy a futó kód jobbítására szolgáló Borland Optimizeit Profiler for the Microsoft .NET Framework is. A Borland ALM-készletében pedig ott találjuk a CaliberRM-et, az Interbase-t, a StarTeamet és a Togethert.

nek a hagyományos VCL-rendszer a rokonszenvesebb, azt is választhatja. A program telepítésekor egy jelentős mintaprogram-állomány is a gépünkre kerül, köztük hazai fejlesztések. Ugyanakkor a napi munkában hasonló kényelmi szolgáltatások állnak rendelkezésünkre mindkét fejlesztési mód választásakor – így például a teljes mértékben egy keretbe foglalt rendszer, amely a Java Builder koncepcióját idézi. Bár kiválaszthatjuk a

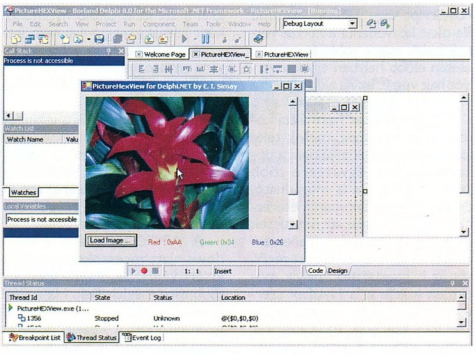

» A program, esetünkben egy mintaprogram futásakor a teljes keretrendszer átrendeződik

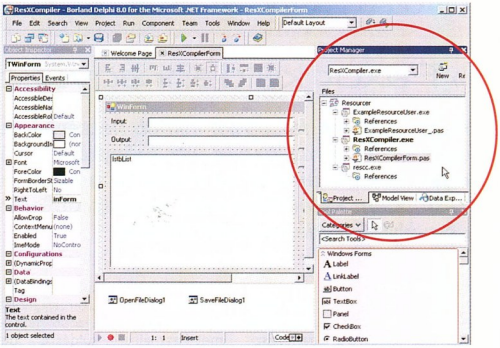

» A Project Manager akár nagyobb alkalmazások, együtt mentett alkalmazáscsoportok elemei között is segíti az eligazodást

hagyományos, lebegőablakos leosztást is, sok tekintetben az egykeretes megoldás lesz a kényelmesebb. Különösen akkor, ha nagy képernyőfelbontással tudunk dolgozni. A program fordítását követő futtatáskor ugyanaz a keret alakul át a hibakeresést támogató formába.

melyekkel elsősorban a helyi igények kielégítésére fejleszthetünk programokat – utóbbi névnek megfelelően akár vállalati adataink nagybani kezelésének szintjén is. Ha azonban a nagyobb, elosztott rendszerek szolgálatában álló alkalmazások felé kacsintgatunk, akkor az Ar-

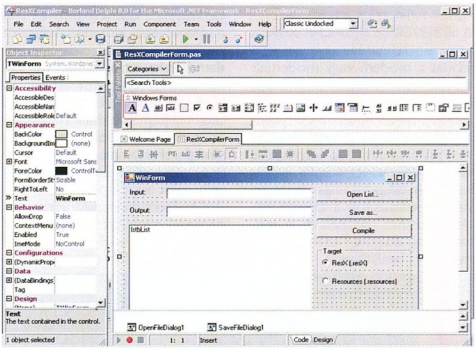

» A hagyományos programkörnyezetet kedvelők választhatják az ennek megfelelő dokkolatlan munkaasztalt, amelyből a korábbi verziókhoz hasonló egyedi ablakberendezés is kialakítható

Az alkalmazások fejlesztési palettája is széles lehet. A Delphi 8 a csak helyi gépen, munkaállomáson futó alkalmazásoktól kezdve a nagy elosztott rendszereket támogató és használó megoldásokig a teljes programfejlesztési kört lefedi. Ehhez szükség szerint választhatunk a különböző bolti kiszerelésekből. A kisebb alkalmazások, alkalmazásrendszerek elkészítéséhez a Delphi 8 esetében is két további változatot találunk a dobozválasztékban: a Professional és az Enterprise változatot, chitect változattal foghatunk neki az igazán nagy projekteknek.

A Delphi 8 kipróbálásához szintén az Architect változat áll rendelkezésre a Borland webhelyén (➲ **www.borland.hu → letöltések**). A letölthető anyagok között azonban nemcsak a próbaváltozatot találjuk, hanem a program bejelentése óta megjelent frissítőkészleteket is – de nemcsak a Delphi 8-hoz, hanem az előző verzióhoz is, amelyet elsősorban a 32 bites windowsos fejlesztésekre éleztek ki. PCM

HylaFax 4.1.8

» Faxot küldeni egyszerű

Napjainkban a fax egyre inkább háttérbe szorul – az adatokat sokkal egyszerűbb e-mailben, csatolmányként továbbítani. Vannak azonban olyan esetek, amikor ez utóbbi út nem járható, marad a jó öreg fax. Faxmodem kezelésére több segédprogramot is találunk, de a HylaFax kiemelkedik közülük.

Horváth Zsolt

A HylaFaxot már több éve fejlesztik, ami meglátszik a program használhatóságán, konfigurálhatóságán és szolgáltatásain is. Maga a szabad forrású HylaFax két részből áll: a szerver- és a klienprogramból. Ez a felosztás egyben azt is jelenti, hogy a faxszolgáltatást hálózaton keresztül is igénybe vehetjük – azaz elég egyetlen gépre telepíteni a HylaFax szervert, és a hálózat összes többi gépéről is faxolhatunk ezen keresztül. Mivel a szerveroldal konfigurálása a szebb feladat, vegyük szemügyre ezt első lépésben.

A SZERVEROLDAL – LINUXON A program telepítése után az első feladat a modem vagy modemek definiálása. A HylaFax HOME könyvtárában a config alkönyvtáron belül több modem konfigurációs példafile-ját megtalálhatjuk, ami jó kiindulási alap lehet saját modemünk konfigurációs file-jának összerakására – de ennél jóval kényelmesebb a *faxaddmodem* parancs használata. A legfontosabb dolgokat ezzel a programmal is beállíthatjuk – ha szükségét érezzük, ezek után is ráérünk paraméterezni /etc/hylafax/config.* file-jainkat.

A beállítást azért érdemes megtenni, mert a script a modem maximális sebességének a 38 400 bit/s-ot feltételezi, ami a faxon elérhető 14400 bit/s-os tempóhoz valóban bőségesen elegendő – ám ha esetleg behívást is fogadni akarunk, és a modemünk ennél gyorsabban is tud dolgozni, érdemes lehet ezt az értéket megemelni.

A modemek definiálása után el kell dönteni, hogyan használhassa azokat a faxszerver. A *faxmodem* parancs kiadásával értesíthetjük a HylaFax szervert, hogy a paraméterben megadott modemet használhatja küldésre – de hangsúlyosan csak arra.

Ha faxot fogadni is szeretnénk, a faxgetty programot kell használni, melynek folyamatos futtatását az init programra kell bízni. Míg a faxmodem csupán értesíti a szervert, és egy szerver által indított program csupán a küldés idején fut, addig a faxgetty folyamatosan fut, és hívást vár – ezzel biztosítja, hogy faxot is tudjon fogadni. Ha fut a faxgetty, automatikusan értesíti a HylaFax szervert, ekkor tehát a *faxmodem* parancsot külön nem kell kiadni.

Ha a vonalon nemcsak fax fogadását akarjuk megoldani, a modem konfigurációs file-jában a különböző *gettyargs* paraméterek külön fontos szerepet kapnak: a faxgetty képes a hívást más getty programnak átadni, amennyiben nem faxhívás történik – így adathívás, beszédhívás egyaránt lekezelhető.

Ha faxot akarunk fogadni, érdemes közelebbről szemügyre venni a faxrcvd és az /etc/FaxDispatch file-t is – ugyanis ezekkel szabályozhatjuk, mi történjen a fogadott faxszal:

- a program küldjön értesítést a megadott cím(ek)re;
- a megadott cím(ek)re az értesítés mellet csatolmányként magát a faxot is elküldethetjük (a melléklet lehet TIFF, PDF vagy PS formátumú, igényeink szerint);
- rögtön nyomtatóra is küldhetjük a fogadott anyagot, mintha hagyományos fax érkezett volna.

Ezenfelül a küldő száma és a fogadó modem alapján is befolyásolhatunk dolgokat: melyik e-mail címre kell küldeni vagy melyik nyomtatón kell kinyomtatni a faxot.

A szerveroldal konfigurálásának utolsó lépése a felhasználók definiálása. A helyi gépről ugyan bárki küldhet faxot, de hálózatról csak a *faxadduser* paranccsal felvett felhasználók dolgozhatnak.

»infó

- Fejlesztők: **www.hylafax.org**
- PCM DVD: /hylafax/FREEWARE

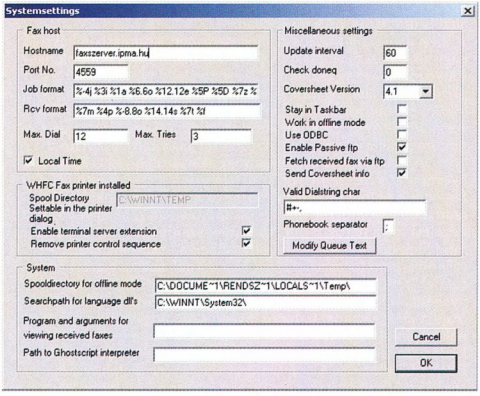

» A WHFC konfigurálásakor a legfontosabb adat a HylaFax szerver elérhetősége

KLIENSEK TÖBB PLATFORMRA A kliensoldal konfigurálása lényegesen egyszerűbb: csupán a szerver IP-címét és – ha nem szabványos portot használunk – a port számát kell megadnunk.

Fax küldésére a legegyszerűbben a sendfax programot használhatjuk Linux alatt. Ez a program a PostScript vagy TIFF formátumú file-okat közvetlenül a faxszervernek küldi, míg a többi formátum esetén előbb helyben egy konverziót hajt végre, utána adja tovább a HylaFax szervernek az adatokat.

A *-d* paraméter használata kötelező: ez adja meg, melyik telefonszámra akarjuk elküldeni a dokumentumot. Egyszerre több szám és több file is megadható, de ezen túlmenően paraméterezhető a küldés ideje, az ismétlések időköze, beállítható e-mailes értesítés a küldés sikerességéről, sőt az is megadható, melyik modemen küldje el a HylaFax szerver a faxot. Ennek különösen akkor van szerepe, ha a szerver több modemet is kezel, de azok nem egyenértékűek: az egyik direktben városi vonalon lóg, a másik pedig a cég saját hálózatán.

Windows-oldali kliensként a legnagyobb elismerésre a WHFC program számíthat. Ezt alapvetően annak köszönheti, hogy az új verzió már létrehoz egy WHFCFax portot, amely megjelenik a nyomtatók listájában. Ezzel az ügyes megoldással a WHFC eléri, hogy a többi windowsos klienshez hasonlóan a fax itt is önálló nyomtatóként jelenjen meg – így nem kell azzal trükközni, hogy a faxolni kívánt anyagot előbb file-ba mentjük, majd a file-t odaadjuk a faxkezelő programnak.

No de előbb lássuk a telepítés trükkjeit!

A telepítés alapvetően három lépésre bontható: a WHFC klienprogram telepítésére, ennek konfigurálására, legvégül egy nyomtató telepítésére.

A WHFC telepítését a Windows alatt megszokott varázsló kíséri végig, az alapbeállítások többnyire megfelelőek. Ha egyéni telepítést választunk, a WHFC nyomtatóportot kezelő driverét mindenképpen illik telepíteni, ellenkező esetben nem lesz printerportunk, amire faxolhatnánk. A WHFC képes nyelvi file-ok

használatára is, amelyek utólag telepíthetők – sajnos a magyar nincs közöttük. A telepítés végeztével el kell indítani a WHFC programot, és érdemes felvenni az *All Users → AutoStart* csoportba is, hogy mindenkinek automatikusan el is induljon. Erre azért van szükség, mert ha a WHFCFax portra nyomtatunk és a WHFC nem fut, csak hibaüzenetet kapunk, a WHFC nem indul el automatikusan.

A WHFC elindítása után a beállítások elvégzése az első lépés. A legfontosabbak a *Fax → System* menüpontban találhatók: faxszerver neve, portja, job formátumok, spool könyvtárak. A *Fax → User preferences* menüpont alatt megadhatjuk, hogy a WHFC milyen felhasználónévvel kapcsolódjon a faxszerverhez, melyik e-mail címre kell küldeni az értesítéseket, mi legyen a fax alaphelyzet szerinti kezdőlapja. A *Fax → Define modems* pont alatt a modemek és a felhasználók közötti kapcsolatot teremthetjük meg. Ennek akkor van szerepe, ha több, nem egyenértékű modemünk van. A *Fax → Define phonebooks* pont alatt találjuk az utolsó beállítható paramétert. Itt egy „telefonkönyvet" adhatunk meg, amelyben a partner adatait tároljuk. A tárolás történhet egyszerű file-formátumban, de adatbázisban is.

Ha ezzel is megvagyunk, a folyamat utolsó lépéseként telepítsünk egy PostScript nyomtatót. Erre a célra én az Apple Laser Writer 16/600 PS típusú készülékét választottam. A nyomtatót helyi nyomtatóként kell megadni, és a WHFCFax porthoz kell csatlakoztatni. Utolsó lépésként a nevet az egyértelműség kedvéért változtassuk meg például „FaxPrinter"-re. Innen kezdve a faxprinterünket a szokásos módon vehetjük igénybe: tetszőleges alkalmazásból a *Nyomtatás* menüpontot megnyitva válasszuk ki a FaxPrintert, és hagyjuk jóvá (*OK*). Innen kezdve a WHFC teszi a dolgát, és megnyit egy új ablakot, amelyben a fax főbb tulajdonságait állíthatjuk be. A legfontosabb paraméter az, hogy milyen számra akarjuk küldeni a faxot, de beállítható egy szuperfinom mód, a küldést köthetjük adott időponthoz, megadhatunk fedlapot, kérhetünk értesítést a faxolás sikerességéről vagy sikertelenségéről.

Bár a folyamat a valóságban is ilyen jól működik, van egy apró szépséghibája: a beállítóablak ugyan megnyílik, de az aktív ablak továbbra is a nyomtatást kezdeményező ablak marad – így ahhoz, hogy a faxot tényleg el tudjuk küldeni, először előre kell hozni a WHFC ablakát. Ez elég szokatlan dolog, ráadásul a teljes képernyőt elfoglaló alkalmazások esetén nem tűnik fel, hogy új ablak jelent meg, amivel foglalkozni kellene. Ezt az apró hibát leszámítva a WHFC jól használható.

•

Érdemes a HylaFax program webhelyét meglátogatva a *Links* hivatkozásra kattintani. Ekkor pillanatok alatt HylaFax klienprogramok garmadájával találjuk szembe magunkat – tehát nem a WHFC az egyetlen választási lehetőség a klienprogramok tárházában.

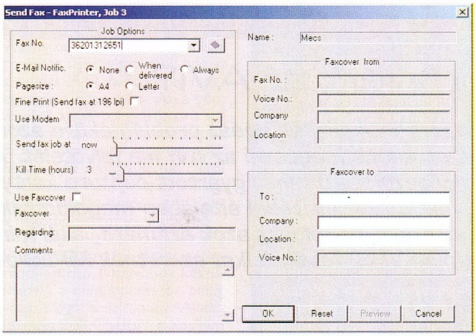

» Fax küldésekor megadandó adatok

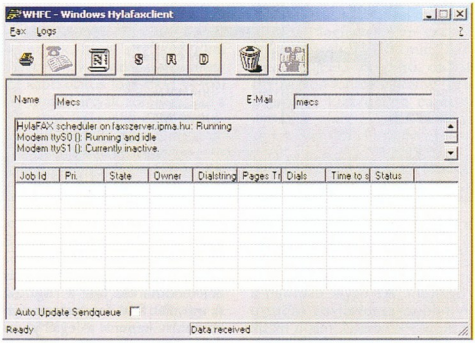

» A futó WHFC kliens: éppen nincs elküldésre váró fax

Digitális videotechnika XI.

» Miért az AVI?

Az MPEG-készítés egész problémaköre azon alapul, hogy olcsón szeretnénk megúszni az AVI file felvételét. A drágább, kifejezetten videoszerkesztéshez gyártott capture kártyáknál a file-méret korábban említett korlátozásai általában megoldottak. Ez azonban nem feltétlenül jelenthet megoldást azok számára, akik mindössze az analóg (főleg VHS) felvételeiket szeretnék MPEG-be archiválni.

–laz–

Esetükben a szerkesztés legfeljebb egy-két direkt vágást jelenthet, és nem kívánnak használni semmilyen digitális trükköt, feliratozást és egyebeket. Érthető, hogy sokak szerint értelmetlen komoly összeget kidobni egy profi capture kártyára, ha csak az említett feladatról van szó. Nem beszélve arról, hogy a hajlandóság talán még meglenne a pénzköltésre, a lehetőség azonban nem mindig adott.

Ha visszatérünk az olcsó BT chipes kártyánál említett problémára, az összes bajunk mindössze az 1 Gbyte-os korlát miatti kényelmetlenségre vezethető vissza. Azaz gondoskodnunk kell a felvételkor arról, hogy az anyag több, legfeljebb 1 Gbyte hosszú AVI file-ba legyen rögzítve. A megoldást olyan capture szoftver nyújthatja, amely ezt automatikusan megteszi, azaz minden különösebb beavatkozás nélkül több AVI file-ba rögzíti – az akár többórás – anyagot. Még szebb a leányzó fekvése, ha ez még pénzbe sem kerül. Az alternatív megoldás egy másik capture szoftver, amelyet bizonyos körök igencsak jól ismernek: a VirtualDub. Ingyen letölthető a ➲ **www.virtualdub.net** címről.

KÉT LEGYET EGY CSAPÁSRA

A VirtualDub nemcsak a felvételről szól: további két fontos feladatkörrel is bír. Egyrészt igen egyszerű videoszerkesztő, másrészt van néhány szűrője is, amelyek jól jöhetnek az MPEG minőségének feljavításakor. A szoftverbe olyan sok lehetőséget zsúfoltak bele, hogy egy komoly könyvet töltene meg a teljes leírásuk.

Videoszerkesztőjéről majd szót ejtek még, most beszéljünk a capture részéről! Ennél a szoftvernél lehet igazán látni, mire képes egy BT chip. Ha bemegyünk a *Custom video format* almenübe, jól látható, mennyire komoly a választék. Ha netán nem támogatott lehetőséget választanánk ki, hibaüzenetet kapunk. Ahogy azt már említettem, ez a szoftver képes arra, hogy felvételkor automatikusan felszeletelje az általunk megadott méretre a rögzítendő AVI fileokat. Érdemes 1 Gbyte-ot beállítani, mert ekkor biztosan minden szoftver kezelni tudja majd a végterméket.

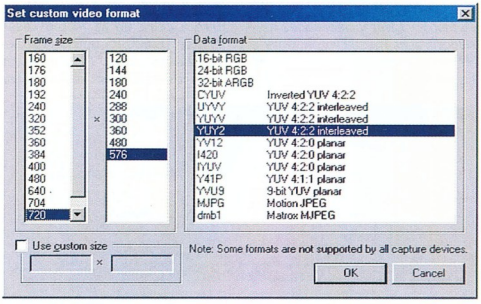

» Egyéni formátum beállítása a VirtualDubban

A VirtualDub két módon tud rögzíteni. Az egyik esetben a Windows szabványos capture eszközén keresztül, míg a másik esetben úgynevezett direkt módban. A szabványos módszer hátránya, hogy csak a kártyához kapott meghajtószoftver lehetőségeit használhatjuk ki, ami néha komoly korlátokat jelent. Akkor áll rendelkezésünkre a szabad formátumbeállítás, ha a VirtualDub saját capture eszközét választjuk, mivel a szoftver a gyári meghajtószoftver megkerülésével saját maga kezeli a chipet. A kép mérete, a képfrekvencia és a tömörítés meghatároz egy minimális géptelje sítményt.

A szoftverben a beállításokat követően kipróbálhatjuk, bírja-e gépünk a felvételt. Ha nem, növelnünk kell a tömörítést, vagy más tömörítőszoftvert kell használni. Egyébként azért ajánlottam már az előző részben is a Pegasus-féle MJPEG-tömörítőt, mert messze ez a leggyorsabb, azaz ez veszi legkevésbé igénybe a processzort.

A felvételkor sokszor az overlay kép is gondot okozhat. Érdemes ezért a szoftvert úgy beállítani, hogy a felvétel indulásakor kapcsolja ki azt. Ez némi kényelmetlenséget okozhat, de lehet, hogy ezt követően már zökkenőmentes lesz a rögzítés. A művelet alatt folyamatos tájékoztatást kapunk a leglényegesebb adatokról: volt-e képkockadobás, mennyi szabad lemezhely van még stb.

CHIPKÉSZLETVÁLASZTÉK

A BT lapkakészlet annyira népszerű, hogy a VirtualDub saját beállítgató rutint is kínál hozzá. Itt a fényerő, kontraszt és egyebek szokásos szabályozásán kívül néhány olyan lehetőség is rendelkezésre áll, amivel komolyan tudjuk befolyásolni a majdan elkészítendő MPEG minőségét. Csak néhányat említenék meg, amelyek biztosan felkeltik olvasóink érdeklődését.

Sokszor okoz gondot a tömörítéskor a bejövő kép tetején vagy alján lévő zaj. Ez főleg a VHS felvételekre jellemző. Nos, ezt kivághatjuk oly módon, hogy a chip széthúzza a képet, tehát nem egy fekete keret kerül a helyére. Vagy megemlíthetnem a különböző fésűs szűrőket (comb filter), amelyek a színcsatorna esetén jótékony hatást fejthetnek ki. Befolyásolhatjuk a fehérszintet is, ha erre szükség lenne.

Nem állítom, hogy a BT848/878 chipek a legkorszerűbbek,

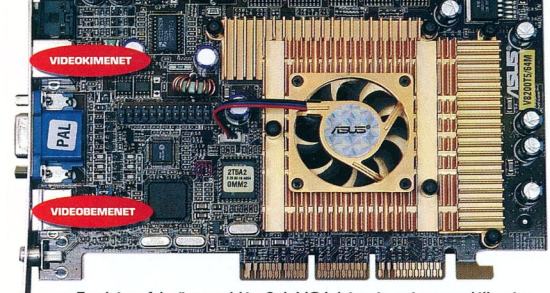

» Egy kézenfekvő megoldás. Sok VGA kártyán már megtalálható a videorögzítéshez szükséges bemenet

» A VirtualDub capture képernyője

és azt sem, hogy professzionális felhasználásra alkalmasak lennének. Az mindenképpen fontos, hogy az átlagos otthoni felhasználó tökéletesen elégedett lehet velük a széles körű támogatottság és a rugalmas beállíthatóság miatt. De még arra is nagyon jók lehetnek, hogy segítségükkel megtanuljuk a videodigitalizálással kapcsolatos fogásokat. A mai tévétunerkártyák zöme ezeket a chipeket használja. Sőt, jó néhány olyan VGA kártyán is találkozhatunk velük, amelyek rendelkeznek videobemeneti csatlakozóval, bár ezeken mostanában inkább a Philips chipek az elterjedtebbek. Feltétlen előnyük a BT sorozathoz képest, hogy sokkal újabb fejlesztésűek, és bizonyos tekintetben jobb minőségűek. A leggyakrabban alkalmazott chip az SAA7108 vagy az SAA7111. A kártyagyártók nagyon kedvelik őket, mert könnyen programozhatók, és kevés alkatrész szükséges a felvevőfokozat áramkörének kiépítéséhez. Komolyabb kártyák építésére inkább az SAA7114-et vagy az Analog Devices chipjeit használják.

A Philips chipcsalád egyetlen, sokszor komoly hátránya, hogy kevésbé rugalmas a felbontásvariációk tekintetében. Az esetek többségében mindössze háromnégy képméret áll rendelkezésre. E hátrány ellenére nagyon neves gyártók használják a Philips lapkáit.

Hazánkban is népszerűek az Asus cég különböző VGA kártyái. Nos, ezek között számtalan olyat találhatunk, ami rendelkezik kompozit és S-Video bemenettel is. Igaz, egyik-másik kártya borsos összegbe kerülhet. A képen látható termékért például nagyjából 90 ezer forintot kértek, amikor még újnak számított. Ugyanakkor ezért a pénzért nagyon gyors VGA kártyát „is" kapunk.

Az Asus ad a kártyáihoz egy igazi különlegességet is. Szó volt róla, hogy felvételkor nagyon fontos, hogy olyan tömörítőt használjunk, ami kellően hatékony – azaz a jó minőség mellett igen jól tömörít. Ezek közé tartozik az ASV kodek is, amely kizárólag Asus kártyákkal működik együtt. Megfigyelésem szerint sokkal hatékonyabb, mint bármelyik MJPEG-tömörítő, de van egy nagyon fontos hátránya. Ez a tömörítő kizárólag a capture művelet alatt érhető el, azaz semmilyen szerkesztőszoftverből nem látszik tömörítőként. Ez azt jelenti, hogy ha egy anyagot teljesen átszerkesztünk, a képeken szűrőket alkalmazunk stb., már nem lehet kimenteni ASV-tömörítővel. Ekkor más kodeket kell használni. Ez a gond csak akkor lehet lényeges, ha nem ismerünk egyéb kerülőutat.

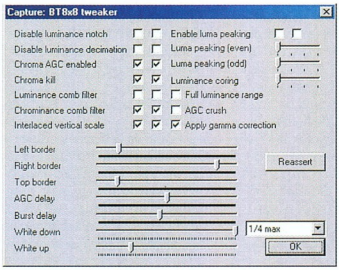

» A BT878 chip beállítóképernyője a VirtualDubban

A TÖMÖRÍTETT NARANCSLÉ

Hogy is van ezzel a kodek (codec) dologgal? A codec a compressor/decompressor, illetve a coder/decoder rövidítése.

Egyszer roppant szemléletes magyarázatát láttam a „tömörítés" és „kibontás" folyamatának, értelmének egy németországi tanfolyamon. Az előadó a gyümölcslé szállítását hozta fel példának. Sokkal gazdaságosabb, ha a gyümölcsléből sűrítményt készítünk, ezt szállítjuk, majd a célnál hozzáadjuk az előzőleg kivont vizet. Felesleges ugyanis a rengeteg vizet elszállítani, hiszen a német H_2O valószínűleg megegyezik a spanyollal. Az a gép, amelyik a spanyol gyártónál a sűrítményt készíti a gyümölcsléből, az a kompresszor vagy tömörítő, amelyik pedig a német célnál hozzáadja a vizet – ezzel mintegy regenerálva az eredeti italt –, az a dekompresszor vagy kibontó.

A digitális tömörítésnél a kompresszor megfelel a narancslésűrítő (vízelvonó) készüléknek, a dekompresszor pedig vizet adagol a sziruphoz. Általános esetben egy kodek képes a sűrítmény előállítására, annak felhígítására és (ha kell) visszasűrítésére. A folyamatot mindkét irányba akárhányszor elvégezhetjük. Van azonban olyan eset is, amikor a víz hozzáadása után nem tudunk ismét szirupot előállítani, mert nem rendelkezünk megfelelő eszközzel. Az említett Asus ASV kodekkel is nagyjából ez a helyzet. A sűrítményt – a tömörített videót – megkapjuk a capture kártyával történő felvételkor, azt fel is tudjuk hígítani, de visszasűríteni (ASV kodekkel) már nem tudjuk. Ennek oka az, hogy a tömörítőt úgy írták meg, hogy erre ne legyen képes. Miért? Ki tudja...

Amikor ilyen szoftvert telepítünk a Windows alá, az tájékoztatja az operációs rendszert, hogy milyen feladatkörökre képes. Alapvetően három célnak felelhet meg. Valós idejű tömörítésre – ekkor alkalmas capture feladatra –, kibontásra – ezt mindenképpen el kell látnia –, és utólagos be- vagy visszatömörítésre.

Miért tipródok e kérdés körül? Ugye arról van szó, hogy az MPEG-tömörítést „offline" módon végezzük el. Mint említettem, ennek az az előnye, hogy a forrásként szolgáló AVI file-on elvégezhetünk némi szerkesztést – amire általában szükség szokott lenni –, hogy az elkészítendő MPEG tényleg csak a szükséges felvételrészeket tartalmazza majd. Ez a módszer az esetek többségében hatékonyabb, mint valós időben egyből MPEG-et rögzíteni. Tudniillik az MPEG vágása/szerkesztése nagyon nyűgös tud lenni, míg az AVI-é (általában) gyerekjáték. És itt megint olyan kérdéshez érkeztem, amit már említettem néhányszor, de soha nem fejtettem ki.

DirectShow vs. VfW

Mielőtt rohannánk a gombhoz kabátot, a VirtualDubhoz capture kártyát venni, nem árt tudni, hogy a VirtualDub csak a régebbi, Video for Windows- (VfW) alapú meghajtószoftverekkel hajlandó tökéletesen együttműködni. A Windows 2000/XP-hez és Windows Me-hez készített, WDM (Windows Driver Model) DirectShow-alapú meghajtóprogrammal ellátott kártyákat csak egy úgynevezett wrapperen keresztül tudja kezelni – ez a wrapper igyekszik a kapcsolatot biztosítani az eltérő szoftverfelületek között. Ez általában sikerül neki, de ha mégsem, akkor a kártyához adott jobb-rosszabb felvevőszoftverre vagyunk utalva, a VirtualDub megmarad „mezei" vágószoftvernek.

» Az egyik legelterjedtebb videodekóder chip a Philipstől. Átlagos minőségű és nagyon olcsó

MIÉRT BONYOLULT AZ MPEG VÁGÁSA?

Először tisztázzuk, milyen alapvető műveletekből állhat egy videó szerkesztése, és mennyire nehézkes az adott művelet elvégzése, ha a forrás MPEG.

Azt mindenképpen feltételezem, hogy az adott vágószoftver képes valamilyen módon a képkockákat megjeleníteni, mert egyébként a szerkesztés lehetetlen. Illusztrációnk egy közismert szerkesztőszoftver, az Adobe Premiere szerkesztőlécét (Timeline) ábrázolja. A legalapvetőbb lehetőség a szerkesztőkurzor mozgatása, pozicionálása a betöltött videón. AVI file esetében ez – még nagy file-oknál is – viszonylag gyorsan, a számítógép

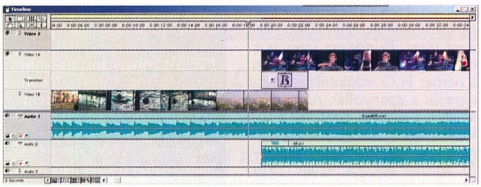

» Az Adobe Premiere talán a legismertebb és legnépszerűbb videoszerkesztő szoftver. MPEG-vágásra azonban (még) nem alkalmas

teljesítményétől függően egy-két másodperc alatt megtörténik.

A szerkesztést nagyban segíti, hogy a szerkesztőlécre húzott AVI file képkockái azonnal láthatók. Sőt, a pontos hangra vágás érdekében még a hanghullámforma is megjelenik. MPEG file szerkesztésekor azonban akár percekig nézhetjük a homokórát, mire a szoftver a megfelelő helyre mozdítja a kurzort. Ez persze attól is függ, milyen teljesítményű számítógéppel dolgozunk és mire képes az adott szerkesztőszoftver, mert manapság már akár a valós idejű MPEG-szerkesztés is megvalósítható.

A nagy időkülönbség az eltérő tömörítési technológiából fakad. Az AVI file-oknál a videót alkotó képkockák byte-okban kifejezett mérete (néhány kivételtől eltekintve) állandó, ezért könnyen kiszámolható, hogy ha egy adott kockára szeretnék ugrani, a rendszernek hova kell mozgatnia a file-mutatót. Ha ez nem így van, akkor az AVI file végén található indexrész segít az azonnali képkockára ugrásban.

Az MPEG file-oknál viszont garantáltan eltérő a képkockák tömörítése, és így a méretük is – ha másért nem, akkor az I, B, P típusú kockák miatt, és akkor a VBR technikát nem is említem. Sánta példával szemléltetve a különbséget: ez olyan, mint amikor megkérdezzük, hogy az adott falu milyen messze van, és AVI file esetében azt a választ kapjuk, hogy 200 kilométerre, míg MPEG esetében egynapi járóföldre. Utóbbinál gondolkodhatunk, hogy jó, de gyalog, szekéren vagy repülővel? Az a lényeg, hogy csak úgy tudjuk meg a falu távolságát, ha odamegyünk. Valahogy az MPEG is így működik.

Ha egy képkockára akarunk pozicionálni, gyakorlatilag először mindig vissza kell mennünk a kezdőpontra. A falu-hasonlatot használva, kis túlzással élve, képzeljük el, hogy ha Siófokon állunk éppen és Zamárdiba szeretnénk menni, akkor (MPEG esetében) először vissza kell mennünk Budapestre, majd onnan úgy tudunk a célig eljutni, ha az összes falut érintjük végig az úton. AVI-nál azonban szépen átballagunk Siófokról Zamárdiba. Nagy különbség!

Azért a helyzet nem ennyire rossz. A dolgot úgy kell elképzelni, hogy lehet, hogy Zamárdi határában vagyunk, de mivel nincs jelzőtábla, nem tudjuk, hol vagyunk. Ezért addig kell visszafelé mennünk, amíg olyan faluba nem érünk, amiről pontosan tudjuk, hol van, és onnan milyen irányba és milyen sokáig kell mennünk a célig. Tehát nem biztos, hogy vissza kell mennünk Budapestig. Az MPEG-nél is majdnem így van ez. A szokásos AVI file-oknál egy képkocka úgy van betömörítve, hogy ha azt önmagában kiragadjuk a file-ból – akár az indexet segítségül hívva –, minden további nélkül előállítható az eredeti kép. Az MPEG-nél az esetek elsöprő többségében ez másképp van. Egy szokásos MPEG file képkockái az ábra szerint nézhetnek ki:

Az I típusú képkockák kizárólag „intra" kódolásúak, ami azt jelenti, hogy ez a képkocka önmagában is kibontható. A P és B típusúak azonban „non-intra" kódolásúak, azaz eredeti tartalmuk visszanyeréséhez más, előző képkockára is szükség van. A piros színnel jelölt I képkockák a GOP (Group of Pictures) első elemei, az ezt követő B, P képkockák tartalmának előállításához szükség lehet a megelőző GOP elemeire is – egy esetet kivéve: ha az előző GOP zárt (closed).

Ez az egyszerűbb eset, mert például az I kockát követő második B (fekete kerettel) képet úgy tudjuk előállítani, hogy visszalépkedünk a GOP legelső I kockájára, és kockánként előre lépegetve felépítjük a képet. Bonyolultabb a helyzet, ha a GOP nem zárt, és sajnos ez a gyakoribb eset. Ekkor addig kell visszalépkedni, amíg a megjelenítendő kép összes eleme (blokkja) össze nem áll – képünkön a kék nyíl mutatja az egymásra hivatkozást. A gyakorlatban ettől bonyolultabb egymásra hivatkozás is elképzelhető.

Összefoglalva tehát, az MPEG-nél két körülmény lassítja a kockára pozicionálást: az erősen változó képméret (byte-okban) és a képkockák egymásra hivatkozása. A fő eltérés az, hogy AVI esetében ezt a kockára állást a kodek elvégzi helyettünk, MPEG esetében mindig a lejátszó-/vágószoftvernek kell magának megoldania a problémát. A vágószoftverek írói emiatt gyakran nem kezelik az MPEG-et.

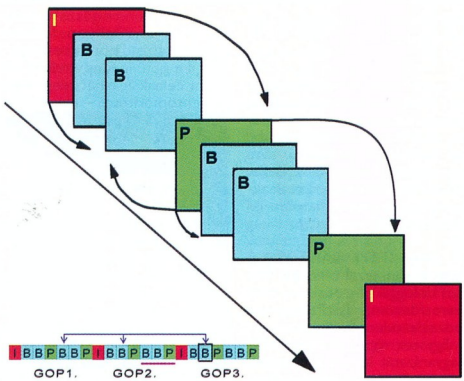

» Az MPEG-adatfolyam ábrázolása, az IBP típusú képkockák egymásra hivatkozásával (GOP-on belül és kívül) kapcsolatban. A vastagon keretezett B kép előállítása csak más képkockákkal együtt lehetséges

A videoszerkesztők másik alapvető feladatköre az egyszerű vágás. Egy szokványos AVI file esetében ez a művelet még a legegyszerűbb szoftvereknél is rendelkezésre áll. IBP kódolású MPEG-et elvágni azonban bonyolult. Képzeljük el, hogy az ábrán a 2. GOP-ban lévő B, B, P képkockákat (lila színnel aláhúzva) szeretnénk kidobni. A szakaszt és az azt követő kockák tartalmát biztosan csak az azokat megelőző (éppen kidobandó) kockák segítségével lehet regenerálni – sőt, ha a GOP nem zárt, elméletileg még az is lehetséges, hogy a teljes képtartalom visszanyeréséhez szükség van a megelőző (1. GOP) és akár az azt megelőző GOP(-ok) bizonyos képkockáira is.

A vágás folyamán az MPEG-dekóder szoftvernek gondoskodnia kell arról, hogy egy-egy képkocka akkor is tökéletes legyen, ha az előállításához szükséges többi kocka már nem létezik többé. Ez azt jelenti, hogy vágáskor nemcsak dekódolni, hanem enkódolni is kell. Emiatt egy ilyen egyszerű feladat elvégzése bosszantóan sokáig tarthat, másrészt a vágást követő képkockák minősége nem biztos, hogy eléri az eredetiét. Ez meg azért lehetséges, mert – ha a szerkesztőszoftver egyáltalán képes erre – az (újra)tömörítés minősége az alkalmazott MPEG-enkóder szoftvertől függ. Nem említve azt, hogy mivel MPEG-ből MPEG-be tömörítésről beszélünk, a generációs veszteség komoly is lehet. Az említett gondok az MPEG vágásával kapcsolatban csak a jéghegy csúcsát jelentik. Folyamatos munkavégzés, videoszerkesztés alatt egy átlagos teljesítményű számítógépen is hervasztóan, sőt idegesítően lassú működést tapasztalhatunk. Ez mindenképpen erősen korlátozza a hatékonyságunkat.

Mostani számunkra maradjunk annyiban, hogy a vágható videót az AVI vagy egy „AVI-nak tűnő tárgy", például egy frame-szerver jelenti.

Megjegyzem, AVI-t vágni is csak a kockánkénti tömörítéssel dolgozó kodekek (például DV vagy MJPEG) esetén lehet egyszerűen, az MPEG-4-alapú, kulcsképeken alapuló tömörítést használó AVI videók (DivX, XviD) vágása problémás, a VirtualDub is csak teljes áttömörítéssel tud egy ilyen videót bármely képkockánál „elvágni".

INFOmarket

3. Információtechnológiai és telekommunikációs vásár

A számítógépek szerelmeseinek
a BNV-vel egy időben

2004. szeptember 11-19.

Nyitva tartás: minden nap 10-18-ig
Helyszín: HUNGEXPO Budapesti Vásárközpont
www.infomarket.hu

Grafikai tippek

» Ismét gombozunk

Miközben nemrég egy kis rendet raktam a számítógépemen, bele-belenézegettem e sorozat korábbi cikkeibe is, és feltűnt, hogy nagyon régen, közel két éve rajzoltunk utoljára webes gombokat. Ezért úgy gondoltam, ideje újra elővenni ezt a mindig időszerű témát, és pár rész erejéig visszatérünk a sorozat „alapjaihoz", azaz a webes grafikákhoz.

Weisz Tamás

E „minisorozatban" különböző gombokat és gombsorokat fogunk rajzolni. Ezek között lesz vektoros és pixelgrafikus, lesznek kimondottan divatosak (például megnézzük, hogyan lehet a Mac OS X sok helyütt látható Aqua gombjait elkészíteni), de lesz olyan is, ami ugyan mostanában kicsit ódivatúbbnak számít, de rajzolása közben néhány igencsak hasznos fogást is be tudok mutatni.

Mostanában többször találkoztam egy igen egyszerű, és éppen ezért szerintem nagyon jól kinéző gombfajtával. Alaposabban megszemlélve néhány különböző forrásból származó darabot, az apróbb eltérésekből látszott, hogy mindegyiket más és más megoldással készítették. Valamint az is kiderült, hogy népszerűségüknek az is oka, hogy nemcsak kinézetük, de készítésük is nagyon egyszerű – például a Paint Shop Pro 8-cal.

TIPPEK

Hozzunk létre (*File → New* menüpont vagy [Ctrl N]) egy, a leendő gombnál körülbelül 20-20 képponttal szélesebb és magasabb képet, 96 dpi felbontással és fehér háttérrel.

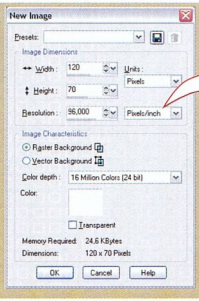

A kijelölőeszközzel (Selection Tool – [S]) kerítsünk körbe akkora területet, amekkora gombot szeretnénk. Ha számszerűen szeretnénk megadni a kijelölés paramétereit, használjuk a *Custom Selection* ablakot, amit a *Tool Options* palettán az azonos nevű gombra kattintva nyithatjuk meg. A kijelölt területet töltsük ki feketével – például a festékesvödör (Flood Fill Tool) segítségével.

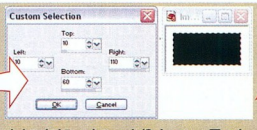

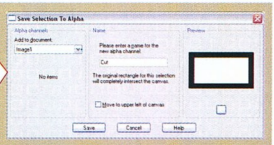

A végén még szükségünk lesz erre a kijelölésre, ezért mentsük el a *Selections → Load/Save Selection → Save Selection To Alpha Channel* paranccsal.

Miután megszüntettük a kijelölést (*Selections → Select None* vagy [Ctrl D]), mossuk el a négyszög körvonalát az *Adjust → Blur → Gaussian Blur* szűrő segítségével, 5 képpontos sugarat megadva, majd ismételjük ezt meg, vagy használjuk az *Edit → Repeat* ([Ctrl Y]) parancsot.

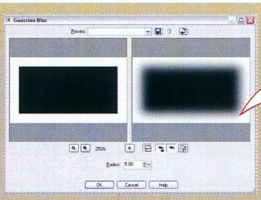

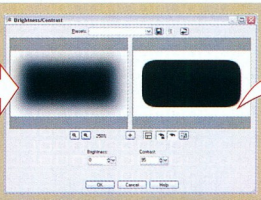

Az *Adjust → Brightness and Contrast → Brightness/Contrast* ([Shift B]) szűrővel készítsünk szép lekerekített sarkú téglalapot.

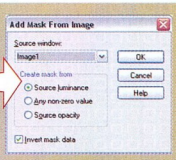

Ez a lekerekített sarkú téglalap lesz gombunk alapja, ezért ebből először maszkot készítünk a *Layers → New Mask Layer → From Image* paranccsal...

...majd a maszkot elmentjük a *Layers → Load/Save Mask → Save Mask To Alpha Channel* utasítással. (Természetesen használhattuk volna a varázspálcát is a négyzet körbekerítésére, de ezzel a megoldással finomabb széleket kapunk.)

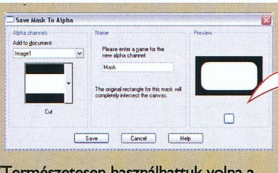

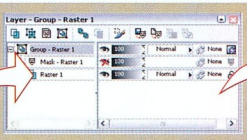

A maszkra már nem lesz szükségünk, ezért kapcsoljuk ki a rétegek palettáján (Layers Palette), majd jelöljük ki a teljes csoportot (*Group – Raster 1*).

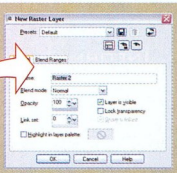

Hozzunk létre egy új réteget a *Layers → New Raster Layer* paranccsal vagy a *New Raster Layer* gombra kattintva a palettán. (Ha közben nyomva tartjuk a [Shift] gombot – akár a menüpont kiválasztása alatt, akár a gomb megnyomása közben –, akkor nem fog megjelenni ez a beállítóablak.)

A *Selections → Load/Save Selection → Load Selection From Alpha Channel* utasítással vegyük elő a lekerekített sarkú kijelölést, állítsunk be lineáris, világosszürkéből fehérbe tartó színátmenetet, majd a festékesvödörrel (Flood Fill Tool) kattintsunk egyszer a kijelölésen belülre.

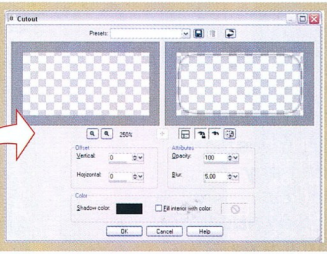

Hozzunk létre egy újabb réteget, majd az *Effects → 3D Effects → Cutout* effektussal készítsük el gombunk keretét a fenti beállításokkal.

Miután létrehoztunk egy újabb réteget, a [Ctrl] gombot nyomva tartva a kijelölőeszközzel (Selection Tool – [S]) vágjuk le a kijelölés alsó kétharmadát-háromnegyedét, majd az így megmaradó részt fessük ki fehérből feketébe tartó átmenettel.

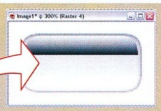

Szüntessük meg a kijelölést (*Selections → Select None* vagy [Ctrl D]), vegyük elő előbb a nyíl eszközt (Pan Tool – [A]), majd az alakítót (Deform Tool – [D]), és ezzel toljuk lejjebb két-három képponttal az átmenetet (például [Shift le nyíl]), illetve mindkét oldalt nyomjuk beljebb három-négy pixellel.

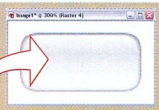

Ennek a rétegnek az áttűnési módját (Layer Blend Mode) a réteg palettán vagy a réteg tulajdonságainak ablakában (*Layers → Properties*) állítsuk át Screenre.

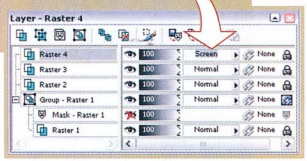

A szövegeszközt (Text Tool – [T]) használjuk vektoros üzemmódban (Create as: Vector), és így írjuk rá a gombra a kívánt szöveget, lehetőleg talp nélküli, jól olvasható betűkkel (például Arial Narrow) és középre igazítva (Alignment: Align Center). Ezután a feliratot tegyük pontosan középre (*Objects → Align → Center in Canvas*).

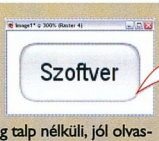

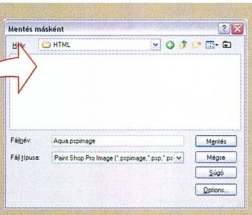

Ezt az állapotot mentsük el a Paint Shop Pro saját formátumában, hogy a rétegstruktúrát és a két alfacsatornára mentett kijelölést egyaránt megtartsuk.

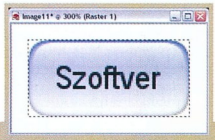

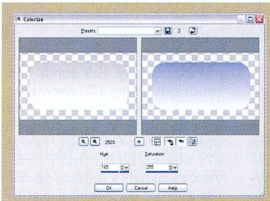

Jelöljük ki alulról a második réteget (azt, amelyik a csoport fölött van), és ezt – már ha szükséges egyáltalán – színezzük át az *Adjust → Hue and Saturation → Colorize* művelettel ([Shift L]) tetszőleges árnyalatúra. Ha a későbbiekben vissza szeretnénk térni a fekete-fehér változathoz, egyszerűen húzzuk a színtelítettséget (Saturation) nullára.

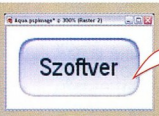

Az egész gombot másoljuk ki a vágólapra az *Edit → Copy Merged* ([Ctrl Shift C]) paranccsal, majd tegyük le új képként (*Edit → Paste → Paste As New Image* vagy [Ctrl V]). Ezután töltsük be az eredeti képpel még a legelején elmentett kijelölést (*Selections → Load/Save Selection → Load Selection From Alpha Channel*), és e mentén vágjuk körbe a gombot (*Image → Crop to Selection* vagy [Shift R]).

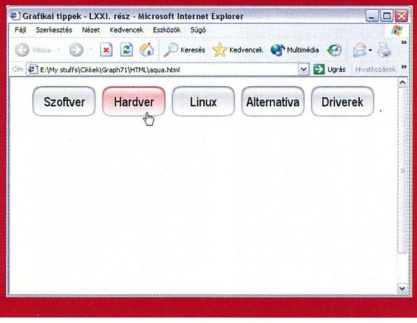

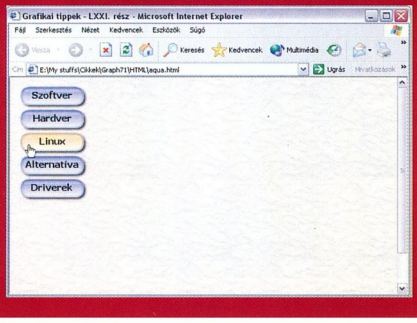

Az immáron kész gombot mentsük el PNG vagy JPG formátumba, és egy kis Javascript programmal akár váltógombnak is használhatjuk – egy navigációs pulton akár több színben is.

Másvilág

Alkalmazások, játékok, 3D-s grafika, megújult irodai rendszer, fejlesztőeszközök és még egy sor újdonság a két legfontosabb alternatív platform, az Amiga és az OS/2 (eComStation) világából.

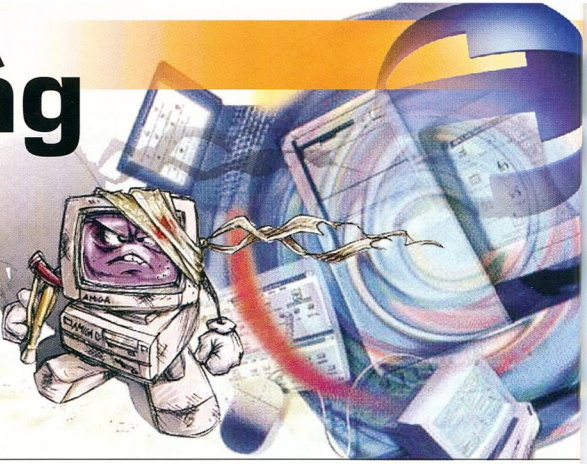

Nagy Lajos, Sponga Tamás

Már hagyomány, hogy összeállításunkat az Amiga-világ újdonságaival kezdjük. És külön örvendetes, hogy a DVD-nk újdonságainak bemutatását egy játékkal kezdhetjük.

AMIGA, MORPHOS

OPEN TRANSPORT TYCOON DELUXE Az Open Transport Tycoon Deluxe 0.3.3 MorphOS-es változata (**PCM DVD: /amiga/morphos/openttd-0.3.3-morphos.lha**) immár a hivatalos forrásfában ékeskedik, azaz nincs szükség külön fejlesztői és átültetői ágra. A program készítői nyújtanak támogatást ehhez a változathoz is (**http://sourceforge.net/; http://sdl.innoidea.hu és http://home.arcor.de/f_menzel/downl.html**). Megjelent a hálózati támogatás, újfajta objektumok és épületek választhatók. A 0.3.3-as verziótól kezdve a játék a legfrissebb powersdl.library-re támaszkodik, a játékfelület immár ablakos módban átméretezhető, és külön GUI-t kaptak a csalásokhoz szükséges kódok. A klasszikus Amigákra is elkészült ez a verzió (**PCM DVD: /amiga/game/OpenTTD.lha**), 68k-s és WarpOS/PPC-s binárisokkal. A program futtatásához nélkülözhetetlen, hogy a játék eredeti windowsos változatából a következő file-okat elhelyezzük a „data" könyvtárban: sample.cat, trg1r.grf, trgcr.grf, trghr.grf, trgir.grf, trgtr.grf.

EGY KIS 3D: 3DENER, RAYRACE Két kóder a két táborból, és egy kis élvezet mindkét tábornak! A MorphOS-t nyűvő zenehallgatók kedvenc lejátszóihoz (például Kaya, ANR, AmigaAMP) fabrikált Stefkos egy szép OpenGL plug-int, a 3Denert (**PCM DVD: /amiga/morphos/3dEner.lha**), amely a megszóltatott hang ütemére és telítettségéhez igazítva színes fénycsíkokat szánkáztat egy pulzáló tüskés objektum körül. Használatához a legfrissebb tinygl.library és egy Voodoo kártya szükséges.

A másik kis demonstráció a Chip művésznevű magyar fejlesztőhöz fűződik, aki egy agyonoptimalizált valós idejű raytracert fabrikál már jó ideje, és ennek egy materializált változata a RayRace (**http://amigos.amiga.hu/chip/grabs/**). A programhoz erős PowerPC processzor (800 MHz-es G3-on, 320x240 képpont felbontásban 20 képkocka/s) és AmigaOS 4 ajánlott.

PAPYRUS OFFICE IRODAI CSOMAG Az Amiga/Pegasos platformra alig vannak irodai programok. Az AmigaOS fénykorában használt szövegszerkesztők és táblázatkezelők mára már igencsak elavultak, még az OpenOffice-hoz vagy a KDE és a Gnome saját irodai programjaihoz viszonyítva is. A német Titan Computer gondozásba vette a Papyrus Office amigás kiadását, amely 129 eurós áron rendelhető meg (**www.titan-computer.com/ami/papyrus/e_index.html**). A program windowsos, Mac-OS X-es, AmigaOS 68k-s és MorphOS PPC-s változatokban kapható, tökéletes átjárást biztosítva e platformok között a dokumentumok, adatbázisok és táblázatok tekintetében.

SVÁJCI BICSKÁK A MINDENNAPOKRA Az aktív amigásoknak a SnoopDOS és a Scout olyan, mint a linuxosoknak a VI vagy a Midnight Commander, illetve a Windows használóinak a Total Commander. Mindkét program jó szolgálatot tesz akár egy el nem induló program bajainak orvoslásakor, akár egy elszabadult taszk kigyilkolásakor. Új verziójukban egy mindenképpen közös: a források nyitnak az új „OS-klónok", azaz a MorphOS és az AmigaOS 4 felé, mind több részben támogatva ezek újdonságait.

Magyar siker

A magyar Pegasos/MorphOS portál és hírcsatorna, a www.pegasos.hu nyerte a Genesi második negyedévi díját a legjobb webhely kategóriájában (**www.morphos-news.de/**). Bár kis felhasználói bázist és kis platformot tudhat magáénak ez a most éledező világ, de nagy szó – egyfajta „országimázs" –, hogy már a kezdeteknél jelen vagyunk, és tudnak rólunk. A portál motorját Lay András programozó készítette, de a webhely sikeréhez hozzájárult az aktív hírfordító és kreáló csapat (Emeric, ChainQ), illetve a dizájnért felelős Zoom, aki egy igen látványos és minden böngészővel egyaránt szépen megjelenő webhelyet készített.

» A www.pegasos.hu, a második negyedév „Best of Web"-díjjal jutalmazott MorphOS-es webhelye

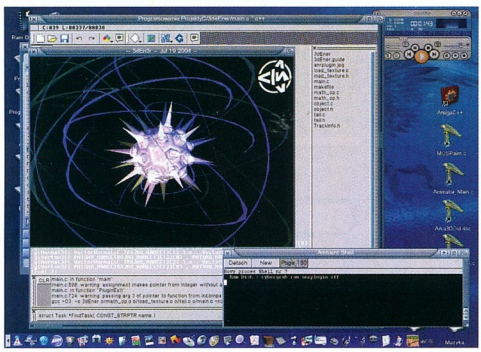

» 3Dener, avagy a jó zene is lehet tüskés...

A SnoopDOS (PCM DVD: /amiga/morphos/SnoopDOS_PPC.lha) egy rendszerhívás-figyelő program, amely a file- és eszköznyitásokat, az I/O műveleteket, az OS-függvényeket monitorozva segíti mind a fejlesztőket, mind a programokat és azok lelki világát megismerni szándékozó felhasználókat.

A Scout (PCM DVD: /amiga/util/Scout.lha) is megjeleníti az egyes taszkok állapotát (memóriahasználat, erőforrás-allokáció, üzenetportok stb.), de sokkal inkább hivatott az egész rendszer részletes térképét – úgy informatikus módon – a felhasználó elé tárni. A 3.4-es verzió legfőbb újdonsága a teljes lokalizáció: most már nemcsak angolul, hanem az ATO-nak köszönhetően rövidesen magyarul is használható lesz a program.

MEGÚJULT WEBOLDALAK Új arcot és lakhelyet kapott a híres amigás apróhirdetési weboldal (http://apro.amiga.hu). Immár az amiga.hu arculatához illeszkedő megjelenéssel és bővebb lehetőségekkel várja azokat a hirdetőket, akik PC-s világtól távol eső eszközöket keresnek, illetve kínálnak.

A szerveződ tizenegyedik fYaNICA parti új gúnyája is kezd kialakulni, remélhetőleg mihamarabb elérhető lesz a sokak által hiányolt régi kép- és videogyűjtemény, amely egyben egyfajta kordokumentum is (www.fyanica.hu).

OS/2, ECOMSTATION

Forrósodik a levegő a Serenity Systems háza táján. Az eComStation következő verziójából már az RC6-ost tesztelik. A július végi megjelenés alaposan csúszik – a Serenity Systems elnöke szerint „valamikor a nyáron" várható a végleges eComStation 1.2 megjelenése.

TYRA/2 1.91 Oliver Poggensee és Jörg Sievers, a Tyra/2 fejlesztői is úgy gondolták, alkalmazásuk fejlődésének csak jót tehet, ha kiadják a forrását. A program webhelyén (www.tyra2.de/index_e.html) megtalálható az „örökélet" név/kulcs párosa. Az angol változathoz a „Freeware/78881476" páros kell. Az alkalmazással az OS/2 config.sys file-ját lehet szerkeszteni, de a sima szerkesztésen kívül több más lehetőséget is kapunk.

A telepítés után egy jegyzettömbszerű ablakhoz jutunk, ahol a lapok alsó szélén és jobb oldalán is vannak fülek. A config.sys bejegyzéseihez tartozó részeket érhetjük itt el – csoportosítva. Ezeken belül további lapokra osztották a beállítási lehetőségeket. A főbb csoportokban megtekinthetők az aktuális beállítások, azok elemezhetők és szerkeszthetők. A Tyra/2-vel átrendezhetjük a config.sys bejegyzéseinek sorrendjét, a paramétereket, megkereshetjük a rossz bejegyzéseket, az érvénytelen elérési utakat, megváltoztathatjuk az eszközmeghajtók betöltődésének sorrendjét. A meghajtóprogramokról lekérdezhetjük verziójukat, a dátumokat stb.

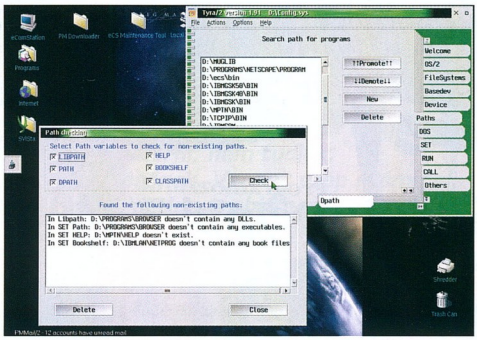

» Tyra/2 – kiváló config.sys-szerkesztő

Most, hogy ingyenes lett a Tyra/2, valószínűleg bekerül a sűrűbben használt alkalmazások közé.

OS/2 KIT FOR JAVA 1.4.2_05 A német Innotek sajátos utat követ az OS/2-es alkalmazások fejlesztésénél. Az általuk kiadott szoftverek egy része ugyanis nem natív OS/2-es program, hanem a 32 bites windowsos alkalmazások futtatása Odinnal. Ez ma már komolyabb programokkal is működik, hiszen így fut az OpenOffice .org, az Acrobat Reader és még néhány más alkalmazás is.

Az OS/2-re fejlesztett kétféle Java környezet közül az ingyenes változat az Innotek fejlesztőinek munkája. A jól bevált recept szerint fogták a legfrissebb 32 bites windowsos Sun Java 2 Platform Standard Edition 1.4.2-t, és a meglévő Odint – némi átalakítás után – hozzádrótozták. Az eredmény nem is rossz, bár a natív OS/2-es Java 1.4.x (a GoldenCode-tól) gyorsabb és stabilabb is, azonban ez is jól használható. A futtató- és fejlesztőkörnyezet mellett Mozillával és IBM Web Browserrel használható Java plug-int is tartalmaz (www.innotek.de/products/javaos2/).

FOTOGET/2 1.04 Digitális fényképezőgépekhez használható a FotoGet/2. Az ingyenes és egyszerűen használható program feladata annyi, hogy áttöltse a digitális fényképezőgépből a kész képeket a számítógép merevlemezére. A program akkor használható erre, ha a fényképezőgép flashmemóriája meghajtóként csatolható. A mai USB-s eszközök jó része szabványos USB-s háttértár (USB Mass Storage), így nem gond a FotoGet/2 használata. Beállítható, hogy a program a képeket törölje a flashmemóriából vagy hagyja rajta. Ahová töltjük őket, ott kérhetünk automatikus szelektálást dátum szerint, illetve kérhetjük, hogy a program az OS/2 Light Tables formátumba másolja őket – így megnyitás után rögtön diaként láthatók a fotók. A másolás egyik bekapcsolható opciója, hogy az EXIF-adatokból a dátumot/időt beírja minden kép nevébe.

4ALLCALC 4.01 FOR OS/2 Az OS/2-ből a számológépet „valahogy" kifejlesztették a 2.1-es verzió után. A Warp 3-ban és a Warp 4-ben nem is volt, míg az eComStation fejlesztőinek már „eszébe jutott" – ebbe a rendszerbe bekerült egy egyszerű kalkulátor a négy alapműveletel. Ha ettől kicsit többet tudó számológépre vágyunk, kiválóan megfelel a 4allCalc – leánykori nevén pmCalc –, melynek megjelent a 4.0-s, majd néhány nappal később a 4.01-es verziója OS/2-re és Windowsra.

A tudományos és programozói lehetőségeket, műveleteket nyújtó számológép használata kicsit eltér az egyéb alkalmazásokétól – ez már a kezelőfelületén is látszik. Például nem kell használni az „=" jelet, mivel a beírt műveletek, majd a hozzájuk tartozó számok megadása után automatikusan kiírja a rész- vagy végeredményt.

Húsz korábbi számítás lépéseit (history) őrzi meg, ezeket a saját ablakában listázhatjuk. A decimális mellett tizenhatos, nyolcas és kettes számrendszerben is számolhatunk, illetve az értékeket átválthatjuk a számrendszerek között. A 4allCalc angol és német kezelőfelülettel is használható. Shareware, regisztrációja 20 euró (www.hypermake.com/english/4allcalc.html). PCM

Frissítések

- *Hypermake 4.2:* a MakelPF alkalmazás új változata, amellyel HTML, IBM IPF, WinHelp és Microsoft HTML-Help file-okat készíthetünk (www.hypermake.com/english/hypermake.html).
- *GOGO 3.13:* a Lame 3.9x-alapú, gyors MP3-enkóder frissítése.
- *DaniN512.FLT 0.1.6:* Daniela új filterdrivere, amellyel az 1024 és 2048 byte/szektoros cserélhető lemezű meghajtók is kezelhetők.
- *QueenCy 0.1.8a:* a Wacom tableteket támogató rajzoló- és festőprogram frissítése.
- *HTML Tidy:* az XML és HTML kódból a felesleges részeket kigyomláló alkalmazás OS/2-es változata.
- *Pine 4.61:* a unixos levelező- és hírkliens OS/2-es átültetésének frissítése (www.zeta.org.au/~nps/software/pine/en/index.html).
- *Új Via meghajtóprogram* az alaplapi chipjeihez (8233/8233C/8233A/8235 sound).
- *PMVNC Server 1.02:* Eugene Romanenko frissítette távoli gépek eléréséhez fejlesztett alkalmazását (http://eros2.by.ru/pmvnc_en.shtml).
- *DFSee 6.10:* a merevlemez partícióit elemző, javító, másoló, visszaállító stb. segédprogram új verziója (www.dfsee.com/).

COMPUTERBOOKS

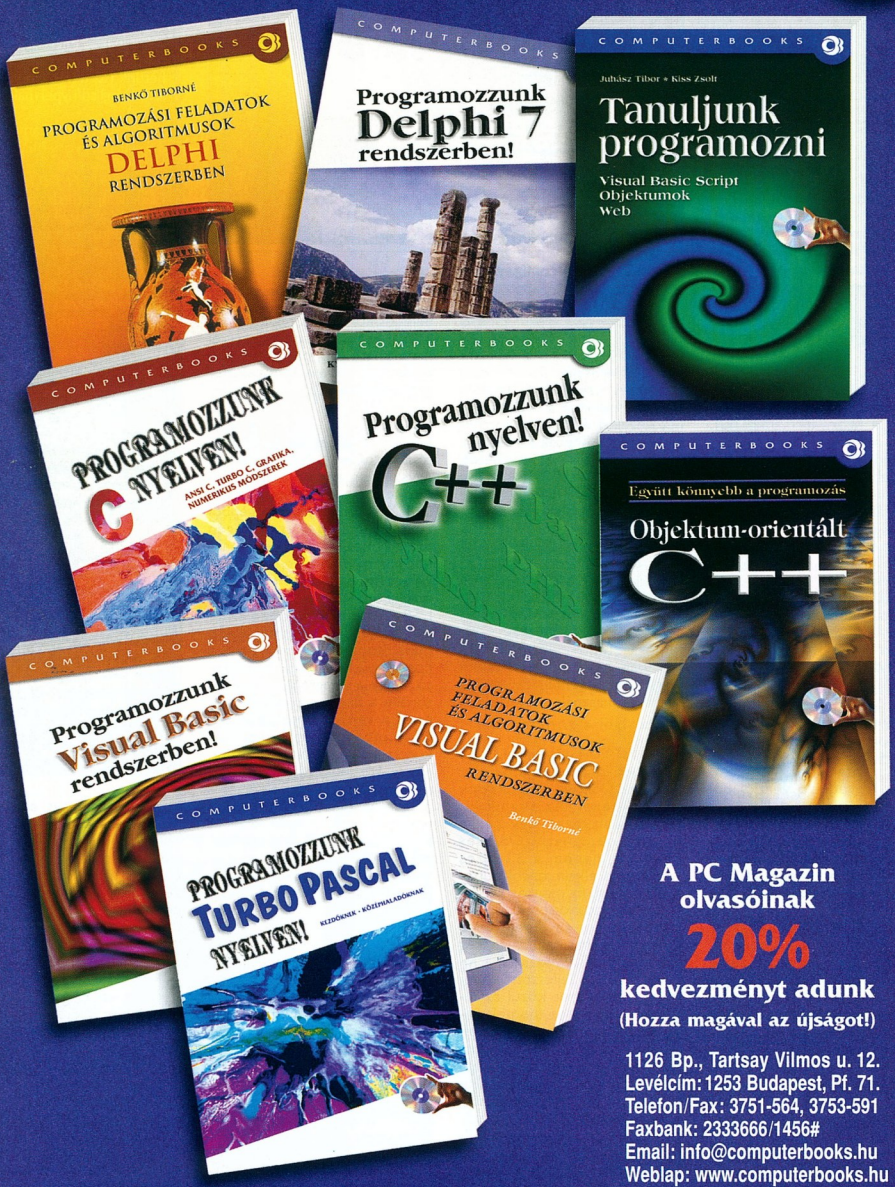

A PC Magazin olvasóinak

20%

kedvezményt adunk

(Hozza magával az újságot!)

1126 Bp., Tartsay Vilmos u. 12.
Levélcím: 1253 Budapest, Pf. 71.
Telefon/Fax: 3751-564, 3753-591
Faxbank: 2333666/1456#
Email: info@computerbooks.hu
Weblap: www.computerbooks.hu

A hónap webhelye: www.linuxbazis.hu

» Minden, ami Linux

Sokan, bár hallottak már a Linuxról, sosem próbálták még ki. Ha szeretnék is közelebbről megismerni, nem tudják, hogyan is kezdjenek neki a telepítésének. Vannak szép számmal, akik már használják, de sok megoldatlan probléma áll előttük, szükségük lenne némi támogatásra. Legyen szó akár gyakorlottabb felhasználókról, akár Linuxra fejlesztőkről, bármi is a kérdéses témakör, mindent egyetlen helyről elindulva megtalálhatnak Magyarország első linuxos keresőgépével, a Linuxbázissal.

Szűcs Krisztián
(carrotdesign@freemail.hu)

A Linuxbázis rengeteg bejegyzett linket, adatot, információt tartalmaz. Ám nem csak a linuxos szoftverekkel kapcsolatosakat tartja nyilván: keresőmotorjával egyéb nyílt forráskódú, szabadon terjeszthető operációs rendszereket is megtalálunk, például a FreeBSD-t (a Linuxbázis tartalmának 90%-a vonatkozik kimondottan a Linuxra).

MIT TALÁLHATUNK MEG?

Aki ellátogat a Linuxbázis rengetegébe, linkek sokaságával találja szembe magát. A linkek kategóriákra bontva érhetők el, és valóban rengeteg témára kiterjednek. Megtaláljuk közöttük a legnagyobb linuxos webhelyek linkgyűjteményét, a külön kategóriába gyűjtött, kimondottan linuxos keresők áradatát, a Linux-disztribúciók csokrát (Debian, Mandrake, RedHat, SUSE, UHU, Xandros). A különböző hardverekkel kapcsolatos webhelyeknek, illetve a gyártók Linux-támogatási oldalainak linkjei is megtalálhatók a gyűjteményben. Vannak itt egészen vaskos kategóriák is, például a szoftvereké, amelyben sokféle felhasználói program, játék stb. lelhető fel Linuxra. Találkozunk hálózati és biztonsági kérdésekkel kapcsolatos linkekkel, programozással, publikációkkal, konferenciákkal és a különböző Linux kernelekkel foglakozó oldalak rengetegével.

Aki netán olvasnivalót keresne a Linuxszal kapcsolatban, itt szinte mindent megtalál. Akadnak itt virtuális könyv- és dokumentációhegyek, termékismertetőkkel, telepítési és programozási témákkal, oktatóanyagokkal.

A kezdőknek sem kell a számukra megfejthetetlen dokumentumok között botorkálniuk (a legtöbb könyv esetében ez a jellemző), mert külön nekik is összeállítottak egy kategóriát, összegyűjtve benne a könnyedén elsajátítható, alapokról induló dokumentációk és egyszerűbb tartalmú webhelyek linkjeit. Végül megtaláljuk különböző hardverés szoftvercégek, adatbázisok linkgyűjteményét is, webes kommunikációval foglalkozó webhelyek hivatkozásaival együtt. E nagyon széles körben kiterjedő keresőben minden látogató megtalálja a keresett információt.

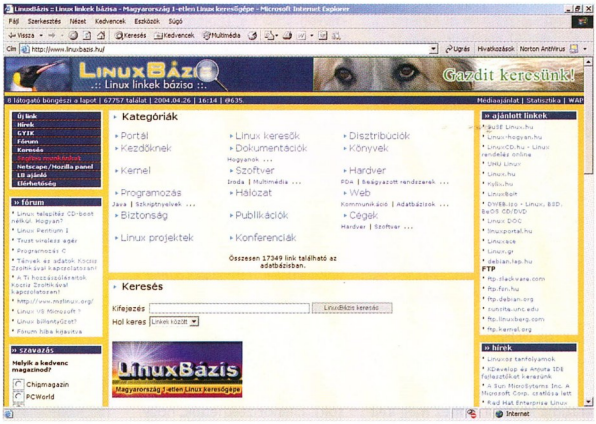

» Egyből szemből, kategóriákban

A LINUXBÁZIS KERESŐ MŰKÖDÉSE

A Linuxbázis keresőmotorja alapvetően a kulcsszavakra épül. Minden szóra, szótöredékre rákeres, ami szerepel a linkek URL-címében, az oldal leírásában vagy a kulcsszavai között. Használata nagyon egyszerű: be kell írnunk a keresendőkre utaló kulcsszót vagy kulcsszavakat. Ezeket a szavakat a kereső a felhasználók által megadott oldalleírásokkal, URL-címekkel hasonlítja össze. Ha nem szeretnénk mindben kutakodni, választhatunk a kategóriák között, és kereshetünk a linkek vagy a hírek között.

A Linuxbázis webhelyén fórumot is találunk: olvashatunk, kereshetünk és megoszthatjuk tapasztalatainkat rengeteg témakörben. Használatához nem kötelező regisztrálni magunkat. Külön kategória van angol és magyar nyelvű hozzászólásokhoz is. Természetesen a webhelyen híreket is olvashatunk, és szavazhatunk az aktuális témában. Ha netán akad új ötletünk a működéssel vagy észrevételünk a webhellyel kapcsolatban, azok elküldésével segíthetjük és jobbá tehetjük a Linuxbázis keresőjét.

A készítők lehetővé tették, hogy saját webhelyünkön is használjuk, terjesszük a Linuxbázist – ehhez egy hivatalos banner mellett mellékelik a kereső HTML kódját. Így saját oldalainkon közvetlenül is elérhetővé válik a motor. A készítők a Netscape és Mozilla használóinak is felkészítették a webhelyet, ők külön linken érhetik el a keresőgépet. A Linuxbázis készítői már dolgoznak azon, hogy a jövőben a Linux-felhasználók böngésző nélkül, egy úgynevezett front-end alkalmazással is elérhessék a keresőmotort. Csupán online netkapcsolattal kell majd rendelkezniük.

Érdemes tehát minden Linuxban érintett felhasználónak, fejlesztőnek ellátogatnia ide, hiszen ami a Linuxhoz kapcsolódik, az a Linuxbázison megtalálható. PCM

»infó

➲ www.linuxbazis.hu

GFI Languard Network Security Scanner 5.0

Biztonsági lyukak felderítője

Hálózatunkat érdemes folyamatosan felügyelni, a biztonságáról gondoskodni. Bármikor felléphetnek kisebb-nagyobb gondok, melyek biztonsági lyukakra, esetleg figyelmetlenségekre vezethetők vissza. A GFI hálózati biztonsági programja elsősorban a hézagok feltárását segíti.

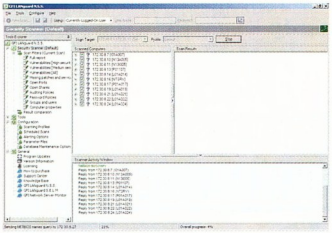

» GFI Languard Network Security Scanner – lyukakat keresve

Telepítésekor megadhatjuk, munkacsoportbeli vagy tartománybeli kapcsolattal rendelkezünk-e. A program az összegyűjtött információkat adatbázisban tárolja. Ez Microsoft Access vagy SQL 7 (illetve Microsoft SQL Server 2000 Desktop Engine – MSDE) adatbázis lehet. A riportokat e-mailben is el tudja küldeni, ehhez meg kell adnunk számára egy SMTP-szervert. Végül el kell döntenünk, hova kívánjuk installálni a programot, és megindul a telepítés. Ha zavaró programmal találkozik, kiírja a nevét, és megkér minket, hogy próbáljuk meg leállítani. Szerencsére a telepítés nem szakad meg az ilyen kisebb megállások miatt.

A program több részre osztott ablakban jelenik meg előttünk. Bal oldalon találhatjuk az eszközöket, melyek között fellelhetjük a különféle szűrőket a vizsgálathoz (teljes szűrés, csak nyitott portok után kutasson, jelszószabályok stb.), itt határozhatjuk és változtathatjuk meg a szkennelési profilokat, megszabhatjuk, hogy vész esetén mit tegyen a rendszer és még sorolhatnám. Végül itt lelhetjük fel a programinformációval, frissítéssel kapcsolatos menüpontokat.

Apró segédszolgáltatásokat is tartalmaz a program – például útvonalkövetést, tartománynévfigyelést, SNMP-szolgáltatásra épülő alkalmazásokat. A már említett szkennelési profilokról érdemes bővebben szólni, ugyanis itt választhatjuk ki, mire vagyunk kíváncsiak a hálózatunkon. Bár már számos portot alapból ismer a program, mi magunk is definiálhatunk megfigyelendő portokat és porttartományokat – mind TCP-re, mind UDP-re nézve. Operációs rendszerek adatairól érdeklődhetünk, valamint külön figyelmet fordíthatunk a sérülékenységekre (például CGI, FTP, DNS alkalmazások). Ellenőriztethetjük, hogy operációs rendszerünk tartalmazza-e a megfelelő javításokat. Végül módosíthatunk néhány szkennelési beállítást, például engedélyezhetjük vagy tilthatjuk a NETBIOS-, SNMP- és egyéb lekéréseket. Az előre gyártott profilok segítségével könnyedén kiválaszthatjuk a szükséges keresési paramétereket, ám ha számunkra egyik sem megfelelő, módosíthatjuk őket, illetve újat is létrehozhatunk.

Elmondhatjuk: a GFI Languard Network Security Scanner 5.0 rendkívül hasznos program ahhoz, hogy felderítsük a hibákat. (Ám ezeket már nekünk kell kijavítani.) A GFI Languard Network Security Scanner 5.0 ára az egyszerre kezelhető IP-címek számától függ: 25 darab esetén 295 euró, míg korlátlan címszámnál 895 euró. Bővebb tájékoztatást a készítők webhelyén találhatnak olvasóink. *(DZ)*

www.gfi.com

Primedius Firewall 1.64

Tűzfal a bajok elhárítására

Ha már a biztonságról esett szó: nemcsak feltárni érdemes a veszélyesnek mondható lyukakat, hanem illik be is tömni azokat – elkerülve a későbbi idegeskedést. A Primedius Firewall 1.64 Lite változata mindezt ingyen kínálja számunkra. Telepítése egyszerű, csak a telepítés helyét kell meghatároznunk, majd újra kell indítanunk a számítógépet.

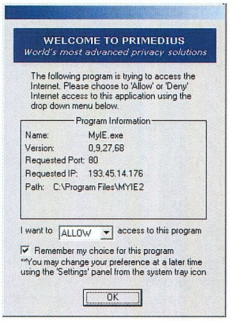

» Nicsak, ki kandikál kifelé?

A program kis ikonja ezek után megjelenik az óra mellett, erre kattintva számos szolgáltatást érünk el. Ilyenek például az azonnali forgalomletiltás és az üzenőprogramok előugrásának tiltása. A konfigurációs ablakban eldönthetjük, hogy automatikusan induljon-e a program a Windowszal, letilthatunk alkalmazásokat vagy engedélyezhetjük nekik a hálózati kommunikációt, illetve megtekinthetjük az eseménynaplót. Lehetőségünk volna IP-cím, port és protokoll alapján szűrni, de ezt sajnos az ingyenes Lite változat nem támogatja. A teszt során a Primedius Firewall szépen kivédte az egyes támadásokat, de sajnos a korrektebb beállítási lehetőségekért fizetnünk kell. *(DZ)*

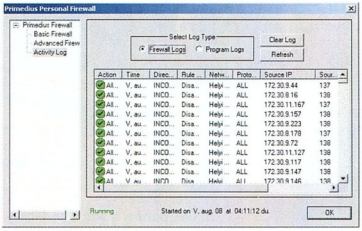

» Alkalmazásalapú tűzfal

www.primedius.com

Csengőhangok
(polifónikus is!),
operátor logók,
képüzenetek,
hangos üdvözletek:
www.mobiloldal.tk

mobiltelefon DVD processzor étterem videokártya sor autó merevlemez MP3 Minden teszt egy helyen! szoftver PC card brandy lapolvasó gamepad hűtőventilátor billentyűzet webkamera DVD-író walkman fejhallgató digitalizáló kártya kávéző hűvezető paszta kávé fénymásoló modem hangdoboz 3D szemüveg webszerver házimozi rendszer benzin GPS hálózati kártya konzol televízió projektor mobil háttértár számítógép www.tesztelo.hu

Panda Antivirus GateDefender

» A kapu szigorú őre

Ma már nem is kérdés, hogy egy cégnél a vállalati hálózatot védeni kell a netről érkező legkülönfélébb atrocitások ellen. A kérdés csak az, hogy a kínált számtalan megoldásból melyik a leginkább megfelelő.

Nagy Zoltán

Manapság számos cég kínál biztonsági rendszereket, amelyek képesek megvédeni a belső hálózatokat a külső behatások ellen. A leggyakoribbak a szoftveres megoldások, amelyeket valahova telepíteni, beállítani és folyamatosan karbantartani, frissíteni kell. Ez nem kis feladatot ró a rendszergazdákra, akik általában ezenkívül is jócskán el vannak látva tennivalóval.

A Panda Antivirus GateDefender ebből a szempontból az informatikusok álma lehet. Ez nem egy egyszeri vétel, hanem előfizetés egy folyamatos szolgáltatásra. A kapott regisztrációs kulcs az előfizetésnek megfelelő ideig biztosítja a folyamatos, ellenőrzött adatforgalmat, ha lejár, akkor meg kell újítani.

Az előfizetés mellé persze hardver is jár. Az 1 U magas rack formátumban kiépített eszköz nevetségesen egyszerűen telepíthető, és az alapvető beállítások elvégzése azonnal használható. A kapuőrző két típusban kapható, attól függően, hogy mekkora hálózati forgalmat kell kiszolgálnia. A „kisebbik", amelyben 1,2 GHz-es Pentium III processzor, 40 Gbyte-os merevlemez és 512 Mbyte memória dolgozik, és amelynek két 100 Mbit/s sebességű hálózati csatolója van, egy óra alatt 80 000 üzenetet, illetve 8 Mbit/s sávszélességű HTTP-adatforgalmat tud megvizsgálni. Ha mindez nem lenne elég, akkor a nagyobbik változatot érdemes választani, amelyben két 2,4 GHz-es Xeon processzor, 1 Gbyte DDR memória, 40 Gbyte-os merevlemez és két darab gigabites Ethernet csatoló található. Mindez elég egy óra alatt 200 000 üzenet, illetve 16 Mbit/s-os adatforgalom ellenőrzésére.

Kicsit pontosabban: a GateDefender hét protokoll forgalmára ügyel, mindkét irányban. Ezek az SMTP (levelezés), a HTTP (beleértve a Java és ActiveX scripteket), a POP3 (levelezés), az FTP (file-átvitel), az IMAP4 (levelezés), az NNTP és SOCKS. Ezzel a készülék gyakorlatilag minden fontos csatornát lefed – ami nem ezek közé tartozik, annak fel is út, le is út.

A Panda GateDefender nem helyettesíti az egyéni vírusvédelmi alkalmazásokat, de nagymértékben csökkenti a kártevők bejutási esélyét.

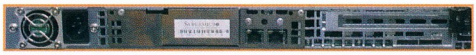

» Csak egy hálózati csatlakozásra van szüksége

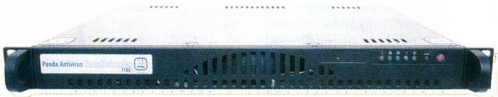

» Panda Antivirus GateDefender – mindössze egyetlen főkapcsoló van rajta

ÜZEMBE HELYEZÉS, MŰKÖDÉS

A GateDefender telepítése roppant egyszerű, csak be kell illeszteni a belső hálózat és a net közé. A hálózat számára a készülék láthatatlan, így a két ponton, ami közé telepíteni szeretnénk, semmilyen módosítást nem kell végezni, nem kell IP-címet állítani stb. Csak arra kell ügyelni, hogy érvényes regisztrációs kulcs legyen betáplálva a GateDefenderbe, ugyanis ennek hiányában blokkolja az átmenő forgalmat.

A regisztrációs kulcs beadása és a GateDefender beállítása roppant egyszerűen elvégezhető a beépített webszerver segítségével. Igazából beállítani nem sok mindent kell rajta. A kiinduló oldalon statisztikai adatok láthatók, ezen jól nyomon követhető az eddigi működés. A további oldalakon néhány működési paramétert állíthatunk be, illetve azt, hogy melyik protokollokat és milyen file-okat figyeljen a rendszer.

Ha a GateDefender valamilyen eseménybe ütközik, akkor e-mail üzenetet tud küldeni egy megadott címre. Ilyen esemény például az, ha vírust talált, vagy vizsgálat nélkül ment át egy file a rendszeren, de jelzi azt is, ha sikeres vagy sikertelen a frissítés.

A rendszer a neten keresztül tudja naprakészen tartani magát. Ha új vírusellenes frissítés válik elérhetővé, akkor azonnal letölti és alkalmazza, egyébként pedig a beállított időközönként ellenőrzi, hogy van-e frissítenivaló. A rendszergazdának csak akkor van dolga, ha valamilyen okból nem sikerül az online frissítés, de ekkor valószínűleg egyébként is rá kéne néznie a rendszerre, miért is nincs netkapcsolat.

A Panda GateDefender nem helyettesíti az egyéni vírusvédelmi alkalmazásokat, de nagymértékben csökkenti a kártevők bejutási esélyét. Mindezt úgy, hogy nem igényel felügyeletet és karbantartást, csak egy érvényes regisztrációs kulcsot. PCM

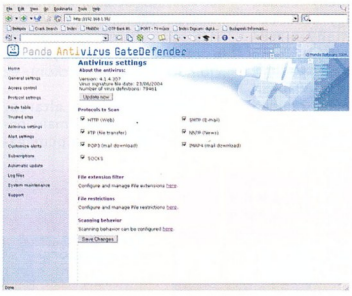

» Beállítható, melyik protokollokat ellenőrizze

»infó

- Panda Software Hungary
  ☎ 469-6080
- www.pandasoftware.hu/termekek/gatedefender.html

Bevetésen a GateDefender

A gyakorlati próbát kiadónk hálózatán végeztük, elsősorban azért, mert nagyjából ismerjük a levelezőrendszer vírusvédelmének terhelését. Körülbelül 5 percbe tellett a GateDefenderbe beállítani az ideiglenes regisztrációs kulcsot, és mintegy 5 másodpercre kellett megszakítani a bejövő netkapcsolatot, amíg beillesztettük az adatáramba. Abban a pillanatban fellélegzett saját víruskereső rendszerünk (amely egyébként Linux alatt fut, és több különböző szoftverből épül fel), és ez így maradt a próba teljes ideje alatt.

Teszt: 5 dinamikustartománynév-szolgáltató

» Az IP-cím változik, a tartománynév megmarad!

Napjainkban, a szélessávú netelérés rohamos terjedésével egyre több ember igényli, hogy gépét egyszerűen megjegyezhető, állandó címen lehessen elérni. Tartománynevet vásárolni meglehetősen drága, az IP-cím pedig a legtöbb szolgáltató esetében minden kapcsolódáskor más és más. De szerencsére van megoldás!

Tóth G. Gergely
(tgeri@primposta.hu)

Mint tudjuk, számítógépünket a neten az IP-címével lehet egyértelműen azonosítani. Ezenkívül tartománynevet (domainnév) is regisztráltathatunk hozzá, amely szintén mindig az általunk megadott IP-címre fog mutatni – persze ehhez elengedhetetlen, hogy állandó IP-címünk legyen. A legtöbb szolgáltatónál kérhetünk fix IP-címet havi díj ellenében. Van azonban egy sokkal egyszerűbb és – nem utolsósorban – ingyenes megoldás is: a dinamikustartománynév-szolgáltatás (Dinamic Domain Name Service – DDNS) igénybevétele.

DINAMIKUS DNS A neten szép számban találunk olyan szolgáltatókat, melyeknél dinamikus tartománynevet igényelhetünk – náluk ingyen regisztráltathatunk egy másodszintű tartománynevet, melyet saját IP-címünkre irányíthatunk. Ez a folyamatosan változó IP-cím miatt még nem lenne megfelelő megoldás a problémánkra. Letölthetünk különböző programokat, melyek IP-címünk megváltozásakor automatikusan módosítják az addigi IP-címet a tartománynév-szolgáltatónál is, ezzel elérve, hogy választott tartománynevünk mindig a mi számítógépünket „jelentse" a lekérdezőnek.

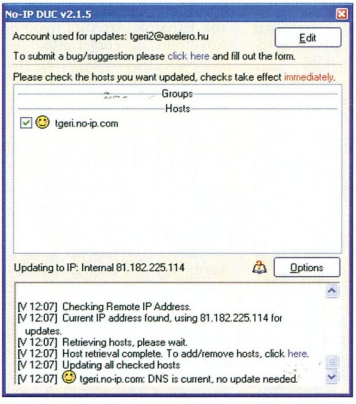

» A No-IP.com címfrissítés közben

A TESZT Az ilyen jellegű szolgáltatások rangsorolása, tesztelése kemény feladat, így az eredmény biztosan egy kissé szubjektív lesz. Valószínűleg minden résztvevőnek vannak elkötelezett hívei, attól függően, hogy ki melyiket szokta meg, kinek melyik lett rokonszenves. Minden esetben megadjuk a regisztrálható tartománynév-végződéseket, a címfrissítés módját, az egyéb kényelmi szolgáltatásokat, és a regisztráció bonyolultságáról is szólunk néhány szót.

Lássuk a versenyzőket!

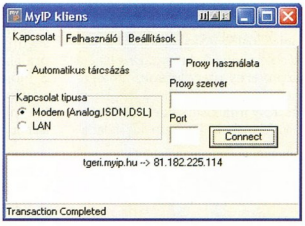

» MyIp.hu – az enyém, csak az enyém

CJB.NET Ez talán a második legelterjedtebb dinamikustartománynév-szolgáltató a No-IP.com után. Egyszerű felépítésű webhelye ne tévesszen meg senkit. A cég rengeteg – többségében ingyenes – szolgáltatást nyújt a netezőknek. A hosszú URL-címek lerövidítésétől (egy tetszőlegesen hosszú URL-cím helyett egy sokkal rövidebb, az eredetire mutató CJB-s címet kapunk) kezdve a vendégkönyv üzemeltetési lehetőségén és az URL-cím átirányításon keresztül a dinamikustartománynév-szolgáltatásig rengeteg dolog található náluk. A CJB.net esetében a fizetős szolgáltatások hirdetése sokkal visszafogottabb, szolidabb, mint például a DynDNS.org háza táján. Itt az egyetlen választható tartománynév a .cjb.net, de úgy gondolom, ez is korrekt „ajánlat".

Felhasználhatunk altartományneveket (subdomain name – például video.pcmagazin.cjb.net) is oly módon, hogy azok az általunk megadott IP-/URL-cím végére kerüljenek (az előző példánál maradva mondjuk http://123.123.123.123/video), így még kényelmesebbé válhat a használat.

A CJB.netnek nincs saját készítésű címfrissítő programja, de a CJB felhasználói számos programot írtak erre a célra, melyeket mi is igénybe vehetünk.

Az összes közül Windows alatt talán a CJBupdater nevű programot a legérdemesebb először kipróbálni. Az egyetlen EXE file-ból álló alkalmazást felhasználónevünk és kódunk paraméterként való megadásával indíthatjuk el. Ezután a tálcára fészkeli be magát, és észrevétlenül frissít, amikor arra szükség van.

DYN.HU Legjobb tudomásom szerint mindössze két magyar dinamikustartománynév-szolgáltató létezik: a MyIp.hu és a dyn.hu. Szerencsére a dyn.hu

Jellemzők

Szolgáltatás neve	CJB.net	dyn.hu	DynDNS.org	MyIp.hu	No-IP.com
Webcím	www.cjb.net	www.dyn.hu	www.dyndns.org	www.myip.hu	www.no-ip.com
Rendelkezésre álló tartománynevek száma	1	7	43	2	21
Saját kliens van?	○	●	○	●	●
Nyelv	angol	magyar	angol	magyar	angol

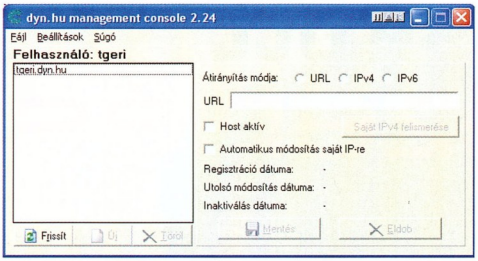

» Dyn.hu kliens – „dynamikus" használat közben

TIPP ÉS TOP

A választás talán még nehezebb, mint gondoltuk. Az öt szolgáltató közül a magyarokét előnyben fogják részesíteni azok, akik kevésbé boldogulnak az angol nyelvvel. Mindkét hazai szolgáltatás felveszi a versenyt a külföldiekkel: gyorsak, egyszerűek, és kényelmes lehetőséget biztosítanak ahhoz, hogy dinamikusan változó IP-címünket állandó, .hu végződésű tartománynévre cseréljük. Hátrányuk, hogy a mostanában kapható routerek még aligha támogatják e magyar DDNS-szervereket.

Ám az összes résztvevő közül a CJB.net az, amely talán kicsivel rokonszenvesebb lehet az egyszerű felhasználó számára – könnyű kezelhetőségének köszönhetően. A Tesztgyőztes címet így ő érdemli ki.

nem marad el másik magyar társától. A szolgáltatás webhelyén könnyedén regisztráltathatjuk a hét rendelkezésre álló tartománynév közül a nekünk tetszőt, majd a saját fejlesztésű programot letöltve megkezdhetjük a használatot. A program kezelése egyszerű – felépítése, menürendszere magáért beszél.

A főoldalról megtudhatjuk, hogy a 2002 decemberében történt indulást több mint féléves tesztidőszak előzte meg. Ez valóban látható is, mivel a dyn.hu kiforrott, hibátlanul működő és rokonszenves szolgáltatás.

DYNDNS.ORG Nagy és komoly szolgáltatóval állunk szemben. A regisztráció kissé körülményes, és tovább is tart, mint a többi szolgáltatónál, de ezért bőségesen kárpótol az összesen 43 választható tartománynév-végződés – közöttük biztosan mindenki megtalálja a neki tetszőt. A DynDNS.org esetében – megítélésem szerint – túl látványosan kínálja az üzemeltető cég a különböző értéknövelt szolgáltatásait a belépésünk után. Egy olyan menürendszer fogad minket a bejelentkezést követően, ahol a fizetős és ingyenes szolgáltatások egyaránt megtalálhatók, vegyesen egymás mellett, és emiatt eléggé oda kell figyelni, hogy mi az, amit fizetés nélkül is megkaphatunk, illetve melyik szolgáltatás esetében kell fizetnünk is.

Érdekes, hogy ennél a szolgáltatónál nem egy egységes, saját fejlesztésű címfrissítő prog-ramot kell használnunk, hanem ilyen alkalmazások egész garmadájából válogathatunk. A nem kevesebb mint 61 program között szinte minden platformra találunk jó párat; vannak ingyenes és fizetős programok is a kínálatban.

Mi a DNSer nevű, ingyen letölthető és használható klienst próbáltuk ki. A program szinte bármelyik dinamikustartománynév-szolgáltatáshoz beállítható. Bár konfigurálása nem annyira kézenfekvő, azért egyszerűen használható. A mellékelt ini file-ban rengeteg más dinamikustartománynév-szolgáltatáshoz/szolgáltatóhoz tartozó beállítás megtalálható úgynevezett template formájában – a mi dolgunk csak annyi, hogy a megfelelőt hagyjuk meg, illetve hogy töltsük ki a regisztrációs adatainkat.

Ez a program is windowsos szolgáltatásként indul el minden indításkor, így nekünk ezzel sem kell törődnünk. A már említett ini file-ban beállíthatjuk, milyen időközönként ellenőrizze a program, hogy változott-e az IP-címünk, illetve egy folyamatosan frissülő naplófile-ban követhetjük nyomon frissítő tevékenységét.

MYIP.HU A tavaly óta működő magyar szolgáltatás nagyon rokonszenves, már a webhelye alapján is. Az igényes és egyszerű site-on minden szükséges információ megtalálható. A regisztráció szinte csak másodperceket vesz igénybe, és rögtön használható is választott .myip.hu-s címünk (emellett használhatjuk a mydns.hu-t is).

A címfrissítéshez az előbb már említett, ezen a webhelyen magyar leírással kiegészített DNSer programon kívül letölthető egy saját fejlesztésű címfrissítőprogram is. A magyar nyelvű, telepítést sem igénylő, 0,5 Mbyte-os program kezelése valóban gyerekjáték. Ha valakinek mégsem lenne kristálytiszta a kezelése, a webhelyen ehhez a programhoz is részletes (természetesen magyar nyelvű) leírást találhat.

Érdekesség még, hogy a webhelyen található egy WebKliens program is az IP-cím frissítésére. Segítségével felhasználónevünk és jelszavunk begépelése után egyetlen gombnyomásra frissül a regisztrációnk azzal az IP-címmel, ahonnan a webhelyet böngésszük.

NO-IP.COM Ez talán a legismertebb és legelterjedtebben használt dinamikustartománynév-szolgáltatás. Érdekes módon az ingyen elérhető szolgáltatáscsomag esetében a rendelkezésre álló 21 tartománynév között nem szerepel a no-ip.com (nemrégiben átkerült a pár dollár ellenében egyéb szolgáltatásokat is nyújtó Enhanced csomagba).

A szolgáltató webhelyén a regisztráció gyors és egyszerű. Belépés után logikusan felépített oldal fogad minket, a bal oldali menüben minden szükséges dolgot megtalálhatunk. Új címet adhatunk meg, illetve a már beállítottakat módosíthatjuk.

Minden cím esetében kérhetjük az úgynevezett „wildcard" opciót – ennek segítségével pl. a pcmagazin.no-ip.info címmel regisztrálunk, akkor a videos.pcmagazin.no-ip.com és hasonlók is a megadott IP-címre fognak mutatni. Innentől már a mi szerverünktől függ, mit fog nyújtani a lekérdezőnek.

A letöltések között megtalálhatjuk a No-IP.com által fejlesztett címfrissítő program windowsos, linuxos és Macintoshra írt változatát is. A pár száz Kbyte-os program letöltése és telepítése után egy letisztult, sallangoktól mentes kezelőfelület fogad. A regisztrációs adataink megadása után beállíthatjuk, hogy a program ezentúl szolgáltatásként fusson – vagyis hogy a Windows minden indulásakor automatikusan elinduljon, és a háttérben végezze a dolgát. Ha így döntünk, ezentúl csak a beállításaink megváltoztatásakor lesz szükségünk a grafikus felületre. A frissítés után körülbelül 5 perccel tartománynevünk máris új IP-címünkre mutat. PCM

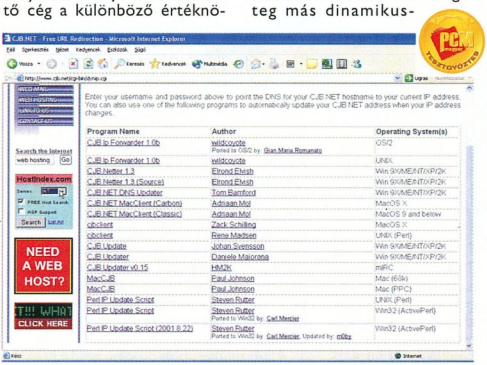

» „Néhány" kliensprogram a tesztgyőztestől

» Központosított vezérlés

Már többször írtunk KVM-kapcsolókról (Keyboard-Video-Mouse – billentyűzet-video(jel)-egér). Az elmúlt időszakban ezek az eszközök is fejlődtek. Az Aten új kapcsolósorozatának kidolgozásakor immár nemcsak a jó működésre, hanem az extra felszereltségre és az igényes külsőre is hangsúlyt fektetett. Kipróbáltunk hát néhány ilyen készüléket szerkesztőségünkben.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Mit tegyen az a szakember, akinek az asztalát gépek sora foglalja el? Mindegyikhez adjon még egy-egy monitort, egeret és billentyűzetet is? Ennél van egyszerűbb módszer: ha KVM-kapcsolót használ, egy egérrel és billentyűzettel, valamint egy monitorral is elboldogulhat.

Az alábbiakban az Aten öt kapcsolóját mutatjuk be.

CS-62A A Petite termékcsaládba tartozó egyszerű és igényesen kidolgozott készülékkel két számítógépet lehet vezérelni. A billentyűzet és az egér jeleit PS/2-es porton keresztül továbbítja az aktív számítógép felé, visszafelé pedig a sztereó hangot. A tápfeszültséget a számítógépektől kapja, így nem kell külön hálózati aljzatot beüzemelni. Két LED tájékoztat az állapotáról, mégpedig arról, melyik portjára kötött gépet vezérelje éppen.

A két számítógép között úgy váltha tunk, ha kétszer megnyomjuk a billentyűzeten a [Scroll Lock] gombot. Lehet automatikusan is váltogatni a két gép között: ehhez a bal [Shift]-et kell megnyomni, elengedni, majd ugyanezt megtenni a jobb [Shift]-tel: ezután alapesetben 3 másodpercenként vált a kapcsoló egészen addig, míg a [szóköz] billentyűt meg nem nyomjuk. A váltás intervalluma módosítható 5, 10 vagy 20 másodpercre: ehhez a két [Shift] megnyomása után az [S] billentyűt, majd egy számot kell megnyomnunk 1-től 4-ig (1: 3 s; 2: 5 s; 3: 10 s; 4: 20 s).

A készülék legfeljebb 2048x1536 pixel felbontású képet képes továbbítani, ám ez igen jelentős adatforgalommal jár, ráadásul meglehetősen alacsony képfrissítési frekvenciát biztosít. A tesztüzem alatt 1024x768 képponttal, 85 Hz-es frissítéssel tökéletesen működött.

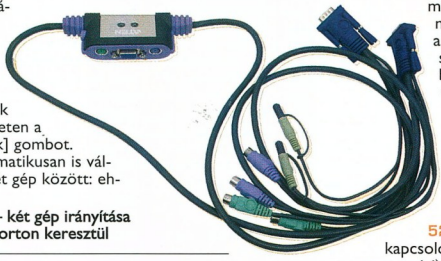

» CS-62A – két gép irányítása PS/2-es porton keresztül

CS-521 ÉS CS-522 E két KVM-kapcsoló (ők is a Petite sorozat tagjai) közös tulajdonsága, hogy USB csatlakozó is van rajtuk. Ha valamelyik vezérelendő számítógépen nincs elegendő PS/2-es aljzat (például egy notesz-gép), akkor a PS/2-es billentyűzet és egér jeleit USB porton keresztül továbbítja a kapcsoló. A CS-521-ről a jelek az egyik gép felé PS/2-es porton, a másik gép felé USB porton keresztül mennek, míg a CS-522-t mindkét gép felé USB csatlakozóval látták el. Persze nem hiányozhat a kapcsolókról az audiocsatlakozó sem. Ha rácsatlakoztatjuk egy gépre valamelyik kapcsolót az USB felületen keresztül, a Windows XP USB–PS/2 adapternek („USB to PS2 adapter v1.12") ismeri fel. Működésük és kezelésük megegyezik a CS-62A-éval.

» CS-521 – KVM-kapcsoló és USB–PS/2-es átalakító egyben

CS-9138 A Masterview termékcsalád e képviselője a professzionalitásra törekszik. Rajta keresztül akár 8 számítógépet is irányíthat a felhasználó. Nagyobb mérete miatt elsősorban rackbe szerelve ajánlják (ehhez mellékelik a szereléket is), de igényes kialakítása miatt az asztalt sem csúfítja el. Tápellátásáról gondoskodhatunk egy külön vásárolt transzformátorral, ám képes megcsapolni a rákötött gépeket is – így a trafóra csak akkor van szükségünk, ha nem kap elegendő tápot a kapcsoló, vagy több készüléket fűzünk össze. A kapcsolókat fastruktúrában kell összekapcsolni, és így akár 512 (!) számítógéphez férhetünk hozzá egyetlen billentyűvel, egérrel és monitorral.

A készüléken portonként két LED tájékoztat a port online állapotáról (vagyis hogy van-e rajta bekapcsolt gép), illetve hogy melyik portunk van éppen kiválasztva.

»infó

➲ www.aten.hu

Készülék típusa	CS-521	CS-522	CS-62A	CS-9138	VS-881A
Kezelhető gépek száma	2	2	2	8 (maximum 512)	8
Maximális felbontás	2048x1536 képpont	2048x1536 képpont	2048x1536 képpont	1920x1440 képpont	2048x1536 képpont
Billentyűzetbemenet	PS/2	PS/2	PS/2	PS/2	❍
Billentyűzetkimenet	1 PS/2, 1 USB	USB	PS/2	PS/2	❍
Egérbemenet	PS/2	PS/2	PS/2	PS/2	❍
Egérkimenet	1 PS/2, 1 USB	USB	PS/2	PS/2	❍
Hang	sztereó	sztereó	sztereó	❍	❍
Automatikus gépváltás	3, 5, 10 és 20 sec			3, 5, 10, 15, 20, 30, 40 és 60 sec	❍
Ár	14 000 Ft	14 000 Ft	14 000 Ft	131 250 Ft	26 250 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év

Az előlapon egy apró kivezetőnyílást is találunk, amely a készülékbe szerelt hangszóróé. Van rajta egy reset gomb, amely új számítógép csatlakoztatásakor alkalmas a kapcsoló meleg-, illetve – teljes fagyás esetén – hideg-újraindítására is (utóbbihoz három másodpercig folyamatosan nyomva kell tartani a reset gombot). Ha egeret vagy billentyűzetet cserélünk, elképzelhető, hogy nem fognak azonnal reagálni. Ilyenkor az 1-es és a 2-es portok gombjait kell egyszerre, 3 másodpercig nyomva tartani.

» VS-881A – több résztvevős prezentációk eszköze

A vezérlendő gépek közül háromféleképpen választhatunk: manuálisan (a készüléken található gombokkal), gyorsbillentyű-kombinációval és OSD-n (On Screen Display) keresztül. A kézi vezérlés egyszerű: megnyomjuk a kiválasztott porthoz tartozó gombot, és máris az azon lévő gépet irányítjuk. A gyorsbillentyű-kombinációt használva egymás után kell megnyomni a [Ctrl], a [Shift] és végül az [Alt] gombot, majd ezt követően be kell ütni a kívánt port számát, végül megnyomni az [Enter]-t. Ha fürtözve vannak a kapcsolók, akkor a gyökérkapcsolótól indulva kell megadnunk egyre lejjebb haladva a portszámokat. Például ha a gyökérkapcsoló 3-as portján lévő kapcsoló 2-es portjára is illesztettünk egy KVM-kapcsolót, melynek az 5-ös portján található a kiválasztott gép, akkor a fent említett billentyűkombináció után sorban a [3], [2] és [5] gombot kell lenyomnunk, majd az [Enter]-t.

Ha nem szeretnénk ilyen agyament billentyűzetkombinációkkal szenvedni, ott a harmadik lehetőség, az OSD, amit alaphelyzetben valamelyik [Ctrl] gomb kétszeri lenyomásával tudunk előhívni. Ezt a billentyűparancsot áttehetjük a [Scroll Lock] billentyűre is. Az előugró képernyőn számtalan lehetőség van, például az egyes csatlakoztatott gépeknek nevet adhatunk, kiválaszthatjuk, hogy mely portok esetén bele az Auto Scan üzemmódba (ezzel tudjuk a beállított ideig figyelni a gépeket, majd automatikusan átugrik a következőre), szűrhetjük a listát (például úgy, hogy csak a bekapcsolt gépeket láthassuk benne). Illetéktelenek ellen jelszóval is védhetjük a készüléket, az illetéktelen behatolás elkerülése végett. Az OSD-ből (ha nem módosítottunk semmit) az [Esc] billentyűvel tudunk kilépni.

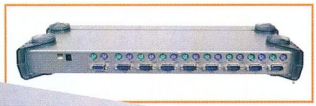

» CS-9138 – akár 512 gépet is tudunk vele vezérelni

VS-881A Konferenciákon előfordulhat, hogy az előadók a beszámolójuk után nemcsak egymást, hanem az egy szem kivetítőre kötött noteszgépüket is cserélgetik. Ez nem tesz jót sem a bekapcsolt projektornak, sem a hordozható számítógépeknek. Ha az előadónak nincs szüksége egy másik előadás alatt a saját számítógépére, miért ne kötné rá a kivetítőre a noteszgépét a prezentációk megkezdése előtt? A VS-881A kifejezetten ezt a célt szolgálja: akár 8 VGA bemenetet tud rácsatlakoztatni egyetlen kimenetre.

Az igényesen kialakított eszköz első látásra egy nagyobb hordozható CD-lejátszóhoz hasonlít. Az oldalán helyezkedik el a 8 bemeneti és 1 kimeneti VGA aljzat, valamint a táp- és egy mini jack csatlakozó. Utóbbira egy infravörös vevőt illeszthetünk, és már használhatjuk is a készülékhez járó távirányítót. Ezen közvetlenül kiválaszthatjuk, hányadik port legyen aktív, valamint ki- és bekapcsolhatjuk a kimenő VGA portot. Ha nem szeretnénk a távirányítót használni, a készüléken is megtaláljuk a bemeneti portok léptetőjét és a kimeneti port ki/be kapcsolóját. Egy LED jelzi, melyik az aktív bejövő port. A legmagasabb felbontás ennél a készüléknél is 2048x1536 képpont. A csomagolásában megtalálhatjuk a készüléken és a tápon kívül a távirányítót, az infravörös vevőmodult és a videokábelt. Utóbbi segítségével tudjuk összekötni a kapcsolót egy PC-vel. PCM

KVM-történet

A KVM-kapcsolók kezdetekben szó szerint mechanikus kapcsolók voltak, emiatt az épp nem használt gép felé megszűnt a billentyűzet és a többi ki- és bemeneti eszköz visszajelzése, ami gyakran fagyáshoz vezetett. Szerencsére idővel átalakultak a KVM-kapcsolók, új generációjuk immár teljesen elektronikus úton működik, a nem aktív gépek felé is küld jelzést a periféria meglétéről.

A mai KVM-kapcsolók zömén PS/2-es csatlakozót találunk, sőt némelyik az USB-s egereket és billentyűzeteket is kezeli. Alkalmasak hang átvitelére is: rákötheti-jük őket a vezérlendő gépek hangkimenetére, míg a vezérlés oldalán egy hangszórópárt csatlakoztathatunk a kapcsolóra.

Psiloc Extended Log

A mobilozás költsége

Könnyen előfordulhat, hogy telefonálás közben elszalad velünk a ló, és tetemes számlát halmozunk fel magunknak. Bár egyes szolgáltatóknál tájékozódhatunk a számla állásáról a neten, de ehhez netkapcsolat és számítógép kell. Ha azonban van egy olyan okostelefonunk, mint például a Nokia 3650, vagy más, S60-ra épülő készülék, akkor folyamatosan nyomon követhetjük, mennyire terheltük meg pénztárcánkat a mobilkommunikációval.

A Psiloc Extended Log feladata pont ez – vagyis a telefon saját forgalmi naplója alapján kiszámolja, eddig mennyibe került a telefonálás. Ehhez persze ismernie kell az általunk használt szolgáltatás tarifarendszerét, legalább nagyjából. A használatbavétel első lépése, hogy ezt a tarifarendszert megismertessük a programmal. Alapvetően ez a legnehezebb, hiszen a szolgáltatók általában végtelen fantáziával tudják kialakítani a számlázási szabályaikat, oly módon, hogy még véletlenül se lehessen őket pontosan összehasonlítani. Ez egyrészt jó nekünk, mert a szabályok egy része kedvezményekről szól, másrészt most alaposan megnehezíti a munkánkat.

» A számlázási szabályok megadása

A számlázási séma kialakítását legegyszerűbben egy varázslóval (Wizard) végezhetjük el, ami szépen sorban bekéri az alapvető adatokat. Ez persze szinte biztos, hogy nem lesz elég, ezért utána még kézzel alakíthatunk a sémán, már amennyire lehet. A procedúrát megkönnyíti, hogy a program magyar nyelven (is) tud kommunikálni. Megadhatjuk a csúcsidő kezdetének és végének idő-

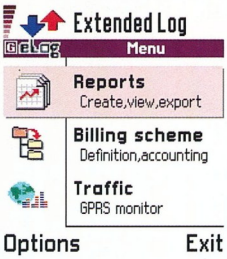

» Az Extended Log főmenüje

pontjait, kedvezményeket lehet beállítani időtől, telefonszámtól és egyebektől függően, és nem utolsósorban megadhatjuk a GPRS-adatforgalom számlázásának paramétereit.

» Az eddigi telefonálások összköltsége

A programba épített GPRS-monitor képes folyamatosan nyomon követni az adatforgalmat, amit grafikonon ki is jelez. Sajnos a mostani verzió csak a telefonról kezdeményezett kapcsolatot tudja követni – a számítógépről használt GPRS-kapcsolatot még figyelmen kívül hagyja. A begyűjtött adatok alapján részletes kimutatást tud készíteni az egyes hívások költségeiről, ki tudja számítani, hogy az egyes kedvezményekből mennyi van még hátra, és persze azt is, hogy mekkora számlára számíthatunk a hónap végén.

A program próbaváltozata letölthető a készítő webhelyéről, a regisztrálás 20 euróba kerül. *(NZ)*

➲ www.psiloc.com

JGUI GPSIdeas

Digitális túrasegéd

A vektoralapú digitális térképnek számos előnye mellett van egy alapvető hátránya is: nem helyettesítheti a részletes turistatérképeket. Ez komoly hiányosság azok szemében, akik GPS-vevővel a kézben óhajtanak nekiindulni a terepnek, toronyiránt.

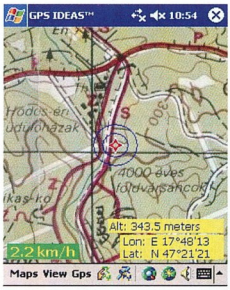

» Egyszerű pozíciókövetés

Ezen segíthet a JGUI programja, a GPSIdeas, ami Pocket PC-n fut, és hagyományos térképekkel dolgozik. Használatához először be kell szkennelni a kívánt térképet. Ezt elvileg nem volna szabad, de ha csak saját használatra tesszük és nem adjuk tovább a térképeket, akkor tiszta maradhat a lelkiismeretünk. Szkennelt térképek helyett egyébként akár légifényképet is használhatunk, bár azt még nehezebb beszerezni.

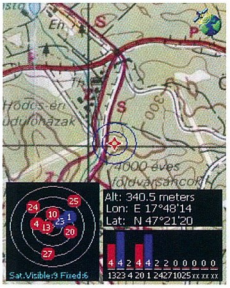

» A vétel állapota

Ha túl nagy a térképfile, előfordulhat, hogy a PDA kifogy a memóriából. A próba során egy 3000x3000 képpontos file-t még be tudott tölteni a program, de előfordult, hogy ehhez minden más futó alkalmazást le kellett állítani.

A következő lépés a kalibrálás. Ehhez a térképen ki kell választani három olyan pontot – lehetőleg minél nagyobb háromszögben –, amelyek valódi földrajzi koordinátáit meg tudjuk adni. Ha ez kész, akkor a térkép már használható is.

A GPS-vevő aktiválásával a program megjeleníti a térképen a tartózkodási helyünket, és ezt a pontot – a térképet mozgatva alatta – mindig középen tartja. A pont mellett nyíl jelzi, hogy a térképhez képest a pont merre halad. Több térképet megadva a program képes automatikusan váltani a térképek között, ha az aktuálisról lemegyünk. A térképeket zoomolhatjuk is, hogy többet mutassanak a környezetből.

» Kézzel tervezett útvonal

A navigáláshoz a térképen útpontokat kell kijelölnünk, tetszés szerinti számban. Így a program mindig jelzi, hogy a következő ponthoz merre kell menni. A megtett utat is rögzíthetjük vele, amit elmentve később navigáláshoz is felhasználhatunk.

Sajnos koordináta alapján nem tudunk benne pontokat fölvenni, ami főleg geocachingelőknek nagy szomorúság. Ezt leszámítva nagyon jól használható programnak bizonyul a terepen, sőt, akár az országút olyan helyein, amelyekről nem áll rendelkezésre digitális térkép.

A program a fejlesztője webhelyéről tölthető le, ára 25 dollár. *(NZ)*

➲ www.jgui.net/gps/gpsideas

PC magyar Magazin

1132 Budapest, Visegrádi u. 11. **Tel.: 350-7144**
E-mail: pcmbolt@chello.hu **fax: 339-8617**

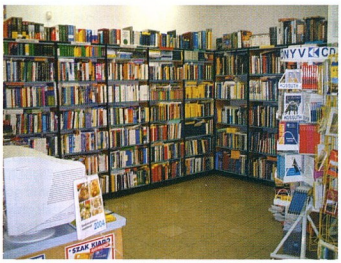

Széles választék a számítástechnika területén megjelenő könyvekből, a kisebb és nagyobb kiadóktól egyaránt.

Rendelésre belföldön és külföldön megjelent könyveket egyaránt beszerzünk!

A számítástechnikán kívül ajánljuk:
közgazdasági és jogi-, műszaki-, építészeti-, lakberendezési-, autótípus ismertetők és szerelési útmutatók, barkács-, hobbi-, kertészet-, szakács-, nyelv és nyelvvizsga könyvek széles kínálatát. Ismeretterjesztő-, nyelvoktató-, szótár-CD-ROM-ok. Szakfolyóiratok (régi számok akciós áron)!

Nyitva tartás:
Hétfőtől péntekig: 9^{00}–18^{00}
Szombaton: 10^{00}–13^{00}

Xerox

» Sokoldalúság kis- és középvállalatoknak

A Xerox Corporation forgalomba hozta új WorkCentre M20 és M20i többcélú berendezéseit, amelyek a kis- és középvállalatok dokumentumkezelési igényeihez igazodva nyomtatnak, másolnak, faxolnak, és e-mail küldésére is alkalmasak. A különálló készülékek kiváltásával értékes helyet takarítanak meg az irodákban, illetve csökkentik a komplikált, több eszközre kiterjedő karbantartási szerződések számát.

A WorkCentre M20 digitális másoló, nyomtató és színes szkenner, míg a WorkCentre M20i hálózatba kapcsolható berendezés. Használhatók másolásra, nyomtatásra, színes faxok küldésére és színes szkennelt oldalak e-mailben történő továbbítására. Mindkettő A/4 méretű lapokat kezel, és kétféle fekete-fehér konfigurációban kapható, melyek mindegyike 21 oldal/perc sebességű nyomtatást és másolást biztosít, az első oldalt pedig – kiemelkedő módon – kevesebb mint 8 másodperc alatt készíti el. A kétoldalas nyomtatás és másolás mindkét berendezésnél alapképesség. A WorkCentre M20 és M20i több papírtálcával is használható, így egy nyomtatási feladat alatt többféle papírral is lehet dolgozni.

Mindkét eszköz alaptartozéka a ScanSoft PaperPort SE 9.0 szoftvere, mellyel a beszkennelt dokumentumokból automatikusan PDF file-ok hozhatók létre, valamint az OmniPage SE 2.0 szoftver, amely a nyomtatott szövegeket szerkeszthető elektronikus dokumentumokká alakítja át. A szoftverek segítségével a dokumentumok szervezése, megosztása és tárolása egyszerűbbé válik, ami hatékonyabb munkát eredményez, és gyorsabban elérhetővé teszi a fontos információkat.

» A WorkCentre M20/M20i a különálló eszközök kiváltásával helyet és költséget takarít meg

➲ Xerox Magyarország Kft.
☎ 436-8800
➲ info@hun.xerox.com
➲ www.xerox.hu

HP

» Kötetlen kommunikátor

A HP új kéziszámítógépe, az iPAQ Pocket PC h6340 a háromsávú GSM/GPRS szolgáltatást, a vezeték nélküli LAN hálózati elérést (802.11b) és a Bluetooth vezeték nélküli technológiát ötvözi magában, így felhasználói a mobilhálózaton és az interneten is kommunikálhatnak, a telefonhívások mellett rövid szöveges üzenetek és elektronikus levelek formájában is.

A Microsoft Windows Mobile 2003 for Pocket PC Phone Edition operációs rendszerre és a Texas Instruments OMAP processzorára épülő készülék levehető-visszarakható billentyűzetével bárki könnyen írhat e-maileket, jegyzeteket és azonnali üzeneteket.

Az integrált biztonságos digitális bemeneti/kimeneti (SDIO) memóriabővítő helynek köszönhetően a felhasználók növelhetik a tárolókapacitást, illetve olyan kiegészítőkkel ruházhatják fel az iPAQ h6340-est, mint például a digitális kamera.

Az iPAQ h6340 készüléken több sajátos szolgáltatás található. Az iPAQ Wireless segédprogram megkönnyíti a három vezeték nélküli szolgáltatás közötti kapcsolat kezelését, ezáltal csökken az interferencia, és javul az energiafelhasználás. A HP iPAQ File Store az eszközön lévő stabil flash tárhely, amelynek segítségével a legfontosabb adatok olyan helyen tárolhatók, amely fokozottan védett a törlés ellen az akkumulátor teljes lemerülése vagy a készülék lefagyása esetén.

A szolgáltatás biztosítja a felhasználót arról, hogy az iPAQ file-tárolóban tárolt bármely adat megmarad, legfeljebb 20 Mbyte tárhelyen. Emellett a készülék 64 Mbyte-os SDRAM memóriájából 55 Mbyte kiegészítő tárolókapacitás áll a felhasználó rendelkezésére. A HP iPAQ Backup alkalmazás szintén az adatok védelmében segít, a HP Mobile Print Center pedig egyszerűbbé teszi a dokumentumok, e-mailek és képek közvetlen nyomtatását Bluetooth, infravörös vagy hálózati kapcsolattal rendelkező nyomtatókon.

» A HP iPAQ Pocket PC h6340 Photosmart digitális kamerával a bővítőhelyén

A HP iPAQ Pocket PC h6340 3,5 colos transzflektív TFT színes kijelzővel, LED háttérvilágítással bír, mérete 119x75x18,7 mm, tömege 190 gramm. Kivehető, újratölthető 1800 mAh-s lítium-ion akkumulátora a felhasználó által cserélhető. Az egész világon kétéves alkatrész- és munkadíj-garancia érvényes rá, Magyarországon szeptember végén kerül az üzletekbe.

➲ HP Magyarország
☎ 382-1111
➲ www.hp.hu
➲ www.hp.com/go/ipaqchoice

Brother

» Zsebnyomtató

A Brother a világ legkisebb, sorozatban gyártott nyomtatóját hozta forgalomba Magyarországon. Az MW-100 típusú készülék 170x80 mm méretű papírlapokra, azaz Brother A7 jelű hőpapírra nyomtat, de készíthetők vele többször felragasztható emlékeztetők, matricák vagy kétpéldányos nyomatok is. A hordozható, akkumulátorról és hálózatról egyaránt üzemelő szerkezet felbontása hivatalos értéken 300 dpi-nek felel meg, így a dokumentumok eredetileg 12 pontos betűi az automatikus kicsinyítés után is tökéletesen olvashatók.

» MW-100: a 30 dkg-os készülék hőpapírra nyomtat

A Brother MW-100-as USB vagy infravörös porton keresztül kommunikál, de létezik bluetoothos változata is, MW-140 néven. A kis nyomtató mindössze 30 dkg-os, fémburkolatú és övcsipesszel ellátott, praktikus hordtáska tartozik hozzá. A hőpapíros eljárás további előnye, hogy abszolút „utazásálló", mivel sem por alakú, sem folyékony festéket nem tartalmaz, amíg a papírkészletből futja, addig nyomtatni is lehet.

A méretében leginkább a PDA-kat idéző szerkezet nem véletlenül lett ekkora. A 10x16 x1,7 cm-es nyomtatót nagy mobilitású felhasználóknak – például szállítmányozóknak, értékesítőknek, raktárosoknak –, elsősorban kéziszámítógépekről vagy noteszgépekről történő nyomtatásra szánta a gyártó. Egyetlen töltéssel akár 100 vagy még több oldal is készíthető vele néma csendben, várakozási idő nélkül, és egy oldal nyomtatása alapanyagtól függően 12-15 forintba kerül. Forgács László, a Brother magyarországi vezetőjének elmondása szerint a nyomtató nemcsak méretét tekintve egyedülálló. Kiváló ár/érték arányt képvisel, valamint teljesítménye és egyszerű használata miatt valóban hordozható készülék.

➲ Brother International Hungary Kft. ☎ 382-7450
➲ info@brother.hu
➲ www.brother.hu

HP

» Jól felügyelhető vállalati PC

A HP üzleti PC-családjának új tagja, a HP Compaq Business Desktop dc7100 – a 7000-es asztaligép-sorozat első darabja – fejlett felügyeleti és biztonsági jellemzőket kínál az üzleti felhasználóknak. Az asztali gép a legújabb PC-technológiát alkalmazza, és az üzleti PC-k világában hosszúnak mondható életciklussal bír. A 15 hónapon keresztül egységes hardver- és szoftverkompatibilitást garantáló modell egyszerűsíti a rendszergazdák számára a telepítés és a felügyelet feladatát, mérsékli a szükséges meghajtóprogramok, valamint a bevizsgálást és rendszeres karbantartást igénylő szoftverképek számát. Így a felhasználók és az IT-vezetők a PC-felügyelet helyett az üzleti működés szempontjából fontosabb feladataikra koncentrálhatnak.

Az új Intel 915G lapkakészletre épülő dc7100 a HP fejlett felügyeleti jellemzőket biztosító életciklus-megoldásaival (HP Lifecycle Solutions) is rendelkezik. Ezek egyike a PC-k biztonsági mentési és adathelyreállítási folyamatainak támogatására kidolgozott új alkalmazás, az Altiris Local Recovery. A megoldás a PC merevlemezének rejtett, védett partíciójába menti el az adatokat, így a rendszer probléma esetén mindig pontosan helyreállítja a felhasználó adatait és egyéni rendszerbeállításait, továbbá csökkenti az adatvesztés kockázatát és a helpdeskhez befutó segélykérő hívások számát.

» A HP Compaq Business Desktop dc7100 háromféle – ultrakeskeny asztali gép, kompakt és átalakítható minitorony – kialakításban kapható

A dc7100 HP ProtectTools Embedded Security Manager kombinált hardver- és szoftvermegoldása fejlett biztonsági jellemzőket nyújt. Könnyen kezelhető és egységes kezelőfelületet kínál az olyan biztonsági műveletekhez, mint a hitelesítés, az adattitkosítás és a biztonságos kommunikáció. Nyílt szabványokra épül, így más szállítók biztonsági megoldásaival is jól integrálható.

A dc7100 háromféle kialakításban kapható: ultrakeskeny asztali gép, kompakt és átalakítható minitorony. A választékban mindenki megtalálja az üzleti szükségleteihez és pénztárcájához leginkább illő megoldást. A felhasználó kényelmes, előkonfigurált modell mellett is dönthet, de igény esetén teljes körűen testreszabhatja a maximum 3,6 GHz-es, HyperThreading technológiát támogató Intel Pentium 4 processzorral ellátott rendszerét. A gépek maximális merevlemez-kapacitása 160 Gbyte, DDR SDRAM memóriájuk 4 Gbyte-ig bővíthető. Többféle optikai meghajtó is választható hozzájuk.

A gyors és egyszerű frissítés és szerviz érdekében mindhárom géptípus háza szerszám nélküli hozzáférést biztosít a belső elemekhez és meghajtókhoz. Az egyszerűsített hozzáférésnek köszönhetően a rendszergazda vagy a felhasználó 60 másodpercen belül felnyithatja a házat és kiveheti a gép összes belső elemét és meghajtóját. A HP Compaq Business Desktop dc7100 ajánlott végfelhasználói ára 789 euróról indul.

➲ HP Magyarország
☎ **382-1111**
➲ **www.hp.hu**
➲ **www.hp.com/products/desktops**

Fujitsu Siemens Computers

» P mint pehelysúly

A Fujitsu Siemens Computers bemutatta legújabb noteszgépét, amely egyedülállóan kis tömege dacára számos professzionális lehetőséget kínál. A noteszgépek „ultrahordozható" (ultraportable) besorolása általában alacsony tömegükre és kompakt kialakításukra utal, melyért cserébe a felhasználónak rendszerint le kell mondania a meghajtóhely használatáról. Nem így a Fujitsu Siemens Computers új, Lifebook P7010-es noteszgépe esetében. A mindössze 1,3 kg tömegű, 19,9×26,1 cm méretű, innovatív berendezés kombó meghajtóval, többféle szabványt támogató DVD-íróval és második akkumulátorral is felszerelhető. A kompakt noteszgép 1 Gbyte DDR SDRAM memóriát rejt, merevlemezének kapacitása 60–80 Gbyte.

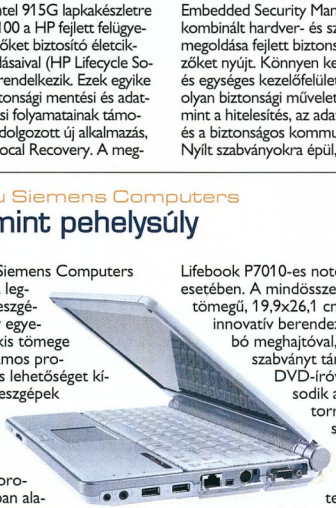

» A dekoratív kialakítású Lifebook P7010-es modellel a gyártó az üzletasszonyok érdeklődésére külön is pályázik

➲ Fujitsu Siemens Computers
☎ **471-2111**
➲ **info-hun@fujitsu-siemens.com**
➲ **www.fujitsu-siemens.hu**

GamaxNet

» Új 54 Mbit/s-os vezeték nélküli útválasztók

A Senao International új vezeték nélküli routere, az EnGenius WSR-3018 – amely WDS (Wireless Distribution System – vezeték nélküli disztribúciós rendszer) módban elérési pont és híd egy időben – a nagy adóteljesítmény mellett egyéb jó adottságokkal is bír. A biztonságról a WEP kódoláson kívül WPA (Wi-Fi Protected Access) gondoskodik, amely RADIUS szerverrel is együttműködik (802.1x). Bármely szélessávú neteléréshez használható, NAT- és virtuálisszerver-hozzárendelésen kívül ALG- (Application Layer Gateway) támogatást is nyújt. Tűzfalszolgáltatásai is átlagon felüliek: rendelkezik TCP-/IP-/UDP-/portszűréssel (ezek szabályokba foglalhatók és napra, órára, percre időzíthetők), LAN és WAN oldali MAC-cím szűréssel, demilitarizált zónával (DMZ), ping- és ICMP-blokkolással, DoS (Denial of Service – szolgáltatásmegtagadás) elleni védelemmel és SPI-vel (Stateful Packet Inspection). A vezeték nélküli oldalon támogatja a Nitro technológiát, amely segít a 802.11b és 802.11g szabványú kliensek közötti ütközések feloldásában, így nagyobb átviteli sebesség érhető el. Külön érdekessége a statikus DNS-hozzárendelés, amely segítségével a tartománynevek belső címen lévő gépekhez rendelhetők hozzá.

A Billion Electric új útvonalválasztója, a BIPAC-7500G a fentieken kívül még néhány különlegességgel szolgál. A QoS-támogatás (Quality of Service – szolgáltatásminőség) segítségével a felhasználó szabhatja meg a csomagok prioritását. Így lehetséges, hogy a fontosabb adatok még nagy hálózati forgalom esetén is villámsebesen haladjanak át a routeren. A 7500G QoS-támogatása lehetőséget nyújt a csomagok forrása, célja, a csomag által megcímzett port vagy a protokoll alapján történő elsőbbségadásra. Így elérhető, hogy a peer to peer alkalmazások által generált feltöltési csomagok ne fogják le a letöltési sebességet. A felhasználónak csak meg kell adnia típus szerint egy elsőbbséget, és a router elvégzi a többit: vezérli a sebességeket.

A 7500G rendelkezik VPN-támogatással (Virtual Private Network – virtuális magánhálózat) is, amely igen nagy sebességű VPN-csatornák létrehozását teszi lehetővé, mivel a router hardveres DES/3DES kódolást használ. Támogatja az ADSL2 technológiát is, amellyel 12 Mbit/s letöltési és 1 Mbit/s feltöltési sebesség érhető el. Mindkét típus konfigurálásához Telnet, valamint webes felület áll rendelkezésre, melyen egy interaktív varázsló segítségével könnyen beállíthatók az eszközök.

➲ GamaxNet Kft. ☎ **372-7180**
➲ **www.gamaxnet.hu**
➲ **www.senao.com**
➲ **www.billion.com**

IBM

» Processzoronként több virtuális szerver

Az IBM nemrég bemutatott, új Power5 mikroprocesszorokra és Virtualization Engine technológiára épülő fejlett unixos rendszerei gyökeresen átformálják a Unix-alapú informatika világát. Az új IBM p5 szerverek ugyanis a Unix-szegmensben elsőként processzoronként több virtuális szerver, más néven „dinamikus logikai partíció" kialakítását teszik lehetővé. A partíciók kevesebb mint egy másodpercen belül átkonfigurálhatók, így a rendszer rugalmasan igazítható az üzleti igények változásához.

Ennek különösen azok a cégek vehetik

» Az IBM eServer p5 nagygépekre emlékeztető virtualizációs technológiái csökkentik az IT-költségeket

hasznát, amelyek eltérő időpontokban eltérő jellegű számítástechnikai kapacitásra tartanak igényt. Például egy pénzintézetnél nappal az ATM-es kivételeket kezelő hardverinfrastruktúra éjszakára úgy képes önműködően átkonfigurálni magát, hogy az ilyenkor lefutó zárási, naplózási műveleteket a leghatékonyabban szolgálja ki. Így az új eServer p5 rendszerek tulajdonosai a teljesítmény növekedése mellett informatikai költségeik csökkenésére, a rendszerkihasználtság javulására, valamint az IT-infrastruktúra felügyeletének egyszerűsödésére számíthatnak.

Az áttörő jelentőségű p5 rendszerek több operációs rendszert (AIX5L 5.2, AIX5L 5.3, RedHat és Novell SUSE Linux, IBM i5/OS) is képesek párhuzamosan futtatni úgy, hogy egy processzor kapacitásának tizedrészét használják fel. Az új IBM eServer p5 520, 550 és 570 modellek 2–16 darab Power5 processzor segítségével mindeddig elérhetetlen sebességet és feldolgozási teljesítményt nyújtanak Unix platformon. Az IBM új rendszerei teljes körűen kompatibilisek a jelenlegi eServer pSeries szervergenerációval.

Az IBM Power architektúra a Power4 2001-es bevezetése óta tekintélyes piaci részesedésre tett szert – az IDC adatai szerint jelenleg ez az ágazat elsőszámú 64 bites architektúrája. Az IDC 2004 első negyedévéről készített globális szerverpiaci jelentése szerint árbevételt tekintve immár két éve az IBM az ágazat leggyorsabban növekvő Unix-szállítója. Egyedül az IBM-nek sikerült a piacon növelnie Unix-árbevételét az elmúlt 12 hónapban.

Az IBM eServer p5 termékcsalád fejlesztői több mint 1000 független szoftverszállítót segítenek a Unix és Linux operációs rendszerrel kompatibilis p5 rendszerek fejlesztésében. 2001 óta tízszeresére nőtt a pSeries szerverekre fejlesztő ISV-k (Independent Software Vendor – független szoftverszállító) száma.

A WebSphere, DB2 információkezelési, valamint Tivoli biztonsági és rendszerfelügyeleti rendszerei révén az IBM biztosítja a legszélesebb szoftverkínálatot a p5 architektúrához. A kiterjedt támogatásból eredően a nagy- és középvállalati ügyfelek AIX5L- és Linux-alapokon is kiépíthetik, bevezethetik és felügyelhetik kritikus üzleti vagy műszaki alkalmazásaikat.

➲ IBM Magyarország
☎ **382-5500**
➲ **info@hu.ibm.com**
➲ **www.ibm.hu**

Sun Microsystems

» Opteron-alapú szerverek és munkaállomások

A Sun Microsystems új szerverekkel és munkaállomásokkal bővítette a Solaris x86 operációs rendszerre és AMD Opteron processzorra épülő termékvonalát. Az új Sun Fire V40z szerver két- és négyprocesszoros, rackbe szerelhető változatban került forgalomba, míg a Sun Fire V20z szerverkonfigurációk az AMD legnagyobb teljesítményű

» A Sun Fire V40z a nagy teljesítményű feldolgozási környezetek és a vállalati alkalmazások kiszolgálására készült

AMD Opteron 250-es processzormodelljére épülnek. A Sun Fire V40z szervereket, amelyek listaára 8495 dollárról indul, a nagy teljesítményű feldolgozási környezetek és a vállalati alkalmazások számára, valamint a webszolgáltatási, adatkezelési, munkacsoportos együttműködési és számítóhálózat-felépítésű adatbázis-felügyeleti feladatok ellátására gyártják.

A szintén most bemutatott Sun Java Workstation W1100z és Sun Java Workstation W2100z 64 bites munkaállomások az AMD Opteron processzoraira és az Nvidia kiemelkedő grafikus technológiájára épülnek, amerikai listaáruk 1995, illetve 4695 dollárról indul. Az új munkaállomásokat a Sun a Java Desktop System legfrissebb, mind Solaris x86-on, mind Linuxon futó kiadásával együtt kínálja.

A gyártó emellett egy speciális licenccsomagot is bejelentett Sun Fire V20z Enterprise Essentials Promotion néven, amely háromféles előfizetést kínál a Solaris x86 operációs rendszerre, Sun Silver Spectrum szervizátmogatást évi 492 dolláros amerikai listaáron, valamint tetszés szerinti alsókategóriás vagy emelt szintű hardverkonfigurációt tartalmaz.

➲ Sun Microsystems Magyarország ☎ **489-8900**
➲ **www.sun.hu**

EMC

» Törvénytisztelő Centera

Az EMC bemutatta Centera CAS (content addressed storage – tartalom alapján címzett tároló) rendszereinek új szolgáltatásait, amelyek révén a felhasználószervezetek egyszerűbben eleget tehetnek a különböző előírások és szabályozások által támasztott követelményeknek, például a pénzügyi szolgáltatások, az egészségügy vagy a kormányzat területén.

A Centera operációs rendszerének új verziója, a CentraStar

2.3 az eddigieknél is magasabb szintű teljesítményt és felügyelhetőséget kínál, amelynek révén a digitális tartalmat online elérhetővé tevő felhasználók tovább növelhetik archívumaik üzleti értékét. Az új kiadás segítségével a szervezetek egyszerűsíthetik az információk megőrzésének és eltávolításának felügyeletét, valamint könnyebben megfelelhetnek a személyes adatok védelmére vonatkozó szigorú európai uniós szabályozásoknak.

» Centera CAS – a tartalom alapján címzett tároló operációs rendszere új szolgáltatásokkal gazdagodott

A Centera új szolgáltatásai közé tartozik többek között a megőrzési osztályok kialakítása, az auditált törlés és a beállítható alaphelyzet szerinti megőrzési időszak. Az operációs rendszer új verziója visszamenőleg kompatibilis minden telepített Centera modellel, így megőrzi a meglévő Centera rendszerekre fordított befektetések értékét.

➲ **www.emc.com**

Microsoft

» Az SQL Server 2005 béta 2-es változata

A Microsoft bejelentette, hogy adatbázis-kezelőjének következő verzióját, az SQL Server 2005-öt kiegészíti az AMD Opteron és a Direct Connect architektúra támogatásával. A továbbfejlesztett képességeknek köszönhetően a nagy teljesítményű 32 és 64 bites feldolgozás előnyei egyaránt a felhasználók rendelkezésére állnak majd. A nagyfokú skálázhatóságot és kisebb birtoklási összköltséget eredményező 64 bites képességek vonzó és költséghatékony alternatívát nyújthatnak a Unix-alapú megoldásokkal szemben. Az SQL Server 2000 már támogatja az Intel nagy teljesítményű 64 bites Itanium processzorát, az SQL Server 2005-ben ehhez újdonságként párosul az AMD Extended Systemmel való kompatibilitás is.

Az új 64 bites összetevőkön kívül még számos továbbfejlesztett elemmel találkozhatnak a béta-tesztelők az SQL Server 2005 most kibocsátott 2. béta-változatában: az új változat többek között a vállalati adatkezelés, a fejlesztői hatékonyság és az üzleti intelligencia területén szolgál számos továbbfejlesztett vagy újonnan megjelenő képességgel.

Az SQL Server Management Studio – korábbi nevén SQL Server Workbench (munkapad) – lesz valószínűleg a legfeltűnőbb új eszköz az SQL Server 2005-ben. A Management Studio egyetlen egységes eszközben valósítja meg az Enterprise Manager, a Query Analyzer és az Analysis Manager minden feladatkörét, továbbá újdonságként módot ad az SQL Server jelentéskészítő szolgáltatása (Reporting Services), értesítési szolgáltatása (Notification Services), az XML-műveletek és az SQL Server 2005 Mobile Edition felügyeletére. Az SQL Server 2005 Beta 2-ben egyszerűbbé válik a felügyelet, akár egy, akár több SQL Server-adatbázisról van szó.

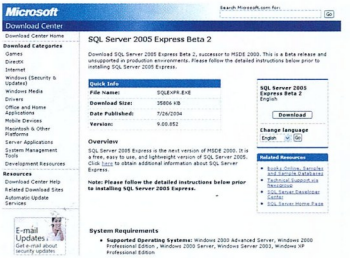

» A Microsoft a 64 bites képességek tesztelésére külön kitér az SQL Server 2005 most kibocsátott 2. béta-változata kapcsán

Az SQL Server 2005 Beta 2 emellett számos olyan továbbfejlesztést (pillanatkép-alapú tranzakcióizolálás, adatbázis-tükrözés, adatbázis-pillanatkép, particionálás, szolgáltatásbróker) tartalmaz, amely fokozza a teljesítményét, rendelkezésre állását és skálázhatóságát. Megjelenik benne az adatbázis-titkosítási képesség, az SQL Server 2005 Mobile Edition (az SQL Server Windows CE Edition következő kiadása) pedig mobil adatbázis-megoldást nyújt, amely a Pocket PC-n túl táblaPC-n és a Windows Mobile-alapú Smartphone telefonok következő kiadásán lesz használható.

Az MSDN Enterprise, Universal vagy Professional előfizetéssel rendelkezők már letölthetik az SQL Server 2005 béta 2-es változatát az MSDN-előfizetők letöltési webhelyéről.

➲ Microsoft Magyarország
☎ **2-MSINFO (267-4636)**
➲ **msinfo@microsoft.hu**
➲ **http://msdn.microsoft.com/**

Kaspersky Labs

» A spamszűrők következő nemzedéke

A Kaspersky Labs bemutatta a Kaspersky Anti-Spam Enterprise Edition 2.0 és a Kaspersky Anti-Spam ISP Edition 2.0 levélszemétszűrő szoftvercsomagokat, amelyek vállalati hálózatok és internetszolgáltatók szintjén szűrik a kéretlen leveleket. A Kaspersky Anti-Spam több új technológiát tartalmaz, amelyek felismerik a legújabb levélszemét-küldési trükköket is, így a grafikák használatát, a feketelistás szűrés elleni bonyolult útválasztási módszereket, valamint az olyan HTML-fogásokat, mint a láthatatlan szöveg használata és a betűkettőzés.

Válaszul a gyorsan változó spamküldési taktikákra, a Kaspersky Labs szakemberei a feketelista szolgáltatást (Realtime Blackhole List, RBL) is továbbfejlesztették. A kéretlen levelek küldésére használt címek lekérdezése – és letiltása – az eddig tapasztaltnál jóval gyorsabban történik. Ezenkívül az RBL szolgáltatás lehetővé teszi az IP-cím láncok elemzését is, vagyis a Kaspersky Anti-Spam segítségével azonosítható a spam valódi forrása, a kéretlen levél valódi küldője. Az új GSG2 technológiával a Kaspersky Anti-Spam a jelen pillanatban elérhető termékeknél lényegesen nagyobb hatékonysággal szűri a grafikus információt tartalmazó kéretlen leveleket.

A Kaspersky Anti-Spam 2.0 termékekben végrehajtott változtatások segítségével a spamszűrés a korábbiaknál rugalmasabban építhető be a vállalatok informatikai infrastruktúrájába. A webes felületen használható integrált felügyeleti modullal a rendszergazdák bármely hálózati csomópontból módosíthatják a program paramétereit.

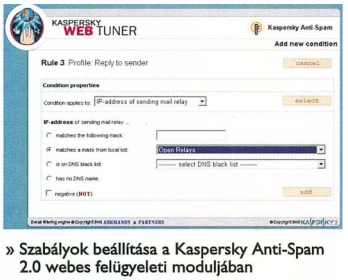

» Szabályok beállítása a Kaspersky Anti-Spam 2.0 webes felügyeleti moduljában

➲ 2F 2000 Kft. ☎ **488-7700**
➲ **www.2f.hu**
➲ **www.kaspersky.com**

Novell

» Személyazonosság-alapú rendszerfelügyelet több platformon

A Novell bejelentette rendszerfelügyeleti megoldáscsomagja, a ZENworks 6.5-ös verzióját, mellyel a szervezetek csökkenthetik az informatikai erőforrások kezelésének költségeit az asztali számítógépek, laptopok, szerverek és kézi eszközök teljes életciklusán keresztül. A ZENworks több platformon is biztonságos, személyazonosság-alapú, házirendekkel vezérelt automatizálást nyújt az alkalmazásfelügyelethez, a szoftverjavítások automatikus kezeléséhez, az eszközgazdálkodáshoz és az operációs rendszerek közötti váltáshoz.

A Linux rendszerre áttérő szervezetek a SUSE Linuxot és a Red Hat Linuxot futtató szerverek és asztali számítógépek felügyelete mellett továbbra is képesek lesznek a Windows vagy NetWare rendszerek felügyeletére.

» A Novell ZENworks 6.5 az összes hálózati erőforrást – a hardvert, a szoftvert és a felhasználókat – platformtól és helyszíntől függetlenül egységesen kezeli

A Novell ZENworks 6.5, melyhez előfizethető a Patch Management követőszolgáltatás, már elérhető a Novell partnerhálózatán keresztül.

➲ Novell Magyarország
☎ **489-4600**
➲ **www.novell.hu**
➲ **www.novell.com/zenworks**

Pingvin-perspektíva

A Linux térhódítása a szerver operációs rendszerek piacán a vártnál gyorsabb ütemű – derül ki a piackutató cégek felméréseiből, amelyeket a San Franciscóban megrendezett idei LinuxWorld konferencia és kiállítás kapcsán tettek közzé.

Kis Endre

Az IDC adatai szerint a Windows 2003-ban 15%-ot mondhatott magáénak a szerver operációs rendszerek világpiacán, míg a Linux ennek közel a felét, 6,8%-ot, maga mögé utasítva az 5%-kos szeletet birtokló Unixot. A Forrester Research pedig arra a megállapításra jutott, hogy a félmilliárd dollárnál nagyobb árbevételű cégek 24%-a már jelenleg is 10-nél több Intel-alapú szerveren futtat Linuxot, és ez az arány a megkérdezett 129 cég válaszai alapján három éven belül 44%-ra nőhet. Ugyanezeknek a vállalatoknak a 88%-a használ Windowst és 43%-a Solarist. Úgy tűnik tehát, hogy a Linux térnyerése a szerver operációs rendszerek piacán elsősorban a Unix részesedésének a rovására történik, legalábbis egyelőre. A Forrester Research azonban arra számít, hogy 2004 végére a világ kétezer legnagyobb vállalatát rangsoroló Global 2000 listán szereplő cégek 10%-a fog átállni Windowsról Linuxra mint elsődleges hálózati operációs rendszerre.

Ezzel párhuzamosan a nyílt forráskódú operációs rendszer az asztali gépek piacán is növelte részesedését, amely becslések szerint immár nagyobb, mint az Apple alapszoftverének, a Mac OS-nek a felhasználói bázisa.

A LinuxWorld 2004-en az IBM is kedvezőnek ítélte a kilátásokat, idén 2 milliárd dolláros bevételt vár a Linux szerverek értékesítéséből. Ennél is nagyobb ütemben nő azonban a nyílt forráskódú platformra épülő szoftverek és a hozzájuk fűződő szolgáltatások forgalma, amely a Kék Óriás becslése szerint a következő 2-5 évben felülmúlhatja a szerverekét. A szolgáltatások területe pedig az igazi IT-eldorádó, ahol sokan csak szeretnének olyan sikeresek lenni, mint a műfajt lényegében megteremtő IBM. A Linux támogatásába és elfogadtatásába fektetett dollármilliárdok tehát a vártnál rövidebb idő alatt megtérülhetnek. A szegmens stratégiai jelentőségére utal az a körülmény is, hogy az IBM bejelentette, szoftverszadabalmait nem fogja felhasználni a Linux továbbfejlesztéséhez – a jövőbeni jogi vitáknak elejét véve. A Kék Óriás emellett az Egyesült Államok hadseregét, India nemzeti informatikai központját és a kanadai Essex tartományt is új Linux-felhasználóként mutatta be San Franciscóban.

A Novell a LinuxWorld idején kezdte meg a SUSE Linux Enterprise Server 9-es verziójának forgalmazását, amely a JBoss Java alkalmazások futtatására szolgáló alkalmazásszerverét és a Mono 1.0 nyílt forráskódú, .NET keretrendszerre alapozott fejlesztőplatformot is tartalmazza. Miként arról előző számunkban olvashattak, a Mono linuxos és többplatformos alkalmazások hatékony építését, valamint ezeknek a szoftvereknek a gyorsabb és költséghatékonyabb piacra juttatását teszi lehetővé, C# fordítót, .NET-kompatibilis futásidejű környezetet és két alkalmazásprogramozási felületet (API) tartalmaz. A SUSE Linux Enterprise Server 9 további érdekessége, hogy az Intel Xeon és az AMD Opteron processzorok mellett az IBM Power és az Intel Itanium processzorait, valamint az Intel és az AMD x86-os processzorok 64 bites kiterjesztést tartalmazó változatait is támogatja, méghozzá mindezt egyszerre, a most forgalomba került kiadásban.

A Novell bejelentésére adott válaszként a LinuxWorldön a Red Hat is alkalmazásszervert mutatott be – az ObjectWeb konzorcium Jonas webszerverét –, ami arra utal, hogy a két legnagyobb Linuxszállító az operációs rendszeren túli piacok felé tekintget.

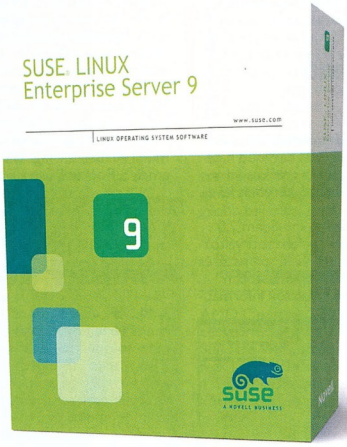

» A SUSE Linux Enterprise Server 9-es verziója a JBoss alkalmazásszerverével került forgalomba a piacbővülés további irányát jelezve

A konferencia figyelemre méltó bejelentései közé tartozott még, hogy a Microsoft egyik legnagyobb partnerének számító HP Linux-alapú noteszgépet hozott forgalomba a Windowst futtató mobil számítógépek direkt alternatívájaként – ami lavinát indíthat el a márkás noteszgépek piacán. A HP Itanium-alapú szervereken és x86-alapú asztali gépeken eddig is támogatta a nyílt forráskódú operációs rendszert. A widowsos változatban korábbról piacon levő, Intel Pentium M processzorra épülő HP Compaq Business Notebook nx5000 most ezt a kínálatot gazdagítja: 1199 dolláros áron – igaz, egyelőre csak az Egyesült Államokban – SUSe Linux operációs rendszerrel és a szintén nyílt forráskódú OpenOffice irodai alkalmazáscsomaggal kapható.

A Linux-vonalra utolsóként ráérző Sun Microsystems bejelentette, hogy saját Solaris operációs rendszerének 10-es verziója a Linux-alkalmazásokat is futtatni fogja. Mint arról előző számunkban beszámoltunk, a cég igen eltökélten nyilatkozott afelől, hogy valamikor a jövőben, egy közelebbről meg nem határozható időpontban nyílt forráskódúvá kívánja tenni az általa fejlesztett Solarist. Jonathan Schwartz, a Sun elnök-ügyvezetője azt a LinuxWorld idején felröppent híresztelést sem igyekezett cáfolni, hogy a vállalat a Novell felvásárlásának gondolatával játszik.

Amikor a Linux térhódításáról beszélünk, akkor nem szorítkozhatunk csupán az IT-piacra. A nyílt forráskódú platformnak a szórakoztatóelektronikai gyártók körében is tekintélyes rajongótábora akad. A CE Linux Forum egy éve alakult többek között a Hitachi, az NEC, a Panasonic, a Philips, a Samsung, a Sharp és a Sony vezetésével, és a Linux lakossági piacra szánt elektronikus eszközökben történő felhasználásának lehetőségeit kutatja. A szakmai fórum nem sokkal a San Francisco-i rendezvényt megelőzően tette közzé munkájának első eredményeit, olyan Linux-kiegészítéseket, amelyeknek köszönhetően a szórakoztatóelektronikai eszközökbe ágyazott operációs rendszer például gyorsabban indítható el és állítható le, kevesebb energiát fogyaszt, azaz működése felhasználóbarátabbá tehető. Az év hátralevő részében szeptemberben Milánóban és Tokióban, októberben pedig Londonban, Utrechtben és Frankfurtban is lesz LinuxWorld, az Egyesült Államokba pedig 2005 februárjában tér vissza.

TOPINFO®

Y2K GARANCIA

Integrált Vállalatirányitási Rendszer

Pénzügy-számvitel-tervezés
Kereskedelem és logisztika
Tárgyieszköz és beruházás
Humánpolitika
Vezetői információ, controlling

Windows NT, Windows 9x, Novell, Unix környezetben,
ORACLE, Ms-SQL adatbáziskezelővel, egy gépen is.

"A győztes kombinánció"

TOPSOFT

TOPSOFT Rendszerház Rt.
1027. Budapest, Kapás u. 11-15
tel: 457-9200, fax: 457-9201
homepage: www.topsoft.hu
e-mail: sales@topsoft.hu

"A jelen filozófiája, a jövő technológiája"

Vezérmotívum: a sebesség

A Microsoft az üzletmenet felpörgését várja új partnerprogramjától, amelyet Torontóban jelentett be a hálózat tagjainak éves világtalálkozóján. A több mint 5500 résztvevő többek között olyan online eszközökkel is megismerkedhetett, amelyeket kereskedelmi és kommunikációs tevékenységük támogatására használhatnak. Ezek itthoni elérhetőségéről Vityi Pétert, a Microsoft Magyarország ügyvezető igazgatóját és Székely Tamást, a magyar leányvállalat marketingigazgatóját kérdeztük.

Kis Endre

Allison Watson, a Microsoft nemzetközi partnerhálózatáért felelős alelnök a háromnapos rendezvény nyitóelőadásában bejelentette, hogy a redmondi szoftvercég most kezdődött 2005-ös pénzügyi évében az eddigi 1,5 milliárd dollárról 1,7 milliárdra növeli a partnerhálózatba történő befektetéseit, és globális marketing-költségvetésének 35%-át partnerein keresztül fogja elköltenni.

A Microsoft Worldwide Partner Conference (WWPC) 2004 keretében számos kezdeményezést, programot és erőforrást mutattak be, amelyek segítségével a Microsoft partnerei egyértelműen meghatározhatják és világosan kommunikálhatják a 11 megoldásterületen kiépített kompetenciájukat. Torontóban debütált többek között a Channel Builder (partnerháló-építő) kezdeményezés, egy online eszköz és offline rendezvények együttese, amelynek segítségével a független szoftverfejlesztők, a rendszerintegrátorok és -építők, valamint a disztribútorok az eddigieknél könnyebben egymásra találhatnak.

» Steve Ballmer, a Microsoft vezérigazgatója és Allison Watson partnerhálózatért felelős alelnök

A partnertalálkozó résztvevői láthatták továbbá az év hátralevő részében megvalósuló Windows Marketplace demóját is. Ez az operációs rendszer *Start* menüjéből elérhető világméretű termék- és megoldáskatalógus lesz, amely a Microsoft termékkínálatát és a Windows platformra fejlesztett minden alkalmazást egyetlen kattintással elérhetővé tesz a világon használt PC-k igen nagy hányadán.

PARTNERSTRATÉGIA AZ ÓCEÁNON INNEN A Microsoft világszerte, így Magyarországon is kizárólag partnerein keresztül értékesíti termékeit. Hazánkban ezernél több regisztrált partnerrel működik együtt, a PC-ket összeállító és értékesítő rendszerépítőktől a nagy rendszerintegrátorokig, amelyek több területen nagy informatikai rendszerek Microsoft-alapú bevezetésében jeleskednek. A program három szintből épül fel – emelkedő sorrendben a Regisztrált, a Certified és a Gold Certified Partnerek szintjéből –, amelyeken belül a specializálás számos területe adott.

– A Microsoft portfóliója az utóbbi időben számos új termékkel bővült, amelyek speciális megoldásokat feltételeznek, ezért a partnerprogramot is át kellet strukturálnunk annak érdekében, hogy több, ugyanakkor áttekinthetőbb információt nyújtva segítsük ügyfeleinket a megfelelő partner kiválasztásában – mondta Vityi Péter, a Microsoft Magyarország ügyvezető igazgatója. – A Torontóban bejelentett partnerprogram ezért 11 megoldáskompetenciába sorolja a Microsoft termékeket, amelyek közül a partnerek többet is felvehetnek megfelelő képzés és referenciák birtokában. A partnerprogram újdonsága, hogy a kompetenciák a középső, Certified Partner szinten is megjelennek, ami átláthatóbbá teszi a kínálatot. Eddig ugyanis ugyanazt a Certified címet viselte egy rendszerépítő és egy szoftverfejlesztő cég is. Ha egy magyar középvállalat mondjuk egy Exchange Server-bevezetéshez keresett partnert a Gold Certified Partnerek árszintje alatt, akkor egy több mint kétszáz Certified Partnert felvonultató listával találta szembe magát, amely megnehezítette a megfelelő partner kiválasztását.

A Microsoft Magyarország ügyvezető igazgatója szerint várhatóan hazánkban is a licenceladási és rendszerépítési, valamint a szoftverfejlesztői kompetencia lesz a legnépszerűbb. Az alkalmazásintegrátori, valamint az infómunkások hatékonyságát növelő – dokumentumkezelő, levelező stb. – megoldásokhoz fűződő kompetencia felvételére elsősorban a nagyvállalati területen tevékenykedő partnereik törekednek majd. Azoknak a partnereknek a köre pedig, akik a Microsoft Business Solutions vállalatirányítási rendszereik bevezetését felölelő kompetenciát felveszik, minden bizonnyal új szereplőkkel is gyarapodni fog.

– Lényegében ugyanazok lesznek a fókuszterületek itthon is, mint világszerte – mondta Vityi Péter. – A magyar piac egyik sajátsága azonban, hogy az infómunkások hatékonyságát növelő megoldások bevezetésében még elmarad az Egyesült Államok és Nyugat-Európa gyakorlatától. A magyar nagyvállalatok közül is csupán néhány indított ilyen projektet mostanáig. Ágazatonként eltérő a helyzet, a jellemzően élenjáró bank- és pénzügyi szektor jelenleg az üzleti folyamatok optimalizálásánál, az ügyfélkiszolgálás javításánál tart, a hatékonyságnövelés majd csak ezután következik. A középvállalati szegmensben viszont még az alapvető pénzügyi rendszerek kiépíté-

se sem fejeződött be, így lehetőség a hatékonyságnövelés idejének elérkeztéig is akad bőven.

A központi program további ajánlásaival összhangban a Microsoft Magyarország az utóbbi év során növelte a független szoftverfejlesztőkkel, valamint a kis- és középvállalati piacra szállító partnerekkel foglalkozó szakembereinek számát, és további öt új munkatársat fog alkalmazni a program keretében. Emellett nemcsak a kompetenciák megszerzésében, hanem a piacra jutásban is segíti partnereit a kiemelt területeken.

A PARTNERHÁLÓ-ÉPÍTŐ ÉS A GLOBÁLIS PIACTÉR A Microsoft Magyarország partnerei a számukra fenntartott internetes oldalakon kereskedelmi és technológiai tréninghez, valamint marketingmódszertanhoz, számos olyan eszközhöz és erőforráshoz – ismertetőkhöz, tesztekhez, esettanulmányokhoz és tanfolyamokhoz, illetve grafikai és képanyaghoz – férhetnek hozzá, amelyeket kereskedelmi tevékenységük és kommunikációjuk során használhatnak fel.

– Itt érhető el kampányközpontunk is, amely a Microsoft adott pénzügyi évre tervezett hirdetési kampányairól ad átfogó ismertetőt – mondta Székely Tamás, a Microsoft Magyarország marketingigazgatója. – Partnereink így kompetenciájuknak megfelelően eldönthetik, mely kampányokhoz kívánnak csatlakozni saját marketingtevékenységükkel, és azt megfelelő módon előre megtervezhetik. A partneroldalakon olyan marketingeszközök is elérhetők, amelyek segítségével egyszerűen és könnyen készíthetők többdimenziós – például elektronikus hírlevélből, címlistára küldött levélből, hirdetésből és rendezvényből felépülő – kampányok: a partnerek marketingszakemberei itt irányelveket kapnak, amelyeket a Microsoft gyakorlatából származó példák szemléltetnek. A torontói WWPC 2004-en bemutatott online kreatívanyag-készítő varázsló egyelőre nem érhető el magyar nyelven. A hazai partnereink azonban jellemzően az értékesítés előtti szakaszban igényelnek támogatást, amit a besorolásuknak megfelelő szinten online és telefonon, vagy személyes kapcsolattartás formájában is elérhetnek. Ha ilyen igénnyel fordulnak hozzánk, az általunk készített kreatív anyagokat is partnereink rendelkezésére bocsátjuk: ezeket azonban itthon még offline módon adjuk át nekik.

» Székely Tamás, a Microsoft Magyarország marketingigazgatója

Ezeken az oldalakon a partnerek számára távoktatás keretében elérhető (angol nyelvű) eladást segítő oktatóanyagok megegyeznek azokkal, amelyeket a Microsoft munkatársai is használnak saját továbbképzésük részeként. Az értékesítési tréning anyagai növelik a partnerekkel folytatott együttműködés hatékonyságát a Microsoft marketing- és értékesítési csapatában dolgozók, valamint a partnerek között. A technikai szakemberek webes képzéstámogatásában a whitepaperek, előadások, webcast anyagok és hand-on lab tréningek kapnak szerepet.

– A Microsoft-partnerek egymás közti kapcsolatteremtését segítő online eszköz, a torontói partnertalálkozón bejelentett Channel Builder jelentősége a magyar piac vonatkozásában talán valamivel kisebb lesz, mint az Egyesült Államokban – mondta Székely Tamás –, mivel a partnereink jelenleg is meglehetősen jól ismerik egymást, a kialakult kompetenciákat. Arra viszont jó alkalmat teremthet, hogy magyarországi partnereink a térség, illetve az Európai Unió más országaiban is kapcsolatokat építsenek ki. A másik bejelentett online eszköz, a Windows Marketplace viszont a magyar felhasználók körében is kétségtelenül népszerű lesz majd. Ez a globális piactér különösen a szoftverfejlesztő partnereink előtt fog új távlatokat nyitni a Microsoft-alapokra fejlesztett alkalmazásaik értékesítésében.

•

A partnerprogram keretének 200 millió dolláros növelését nem érinti az a költségcsökkentésre irányuló kezdeményezés, amelyet a WWPC 2004 előtti napokban Steve Ballmer jelentett be a vállalat 57 ezer alkalmazottjához intézett körlevelében. Eszerint a Microsoft a július 1-jével kezdődött pénzügyi évben 1 milliárd dolláros megtakarítást tűzött ki célul, mivel az utóbbi három évben kiadásai gyorsabb ütemben nőttek, mint bevételei.

Korai lenne azonban, ha a Microsoftot ősellenségnek tekintők tábora ujjongásban törne ki a hír hallatán. A helyes arányokra egyszerűen még egy 56 milliárd dollár készpénztartalékkal rendelkező cégnél is oda kell figyelni (az a pénzmag nem véletlenül gyarapodott ilyen szépen). Ennek a tetemes összegnek egy számottevő része egyébként más okból fog a következő négy évben gazdát cserélni. A Microsoft ugyanis részvény-visszavásárlási és osztalékfizetési programot hirdetett: első fordulóban több mint 30 milliárd dollárt fizetnek ki, a négy év alatt pedig összesen 75 milliárd dollárhoz juthatnak a részvényesek. Az asztali gépek (a Windows és az Office) piacának telítődésével, a biztonság örök problémájával és a konkurencia erősödésével szembenéző szoftveróriás ezzel is demonstrálni kívánja, hogy hisz a további növekedés lehetőségében – amit Ballmer élményszámba menő torontói előadásának bevezetőjében igen temperamentumosan artikulált.

A WWPC 2004-en bejelentett új programot a Microsoft Magyarország szeptember 15-én Budapesten megrendezésre kerülő éves partnerrendezvényén, a Fókuszpont keretében ismerteti hazai partnereivel.

Oscar-jelölés az XAPT Hungarynek

A négy éve alapított XAPT Hungary Kft. is ott volt Torontóban a Microsoft Magyarország 20 partnere között, akik a helyszínen kísérhették figyelemmel az eseményeket. A Microsoft Business Solutions (MBS) vállalatirányítási rendszereinek bevezetésével foglalkozó cég több mint 60 ügyféllel rendelkezik Magyarországon és a környező országokban, a nevükhöz fűződik többek között az Axapta román változatának elkészítése. A mintegy 30 magyarországi MBS-partner összárbevételének közel a felét az XAPT valósította meg 2003-ban.

– Amikor kezdtük, az Axapta még a vállalatirányítási rendszert eleve kifejlesztő Damgaardhoz tartozott, amely 2001-ben egyesült a dán Navisionnel, majd újabb egy évre rá a Navisiont felvásárolta a Microsoft – mondta dr. Schvarcz Zoltán, az XAPT Hungary ügyvezető igazgatója. - Más szóval megszoktuk a változást. Éppen ezért a konferencia egyik fontos üzenete számunkra, hogy a korábbiakhoz képest egy stabilabb időszak elé nézünk, amelyben az MBS a Microsoft egyik kiemelt fókuszterülete, így bízunk abban, hogy az eddigieknél is jobb eredményeket tudunk majd felmutatni.

– Az akvizíció azt jelentette számunkra, hogy a Microsoft révén biztosított az Axapta továbbfejlesztése és hosszú távú támogatása, ugyanakkor a vállalatirányítási rendszer integrálva van mindazokkal a Microsoft termékekkel is, amelyek egy vállalati informatikai rendszer működéséhez kellenek – mondta Rabe Ágnes kereskedelmi és marketingigazgató. – Így ma már rendszerintegrátori ágazatunk is működik. Az Axapta választásával egy vállalat olyan komplex megoldást kap tőlünk, amelyben a vállalatirányítási szoftver a cég folyamataihoz, tevékenységéhez van igazítva, és az integráció eredményeként együttműködik más alkalmazásokkal és köztesszoftverekkel. Szeptemberben pedig, amikor a Microsoft bejelenti ügyfélkapcsolat-kezelő (Customer Relationship Management – CRM) rendszerét, mi az elsők között kezdjük meg értékesítését és bevezetését.

A 30 fős XAPT munkatársai közül 25 kizárólag az Axapta bevezetésével, fejlesztésével foglalkozik. A cég szakértelmét ezen a területen számos elismerés tanúsítja, például az, hogy tavaly az év MBS-partnerévé választották a régióban, Torontóban pedig az 5900 Microsoft Business Solutions-partner közül – egyetlen magyarként – bekerült a díjra jelöltek 60-as listájára. A díjat végül egy amerikai cég vitte el, de ahogyan ők fogalmaztak, az Oscar-jelölés már megvan.

A megtalált kreativitás

A digitális fényképezés térhódítása minden várakozást felülmúl, így a digitális megrendelések már három év múlva túlsúlyba kerülhetnek – mondta Erdélyi László Attila, a Photo hall ügyvezető igazgatója, akivel a digitális képalkotás hazai piacát bemutató tanulmány kapcsán készítettünk interjút.

Kis Endre

A Photo hall és a HP Magyarország megbízásából a TGI Magyarország által készített felmérés adatai szerint a hazai háztartások mintegy 5%-ában van digitális fényképezőgép, ami körülbelül 200 ezer darabos piacméretet jelent. A digitális fényképezőgéppel rendelkező magyar fogyasztók vásárlási és egyéb szokásai a tanulmány szerint számottevő mértékben eltérnek a lakossági átlagtól. Budapesten vagy megyeszékhelyen élnek, nagy vásárlóerőt képviselnek és a minőségi termékeket keresik. Nyitottak a technikai újdonságok iránt, 78%-uk rendelkezik számítógéppel – szemben a 31%-os lakossági átlaggal –, és 58%-uk otthonról is eléri az internetet. A digitálisfényképezőgép-tulajdonosok 35%-a rendelkezik nyomtatóval, 33%-uk pedig CD-íróval, míg az összlakosság körében ez az arány jóval kisebb: a fogyasztók mindössze 13%-a birtokol CD-írót és nyomtatót.

A digitális fényképezésben mutatkozó szokásokat vizsgálva a TGI Magyarország megállapította, hogy a géptulajdonosok 42%-a legalább hetente egyszer használja gépét, és évente átlagosan 46 képet dolgoztat ki, ami jelentős mértékben meghaladja az analóg kidolgoztatás 30 képes átlagát. A magyar felhasználók a digitális képek 72%-át mentik számítógépre, 33%-át dolgoztatják ki szolgáltatónál és 21%-át nyomtatják ki otthoni fotónyomtatóval.

KÉPBEN MARADNI VÁLTOZÓ IDŐKBEN A megkérdezettek a digitálisfotó-szolgáltatók között első helyen említik a Photo hallt. A belga tulajdonú Spector Photo Grouphoz tartozó cég a legnagyobb országos hálózatot mondhatja magáénak – 53 saját és 211 franchise szaküzlettel rendelkezik, és a fotószolgáltatás mellett digitális kamerák, nyomtatók, audiolejátszók és más elektronikai termékek forgalmazásával is foglalkozik. A Photo hall forgalma jól tükrözi az irányzatot, mely szerint a digitális képkidolgoztatáson belül egyre nagyobb teret hódít az interneten keresztül történő megrendelés. Tavaly a teljes laborforgalom 5%-át a digitális megrendelések tették ki, 2004-ben pedig ennek kétszeresét, míg az interneten keresztül történő megrendelések esetében a tavalyi szám ötszörösét várja a Főfotó hagyományait továbbvivő cég.

– Az élet csupa változás. Cégünk történetében sem a digitális technológia megjelenése volt az első fordulópont, amikor alapvetően újra kellett fogalmaznunk stratégiánkat, mivel ezt a fejlődés, a piaci környezet átrendeződése megkövetelte – mondta Erdélyi László Attila, a Photo hall ügyvezető igazgatója. – Az utóbbi néhány évtized távlatában hasonló horderejű változást hozott mind technológia vonatkozásában, mind cégünk életében a színes fényképezés megjelenése. A Főfotó akkor, a 80-as évek elején is élenjárt az új technológia alkalmazásában, piacvezető fotószolgáltatóvá lépve elő, amelynek fejlettségét az akkori beszállítók a nyugat-európai szolgáltatókéhoz hasonlították, nem egyszer a mi előnyünkre.

» Az otthoni fotónyomtatás varázsa az azonnaliságban rejlik, ennek azonban ára van

– A digitális technológia által fémjelzett óriási változás a képalkotás piacán mindössze pár éve kezdődött, Magyarországon pedig 2003 volt a robbanás éve. A becslések szerint tavaly 110-120 ezer darab új digitális fényképezőgép kelt el. Ezen a piacon a HP Magyarország a maga 45 ezer készülékével megőrizte vezető helyét. Az értékesített készülékeknek körülbelül a fele a Sulinet Expressz programon keresztül talált vevőre, és ez a mennyiség meghatározónak bizonyult mind a kritikus tömeg létrehozásában, a piacteremtésben, mind a további kereslet, az igény generálásában. Mutatja ezt az is, hogy bár ezek az eszközök idén már nem vásárolhatók meg adókedvezménnyel a program keretein belül, eladásaink tovább növekednek.

Az új technológia bevezetéséhez a Photo hall a változáskezelés terén szerzett tapasztalatok birtokában látott hozzá, abból kiindulva, hogy a digitális képalkotás piacán az analóg fotográfiában szerzett tudás az a többlet, amelyre magasabb színvonalú szolgáltatást építhet a cég.

– A digitális képalkotás terén nyújtott szolgáltatásunk hátterét a Fuji Frontier digitális képalkotó rendszerre épülő laboratórium képezi – mondta Erdélyi László Attila. – Ide futnak be a megrendelések az ország egész területéről, amelyeket rövid átfutással teljesítünk: a délután leadott adathordozóról másnap reggelre leszállítjuk a fényképeket. Egyébként nem annak örülünk a leginkább, ha a lakosság az adathordozóit küldi vagy viszi be valamelyik üzletünkbe, hiszen egy memóriakártya értéket képvisel. Az írható CD vagy DVD már nagyságrendekkel olcsóbb, kezelése viszont ugyanolyan munkaigényes, tehát változatlanul többletköltséggel jár. Ezért az interneten leadott meg-

rendeléseket szeretjük a leginkább, és erre a kedvezőbb árral is igyekszünk felhívni ügyfeleink figyelmét.

Az említett módok valamelyikén leadott képfile-okból a Photo hall központi digitális laboratóriuma speciális eljárással állít elő papírképeket. Ezek ugyanis nem nyomtatással készülnek, hanem lézerfénnyel három – kék, zöld és vörös – sugármenetben levilágított normál fotópapírra, amit hagyományos módon hívnak elő. Eközben a digitális felvételek minőségének javítására, szerkesztésére is lehetőség nyílik – erre a célra Adobe Photoshopot futtató PC-s munkaállomások állnak rendelkezésre. A Photo hall 80-nál több üzletében működik egy úgynevezett DigiBox terminál is, amellyel a bevitt memóriakártyáról helyben CD-re írhatók a felvételek, sőt néhány üzletben fénykép is nyomtatható, ennek az azonnaliságnak azonban felára van. Egy ilyen normál méretű fénykép 120 forintba kerül, míg a digitális laborban előállított papírkép ennek a felébe, vagyis ugyanannyiba, mint az analóg technológiával, filmre rögzített felvételekről készült papírkép.

Így várakozásaink szerint idén már kétszer annyi digitális megrendelést fogunk kiszolgálni, mint tavaly. Ezzel párhuzamosan az otthoni fotónyomtatás iránt is nagy az érdeklődés: gyakorlatilag nem tudunk akkora raktárkészletet tervezni ilyen eszközökből, amit ne értékesítenénk jóval az adott időszak vége előtt. Az otthoni fotónyomtatás előnye, várázsa az azonnaliságban rejlik, ugyanakkor a kellékanyagok folytán drágább, mint a fotószolgáltatásunk, ezért ha az azonnaliság feláldozható, illetve nagyobb mennyiség esetén érdemes az utóbbit választani.

A digitális képalkotás a kattintástól a papírképig terjedő kreatív folyamat egészét adja vissza az embereknek.

– A digitalizálással nemcsak technológiai értelemben kezdődött új fejezet a fotográfiában – mondta Erdélyi László Attila. – Nem magáért a technológiáért fényképezünk, hanem a végeredményért, a képért, és nem utolsósorban az alkotás élményéért. Utóbbi azonban a színes analóg fotográfia megjelenésével sajnos elveszett, mivel a technológia bonyolultsága nem tette többé lehetővé, hogy a hobbifotósok otthoni sötétkamrák mélyén kísérletezzenek, holott valójában ennek izgalma és öröme tette oly sok ember szenvedélyévé a fotózást. A digitális képalkotás pontosan ezt, a kattintástól a papírképig terjedő teljes kreatív folyamatot adja vissza az embereknek, a PC-n történő képszerkesztés, az elektronikus közzététel és az otthoni nyomtatás révén a lehetőségek még gazdagabb palettáját kínálva.

MEGLÁTÁSOK A MAGYAR PIACRÓL Magyarországon a digitális képalkotás piaca valamivel később kezdett fejlődni, mint az Egyesült Államokban, Japánban vagy Nyugat-Európában, de a felzárkózás a múlt évben látványosan felgyorsult, és a Photo hall ügyvezető igazgatója szerint 2005-re le is fog játszódni úgy a készülékek, mint a digitális megrendelések számát illetően. Míg 2001-ben 12 ezer digitális kamerát értékesítettek hazánkban, és ebből a Photo hall 9%-os részesedést mondhatott magáénak, addig 2003-ban ez a szám a tízszeresére nőtt, a Photo hall részesedése pedig 12%-ot tett ki. Idén mintegy 60%-os piacbővülés mellett a Photo hall 20%-os részesedéssel számol.

– Kezdetben úgy véltük, hogy a digitális fotók papírkép formájában történő megjelenítése iránt nem mutatkozik majd különösebb kereslet – mondta Erdélyi László Attila –, de a gyakorlat, miként a TGI felméréséből is kitűnik, erre rácáfolt.

» Erdélyi László Attila, a Photo hall ügyvezető igazgatója

– Egyik legnagyobb partnerünk, a HP nyomtatói közül üzleteinkben a belépőszintű többcélú készülékek a legnépszerűbbek. Ezekből többet adunk el, mint a legolcsóbb tintasugaras nyomtatókból. Az ár persze itt is fontos szerepet játszik, és ezeknek a készülékeknek nagyon jó az ár/teljesítmény arányuk. Legutóbb 30 ezer forintért kínáltunk ilyet, míg a nagyobb teljesítményű, extra szolgáltatásokat nyújtó, illetve irodai használatra szánt többcélú készülékek ára ennek a kétszereséről indul. A nyomtatók forgalmazását 2003 második felében kezdtük, az idei évre azonban már 20 ezer darab értékesítését terveztük.

A Photo hall ügyvezető igazgatója szerint a múlt év a digitális fényképezőgépeké volt, az idei a fotónyomtatóké, a jövő év pedig a digitális kamerát tartalmazó mobiltelefonoké lesz. Utóbbiak ugyanis rendkívül dinamikusan fejlődnek, az év végére megjelennek a megapixeles felbontású, optikai zoomot és más olyan szolgáltatásokat kínáló készülékek, amelyek – bizonyos helyzetekben legalábbis – képesek kiváltani a különálló digitális fényképezőgépek belépőszintű kategóriáját.

– Egyes becslések szerint öt éven belül minden használatban levő mobiltelefon tartalmazni fog digitális kamerát – mondta Erdélyi László Attila. – A digitális kamerák körében a 3 és az 5 megapixeles sávban fognak mozogni a legnépszerűbb készülékek a következő egy-két évben. A pixelek száma persze csak egy – a leggyakrabban emlegetett – a gép tulajdonságai közül, amelyet a közvélemény misztifikált. Az optika minősége, a képfeldolgozó szoftver színvonala legalább ilyen fontos a végeredmény minőségét illetően, miként az is, hogy a felhasználó tisztában legyen azzal, milyen célra kívánja használni a gépet, és ennek megfelelő kategóriából válasszon. Ami a fotószolgáltatásunkhoz beérkező megrendeléseket illeti, az új technológia térnyerése minden várakozást felülmúl, így a digitális megrendelések túlsúlyba kerülése öt helyett várhatóan már három év múlva bekövetkezik. PCM

EU-zoom

Az IDC előrejelzései szerint a digitális fényképezőgépek nyugat-európai piaca 2004 végére eléri a 16 millió darabot, azt követően, hogy az eladott készülékek száma három éven át évi több mint 100%-kal nőtt. Jövőre már valamelyest mérséklődni fog a növekedés üteme, és 2007-ben valahol évi 20 millió darabnál fog beállni – ezek a becslések azonban az EU-bővítés előttről valók, így nem tartalmazzák az új tagállamok hozzájárulását.

A gyártók versenyében a Canon 2002-ben vette át a vezetést ezen a piacon, a második helyen a Fuji áll, majd a Sony következik. Az első öt szállító közé tartozik még az Olympus és a mezőnytől kissé leszakadva, a változó időkre megkésve reagáló Kodak.

Az IDC arra is kitér, hogy a digitális fényképezőgépek térhódítása szorosan összefügg a lakossági PC-penetrációval, és ez egy ideig még így is marad. Szintén az EU bővítése előtti adat szerint a nyugat-európai háztartások 34%-ában volt számítógép, 2007-re pedig az IDC várakozásai szerint 40%- ukban lesz, ami kedvezően hathat a digitális fényképezőgépek forgalmára is.

Bővítés után, bővülés előtt

Az Economist Corporate Network az Ernst & Young és az Oracle támogatásával egy tanulmánysorozatba kezdett, amelynek első része az Európai Unió bővítésének gazdasági hatásaira összpontosít, viszonyítási alapot kínálva az új tagállamokban működő vállalatoknak Írország, Görögország, Portugália és Spanyolország sajátos példája és tapasztalatai alapján.

» Füzes Péter, az Oracle Hungary ügyvezető igazgatója

Kis Endre

Az Economist Corporate Network (ECN) szerint az EU-csatlakozás Közép-Európában nem fog azonnali fellendülést eredményezni úgy, mint annak idején Spanyolország és Portugália esetében történt, de a következő tíz év során, ahogy az új tagországok egyre inkább integrálódnak az egységes európai piacba, 5-10 százalék közti többletnövekedés várható.

Közép-Európa néhány tekintetben követheti az ír modellt egy olyan hosszabb távú felzárkózási stratégiával, amelynek alapja a külföldi beruházók vonzása és megtartása. Azonban Írország példája azt mutatja, hogy az igazi felzárkózás és konvergencia a több évtizeden át tartó, folyamatos és következetesen erőteljes növekedés eredménye, nem pedig egy csupán néhány évig tartó fellendülése.

Az ECN ugyanakkor úgy véli, hogy Közép- és Kelet-Európa el fogja kerülni Görögország sorsát, amelynek a jelentés szerint sikerült annyira rosszul élnie a csatlakozás kínálta lehetőségekkel, hogy gazdasági teljesítményének a közelmúltban tapasztalt javulása ellenére az ország relatív gazdasági ereje még mindig kisebb, mint 1981-ben volt. Térségünk már jelenleg is szervesebben illeszkedik az európai gazdaságba, mint a dél-európai ország. A görög példa azonban arra figyelmeztet, mennyire fontos a makroökonómiai stabilitás ahhoz, hogy az uniós tagság valóban növekedést eredményezzen.

– Az EU bővítése kedvező hatással lesz az információtechnológia (IT) piacára Magyarországon mind rövid, mind hosszú távon, a kormányzati és a versenyszféra vonatkozásában egyaránt – mondta magazinunknak Füzes Péter, az Oracle Hungary ügyvezető igazgatója. – A tagállamok, a hazánkkal összemérhető EU-országokat is beleértve, sokkal hatékonyabb államigazgatással rendelkeznek, mint Magyarország úgy modell, mint munkafolyamatok, kontroll stb. szintjén, és ebben az informatikának is szerepe van. Ezért a mindenkori magyar kormánynak is arra kell törekednie, hogy munkája minél átláthatóbbá és költséghatékonyabbá váljon. Az EU több területen – például a mezőgazdaság esetében – a támogatások szétosztásának egyik feltételéül szabta az ellenőrzést lehetővé tevő transzparenciát, ami IT-fejlesztések nélkül nem biztosítható. Ugyanakkor ez azt is jelenti, hogy a kormányzati IT-projektekre költött minden forint rövid távon többszörösen megtérül.

– A versenyszféra szereplői a bővítés egyik eredményeként az uniós piacon is versenybe szállhatnak, de azzal is számolniuk kell, hogy a tagállamokból egyre több cég fog megjelenni a magyar piacon. A nagyobb cégek már itt vannak korábbról, a következő pár évben – és különösen az évtized végétől, az euró bevezetésétől – pedig a kisebb vállalatoknak is fel kell készülniük az erősödő nemzetközi versenyre. Ennek érdekében nagyobb hatékonyságra kell törekedniük, ami megfelelő informatikai rendszer használata nélkül elképzelhetetlen. Az IT-fejlesztés ugyanakkor versenyelőnyhöz juttatja a vállalatot, amely ezáltal növelheti bevételeit. Ez a két fő irányzat fogja a bővítés utáni magyar informatikai piac növekedését kedvezően befolyásolni, de időbe telik, amíg akár a kormányzati, akár a versenyszféra hozzájut a kohéziós, illetve a strukturális alapokból elnyerhető támogatásokhoz. Mindennek azonban a jövő évtől már egyre inkább érezni fogjuk a hatását.

E folyamat felgyorsítása érdekében hozta létre az Oracle Hungary néhány partnerével a – magazinunkban is bemutatott – DirectEurope portált (**➲ Erre pályázik? – PCM 2004/8/114**). A portál nagy érdeklődést váltott ki a magyar kis- és középvállalatok körében, sőt pár hónap alatt konkrét pályázatok elnyeréséhez is hozzásegítette többüket, és hamarosan Csehországba, Lengyelországba és Szlovákiába is exportra kerül. A piacteremtést elősegítő kommunikációban érdekelt Oracle kínálatában az év elején jelent meg a kimondottan a hazai kis- és középvállalatokra szabott Pénz-Ügyes vállalatirányítási csomag (**➲ ERP dobozban – PCM 2004/3/135**), amely azóta több bevezetést élt meg, többek között a Sun Microsystems magyar leányvállalatánál. A főleg a kormányzati és a pénzügyi szférában, valamint a távközlés területén megvalósított nagyszabású projektek mellett ennek a kis- és középvállalatokra irányuló stratégiának is szerepe volt abban, hogy az Oracle Hungary májusban véget ért 2004-es pénzügyi évének utolsó negyedében 14%-os növekedést ért el az előző év azonos időszakához képest. A bevételek mellett 10%-kal, 220 fölé nőtt a szoftvercég partnereinek száma is. Az Oracle Hungary bevételeinek több mint fele e cégeken keresztül realizálódik, ami jelentősen meghaladja az anyavállalati 40%-os átlagot.

A forgalom és a partnerek száma mellett a magyar leányvállalat kompetenciáinak körét is gyarapította a 2004-es pénzügyi évben. Az Oracle EMEA (Európa, Közel-Kelet és Afrika) központja Magyarországon hozta létre Oracle Data Warehouse Nearshore Center nevű új szervezetét. Az adattárház- és üzletiintelligencia-rendszerek építésére szakosodott szervezet az Oracle Hungary részeként működik, magasan képzett, elsősorban a szabad munkaerőpiacról felvett informatikai szakemberek alkalmazásával. A szervezetben a munkatársak létszáma folyamatosan bővül, és szakemberei jelenleg is több mint 10 országban (közöttük Angliában, Dániában, Csehországban és Görögországban) dolgoznak, valamint részt vesznek a bankfelügyelet nemzetközi szabványain és keretrendszerén dolgozó Bázel II-es programban. PCM

Partner és versenytárs

Az Oracle nemrégiben Premier szintű partnerként csatlakozott a Microsoft partnerprogramjához, hogy az Oracle adatbázis és a Microsoft Visual Studio .NET 2003 szorosabb integrációjával elősegítse a fejlesztők hatékonyabb munkáját és az Oracle-alapú alkalmazásoknak a Microsoft Windows platformon történő bevezetését.

A Visual Studio Industrial Partner (VSIP) programnak már 200-nál több tagja van, és több mint 400 kiegészítő fejlesztőeszköz érhető el a Visual Studio .NET integrált fejlesztőkörnyezetéhez (IDE). Az Oracle tervei szerint még az idén letölthető lesz a Visual Studio .NET 2003 környezettel történő integrációra szolgáló csomag az Oracle Technology Network ➲ **http://otn.oracle.com** címen található webhelyéről. Az Oracle Database 10g for Microsoft Windows 32 bites és 64 bites verziója ugyanitt már jelenleg is elérhető.

MINDENT EGY HELYEN

UJ!

masteringtől a sokszorosításig...

UJ! UJ!

DVD5, DVD9, DVD10

...továbbra is az Ön partnere vagyunk CD, MC gyártásban.

VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.

TÜV Rheinland EUROQUA EN ISO 9001:2000 ZN 70.100.8943

H-8001 Székesfehérvár, Pf.: 175 Tel.: +36-22-533-571, Fax: +36-22-533-077 Email: vtcd@vtcd.hu internet: www.vtcd.hu

A DVD-filmeket a NetPiac Kft. biztosította. NetPiac Kft. ☎ 239-4517, www.netpiac.hu

» A három muskétás

Egy nagyon furcsa Dumas-feldolgozás

Weisz Tamás

Alexandre Dumas *A három testőr* című regényét eddig közel kéttucatszor vitték vászonra, képernyőre – legelőször még 1898-ban –, ám ilyen furcsa szerzetek még sosem alakították Athos, Porthos, Aramis és D'Artagnan szerepét! A Disney ugyanis úgy gondolta, hogy ezúttal Mickey, Donald és Goofy öltse magára a királyi testőrség jól ismert köpenyét, hogy megmentsék Minnie hercegnőt és hű szolgáját a gonosz Pete kapitány ármánykodásától. Ráadásul mindezt musicalváltozatban! A mesélő teknős trubadúr jóvoltából – kissé átköltött szövegekkel – jól ismert dallamok csendülnek fel többek között Offenbach *Orfeusz az alvilágban*jából, Csajkovszkij *Rómeó és Júliá*jából, Bizet *Carmen*jéből, Grieg *Peer Gynt*jéből vagy például Beethoven *V. szimfóniá*jából.

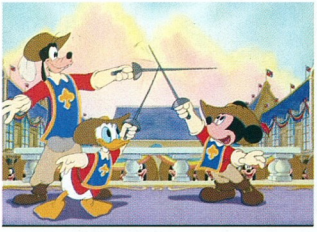

» Egy mindenkiért, mindenki a sikerért!

Az idén elkészült rajzfilm képe és hangja – mondhatni természetesen – kiváló minőségű, de a Disneytől meglepő módon a menüt és az extrákat csak részben magyarították. Így a gyerekeknek némi szülői segítségre (felolvasásra) lesz szükségük, ha meg akarják érteni a tízperces werkfilmet, a kimaradt jeleneteket vagy a Mickeyék által kommentált rövid részletet, esetleg meg szeretnék érteni, hogyan lett például a mantovai herceg híres áriájából óda a sajtokhoz.

kép	★★★★★
hang	★★★★★
extra	★★★☆☆

- Dolby Digital 5.1: **magyar, angol, cseh**
- Feliratok: **magyar, angol, cseh, szlovák**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **65 perc**
- Kiadó: **Walt Disney**
- Ár (bruttó): **4690 Ft**

» Elvarázsolt kastély

Családi horror-vígjáték a Disneytől

Csoma Zsolt

Egy nyugalmasnak induló családi kirándulás előtt különös ügyfél keresi meg az ingatlanokkal foglalkozó Evers házaspárt. Jim Evers (Eddie Murphy) ráveszi csinos feleségét (Marsha Thomason), hogy utazás közben ejtsék útba az eladásra szánt ódon és kísérteties kastélyt. De a család tagjai (papa, mama és a gyerekek) nem is sejtik, hogy a rövidre tervezett kitérő – akaratuk ellenére – hosszúra és izgalmasra fog sikeredni. Miért akarja eladni a kastélyt a titokzatos tulajdonos? Miben mesterkedik a komornyik? És egyáltalán túléli-e az Evers család ezt a kalandot?

» Van olyan ingatlan, amelyen nem könnyű túladni

A rövid tartalom alapján akár horrorfilmnek is gondolhatnánk az *Elvarázsolt kastélyt*, de meglepő módon a gyártó ezt az alkotást amolyan „igazi családi mozinak" szánta. A készítők mindent el is követtek, hogy azzá tegyék, de az ijesztgetést illetően talán kissé túllőttek a célon.

Az extrák között megtalálhatjuk a jó öreg „Így készült" filmecské(ke)t, a kimaradt jelenetet, a bakikat, egy videoklipet, a készítők audiokommentárjait és egy kis interaktív, virtuális barangolást a kastélyban.

A kiadvány igényesnek mondható, bár a menü emlékeztet a számítógépes játékok felületéhez, de ez szerencsére nem megy a kezelhetőség rovására.

kép	★★★★★
hang	★★★★★
extra	★★★★☆

- Dolby Digital 5.1: **angol**
- Dolby Surround: **magyar, cseh, lengyel, orosz**
- Feliratok: **magyar, angol, bolgár, cseh, héber, horvát, lengyel, orosz, román, szlovén**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **84 perc**
- Kiadó: **Walt Disney**
- Ár (bruttó): **5690 Ft**

» Getno

Lesz vigasz

Dávid Imre

Ma már nem számít szenzációnak, ha amerikai filmesek hazánkba látogatnak, hogy itt rögzítsék aktuális filmjük egyes jeleneteit – az azonban, hogy magyar filmesek az USA-ban forgassanak, unikum. Persze Salamon András Getnója nemcsak azért különleges, mert Las Vegasban és környékén forgatták: a rendező valódi „emberfilmet" készített.

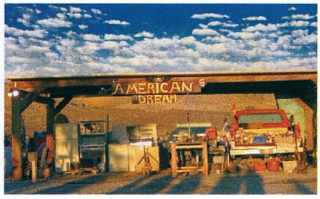

» Az ígéret földje – de mi volt az ígéret?

Jancsi és felesége valóra váltják régi álmukat, és odahagyva a másfél szobás lakótelepi panellakást, lányukkal, Szandival Amerikába emigrálnak. Nagy reményekkel vágnak neki az útnak, úgy érzik, biztosra mennek. A „szabadság földjét" csak a tévéből ismerik, de ott van Jenő nagyapa, aki már harminc éve az államok polgára, és egy jól menő vegasi roncstelep tulajdonosa. Szóval nem lehet baj, a Jenő tudja, miről szól az élet.

Jancsiék kitelepülnek, ám hamar kiderül, hogy Jenő „rencse" nem álompalota – sokkal inkább egy düledező pajta a sivatag szélén, a bevándorlókra váró karrierlehetőségek pedig a roncstelepi trógerolásban, vécépucolásban, krumplisütésben merülnek ki. Hőseink mindent elkövetnek, hogy beilleszkedjenek az idegen közegbe; nem is rajtuk múlik, hogy a sorsuk rosszra, majd rosszabbra, végül még rosszabbra fordul.

A Getno igazi feketekomédia. Megkapó, kissé dokumentarista ízű mese, amely egy alaposan elfuserált világban játszódik.

kép	★★★★☆
hang	★★★★☆
extra	★★★☆☆

- Dolby Digital 5.1: **magyar**
- Feliratok: **angol**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **90 perc**
- Kiadó: **Intercom**
- Ár (bruttó): **4490 Ft**

» A felejtés bére

Jövőlátás múlttörléssel?

Szilágyi Árpád

Alfred Hitchcock szellemét akarta megidézni *A felejtés bére* stílusával John Woo rendező – bár talán jobb lett volna, ha inkább saját felfogást épít fel. A film megnézhető, izgalmas, fordulatos, de ebben a témakörben nem képes felülmúlni Spielberg *Különvéleményét*.

Igazi hollywoodi akciófilm sztárokkal és némi extra sci-fi gondolatjátékkal: mi lenne, ha az ember memóriájából törölni lehetne az emlékeket? S ha ez megtörténne, akkor láthatnánk-e a jövőt a múltunk nélkül? Mire lenne ez jó? Például egy mérnök dolgozhatna úgy egy projekten, hogy amikor elkészül, törlik az agyából a fejlesztés részleteit, és akkor biztosan nem szivárogtatná ki ezeket a versenytársaknak. (Most mellőzzük azt az ellentmondást, hogy ez esetben a fejlesztendő rendszer újabb és tökéletesebb változatainál újra meg kellene tanulni az egészet.) De ha az információt mégis kicsempészi valahogy, akkor már csak egyetlen lehetőség marad: a fejlesztő likvidálása. Pláne egy olyan szerkezet megalkotása esetében, amely a jövőt képes megjeleníteni. Pontosan ez történik Michael Jennings mérnökkel, akinek háromévnyi kihagyást kell újraépíteni a memóriájában, közben menekülni, kitalálni a saját maga készítette rejtvényeket és újra megismerni a szerelmét.

» Néha jól jönne egy biztonsági mentés...

A DVD-kiadvány hozza a jó átlagos szintet: 5.1-es magyar szinkron, az extrák szekciójában magyarul feliratozott dokumentumfilmek, jó néhány kimaradt jelenet és egy alternatív befejezés.

kép ★★★★★
hang ★★★★★
extra ★★★★☆

- Dolby Digital 5.1: **magyar, angol, cseh**
- Feliratok: **magyar, angol, cseh**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **114 perc**
- Kiadó: **Universal**
- Ár (bruttó): **5990 Ft**

» Vágta

Csikócsoda

Dávid Imre

Seabiscuit egy lovacska, aki a harmincas évek egyik legnagyobb amerikai sportlegendájává vált, legyőzhetetlen táltossá, többet szerepelt az újságok címoldalán, mint maga az elnök. Nem is csoda, hogy a modern mítoszok iránti fogékonyságáról ismert hollywoodi filmipar kiszúrta magának nevezett hátas és a belőle csodamént faragó három férfi, Johnny „Red" Pollard, Charles Howard és Tom Smith sztoriját. Garry Ross másodfilmes direktor (*Pleasantville*) többszörös Oscar-jelölt mozit, a tavalyi szezon egyik legjobb drámáját rendezte meg Laura Hillenbrand *Seabiscuit, egy amerikai legenda* című valós tényeken alapuló bestselleréből.

» Útban az újabb győzelem felé

A film, amelynek főszerepeiben olyan színészek játszanak, mint Tobey Maguire, Jeff Bridges vagy Chris Cooper, lenyűgöző hitelességgel mutatja be a harmincas évek Amerikáját, a lóversenyzés világát, no meg annak a három férfinak a történetét, akik sokszoros derbigyőztest neveltek a kezelhetetlen lovacskából. Az író-rendező Gary Rossnak és operatőrének, John Schwartzmannak sikerült minden hasonló produkciónál életszerűbbé varázsolnia a mozit, különös tekintettel a versenyek képsoraira – nem is csoda, hogy a készítőket a legjobb művészi rendezés és a legjobb fényképezés kategóriájában is jelölték a filmes szakma legrangosabb elismerésére.

A kétlemezes DVD-kiadás második lemezén található extrákból többek között megismerhetjük a főszereplő igaz történetét és az amerikai lóversenyek történelmét.

kép ★★★★☆
hang ★★★★★
extra ★★★★☆

- Dolby Digital 5.1: **magyar, angol**
- Feliratok: **magyar, angol, görög**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **135 perc**
- Kiadó: **Spyglass**
- Ár (bruttó): **5690 Ft**

» Elveszett jelentés

Lassú tánc a pörgő tömegek városában

Gát Anna

Az *Elveszett jelentés* egy komótos tempójú, dialógusokra és nagytotál-kompozíciókra épített kamaradarab a világ legszemélytelenebb városából, Tokióból. Egy film azoknak, akik nosztalgiával emlékeznek egy olyan találkozásra saját múltjukból, amely megváltoztatta az életüket, illetve azoknak, akik a hétköznapi görnyedés közepette feladták a reményt, hogy ilyen találkozások léteznek.

A történet főszereplője, Charlotte fiatal házas, fotós férjével egy elegáns tokiói hotelben száll meg. Bob Harris, a lecsúszott akciósztár egy whiskyt jött reklámozni a városba, és szintén a szállodában tartózkodik. A magány és a tétlenség összehozza a két idegent, akik együtt kísérlik meg felfedezni az övéktől oly különböző helyi kultúrát.

» Két elveszett lélek a tokiói éjszakában

Az *Elveszett jelentés* kétlemezes kiadásban jelent meg. A második korongon található extrák szórakoztatóak, de sajnos a kimaradt jelenetek nem hoznak túl nagy meglepetést – úgy tűnik, gyakorlatilag minden, amit felvettek, bekerült a filmbe. A werkfilmek is érdekesek, mégis leginkább a színészek interjúit ajánlom. Érdemes meghallgatni, mit gondolnak erről a filmről, és hogy milyen módszerrel készítette fel őket Sofia Coppola arra, hogy egy ilyen fojtott filmalkotásban minden érzelmüket, indulatukat meg tudják jeleníteni.

kép ★★★★★
hang ★★★★★
extra ★★★★★

- Dolby Digital 5.1: **magyar, angol**
- Feliratok: **magyar, angol**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **102 perc**
- Kiadó: **SPI**
- Ár (bruttó): **5490 Ft**

Az utolsó szamuráj

» Hollywoodi busidó

A hónap DVD-je

Az utolsó szamuráj érdekes példája annak, ahogy a hollywoodi álomgyár gépezete „beránt" egy valós történelmi eseményt, majd miután átnyomta a forgatókönyvírók darálóján, a szájuk íze szerint átszabott történetet kötelező klisékkel, színes csomagolásban, komoly marketingmunkával legyömöszöli a mozirajongók torkán.

Bramyiczky Gábor

Példának tökéletes *Az utolsó szamuráj*, hiszen valóban volt egy busi felkelés, amit valóban vérbe fojtottak a lőfegyverekkel felszerelt császári csapatok. Az viszont már érdekes, hogy bár a kötelező klisék – a WASP (White Anglo-Saxon Protestant, fehér angolszász protestáns) hős, a szerelmes asszony és az erkölcsi győzelemből happy endbe erőszakolt végkifejlet – mind egy szálig megtalálhatók a filmben, mégsem nézhetetlen a mozi. Sőt! Mindazoknak, akik vonzódnak a japán kultúrához, ne adj' isten maguk is gyakorolnak valamilyen küzdősportot, különösen kedves lehet a DVD, mert bár az oktató- és dokumentumfilm kategóriától messze van, mint Makó Oszakától, mégis egy hihető szamurájfilm.

KÉT KATONA – ÉS A BECSÜLET Lecsupaszítva a történet: két katona találkozását láthatjuk, akik hitet tesznek egy „idejétmúlt" becsületkódex mellett. Nathan Algren (Tom Cruise) azt nem tudja feldolgozni, hogy parancsra nőket és gyerekeket kellett lemészárolnia az indiánok elleni háborúkban, és hogy erre a szégyenére folyton emlékeztetik, hiszen hősnek kiáltották ki érte. A másik katona Katsumoto, akit Ken Watanabe formált meg, ősi szamurájcsalád leszármazottja, egyben a japán császár tanítója és minisztere is – mégsem tehet mást, mint hogy fellázad a busikat kardjaik letételére felszólító törvény ellen. Ezzel a császári tanácsadók fő ellenségévé válik, akik a hagyományos életet színleg a modernizációért, valójában saját anyagi érdekükből szinte kilóra kiárusítják.

Az persze nem meglepő – különösen a kezdő képsorokban látott álomképek és valódi találkozásuk erőteljes összecsengése után –, hogy ez a két harcos egymásra talál, és életre szóló, illetve halálig tartó barátságot köt. Az már dicséretet érdemel, hogy ez nem magától értetődő, hanem egy hosszabb folyamat eredménye, amit a színészek hosszú – vagy Cruise esetében intenzív – harcművészeti előélete és tanulmányai tesznek hihetőbbé.

Amerikai filmtől kicsit szokatlan is, hogy a főhős nem lehengerli képességével és személyiségével a környezetét, hanem meglátva annak értékeit, azokat ő teszi magáévá. Ráadásul a tél kényszerű összezártságában Algren kapitányon keresztül néhány villanásra megláthatjuk, hogy a szamuráj nemcsak harcos, de gondolkodó is, aki bár minden pillanatban kész a halálra, mindennél jobban szereti és tiszteli az életet. Az élet felett már csak a becsület áll náluk – ezért egy csöppet a busidó megtiprása, hogy Algren túléli a vesztes csatát (igaz, felajánlott öngyilkosságát a császár utasítja el).

PENGEÉLES KÉP Igen kellemes minőségben köszönnek vissza a film képsorai a DVD-ről, még a ködből kibontakozó hajnali szamurájroham képeinél sem fedezhetünk fel komoly tömörítési hibákat. A tetszetős operatőri munkát azért elég keményen ellenpontozza az a meglehetősen giccses jelenet, amikor főhősünk a lemenő naptól narancsra-vörösre festett ég háttere előtt gyakorol, de a színekre itt sem lehet panasz. Igaz, volt elég hely a képminőségre áldozni, mert a magyar és angol hangsáv mellett csak a rendezői kommentár került a kiadvány első lemezére. Utóbbi inkább fanatikusoknak ajánlható: egyrészt angol szöveg hallható felirat nélkül, másrészt Edward Zwick orgánuma és előadásmódja álmosító.

A második korongon viszont már szép számban vannak érdekességek – ráadásul magyar felirattal –, a jelmeztervező kicsit marketingszagú vallomásától a fegyvermesterek számokkal elhalmozó kellékjelentésén át a díszlettervezővel készített, néhány érdekes trükköt is leleplező mini-dokumentumfilmig. No persze nem marad el Mr. Cruise nagymonológja sem, de még ebből is egész érdekes dolgok csipegethetők össze. A forgatásról és a filmről kialakult képet pedig tovább árnyalja a rendezővel készült interjú, a forgatási napló és két kimaradt jelenet részletes bemutatása. A magyar nyelvű menüben pedig elolvashatjuk a busidó fordítását is, mielőtt még a kötelező marketinganyagokra – az előzetesre és a japán bemutatón készített felvételekre – kerülne a sor. PCM

kép	★★★★★
hang	★★★★★
extra	★★★★★

- Dolby Digital 5.1: **magyar, angol**
- Felirat: **magyar, angol**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **148 perc**
- Kiadó: **Warner Bros.**
- Ár (bruttó): **5690 Ft**

www.lastsamurai.com

Játékdemók DVD-nken

» Nyár végi kalandok

Szeptember közeledtével lassan véget ér az idén amúgy sem fergetegesen meleg nyár, jönnek az esős napok, amikor szívesebben ülünk a gép elé. Ilyenkor a játékkedv is megnő, amivel a kiadók is tisztában vannak – kezdetét veszi hát az aktuális játékláz. Ha lehet hinni a jóslatoknak, idén érkezik minden idők legkomolyabb játékfelhozatala.

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

A jobbnál jobb, évek óta várt játékok áradatát az egyik leginkább várt cím, a híres id Software által írt Doom-folytatás, a Doom 3 nyitja. Anno a játék első része indította be az azóta is virágzó FPS műfajt. A Doom 3-at követően megindul a játékok lavinája: rengeteg több éve készülő alkotás érkezik, szinte minden hétre jut egy-egy nagy név. Addig is, amíg ez a kánaán eljön, nézzük, mit kínálnak nekünk augusztus vége felé a készítők!

SHERLOCK HOLMES – THE CASE OF THE SILVER EARRING A játék főhősét és segédjét gondolom, senkinek nem kell bemutatni. Igen, a híres nyomozóról van szó – a Frogwares nevű, jobbára ismeretlen fejlesztőcég Sherlock Holmes kalandjait vitte PC-re. A történet 1897 májusában játszódik, a két nyomozó Sir Melvyn Bomsby sherringfordi partiján bukkan fel. A nagy bejelentés előtt álló, befolyásos és gazdag ember a bejelentés pillanatában a tömeg szeme láttára esik össze, egy terebélyes vérfolttal a szíve felett. Természetesen ezt Holmes nem hagyhatja szó nélkül, a rendőrség meg amúgy is késik, így megindítja a nyomozást, latba vetve sajátos módszereit és persze kiváló emberismerő képességét.

A játék során rengeteg gyanús személyt foghatunk szóra és hallgathatunk ki, emiatt a történet mindvégig izgalmas és feszes marad. A hangulat a múlt század előtti Angliába repít vissza, amit a korhű szinkronhangok, a megfogalmazás és a grafika is nagyban segít.

A grafikára érdemes külön is kitérni. Az ismeretlen fejlesztőcsapat nem bízta a véletlenre a program kinézetét, és ízig-vérig térbeli ábrázolást alkalmazó motort készített. A legutóbbi kalandjátéksikerek – például a Syberia 1-2 vagy a Runaway – nem éltek ezzel a lehetőséggel, bár az előbbi karakterei 3D-s megjelenítésűek voltak. A Sherlock Holmes-játék ezzel ellentétben teljes 3D-ben pompázik, méghozzá egy meglepően szép, gyönyörű és változatos textúrázású megjelenésben. Túl sok különleges effektust ne keressünk, ellenben a szereplők és a tárgyak látványosak és élethűek, amiért dicséret illeti a készítőket.

A játék tehát szép, hangulatos – aki szereti a kalandjátékokat, a Sherlock Holmes-regényeket, vagy egyszerűen egy kis nyomozásra, agymunkára vágyik, ne habozzon, próbálja ki ezt a kiváló játékot! A gépigény nem elérhetetlen, így ez sem lehet akadály.

» Épülőben a hadsereg

Ajánlott konfiguráció

2 GHz-es Pentium 4 vagy Athlon 2000+ processzor, 512 Mbyte RAM, GeForce FX5700 vagy Radeon 9600 videokártya, Windows XP.

»infó

- www.frogwares.com/sherlock&watson/
- www.digitaljesters.com/
- www.sherlockholmesgame.com/

Gond talán a mesterséges intelligenciával és a mélyebb tartalommal lehet. A játék elején még nem érezhető az MI gyengesége, ám nagyobb csapatok kommandírozásakor már sok fejfájást okozhat a játékosnak. A Valusoft nem is a legnehezebb, legbonyolultabb RTS-t akarta elkészíteni, hanem egy könnyed, kezdők által is játszható, mégis tartalmas szórakozást kínáló játékot. Ez nagyjából sikerült is neki (ahogy nagyjából a filmnek is). Amíg várunk az idén megjelenő komolyabb címekre, amelyek igazi áttörést hozhatnak ebben a stílusban (például Warhammer 40K), könnyed szórakozásnak, ujjgyakorlatnak megfelel a Battle for Troy is. Aki szereti ezt a világot vagy tetszett neki a Trója című film, bátran próbálja ki, a részletes, mindenre kiterjedő segítség és tréning nagyon egyszerűen kezelhetővé teszi a játékot. PCM

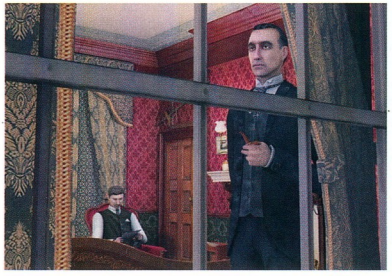

» Watson, épp lopják a kocsiját!

BATTLE FOR TROY A Trója című film minden bizonnyal nagyot lendít a hasonló című játék eladási számán. A Battle for Troyt az olcsó játékokkal foglalkozó Valusoft adja ki, ami gyanúra adhat okot. A valós idejű stratégiai (Real Time Strategy – RTS) játékot elindítva szerencsére jól áttekinthető menü és részletes beállítási lehetőségek fogadnak. A grafikával sincs gond, itt-ott még pixelalapú effektusokkal is találkozhatunk, persze csak ha megfelelő gépen futtatjuk. A történet a már ismert alapokra építkezik, az újdonság csupán annyi, hogy a mi ügyességünk és döntéseink befolyásolják a játék kimenetelét.

Ajánlott konfiguráció

1,6 GHz-es Pentium 4 vagy Athlon XP 1700+ processzor, 256 Mbyte RAM, GeForce4 Ti vagy Radeon 9200 videokártya, Windows XP.

»infó

- www.zono.com/troy.html
- www.valusoft.com/products/troy.html

» Régi magyar szólások és közmondások

Eleink bölcsessége

Nagy Anna

„Egy nemzeti közmondást örökre meg-hagyni halni, nagyobb kár, mint amikor a' Hódoltató Tábor egy ágyút el-veszt" – olvasható az idézet Pálóczi Horváth Ádám tollából a korong borítóján. Bár a kijelentés némi túlzást is tartalmaz, nem lehet szó nélkül elsiklani e nemzeti kincsünket óvó szándék felett.

A szólásoknak és a közmondásoknak is megvan a maguk története, melyet mind a néprajz, mind a nyelvészet és művelődéstörténet kutatói, oktatói figyelemmel kísérnek, hiszen híven tükrözi a magyar nép életmódjának változásait és a nyelv állapotát.

S mint minden, mi emberi, a szólások és közmondások közül is egyesek divatba jönnek, mások feledésbe merülnek. Ebben ludas a mindenkori művelt és félművelt média is, ugyanis képviselői előszeretettel gyártanak a szólások és közmondások „segítségével" pazar képzavarokat. A CD-n helyet kapott anyagok – az alapos megfigyelésből vagy fantáziából született találó nyelvi képek, szemléletes hasonlatok, az embereket és a világ dolgait lényegükben megragadó jellemzések, bölcs tanácsok, intelmek és életvezetési elvek – szórakoztató tanulmányozása hozzásegít a világ és a „néplélek" jobb megértéséhez.

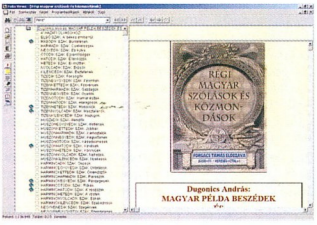

» Óriási gyűjtemény könnyen kezelhető formában

A kiadó a nehézkes hozzáférés miatt fontosnak tartotta a XIX. század négy legismertebb gyűjteményének elektronikus formában való kiadását, ezáltal közkinccsé lehetnek, ráadásul a teljes szövegű keresőprogram kényelmesen használhatóvá is teszi e frazeológiai egységek szinte kimeríthetetlen tárházát.

tartalom ★★★★☆
tálalás ★★★★☆

- Ár (bruttó): **6250 Ft**
- Kiadó: **Arcanum Adatbázis Kft.**
  ☎ **481-0900**
- **www.arcanum.hu**

» Tündérkert – Erdélyi emlékezet

Amit Erdélyről tudni érdemes

Weisz Tamás

A történelmi Magyarország egyik legszebb része volt Erdély, amelynek a történelmét és a kultúráját tárja elénk az Arcanum nagyszerű összeállítása.

Lésztyán Ferenc 2000-ben megjelent kétkötetes könyve az egykori erdélyi püspökség területén épült templomokat mutatja be több mint 1100 fényképpel. E templomok többsége ma is áll, ám egy részüknek már csak a romjai vannak meg – vagy még annyi sem. Bunyitai Vince eredetileg hatkötetesre tervezte *A váradi püspökség története* című munkáját, azonban halála miatt csak az első négy kötet készült el (az utolsó dr. Majtényi Ödön kiegészítéseivel, jegyzeteivel).

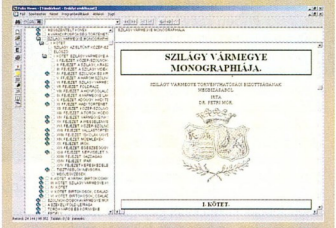

» Hatkötetnyi információ Szilágy vármegyéről

Két, egyenként hat-hat kötetes munka mutatja be a XIX. század Magyarországának Szilágy, illetve Szolnok-Doboka vármegyéjét, azok történetét, településeit, gazdaságát, birtokosait és nemesi családjait. Az előbbit dr. Petri Mór, míg a másodikat Tagonyi Károly, dr. Réthy László és Pokoly József készítette.

Ha lehet ilyet mondani, még e nagyszerű művek közül is kiemelkedik Orbán Balázs két, 1868-ban és 1889-ben megjelent könyve. A *Székelyföld leírása* egységes formában mutatja be az egyes tájegységeket, míg a *Tordaváros és környéke* az aranyosszéki várost és vidékét ismerteti részletesen földrajzi, gazdasági és vallási szempontból egyaránt, valamint a történelmüket a római kortól a XIX. század elejéig.

E nagyszerű gyűjtemény utolsó darabja a Magyar Történelmi Társulat 1940-ben megjelent *Erdély* című kötete, amely a múlt század közepének közel kéttucatnyi kiváló tudósa, többek között gróf Teleki Pál, Hóman Bálint és Fitz József munkáját dicséri.

tartalom ★★★★★
tálalás ★★★★☆

- Ár (bruttó): **6250 Ft**
- Kiadó: **Arcanum Adatbázis Kft.**
  ☎ **481-0900**
- **www.arcanum.hu**

» Who's Who in Europe 2003

Európai VIP-lista

Nagy Zoltán

Európa történelmét, gazdaságát, politikáját, egyszóval életét maguk az európaiak határozzák meg – de ezen belül van egy nem is kicsi csoport, amelynek így vagy úgy közvetlenebb befolyása van mindezekre, mint egy hétköznapi „europernek". Ebbe a csoportba tartoznak a politikusok, vallási vezetők, oktatók, kutatók, sportolók, médiaszakértők, orvosok, mérnökök, kreatív alkotók stb.

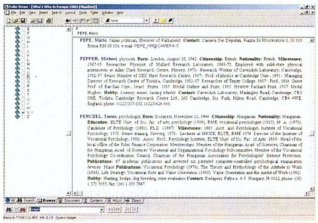

» Akik számítanak egész Európában

Ahogy Európa országai mind közelebb kerülnek egymáshoz, egyre fontosabb, hogy ezeket a személyeket ismerjük: nevük hallatán tudjuk, kiről van szó, akár még arról is legyen fogalmunk, hogy hol lehet elérni őket. A ki kicsoda kiadványoknak pont ez a célja, és nincs ez másként a Who's Who in Europe 2003 angol nyelvű CD-jén sem. Az angol nyelv jelzi: ez a kiadvány egész Európát célozza, összesen 11 083 személyről találhatunk benne adatokat.

Az egyes címszavakat az adott illető önéletrajza alapján alakították ki – ebből adódóan a leírások eléggé sokszínűek, nem egységesek, annyi információt tartalmaznak, amennyit az illető fontosnak tartott elmondani magáról. Ez lehet egy sor vagy fél képernyőoldal.

Tallózhatunk az ábécérendben álló nevek között, vagy kereshetünk a teljes szövegtartományban. Kiegészítő tartalom nem járul a cikkekhez, ami rendben is van, bár én egy-egy fényképet még el tudnék mellékelni viselni.

A kiadó ígérete szerint az enciklopédia minden évben, folyamatosan frissített tartalommal fog megjelenni.

tartalom ★★★★★
tálalás ★★★★☆

- Ár (bruttó): **6250 Ft**
- Kiadó: **Arcanum Adatbázis Kft.**
  ☎ **481-0900**
- **www.arcanum.hu**

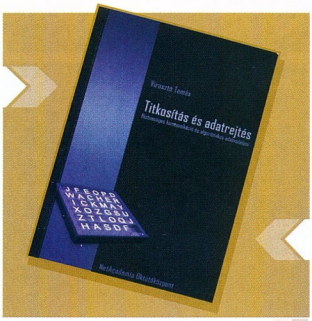

Virasztó Tamás

Titkosítás és adatrejtés

Egyre inkább előtérbe kerül adataink védelme, biztonságos továbbítása. Ahhoz, hogy mások ne férjenek hozzá illetéktelenül adatainkhoz, titkosítani, rejteni kell őket. E könyv rendkívül részletesen mutatja be a lehetőségeinket.

Némi fogalommagyarázat után történelmi áttekintést kapunk, a Caesar-módszertől kezdve az Enigmán át egészen a véletlen bitsorozatokon alapuló titkosításig. Külön fejezet foglalkozik a szimmetrikus kulcsú titkosításokkal (DES, RC5, RIJNDAEL stb.) és a nyilvános kulcsú módszerekkel (RSA, ElGamal, hibrid kriptorendszerek). Az író nagy gondot fordított e titkosítások feltörésének lehetőségeire. Érdekes téma az elliptikus görbéké, melyek jelenleg még fejlődőben vannak. Olvashatunk továbbá a blokkos és a folyamtitkosítókról.

Természetesen nem maradhattak ki a könyvből a gyakorlati alkalmazások sem: egy-egy fejezet szól a digitális aláírásokról, az üzenetpecsétekről és a Windows főbb kriptográfiai szolgáltatásairól. Bár az egyes titkosításoknál megemlíti a könyv azok törésének lehetőségeit, külön fejezetben olvashatunk a támadásfajtákról. Mivel a könyv nemcsak a titkosítások, hanem az adatrejtés módszereinek bemutatását is célul tűzte ki, nem maradhatott ki a fejezetek sorából a szteganográfia, az információkat a képekbe és egyéb file-okba rejtő algoritmusok tudománya.

A szerző a lehető legkevesebb matematikai leírással próbált dolgozni a szövegben, ám akinek ez hiányzik, számos bizonyítást, levezetést találhat a függelékben, érdekes táblázatok, grafikonok és egyéb kisegítő olvasmányok mellett.

Dudás Zoltán

NetAcademia Oktató Központ, 2004, 336 oldal, **4900 Ft**

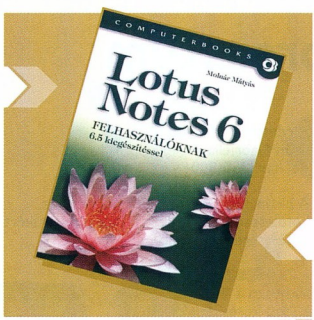

Molnár Mátyás

Lotus Notes 6 – felhasználóknak 6.5 kiegészítéssel

A Lotus Notes amellett, hogy nagy teljesítményű, csoportunkát is támogató, sokcélú rendszer, nemcsak a rendszeradminisztrátorok, hanem a felhasználók számára is nyújt bőségesen tanulnivalót. Molnár Mátyás könyve elsősorban utóbbi csoporthoz, a felhasználókhoz szól (alcíme: Felhasználóknak – 6.5 kiegészítéssel), külön hangsúlyt fektetve a levelezési és naptárkezelési rendszer előnyeire.

Érthetően, szakszerűen mutatja be a Lotus Notes felépítését, a különféle, de egymásra épülő szolgáltatásokat. Mivel nem mindenhol a magyar nyelvű változatot használják, a magyar kifejezések, parancsok, menüpontok, rendszerüzenetek angol nyelven is szerepelnek a szövegben. A könyv stílusát egyébként is jellemzi, hogy miután az olvasó figyelmét felhívta az informatika és az angol nyelv kapcsolatára, kerüli a felesleges és sokszor érthetetlen, célszerűtlen magyarításokat. Tartalma és szerkezete lehetővé teszi, hogy olvasója önállóan megtanulhassa a programcsomag kezelését, és egyben kézikönyvként is szolgálhat egy-egy nem rendszeres probléma megoldására is.

Mivel felhasználói szemszögből közelíti meg a témakört, néhány mélyebb kérdésre nem adhat feleletet, így például az adatbázis-kezelő műveletekkel is csak olyan szinten foglalkozik, ami feltétlenül szükséges az elektronikus levelezés és a naptár hatékony használatához. A szöveg rengeteg képernyőképpel illusztrált, így a teljesen kezdő felhasználóknak sem fog gondot okozni, hogy a monitoron is megtalálják az olvasottakat.

Siposs Zoltán

ComputerBooks, 2004, 293 oldal, **2997 Ft**

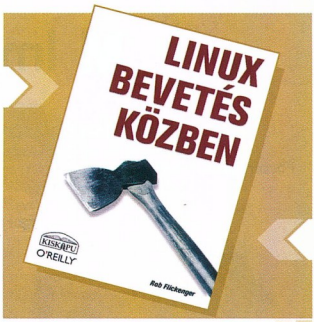

Rob Flickenger

Linux bevetés közben

A rendszergazdáknak általában megvannak a bevett szokásaik, rutinszerű eljárásaik egy-egy feladat elvégzésére, probléma megoldására. Természetesen nem mindig a leghatékonyabb megoldást sikerül kiválasztani, mivel egy célhoz több úton is eljuthatunk. A jó informatikusra jellemző, hogy előbb-utóbb – ha kell, végigolvasva az egész netet – minden nehézséggel megbirkózik. Ez a könyv ebben, vagyis a mindennapos rendszerfelügyelet hatékony, időtakarékos elvégzésében kíván segítséget nyújtani.

Igazából csak azok számára hasznos, akik gyakorlottak a témában. Nem bevezető tankönyv, sokkal inkább ötletek és sajátos megközelítések tárháza. Remek példákat szolgáltat a visszatérő feladatok automatizálására, a parancssor lehetőségeinek maximális kihasználására. Fontos szerepet kapnak a hálózattal, biztonsággal kapcsolatos kérdések is. Külön részt kapott a CVS, vagyis a verziókövető rendszer használata, valamint három kiszolgáló, a Bind, a MySQL és az Apache apró mesterfogásainak leírása.

Ez az összeállítás egy kissé felemásként hat, mert ha a valós életet tekintjük, sokkal nagyobb szükség lett volna egy Samba- vagy Squid-tippgyűjteményre, mint a CVS-re. Kárpótlásul azonban remek SSH-fogásokat tanulhatunk. Ennek fényében igazán hasznosnak nevezhetjük ezt a könyvet, és bátran merem ajánlani mindenkinek, aki linuxos rendszerfelügyelettel foglalkozik.

Siposs Zoltán

Kiskapu Kiadó, 2003, 324 oldal, **3500 Ft**

A bemutatott könyvek megvásárolhatók a PC Magazin könyvesboltban az alábbi címen:

1132 Budapest, Visegrádi utca 11.
Telefon: 350-7144, telefon/fax: 339-8617

PCM magyar Impresszum

» SZERKESZTŐSÉG
Főszerkesztő: Bérces László
Főszerkesztő-helyettes: Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László (Szoftver)
Erdős Márton (Tesztlabor)
Kis Endre (Hírek, Üzlet)
Nagy Zoltán (Hardver, Mobil világ)
Weisz Tamás (Tartalom és forma)
Dudás Zoltán (Kommunikáció, Magyar PC Magazin Online)
Munkatársak: Branyiczky Gábor, Dvorák Bence, Herczeg József Tamás, Nagy Lajos, Polcz Péter, Rábay Andor, Sponga Tamás, Varga Máté,
Tervezőszerkesztő: Varga Balázs
Olvasószerkesztő: Alt Krisztián
Korrektor: Szabó Eszter
Szerkesztőségi asszisztens: Albert Anna
Címlap és lapterv: Varga Balázs

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u. 42–44., I. emelet.
Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210,
Telefon: 350-8276 Fax: 350-8004

E-mail címünk: pcmagazin@ipma.hu
Honlapunk: www.pcmagazin.hu

» TERJESZTÉSI ADATOK
A MATESZ 2003. IV. negyedévi gyorsjelentése alapján a terjesztett példányszám 15 158.
Magazinunk e havi száma 17 000 példányban készült.

» KIADÓ
Kiadja a G.F.H. Kft., a Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja.
A kiadásért felel: a kiadó ügyvezetője
Készült az IPMA-Media Kft. közreműködésével.
Ügyvezető igazgató: Ali Mehdi
Lapigazgató: ifj. Ivanov Péter
Titkárság: Horváth Mónika
Tel./fax: 350-8004

» HIRDETÉSFELVÉTEL
IPMA-Service Kft.
Üzletkötők: Czétényi Zsolt (zsolt@ipma.hu)
Czidor Rózsa (rozsa@ipma.hu)
Kálnoki Kis Emese (emese@ipma.hu)
Kurdi Ferenc (ferenc@ipma.hu)
Szabóné Véghelyi Anna (szanna@ipma.hu)
Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041

Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella (ogabi@ipma.hu)
Tel./fax: 350-8004

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

» TERJESZTÉS
Terjeszti a Budapesti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a Magyar Lapterjesztő Rt. regionális részvénytársaságai.

Terjesztési marketing:
Kerbolt Pál,
Horváth Mónika
Telefon: (36-1) 349-4768
E-mail: terjesztes@ipma.hu
Megjelenik havonta,
ára 1496 Ft.
Előfizethető megrendelőlevélben: IPMA-Service Kft., Budapest.
Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768
Előfizetési díj: 5994 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 11 988 Ft (28% kedvezménnyel).
Előfizethető továbbá hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 1900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. LHI kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj
negyedévre: 2997 Ft (3 szám),
fél évre: 5994 Ft (6 szám),
egész évre: 11 988 Ft (12 szám).

A tördelés a Magyar PC Magazin szerkesztőségében történik.
Montírozás és nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

HU ISSN 1588-9289

Hirdetőink

AGENDA AGE 31
ALPHA SONIC 85
CODEX 33
CODRA 91
COMPUTERBOOKS 100
DTK COMPUTER B/2
ENTERNET B/3
ESMA 23
EX MALCOLM TRADE 33
GAMAXNET 67
GEMOFIS 47
HCS 47
HUNGEXPO 95
IBM B/4
ITM 71
ITM 73
JUVENTUS TEAM 9
KESZO 67
KIM SOFT 33
KVINT-R 37
MD MÉRNÖKIRODA 67
MEDIKER 31
NEXT SOFTWARE 49
NOVACOMP 67
PULSAR 83
RAMIRIS RUBIN 75
TECO 31
TESZTELO.HU 102
TOPSOFT 115
TOSHIBA 35
VTCD 121
WWW.AQUA.HU 49

Lapunk 2003. I. félévi terjesztett példányszáma a MATESZ® által auditálva 17 977

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője az
»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest, Aurora u. 11.
Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

PCM magyar DVD 9.

Tartalom • 2004. szeptember

» Angol Windows XP Service Pack 2

» Angol Microsoft Office 2003 Service Pack 1

» Teljes Honosító Műhely: 1,5 Gbyte magyar nyelvű shareware és freeware Windowsra

» FlightGear 0.9.5 repülésszimulátor Windowsra és Slackware Linuxra

Ajánlott víruskeresők magánhasználatra

- Kaspersky Anti-Virus Personal PC Magazin Edition
- Eset NOD32 Antivirus System PC Magazin-kiadás
- VirusBuster PC Magazin-kiadás Linuxra és Windowsra

Alkalmazások és kiegészítőik

- Új Mozilla 1.7.2, Firefox 0.9.3 és Thunderbird 0.7.3 Linuxra és Windowsra
- MPlayer és MEncoder Linuxra és Windowsra
- Necromancer's Dos Navigator 2.14.6873 DOS-ra, Linuxra és Windowsra
- HylaFax linuxos faxszerver és kliens Linuxra és Windowsra

Honosító Műhely: magyar nyelvű shareware-ek és freeware-ek

Fontosabb újdonságok:

- Audio DVD Creator 1.62
- PDFCreator 0.8.0
- The Sleuthhound! 4.5.2

Freeware csokor

- KeePass Password Safe 0.96b
- RegCool 3.002
- Viewpoint Toolbar v2.0
- WavePad 1.05

Linux

- UHU-Linux Baráti Kör csomagok
- júliusi levelezőlisták

Gyűjtemények, frissítések

- Új Ati és Nvidia meghajtók Linuxra és Windowsra
- Microsoft-frissítések és -hibajavítások, DirectX 9.0c
- Olvasóink írták
- Amigás alkalmazások és OS/2-es válogatás
- SAC-tükör: angol nyelvű segédprogramok
- Szerszámosláda: a leghasznosabb freeware programok

Játékok, játékdemók

- Sherlock Holmes – The case of the Silver Earring
- Battle for Troy

Bemutatók, próbaverziók

- InCash számlázóprogram demó
- PROFI ügyviteli programok demója
- Orion Platinum 5.5
- Steinberg WaveLab 5

Mozielőzetes • DVD-ajánló • DVD-kereső • Segédlet DVD-nk kezeléséhez • A Sulinet Expressz teljes cég-, termék- és bolt-adatbázisa • Kiegészítők cikkeinkhez • Vírustesztnapló

DVD VIDEO

PCM magyar

SHOP STOP

ODEON

DVD VIDEO

Csak azért mert kiszolgálnak, még nem biztos, hogy komálnak

KEVIN SMITH FILMJE

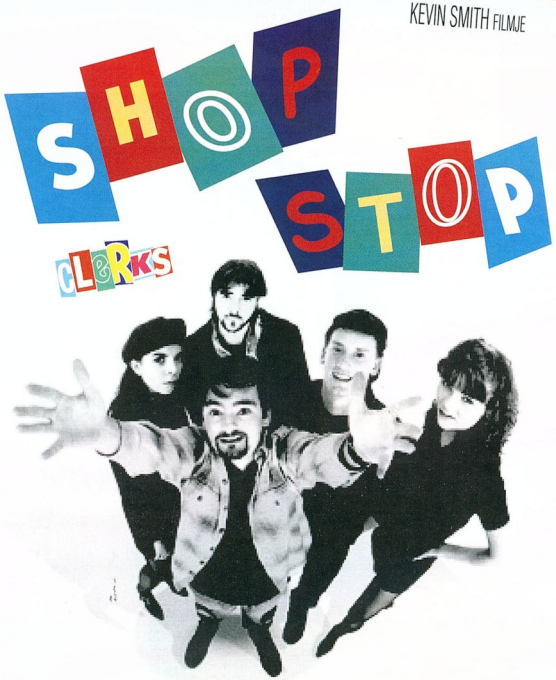

ODEON

BUDAPEST FILM

://DVD-borító

Következő számunk 2004. szeptember 29-től kapható az újságárusoknál.

ELŐZETES

RAID-et ide!

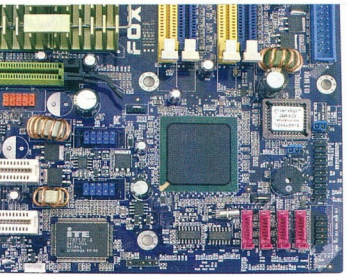

Ma már egyre több alaplap támogatja azt, hogy a merevlemezeket valamilyen logika szerint összekapcsolva használjuk vagy a gyorsabb adatelérés, vagy a nagyobb biztonság végett. Tesztünkben azt vizsgáljuk, milyen teljesítményre képesek a hagyományos SATA, illetve a SCSI-hez hasonló elven működő, NCQ technológiával felvértezett SATA merevlemezekből kialakított lemeztömbök.

Netmegosztás extrákkal

Júliusi számunkban már teszteltünk 12 olcsó routert, ám sok esetben ezek lehetőségei nem elégítik ki az igényesebb felhasználók elvárásait. Mostani tesztünkben olyan olcsónak mondható, otthoni és kisirodai (SOHO) routereket próbálunk ki, amelyek extra feltételeknek is megfelelnek.

Az ügyfélnek mindig igaza van!

A Microsoft Business Solutions CRM ügyfélkapcsolat-kezelő megoldását a bejelentése óta eltelt másfél év alatt több mint két és fél ezer vállalat és intézmény vette használatba, így már több mint 100 ezer alkalmazott munkáját segíti. A Microsoft Outlook irodai alkalmazásából és webes felületről egyaránt elérhető, elsősorban a kis- és középvállalatoknak szánt CRM megoldás a Microsoft vállalatirányítási rendszere mellett harmadik féltől származó alkalmazásokkal is jól integrálható.

További témáink

Kétrétegű DVD-k írva

Néhány éve még az is nagy dolog volt, hogy egy ezüstös (zöldes, kékes stb.) színű korongra felírhatunk 650 Mbyte adatot – ráadásul azt, amit akarunk. Ma már ennek sokszorosát rögzíthetjük – írható DVD-re. Miközben az egyrétegű írható lemezek formátuma sem tisztult le, máris itt egy újabb lehetőség: a kétrétegű írható DVD. Megvizsgáljuk az új technológia eszközeit, az eddig elkészült írókat és lemezeket.

Barebone gépek tesztje

Mivel kevéssé hasonlítanak a hagyományos számítógépekhez, nem lógnak ki az otthoni környezetből, és nincs gond a szerelésükkel sem. Nem véletlen hát, hogy egyre népszerűbbek a felhasználók körében, és a növekvő igényeket a gyártók is igyekeznek kielégíteni. Körülnézünk a hazai kínálatban.

Luxuskéglik

Alapvető feladata ezeknek is az, hogy egyben tartsák a PC alkatrészeit, mégis úgy aránylanak a hagyományos házakhoz, mint egy rózsadombi villa egy lakótelepi lakáshoz. Megéri-e ilyen házra költeni? És ha már rászántuk magunkat, hogy csúcskategóriás házat veszünk, mit várhatunk tőle?

Rakjunk össze játékgépet!

Ahogy közeledik az év vége, el kell gondolkozni a nagy értékű karácsonyi ajándékok beszerzésén. Ezek egyike lehet egy jó számítógép a gyereknek, amelyen ki tudja próbálni a legfrissebb játékokat. Ha körültekintően válogatjuk össze az összetevőket, akkor a gyerek és a pénztárcánk is boldog lesz.

A jó(?), a gyors(!) és a rendszergazda

A Linux operációs rendszerekkel kapcsolatban nagyon sok tévhit kering a köztudatban. Ezek régi beidegződéseken alapulnak, melyek azokból az időkből erednek, amikor egy unixos (linuxos) rendszergazda a felhasználók szemében maga volt az atyaúristen. De ennek az időszaknak vége.

AZ AKTUALITÁSOKBÓL EREDŐ VÁLTOZTATÁSOK JOGÁT A SZERKESZTŐSÉG FENNTARTJA.

Netezz velünk! Több választható lehetőséggel
és telefonvonalhoz kapcsolódó kedvezménnyel

ADSL akció augusztus 31-ig!

enternet.hu (1) 888 2040 ...ugye, hogy nem ;)

enternet
INTERNET MINDENHOL

ADATAINAK **VÉDELMEZŐJE.**

IBM®

Az IBM a Microsoft® Windows® XP Professional operációs rendszert ajánlja üzleti célokra.

Egyszerű adat-visszaállítás az IBM Rescue & Recovery™ Rapid Restore™ segítségével.

A rendszerhibák és az adatvesztés gyakran komoly fejfájást okozó extra költséggel járnak. Az IBM Rescue & Recovery™ Rapid Restore™ szoftver segítségével azonban akkor is visszaállíthatja adatait, alkalmazásait vagy a teljes operációs rendszert, miután már megtörtént a baj. Egyetlen gombnyomással, gyorsan, erőfeszítés nélkül lehet rendszere ismét működőképes és munkája eredményes. Az IBM Rescue & Recovery™ Rapid Restore™ szoftver megtalálható a legújabb IBM ThinkPad notebookokban és a ThinkCentre asztali számítógépekben. Itt az alkalom, hogy éljen különleges ajánlatunkkal, és vásároljon most a fenti termékek, illetve IBM @server xSeries szerverek, nyomtatók és egyéb kiegészítők közül.

intel inside centrino™ MOBILE TECHNOLOGY

Teljes funkcionalitás és rugalmasság mobil felhasználóknak

IBM ThinkPad R51

Rendszerjellemzők:

- Intel® Centrino™ mobil technológia
  - Intel® Pentium® M processzor 1,50 GHz
  - Intel® PRO/Wireless hálózati kapcsolat 802.11b
  - Intel® 855 GM Chipset
- Microsoft® Windows® XP Professional
- 256 MB memória
- 40 GB merevlemez
- 15" XGA TFT
- 64 MB VRAM
- DVD/CD-RW mobil
- modem, Ethernet, Security chip
- IBM Active Protection System
- 1 év szervizgarancia

(P/N: UJ032HL)

Ára: 437 900 Ft

Mindenki számára elérhető IBM mobil technológia

IBM ThinkPad R40e

Rendszerjellemzők:

- Intel® Celeron® processzor 2,40 GHz
- Microsoft® Windows® XP Home
- 256 MB memória
- 30 GB merevlemez
- DVD/CD-RW
- 14,1" XGA TFT
- modem, Ethernet
- 1 év szervizgarancia

(P/N: TE0L8HL)

Ára: 299 900 Ft

Vezető technológia elérhető áron

IBM Think Centre A30

Rendszerjellemzők:

- Intel® Celeron® processzor 2,40 GHz
- Microsoft® Windows® XP Professional
- 256 MB memória
- 40 GB merevlemez
- 48×CD
- Ethernet
- desktopház (a monitor nem tartozék)
- 3 év szervizgarancia

(P/N: PLX7BHN)

Ára: 162 900 Ft

Teljesítmény és adatbiztonság megfizethető áron

IBM @server xSeries 225

Rendszerjellemzők:

- Intel® Xeon™ processzor 2,80 GHz
- 512 MB alapmemória (max. 8 GB)
- 3×36 GB SCSI hot-swap merevlemez
- ServeRAID 6i raid vezérlő
- alaplapi gigabit Ethernet
- 425 W tápegység

(P/N: P95CGHU)

Ára: 662 900 Ft

Vásároljon Rescue & Recovery™ Rapid Restore™ szoftverrel felszerelt PC-t és notebookot! **Lépjen kapcsolatba IBM-viszonteladójával!** További információért hívja az ingyenes IBM-infovonalat a **06 80 203 855**-ös zöldszámon, vagy látogasson el az **ibm.com**/hu/products/pc weboldalra!

Az árak az IBM által ajánlott fogyasztói árak. A viszonteladók árai ettől eltérhetnek. Az ajánlat az IBM üzleti partnerei részére és a készlet erejéig érvényes. Az akcióban további kedvezmény nem vehető igénybe. A fényképen szereplő modellek illusztrációk. Az IBM, az IBM logó, az IBM terméknevek az International Business Machines Corporation bejegyzett védjegyei az USA-ban és/vagy más országokban. Az Intel, az Intel Inside logó, az Intel Centrino, a Celeron és a Xeon az Intel Corporationnek vagy leányvállalatainak az USA-ban és más országokban bejegyzett védjegyei. A Microsoft és a Windows a Microsoft Corporation bejegyzett védjegyei. © Copyright IBM 2004. Minden jog fenntartva.